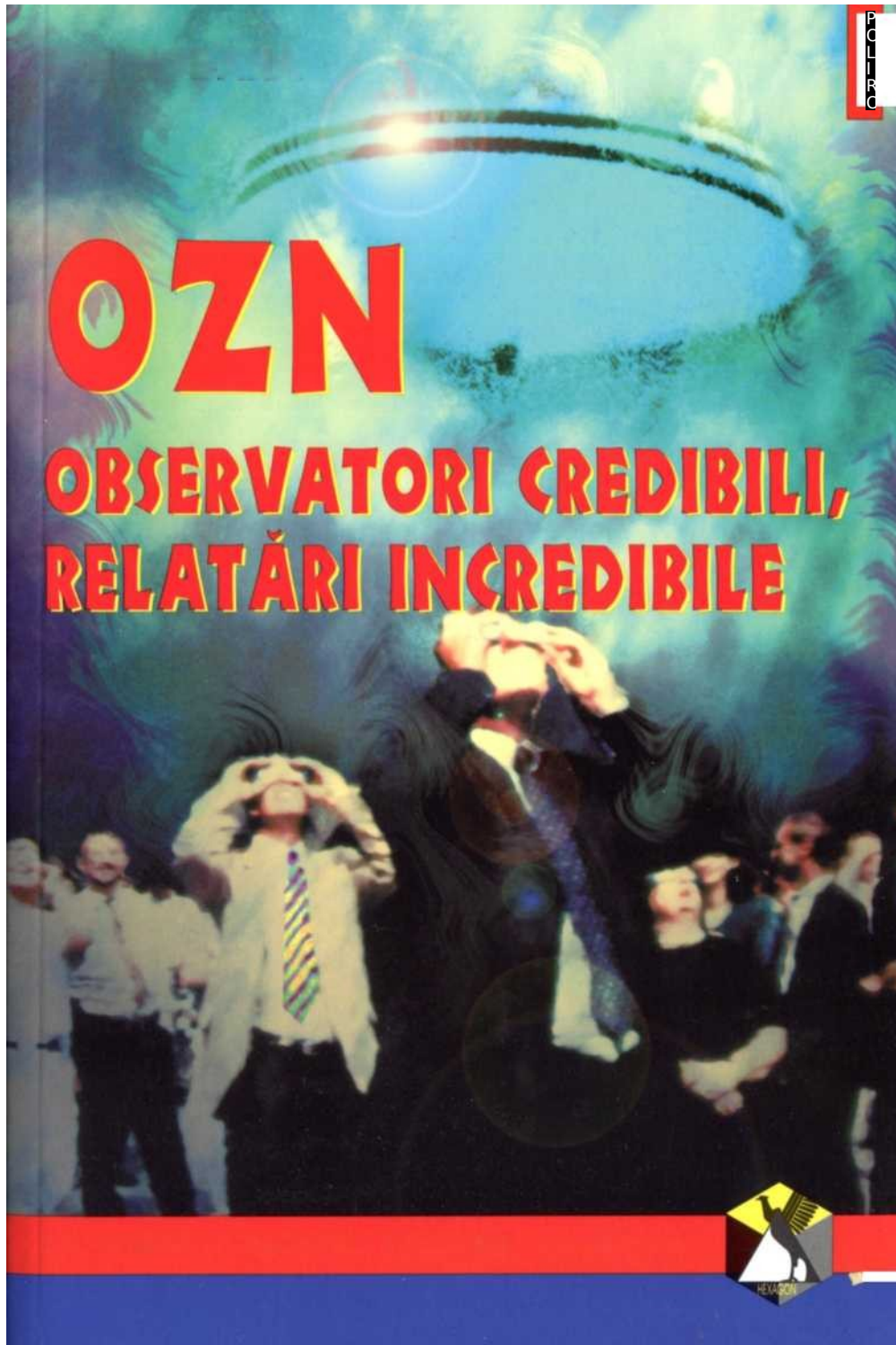

REPORT

OZN

**OBSERVATORI CREDIBILI,
RELATĂRI INCREDIBILE**

Ion Hobana - cunoscut cercetător al fenomenului OZN, a publicat, împreună cu Julien Weverbergh, *OZN - o sfidare pentru rațiunea umană* (1971) și *UFO's in Oost en West* (două volume apărute în 1971-1972 la editura olandeză Ankh-Hermes; volumul al doilea, consacrat cazurilor din Europa de Est, a fost tradus în engleză - Londra și New York, franceză - Paris, spaniolă - Buenos Aires). Cele mai recente contribuții ale sale în acest domeniu sunt *Enigme pe cerul istoriei* (1993, ed. a II-a 1996) și *Misterul*

© 2001 by Editura POLIROM

<http://www.polirom.ro>

Editura POLIROM pa nici o clipă de OZN-uri, dacă n-aș
Iași, B-dul Copou nr. 4, P.O. BOX 266, 66003al și că eforturile de a-l
București, B-dul I.C. Brătianu nr. 6, et. 7 de a-l rezolva ar putea să

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale:

HOBANA, ION

• *OZN: observatori credibili, relatări incredibile* / Ion Hobana.

Iași: Polirom, 2001

mă 240 p.; 21 cm (Hexagon. La limita cunoașterii)

Bibliogr.

mă ISBN: 973-683-658-4 001.94 OZN Printed in ROMANIA ?'

• OZN-uri
t» !" • „Cel

disparuți cu

ION HOBANA

OZN
OBSERVATORI
CREDIBILI/
- - - - -

POLIROM
2001

Muṭumiri

Harald Alexandrescu, J.J. Benítez, Gildas Bourdais, Lucien Clerebaut, Hilary Evans, Dan Farcaş, Rene Fouere, Richard Hali, Jacques van Herp, Michael Hesemann, Alfredo Lissoni, Joel Mesnard, Mihaela Muraru-Mândrea, Alexandru Oşca, Roberto Pinotti, Mihai Popescu, Jean-Luc

Cuvânt înainte

Datorez o explicație celor care au citit *Enigme pe cerul istoriei* și m-ar putea bănuî de inconsecvență: n-am renunțat la denumirea *fenomene aerospațiale neidentificate*. Titlul cărții de față arată doar că ea este consacrată unei vaste categorii de astfel de fenomene, care se disting prin prezența unor *obiecte* observate cu ochiul liber, cu ajutorul unor instrumente sau pe ecranele radar; aceste obiecte au fost fotografiate și filmate, în vreme ce *zburau* în atmosferă sau dincolo de ea.

Definirea fenomenelor aparținând acestei categorii a prilejuit o controversă de o importanță capitală. În „Concluzii și recomandări” la *Studiul științific al obiectelor zburătoare neidentificate*, dr. Edward U. Condon, directorul proiectului Universității din Colorado, care a acceptat să efectueze acest studiu, în temeiul contractului încheiat cu U.S. Air Force, postulează: „Un obiect zburător neidentificat (OZN) este definit aici ca stimulul pentru un raport al uneia sau mai multor persoane despre ceva văzut pe cer (sau un obiect aparent capabil să zboare, dar văzut pe sol), pe care observatorul nu poate să-l identifice ca având o origine naturală obișnuită și care i se pare destul de enigmatic pentru a-l determina să-l raporteze poliției, funcționarilor guvernamentali, presei sau, poate, unui reprezentant al unei organizații neoficiale care se ocupă cu studiul unor astfel de obiecte” (63, 1969, p. 9). Conformându-se acestui punct de vedere, colaboratorii lui Condon s-au oprit și asupra unor cazuri „evident banale, de un interes mai puțin decât marginal”, cum pe drept cuvânt le definește dr. James McDonald. *Studiul științific* include, astfel, „identificarea” unor dipoli radar, demascarea unui exaltat care susținea că se află în contact telepatic cu extraterestrii și a unui paznic care se lăuda că a tras cu pistolul într-o țigară zburătoare, demonstrarea faptului că moartea unor cai nu are nici o legătură cu OZN-urile și că mărturia unui student era provocată de tulburări psihice etc.

Polemizând implicit cu afirmația lui Condon: „ceva (...) pe care observatorul nu poate să-l identifice”, dr. J. Allen Hynek, fost consultant științific al Proiectului Blue Book, scrie în *Experiențe*

neidentificate chiar după o cercetare minuțioasă a tuturor dovezilor existente, efectuată de persoane capabile, din punct de vedere științific, să procedeze la o identificare rațională, dacă ea este posibilă. (29, p.26)

Așadar, un obiect zburător este considerat neidentificat nu pentru că observatorul îl consideră enigmatic, ci numai după ce persoane calificate eșuează în tentativa de a găsi o explicație.

Înainte de a fi dizolvat, prin decizia secretarului Air Force, Robert C. Seamans Jr., Proiectul Blue Book a dat publicității un document în care arăta că din cele 12.618 rapoarte înregistrate în perioada 1947-1969, 701 rămăseseră neidentificate (cf. 32, p. 224). Un număr relativ însemnat, mai ales că:

- a. rapoartele proveneau exclusiv din Statele Unite și de la bazele americane din străinătate;
- b. proiectul a făcut tot ceea ce era cu putință pentru a reduce procentul de rapoarte neidentificate, recurgând de multe ori la procedee lipsite de orice temei științific.

Iată de ce suntem îndreptățiți să-i dăm crezare cunoscutului cercetător franco-american Jacques Vallee, care scria, în 1975:

În cei douăzeci și cinci de ani care s-au scurs, cel puțin cinci mii de cazuri OZN au fost clasate la rubrica „Neexplicate”, după ce au fost examinate de anchetatori competenți. Se va observa, din nou, că mă refer nu la numărul cazurilor *semnalate*, ci la cel al cazurilor *rămase absolut neexplicate*. (56, p. 35)

După alți douăzeci și cinci de ani, acest număr a crescut, probabil, cu încă cinci mii de cazuri.

Am apelat la aceste cifre pentru a evidenția dificultatea selecției. După o îndelungată chibzuială, am hotărât să vă înfățișez observații OZN inedite sau prezentate incomplet în textele apărute în țara noastră. Noutatea constă, uneori, în sublinierea similitudinii cu alte întâmplări sau în adăugarea unor imagini semnificative. De altfel, un bogat material ilustrativ va asigura, sper, un plus de atracție și de credibilitate.

Voi încheia aceste rânduri de început cu o emoționantă mărturisire a celui care a marcat hotărâtor și definitiv evoluția cercetării științifice a fenomenului OZN. În 1977, dr. J. Allen Hynek (dispărut în 1986) scria:

Astăzi nu m-aș mai ocupa o clipă de OZN-uri, dacă n-aș crede cu tărie că fenomenul este real și că eforturile de a-l investiga și de a-l înțelege, eventual de a-l rezolva, ar putea

Ianuarie 1913 - „Avioane-fantomă” în spațiul aerian românesc

Unul dintre aspectele cele mai stranii ale fenomenului OZN este mimetismul de care a dat dovadă de-a lungul istoriei sale luând înfățișarea și imitând comportamentul unor vehicule cunoscute. În Evul Mediu - corăbiile aeriene semnalate în nordul Europei. La sfârșitul secolului al XIX-lea - „dirijabilele” care brăzdau văzduhul în Statele Unite. După triumful aparatelor mai grele decât aerul - „avioanele” asupra cărora mă voi opri în acest prim capitol.

Renunțând la relatarea unor observații mai vechi, să vedem ce scriau ziarele din Marea Britanie la începutul anului 1913. La 8 ianuarie, *The Dover Telegraph* publica declarația lui John Hobbs, angajat al Corporației Dover, despre cele întâmplate pe 4 ianuarie:

Era pe la ora 5, sâmbătă dimineața. Mergeam pe aleea Lukey, când am auzit deodată zgomotul unui avion. Am auzit acest zgomot de multe ori, și am o vedere și un auz excelente. Am văzut numeroase avioane trecând pe deasupra mea, în vreme ce lucram, și așa recunoaște acest zgomot oriunde. Imediat după aceea, am ridicat ochii și am văzut o lumină care se deplasa în văzduh, ca o mare masă neagră. Nu puteam să-i deslușesc forma, pentru că era întuneric, dar am urmărit cu privirea lumina și am văzut-o dispărând spre interiorul țării. Părea să vină dinspre mare. I-am atras atenția domnului Langley, băcanul, care spune că a auzit și el zgomotul acela. L-am informat pe domnul Brockman, luntrașul, care spune că a auzit un zgomot similar, fără să-i dea prea mare atenție. Sunt sigur că am văzut lumina. (119)

Hobbs a discutat și cu agenții de poliție Pierce și Smithen, care au afirmat că au auzit și ei zgomotul. Pierce a adăugat:

Nu putea fi vorba decât despre o aeronavă prevăzută cu motoare puternice, pentru a putea să evolueze pe un vânt atât de violent pe deasupra pilotată cu îndrăzneală

Dimineața era prea furtunoasă pentru orice zbor. Un zbor cu orice aeronavă era cu totul exclus. Nici măcar un avion n-ar fi putut să-și croiască drum.

(*Ibidem*)

Cu toate acestea, întrucât lumina observată de John Hobbs se îndrepta spre nord-est, s-a presupus că ar fi fost vorba despre un avion de la Eastchurch Sheppey sau de la un aerodrom apropiat. Nigel Watson, autorul articolului din care am citat, comentează:

în vremea aceea, era totuși un lucru rar ca avioanele să fie dotate cu lumini.

(*Ibidem*)

Voi reveni la acest comentariu.

Alte cazuri britanice. La 17 ianuarie, pe la ora 17, căpitanul Lindsay, șeful poliției din Glamorganshire, a văzut un obiect ciudat la Cardiff, în Țara Galilor:

Era mult mai mare decât aeroplanul lui Willows și a lăsat un fum gros în urmă. A dispărut foarte repede. (14, p. 513)

A doua zi, în același oraș a fost urmărită evoluția unui OZN luminat sau purtător de lumini, care se deplasa rapid în văzduh. La

25 ianuarie, *Cardiff Evening Express* scria:

Noaptea trecută, au fost văzute lumini strălucitoare „măturând” cerul, și acum, în această seară, luminile au devenit mai îndrăznețe. La Totterdown, străzile și casele au fost brusc luminate de o lumină vie, pătrunzătoare, îndreptată în sus, care le-a permis numeroșilor spectatori să vadă bine colinele îndepărtate.

(*Ibidem*)

Ziarul *Times* din 28 ianuarie publica o știre despre aeronava prevăzută cu o lumină strălucitoare observată la Liverpool și preciza:

Responsabilii Școlii de aviație din Liverpool au declarat că nici un pilot nu a zburat în noaptea de sâmbătă. (*Ibidem*)

La 31 ianuarie, ziarul *Standard* înșiruia orașele de unde fusese văzută aeronava, printre care Cardiff, Newport, Neath. Concluzia? Un aeroplan străin vizitase de mai multe ori Marea

ci și documente din arhivele publice, precizează că, la reuniunea din 7 ianuarie 1913 a Comitetului de Apărare a Imperiului, sir John French a exprimat opinia că la originea observațiilor s-ar fi putut afla un aparat francez. Într-o lucrare din 1931, C.F. Snowden Gamble afirma însă că deasupra Doverului evoluase dirijabilul german „Hansa”. La

3 februarie 1913, Winston Churchill, Primul Lord al Amiralității, îl înștiința pe amiralul comandant al flotei că nu existau informații precise despre cele întâmplate. Iar în raportul final asupra acestui caz, datând din mai 1913, se conchidea că aeronava observată la 4 ianuarie rămâne neidentificată (119).

În ianuarie 1913 a fost consemnat un veritabil val de apariții OZN și în țara noastră. Cercetând colecțiile ziarului *Universul* și ale unor publicații locale, am descoperit o suită de știri privind zborurile unor aparate necunoscute. Iată-le pe cele mai interesante :

Brăila, 3 Ianuarie

Astă-seară, la ora 6.30, a trecut pe deasupra orașului un balon dirijabil, care venea din direcția Măcinului la o mare altitudine.

Aparatul era prevăzut cu un reflector și, după ce a evoluat asupra orașului, a luat direcția spre Focșani.

Constanța, 9 Ianuarie

Autoritățile din localitate au fost încunostiințate că astă-noapte, pe la orele 1, a fost zărit d’asupra satului Pantelimonul de Jos un aeroplan, venind din direcția Tulcei și plecând spre Cernavodă.

Focșani, 9 Ianuarie

Aseară, pe la orele 8 și jumătate, a trecut pe de-asupra orașului venind dinspre Nord-Est un aeroplan înzestrat cu un reflector.

El a planat câțva timp deasupra cazărmilor, apoi a dispărut spre Sud-Vest. Ocnele-Mari, 10 Ianuarie

D’asupra orașului nostru a fost văzut la ora 9 jum. seara un aeroplan cu reflector care arunca o lumină puternică. După ce a făcut câteva viraje, a luat-o spre frontiera austriacă.

Focșani, 12 Ianuarie

Astănoapte, pe la ora 2, santinelele au observat de-asupra cazărmilor, apariția unui aeroplan.

S-a dispus imediat ca un pluton să tragă focuri de salve asupra aparatului, care a dispărut, fără a ști direcția în care a

La acest post se găsesc felinare și fanioane convenționale, prin care se somează aviatorii să ateriseze, iar în caz de refuz din partea acestora de a aterisa, soldații vor trage focuri de salve asupra aeroplanului. Focșani, 13 Ianuarie

La ora 8 și 20 a trecut deasupra orașului nostru un aeroplan având un reflector. Aeroplanul a făcut mai multe viraje și în urmă a dispărut.

Iași, 15 Ianuarie

Aseară la ora 9, s-a zărit în dreptul cazărmilor de la Copou din orașul nostru, planând la mare înălțime, un aeroplan, care era puternic iluminat. Elevii de la liceul internat, atrași de zgomotul ce-l producea aeroplanul, au ieșit și l-au văzut, după puțin timp însă reflectorul a fost stins, iar aeroplanul a dispărut.

Se anunță că astă-noapte străjerii din satul Păușești, comuna Dumești, au văzut venind dinspre com. Popești și îndreptându-se spre Cucuteni un aeroplan.

Aceasta s-a întâmplat pe la ora 8.30 seara.

Autoritățile cercetează.

Hârlău, 16 Ianuarie

Un aeroplan cu puternice reflectoare a fost zărit aseară la orele 8.20 deasupra orașului.

După ce a evoluat puțin deasupra comunei Deleni, s-a îndreptat spre Dolhasca-Fălticeni.

Din ziarul *Galații*, 16 ianuarie:

Aseară la ora 8 a trecut un aeroplan dinaintea comunei Drăgușeni din județul nostru.

Aeroplanul venise din direcția Basarabiei și era la o înălțime de vre-o 100 metri.

De asemenea a fost văzut și la Bărboși trecând un aeroplan.

Din nou *Universul*:

Brăila, 16 Ianuarie

Aseară, pe la orele 8, a trecut pe deasupra orașului un aeroplan cu reflector.

Din curtea cazărmii călărașilor s-a tras o salvă de focuri asupra mașinii, care a dispărut.

Târgoviște, 16 Ianuarie

Astă noapte, după ora 1, a fost zărit planând asupra orașului, la o mică depărtare de pământ, un aeroplan având puternice reflectoare. Aeroplanul venea din direcția Nord-Est și s-a îndreptat spre București. Persoanele cari au văzut aeroplanul mi-au afirmat că mașina a zburat deasupra regimentului 10 de roșiori și școalei de cavalerie, după care a dispărut.

Iași, 16 Ianuarie

Aseară s-a zărit din nou virând deasupra cazărmei de la Copou un aeroplan.

Imediat soldatul de gardă a dat alarma.

Un sublocotenent însoțit de mai mulți soldați au ieșit în curte și conform ordinului ministrului de război, după ce s-a dat semnalele reglementare, s-au descărcat salve asupra aeroplanului.

Tot atunci din ordin superior un sublocotenent a plecat în urmărirea aeroplanului cu automobilul, ducându-se până la Podul-Iloaiei.

Aici însă, așa se zice, pilotul aeroplanului a stins reflectorul și a dispărut în direcție necunoscută.

În timpul cât se vedea lumina puternică la înălțimi, sute de oameni s-au adunat în piața Unirea și stradele principale.

La auzul salvelor de pușcă de la cazărmele de la Copou, o emoțiune puternică a cuprins pe toată lumea.

Din ziarul *Evenimentul* din Iași, 17 Ianuarie:

Se comunică de la corpul IV de armată că astă-noapte a fost văzut un aeroplan evoluând deasupra Iașului, care a fost urmărit cu aparate optice de către mai mulți d-ni ofițeri superiori din garnizoana locală.

Din nou *Universul*:

Zimnicea, 25 Ianuarie

Eri, pe la orele 8 jum. dim. un aeroplan a fost văzut de locuitorii comunelor Vișoara și Fântânele de pe Șoseaua T.-Măgurele - Zimnicea, virând în partea de sud vest a acelor comune și venind din direcția orașului Alexandria.

Aeroplanul a fost la o mare înălțime de-asupra comunelor de frontieră română. Se crede că aceste aeroplane fac spionajul dealungul satelor de pe malul stâng al Dunărei.

Data fiind implicarea unor unități ale armatei, am apelat la arhivele Ministerului Apărării Naționale. Din păcate, se pare că documentele pe care le căutam au dispărut în timpul primului război mondial, când autoritățile civile și militare române au fost nevoite să se refugieze temporar în Moldova. Mi s-au pus la dispoziție, în schimb, rapoartele înaintate generalului de divizie Alexandru Averescu, șeful Marelui Stat Major General, de către inspectorul general al Jandarmeriei Rurale. Reproduc trei dintre ele, în facsimil, primul referindu-se la o observație din 28 decembrie 1912 :

Comandantul Companiei Jandarmi Rurali Vâlcea ne

ROMANIA

Jucurtjft. < " . < y . . /S..

INSPECTORATUL GENERAL /

JANDARMERIEI RURALE

t
/ls jir
/l-d*

Forat
Colonel Mihail

I*/SV

Inspectoratul general al jandarmeriei rurale
CITREr. Avm'scu A.
ram MAFEMII STAT. M191 OEUMIL

AH ono»r« a raporta:

omanadanfcul Cenpaniei Jandar«i Buraii
a ne Informează efi Jandarmul Caporal
ei Mihail ie la Poetul Z«e*rit» gi alti lo-
cuintori din acea Comunii, au văzut în seara
zilelnde 28 lecemtrle a.c., pe la orele G p.a. un
aeroplan oam la o înălțime «ie 100 metri,
trecând pe deasupra satului Zmeorâtu; din ca-
uza întunericului nu s»a putut vedea direcți-
unea ee a luat aeroplanul, pro* a* 11 ef s'a
dirijat spre nunti Voineasa.

orele 6 p.m., un aeroplan cam la o înălțime de 100 metri,
trecând pe deasupra satului Zmeorâtu; din cauza întunericului
nu s-a putut vedea direcțiunea ce a luat aeroplanul, probabil
că s-a dirijat spre munții Voineasa.

Comandantul Companiei Jandarmi Tvlcea ne informează că în
seara de

6- 7 ianuarie a.c. ora 8 s-a văzut un reflector între satele
Râmnic și Cucichioi și după 2-3 minute s-a auzit o bubuitură,
după câțva timp s-a văzut un aeroplan deasupra satului
Rahman comuna Calfa trecând spre Hârșova, iar la ora 9 s-a
văzut trecând pe deasupra satului Topolog spre Tulcea.

Comandantul Companiei Jandarmi Vâlcea ne informează că în
ziua de 16 Ianuarie 1913 ora 9.30 p.m. a văzut personal un
aeroplan la o înălțime mare, care după ce a făcut câteva viraje
deasupra orașului R-Vâlcea, a luat direcțiunea spre Nord.

Aeroplanul avea un puternic reflector.

INSPECTORATUL GENERAL

JANDARMERIEI RURALE

CtHKIIZHTIAL

*Văz
Colonel*

Inspectoratul general al Jandarmeriei rurale

cATttt:
»t#HUL...QMI:F-AL.»C IYIZIS AVKKtSeU A.
SEFVT, MARELUI STATMAJEB.

Am onoare a raporta:

Comandantul Companiei Jandarari Tul- . cea
ne informează crt tn seara fle 0-7 Ianuarie o.ora
8 s'a vfizut. un reflector între satele Râmnic și
Cucichtoi gî după 2-15 minute s'a auzit o
bubuitură,dup* cât va tiuc s'a văzut un
aeroplan deasupra satului Rahaian Comun»
Calfa trecând spre Hârgovu, iar la ora 9 s'a
văzut trecând pe deasupra satului Topolog
*#pre Tulcea.

. lifS^ItCfo^vO^{ETW?}CFA².

[Signature]

Raportul din 9 ianuarie se referă la mai multe observații, pe care le-am așezat în ordine cronologică:

Compania Suceava. În noaptea de 1-2 Ianuarie pe la ora 12 s-a văzut un aeroplan cu reflectoare trecând pe deasupra satului Sasca cam la o înălțime de 500 metri care venea despre Sud și a luat direcția pe râul Moldova în Bucovina.

Compania Tutova. Șeful Postului Rădești a văzut în noaptea de 1-2 Ianuarie trecând deasupra satului Rădești un aeroplan, venea dinspre Bârlad și a trecut spre comuna (indescifrabil pe fotocopie - I.H.) Județul Covurlui.

C*^r

/*j

/17

Inspectoratul general -bi jandarmeriei rurale

CÂTRC

<3***>âr țf BIYTT.iy âXMISCîL» ^-

*g»*TT.M»»WT STA" MA.Tt».

Am onoare «i raporta:

Comandantul Companiei Jandarmi Val j a ne

tnfor«e*z*i e* tn ziua de IC Ianuarie 1913 'ora

9.30 i.fli., a văzut personal un aeroplan la o

înaltUe care, care dup" ce a ffl eut eftte-va viraje

.leasă* ra Oralului !ț-Vuleea, u luat direcțiunea

flj're H'»rd.

Aeroplanul avea un puternic reflector.

,iu

jmftmn

yj. 'jr^*

Ar. jv

M M M M

Compania Botoșani. Șeful Postului Ștefănești a văzut în seara zilei de 5 Ianuarie a.c. pe la ora 8 pe deasupra Târgului-Ștefănești, un aeroplan ce venea dinspre Rusia (Basarabia) dirijându-se spre Botoșani. Aeroplanul era la o înălțime mare, însă zgomotul produs de elice se auzea foarte bine.

Compania Constanța. Șeful Secției Jandarmi Hârșova a văzut în seara zilei de 6 Ianuarie pe la ora 7.30 trecând pe deasupra comunelor Gârliciu și Sarai, un aeroplan ce venea dinspre Rusia și mergea spre Bulgaria.

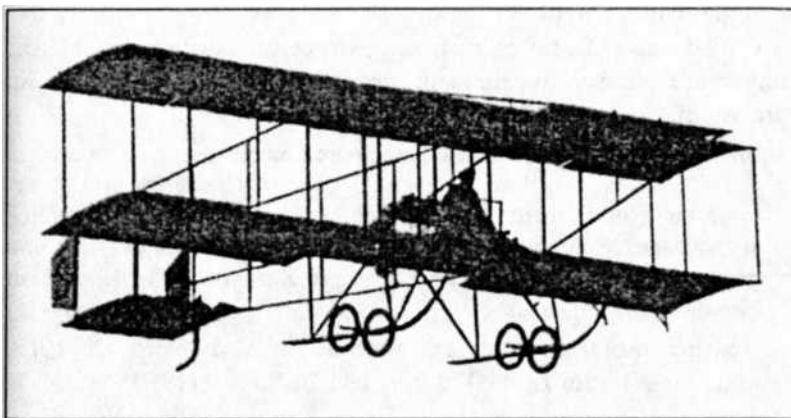
Au fost găsite 9 rapoarte ale jandarmeriei. Dacă la acestea adăugăm cele 14 știri din presă, ne aflăm în posesia a 23 de observații, înregistrate în mai puțin de o lună. O densitate fără echivalent în epocă. Nu e de mirare că a fost căutată o explicație care să corespundă cu percepția martorilor. La 17 ianuarie, *Evenimentul* insera câteva rânduri inspirate evident de

S-a stabilit în mod neîndoios că aeroplanele ce au fost văzute în timpul din urmă la Galați și Focșani veneau din Rusia.

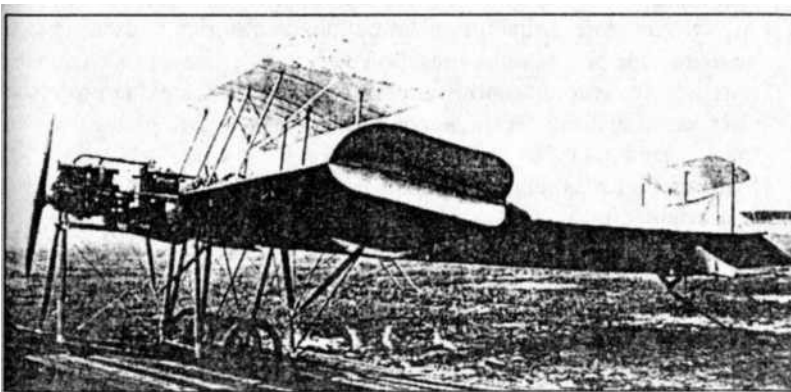
Ele au urmat drumul Hanul Conachi. Galați, Nămolosa, Focșani.

E ușor de presupus scopul vizitelor aeroplanelor rusești: vecinii noștri voesc să știe ce mișcare militară se face la noi pe linia întărită Focșani - Nămolosa - Galați”.

Ușor de presupus, dar numai dacă ignorăm starea aviației ruse (și mondiale) în ianuarie 1913. Cu doi ani mai devreme, sir George White, președintele Companiei Bristol Boxkite, anunța că armata Rusiei imperiale comandase opt unități, „prima comandă primită de o întreprindere britanică de construcții aeronautice din partea unui guvern străin” (130 p. 28). Iată cum arăta

Mai jos, biplanul rusesc Rebikov:

Acestea și alte tipuri de avioane din dotarea armatei ruse n-ar fi fost capabile să execute misiuni de recunoaștere nocturnă. De altfel, pe atunci doar câțiva piloți temerari efectuau zboruri de noapte. Observarea aeriană a fortificațiilor sau a mișcărilor de trupe se realiza exclusiv la lumina zilei, așa cum demonstrează fotografiile reproduse în lucrările de referință.

Explicația ? în ianuarie 1913 avioanele nu dispuneau încă de reflectoare. Istoria aeronauticii menționează că primul zbor oficial cu iluminare la bord a avut loc la 31 martie 1910, când Henri Farman a agățat la capetele aripilor biplanului său... lanterne de hârtie. Mai târziu, în 1911 în Franța și în 1913 în Anglia, s-au făcut experiențe cu ghirlande de becuri. De unde, atunci, puternicele reflectoare descrise de atâția martori civili și militari ?

Ciudat este și faptul că rușii se confruntau cu aceleași probleme, cum arată Boris Șurinov, eminent ozenolog moscovit, într-o carte din care voi cita și în alte capitole:

în 1913-1914 au fost observate numeroase fenomene care se raportează la OZN-uri. Acest val de fenomene insolite se caracteriza prin observarea unor lumini care se deplasau în atmosferă, a unor „dirijabile” și „avioane” prevăzute cu proiectoare puternice, deasupra frontului germano-rus, în interiorul țării, deasupra Kazahstanului, de-a lungul litoralului Mării Ohotsk. (8, pp.14-15)

Apariții insolite au fost semnalate în Rusia și înainte de 1913.

Reproduc o știre din ziarul *Viitorul*, numărul din 6 (19) 1910:

*Prin poștă Un
dirijabil-fantomă*

Mai mulți ofițeri superiori ruși au declarat ziarului *Gazeta Bursei*, că au văzut un mare dirijabil luminat cu lumină electrică trecând de la o mare înălțime pe de-asupra orașului Petersburg. Știrea a produs o mare senzație. Se crede că anarhiștii au pus la cale aruncarea de proiectile electrice cu ajutorul acestui aparat înspăimântător, care plutea noaptea în contra curenților de aci.

S-au cerut informațiuni de la parcul aerostatic din Cronstadt, cu privire la aceste declarațiuni. S-a răspuns că nu s-a văzut de nimeni un atare aeroplan; în tot cazul, dacă acest dirijabil a trecut pe teritoriul rusesc, nu era de proveniență rusească.

Potrivit altor știri de presă, rușii credeau că „aeronavele-fantomă” din 1913 sunt austriece. iar austriecii îi incriminau pe

Un aeroplan rusesc deasupra oraşului Cernăuţi Cernăuţi, 14. - în momentul când telegrafiez virează de-asupra oraşului nostru un aeroplan necunoscut cu un puternic reflector. Aeroplanul apare şi dispare la mici intervale în diferite părţi ale oraşului. Piaţa principală e ocupată de mii de curioşi. Se crede că aeroplanul e de origine rusă şi face cercetări de spionaj.

Faptul produce mare agitaţie, cu atât mai mult cu cât acelaşi lucru s-a observat şi ieri.

Trebuie notat că în ultimul timp guvernul austriac a interzis circulaţia aeroplanelor deasupra Bucovinei sub pedeapsa cu moartea.

Aeroplanul continuă să vireze cu toate că vântul e puternic. Toţi locuitorii oraşului au părăsit casele eşind pe străzi. Surescitarea populaţiei e foarte mare.

Autorităţile militare vor lua măsuri energice.

Precizez încă o dată că în 1913 avioanele nu erau dotate cu reflectoare, din raţiuni practice. Singura sursă accesibilă de lumină intensă ar fi fost lampa cu arc, în care apropierea a două tije de cărbune producea un arc electric. Reflectoarele terestre echipate cu astfel de lămpi ca şi generatoarele de curent necesare erau prea grele şi prea voluminoase pentru a putea fi instalate pe fragilele construcţii de felul lui Bristol Boxkite. Soluţia a constat în adaptarea la aparatele de zbor a dinamului folosit pentru farurile automobilelor. Ideea i-a aparţinut inginerului francez Leon Cibie, care a cuplat dinamul nu la motor, ci la o mică elice antrenată de curentul produs de înaintarea avionului. Sistemul a fost omologat în iunie 1914, iar

în raportul redactat după încheierea misiunii, el atrăgea atenția că

...farurile nu sunt destul de puternice pentru a permite alegerea unui teren în caz de aterizare forțată. Până la 200 de metri, solul nu e luminat decât pe o suprafață restrânsă și cu o intensitate atât de redusă, încât nu e posibil să descoperi micile obstacole care ar putea să dăuneze aterizării. Un voltaj mai mare și capacitatea de a orienta farurile în toate direcțiile ar putea înlătura parțial acest inconvenient.

(129)

Așadar, după doi ani de la valul de apariții OZN din țara noastră, utilizarea reflectoarelor în timpul zborurilor de noapte se afla încă într-un stadiu experimental, iar intensitatea fluxului luminos era departe de a avea puterea raportată de martori. Arnaud Prudhomme, autorul articolului din care am preluat informațiile reproduse mai sus, limpezește lucrurile și în privința scopului prezumtiv al „vizitelor aeroplanelor rusești”:

în 1917 a apărut în sfârșit recunoașterea nocturnă: se pătrundea deasupra zonei din spatele inamicului, pentru a-i observa mișcările, îndeosebi cele de pe căile ferate.

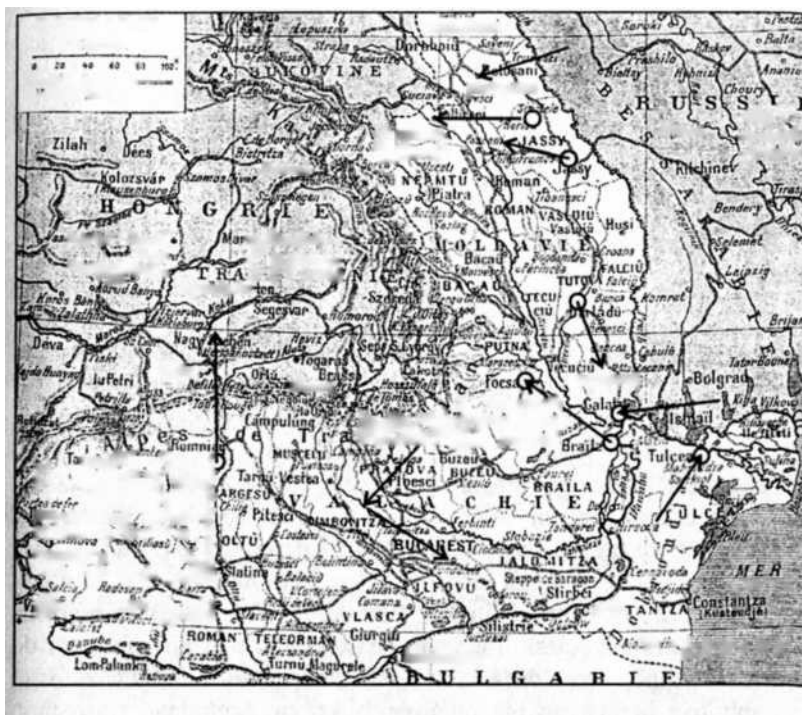
(*Ibidem*)

în 1917!...

Victor Anestin, astronom amator stimabil, scriitor și publicist foarte activ, a dus o susținută campanie de presă pentru a-i convinge pe cititorii deconcertați că observațiile se datorau planetei Venus, care, în ianuarie, atinge maximul de strălucire între orele 8 și 9 seara și poate fi localizată spre sud-vest. El scria, de pildă, în *Universul* din 18 ianuarie:

La noi, în câteva seri numai, s-au văzut aeroplanе în Tulcea, Galați, Brăila, Focșani, Bârlad, Huși etc. Toate aveau un reflector, toate se arătau la ora 8 seara. Era elementar pentru cei cari cunosc cerul să presupună că misterioasele aeroplanе nu erau decât Venus, mai ales că toate se pierdeau tot în spre vest!

Ce ne facem însă cu „aeroplanеle” care s-au arătat la ora 12 (Sasca), 1 (Pantelimonul de Jos, Târgoviște) și 2 (Focșani) noaptea? Sau cu cele care veneau dinspre Basarabia, deci dinspre est (Drăgușeni, Târgul Ștefănești), se îndreptau spre nord (Râmnicu-Vâlcea, Sasca), spre nord-est (Topolog) și spre sud-est (Târgoviște) ? Am însemnat pe harta României din 1913

Nu nord-vest, ci sud-vest, e planeta Venus. Cu acest prilej putem să spunem că după părerea noastră, mai toate aeroplanele semnalate în diferite orașe ale Moldovei, aeroplan cu reflectoare, tot biata planetă trebuie să fi fost.

Numai că „biata planetă” n-ar fi putut nici să planeze și nici să descrie viraje deasupra unor orașe și a unor obiective militare (Focșani, Ocnele-Mari, Iași, Târgoviște, Râmnicu-Vâlcea). Ca să fiu cu inima împăcată, m-am adresat domnului Harald Alexandrescu, bine cunoscutul astronom, care, după ce a studiat documentele prezentate, a declarat:

Comportarea, intensitatea luminii, frecvența apariției acestor fenomene exclud o interpretare astronomică. Dacă nu erau avioane, rămân necunoscute.

Împărtășesc întru totul acest punct de vedere. „Avioanele-fantomă” care au evoluat deasupra țării noastre în ianuarie 1913 adaugă un capitol consistent la dosarul mimetismului obiectelor zburătoare neidentificate.

In 1942, la Los Angeles^A..

Spre sfârșitul lui februarie 1942, America se afla încă sub impresia atacului japonez care, cu mai puțin de trei luni în urmă, la Pearl Harbor, distrusese flota Pacificului. Pe coasta de vest se discuta despre posibilitatea unei invazii a trupelor marii puteri asiatice, mai ales după ce, la 23 februarie, un submarin bombardase rafinăria companiei Bankline Oii din Goleta, la nord de Santa Barbara.

În această atmosferă tensionată, în noaptea de 25 februarie, la ora 2.25, sirenele au început să sune în Los Angeles. Locuitorii metropolei californiene au crezut mai întâi că e vorba de un exercițiu de apărare antiaeriană. Ei nu știau că radarele detectaseră mai multe ținte necunoscute, care se apropiau dinspre vest. Apoi reflectoarele s-au aprins și tunurile au început să tragă, un neașteptat și nedorit spectacol de sunet și lumină, care a durat cam o oră. Asupra orașului au căzut însă nu temutele bombe, ci bucăți din proiectilele explodate, provocând daune clădirilor publice și private. Șase oameni au murit în urma accidentelor rutiere sau a infarctului pricinuit de șocul emoțional.

Printre martorii evenimentului s-a numărat Peter Jenkins, redactor al ziarului *Los Angeles Evening Herald Examiner*, care a spus :

Am putut să văd limpede, deasupra capului, o formație de circa 25 de avioane argintii, dispuse în V, deplasându-se încet spre Long Beach.

(38, p. 94)

Iată și declarația lui J.H. McClelland, șeful poliției din Long Beach, care a asistat la eveniment de pe acoperișul primăriei:

Lângă mine stătea un observator experimentat al Marinei, înarmat cu un puternic binoclu Cari Zeiss. Mi-a spus că a numărat nouă avioane, în conul de lumină al unui reflector. Spunea că sunt argintii. Acest grup a trecut de la o baterie de

Paul T. Collins, angajat al companiei Douglas Aircraft, care fusese oprit pe autostradă de un voluntar al apărării civile, a văzut mai multe „obiecte roșii neidentificate... apărând de nicăieri și zigzagând dintr-o parte într-alta”. El a estimat viteza maximă a obiectelor la cel puțin cinci mile pe secundă.

Într-o ediție specială, *Los Angeles Times* a publicat o fotografie a obiectelor, luminate de reflectoare:

Profitând de absența vreunei manifestări belicoase din partea intrușilor, autoritățile au negat până și existența lor. La Washington, Frank Knox, secretarul Departamentului Marinei Militare, a declarat:

După câte știu, întregul raid n-a fost decât o alarmă falsă și poate fi atribuit tensiunii nervoase.

Tentativa de ocultare a incidentului n-a rămas fără replică.

Long Beach Independent remarca, într-un editorial:

Se constată o misterioasă reticență față de întreaga afacere și se pare că o anumită formă de cenzură încearcă să împiedice discuția despre acest subiect. *(Ibidem)*

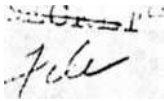
Mai târziu, știrile fierbinți de pe cele două fronturi au făcut ca scurta înfruntare cu Necunoscutul să dăinuie doar în memoria celor care îi fuseseră martori.

în 1974, recurgând la FOIA (*Freedom of Information Act*), cercetătorii OZN au obținut copia Memorandumului trimis la 26 februarie 1942 de generalul George C. Marshall, șeful Statului Major, președintelui Franklin D. Roosevelt:

Cop* of Original: iMillUry ArchlvttS Div Laicii)
oTwiWiHAI-i.. fSUICT vt >t*t(br*ai K«. *v-r*:'.lur
c« F«bru**y to Vimid*rx in V. R: <>SEVTI,7
thc *ayte«nov* L*># An. |*i-e* ais 4l*.*.

cc,,; i fi

Varu*ry i'C, 1942

naosoasta rDfc TK* msuaaTs

jU A
<•/

Tha fallo«irig 1» t±»a iRforaatlO» ** ba»a froa
GHQ •t thi« «o**nt r»E*rdtBj; th* «lr alaj-a orar L*>* Injal**
©f y»at*r<!*y aomlagi

•Fro« datella *.T*Hikbl* *t tht* bouri

"1. Dald«ntlfad airplana*, oth*r than ÂJtarlean -
ir^r or Navy pUa«9, urs probbly o»«r LOB t&d
ftr« fl_r*d on by «laa&ato of th* .V7th CI fvri|;fcd* (JLA)
3:12 *nd 4«15 AU. Thusa unit* ««p^ndad 1430
rounda of aa**xnlctn.

"2. As saaoy *« fiftaan airplana* .aay bar* ine?an
ln*ol**d, Clytng *t vnrloua apard» *h*t 1*
offtclall/ raport*d m balnf **ary t>lo** to as aucta li 200
un aed at alaaatioos trom 9000 to 13000 f**t.

3. So boaba «or droppad.

*4. So ca au Alt lai utong our troopa.

*J. Ko plan*a *ar* ahot doan.

*6. No Aaartcan Arwy or .1»TT flwii **r* La

âCtidB.

•loTaattgatlon coatlnuln*. It 8»*ai raaaoQâhla to con-
clud* that if ucidantlfad aLrplar>os **r* Involved tfc*y a*/ bar*
b*an froa ccecarcial sourcos, op**t*d l»y on«a»y agwnta
for ;urpo»*a of spraading alara, dscloslng location of
antLajLrcraft positlaoa, cod aloviAg prociuctlon through
blacicont. iïuch coacloalon ta support*d Yy vmjlng spaed of
op*ratlor» aud th* faet that no bo»b» «ara dropp*d«*

(.Vii s, c. ! ---

to t- r» ,,i<r

Cal*f of Staff.

Cit • fu s'i

■>

Iată conținutul acestui document revelator:

Ceea ce urmează sunt informațiile pe care le avem în momentul de față

de la Cartierul General, privind alarma aeriană de ieri dimineată, de la

Los Angeles:

Din detaliile disponibile la această oră:

1. Avioane neidentificate, altele decât cele aparținând Armatei sau Marinei americane, s-au aflat, probabil, deasupra Los Angeles-ului și au fost supuse tirului unor elemente ale celei de-a 37-a Brigăzi de Coastă (AA), între 3.12 și 4.15 a.m. Aceste unități au tras 1.430 de salve.
2. Au fost implicate cam cincisprezece avioane, care zburau cu viteze diferite, de la ceea ce s-a raportat oficial ca fiind „foarte încet”, până la 200 de mile pe oră și la altitudini între 9.000 și 18.000 de picioare.
3. Nu au fost lansate bombe.
4. Nu au fost înregistrate pierderi în rândul trupelor noastre.
5. Nu au fost doborâte avioane.
6. Nu au intrat în acțiune avioane ale Armatei sau Marinei americane. Investigația continuă. Pare rezonabil să conchidem că, dacă au fost implicate avioane neidentificate, ele puteau să aparțină unor companii comerciale, fiind pilotate de agenți inamici pentru a crea panică, a localiza pozițiile bateriilor antiaeriene și a încetini producția pe timpul camuflajului. Această concluzie se întemeiază pe vitezele diferite cu care au evoluat și pe faptul că nu au fost lansate bombe.

În condițiile date, e de înțeles că trebuia căutată rapid o explicație. Cred însă că, dacă ar fi fost în stare să trimită cincisprezece avioane deasupra Los Angeles-ului, japonezii nu s-ar fi mulțumit cu obiectivele imaginate de șeful Statului Major ca să-l liniștească pe președinte. Să ne amintim de bombardarea rafinăriei, cu doar două zile mai devreme!... De altfel, la altitudinile raportate, reflectoarele ar fi luminat nu vagile forme

Autocritica unui savant onest

Un adevărat om de știință se distinge și prin tăria de a-și recunoaște greșelile. În cartea sa din 1977, *Raportul OZN al lui Hynek*, autorul relatează cum a fost înmormântat un caz interesant, în urma unei sugestii lipsite de suport factic. Era în prima perioadă a colaborării sale cu Proiectul Sign, când devenise limpede că Pentagonul urmărea explicarea cu orice preț a cât mai multe observații, pentru a liniști opinia publică. Tânărul profesor de astronomie, care demonstrase că o seamă de rapoarte se datorau prezenței sau evoluției unor corpuri cerești, a făcut exces de zel. Dar să vedem despre ce este vorba, potrivit *Raportului* (pp. 34-38).

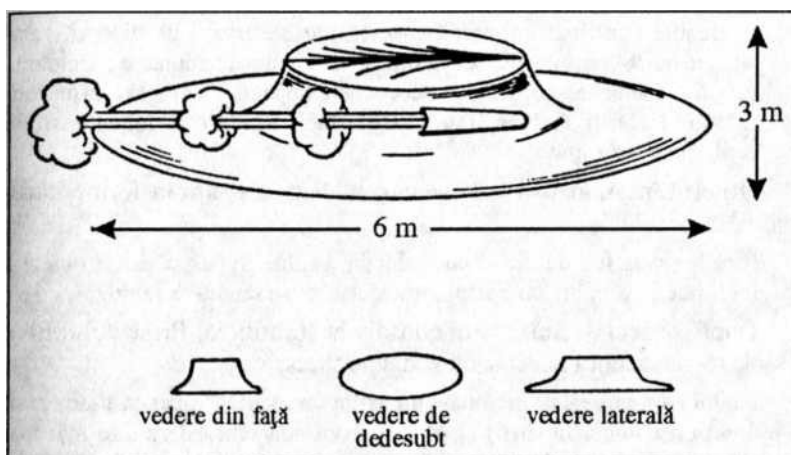
La 13 august 1947, A.C. Urie, administratorul crescătoriei de păstrăvi Auger Falls, a văzut, împreună cu fiii săi Keith, de opt ani, și Billy, de zece ani, o „farfurie zburătoare” care a trecut pe lângă crescătorie, la ora 1 p.m. Obiectul se deplasa prin Snake River Canyon, la o înălțime de circa 75 de picioare față de fundul canionului, cu o viteză estimată la circa 1.000 de mile pe oră. Observația a avut loc în momentul în care băieții coborau pe râu, dinspre nord, cu o barcă. Urie începuse să se întrebe ce anume îi face să întârzie și s-a îndreptat spre râu, ca să se convingă că totul e în ordine. Se afla cam la același nivel ca obiectul, pe care Keith și Billy l-au văzut de jos, sub un unghi de circa 45°. Avea cam 20 de picioare lungime, 10 picioare înălțime și 10 picioare lățime și formă alungită. Semăna cu o tavă de plăcintă întoarsă pe dos sau cu o pălărie de pai cu boruri largi, comprimată din ambele laturi. Cei doi băieți au declarat că într-o parte a proeminenței centrale se afla un fel de tub din care ieșea o flacăară, fără fum și fără miros. Administratorul a văzut doar flacăra, care ajungea cel puțin până la capătul din spate al obiectului, fără să se subțieze sau să se lățească. Culoarea acestei ciudate pălării zburătoare era azurie, asemenea cerului.

Obiectul zbura de la est spre vest și a fost urmărit de cei trei martori doar câteva secunde. Deosebit de interesantă este

în locul acela, fundul canionului este accidentat și obiectul zbura în sus și în jos, pe deasupra ridicăturilor și adânciturilor, cu o viteză indicând un tip de control mai rapid decât reflexele unui om. Cred că e ghidat de instrumente și trebuie să fie propulsat de energie atomică, întrucât făcea foarte puțin zgomot, scoțând un șuierat în vreme ce trecea prin apropiere.

Să mai notăm că, atunci când obiectul a trecut pe deasupra copacilor, aceștia nu s-au îndoit, ca sub valul de aer produs de un avion; coroanele lor „se răsuceau, ca și cum ar fi fost aspirate”.

Relatarea lui A.C. Urie, publicată în ziarul *Times News* din Twin Falls Idaho la 15 august 1947, este însoțită de schița

Desenatorul, Vie Geertzen, a adăugat rotocoalele de fum din rațiuni „artistice” : ne amintim că martorii au văzut doar o flacără.

John Brosman, autorul reportajului din *Times News*, s-a declarat convins de sinceritatea lui Urie. Agenții speciali ai Air Force care l-au interogat, după ce au fost informați de Brosman, au avut aceeași părere. Dar ei n-au făcut nici un efort pentru a găsi alți doi martori care văzuseră obiectul, ceea ce aruncă o lumină nefavorabilă asupra adevăratelor intenții ale Air Force.

Nu este deloc lipsit de interes faptul că, în aceeași zi de 13 august, la ora 9.30 dimineața, L.W. Hawkins, reprezentantul guvernului federal în comitatul Twin Falls, fost șerif al comitatului, a văzut două obiecte circulare zburând la mare înălțime lângă Salmon Dam, la douăzeci de mile sud-vest de

Da, le-am văzut. Trebuie să recunosc că am fost sceptic, până când le-am văzut cu ochii mei. Nu pot să spun ce era, dar pot să spun că există ceva în văzduh.

Hawkins a precizat că, în timp ce se afla la Salmon Dam, un zgomot semănând cu ecoul unui motor l-a făcut să privească în sus; a văzut două obiecte circulare, ce reflectau lumina soarelui. Se deplasau cu mare viteză, mai sus decât majoritatea avioanelor. Hawkins n-a dat alte detalii, mulțumindu-se să repete:

Există ceva în văzduh.

În raportul înaintat Proiectului Sign, Hynek a scris :

în acest incident nu există nimic de natură astronomică. S-ar părea că trebuie clasificat împreună cu celelalte observații de discuri, relatate cu bună-credință. Se evidențiază totuși două elemente: culoarea „azurie, asemenea cerului”, și coroanele copacilor care „se răsuceau, ca și cum ar fi fost aspirate”. Să fi fost deci un vârtej atmosferic deplasându-se rapid?

Ofițerul însărcinat să rezolve cazul s-a grăbit să transforme întrebarea în concluzie:

Pare logic să fim de acord cu deducția d-rului Hynek că acest obiect a fost, pur și simplu, un vârtej atmosferic deplasându-se rapid.

După treizeci de ani, fostul consultant științific al Proiectului Blue Book revine asupra acestui episod semnificativ:

Faptul că n-am văzut niciodată un astfel de „vârtej” (sau că n-am găsit descrierea unuia în cărți) și că am privit cu neîncredere alte mărturii pertinente mă obsedează și astăzi.

E adevărat că, în cele ce urmează, se încearcă o justificare a acestei atitudini:

Mă întreb ce s-ar fi întâmplat dacă aș fi scris: „Trebuie să-i credem pe acești oameni, date fiind mai ales numeroasele rapoarte similare primite în trecutul apropiat. Aceasta a fost, într-adevăr, o navă stranie, folosind o tehnologie mult mai evoluată decât a noastră. Este esențial ca, indiferent de cost, să se întreprindă un efort științific major, nu numai pentru a cerceta fiecare raport mult mai amănunțit decât s-a făcut până acum și pentru a studia cu grijă legătura dintre aceste rapoarte, dar și pentru a înființa stații de observație în fiecare instalație militară și de apărare din țară, pentru a încerca să obținem date științifice vitale”.

Răspunsul la această întrebare retorică nu se lasă așteptat:

Aflându-mă acolo de unde puteam să văd foarte limpede politica Pentagonului, știam că s-ar fi dispensat foarte curând de serviciile mele.

pe motiv că nu au nevoie de un „maniac al farfuriilor zburătoare”. Dacă aş fi fost un Einstein, un laureat al Premiului Nobel, m-ar fi ascultat, cel puțin, politicos, dar ca tânăr profesor la o universitate din Vestul Mijlociu... Am hotărât să aștept acumularea mai multor date, de mai bună calitate.

Nu încapе îndoială că, dacă ar fi validat observațiile martorilor, tânărul profesor ar fi fost concediat, cu sau fără menajamente. Dar el n-ar fi avut nimic de pățimit dacă raportul trimis Proiectului Sign s-ar fi rezumat la primele două fraze, determinând, poate, includerea cazului printre cele trei duzini etichetate „Necunoscut”, la sfârșitul anului 1948 (c/. 50, p. 66). Să apreciem totuși autocritica lui Hynek și să convenim că acest compromis a contribuit la rămânerea lui într-o funcție care-i îngăduia să cunoască și să evalueze datele necesare schimbării atitudinii sale de mai târziu, când a devenit un critic acerb al conștientizării și metodelor folosite de Air Force în abordarea feno-

„Obiectul părea să cunoască tot timpul poziția avionului”

În răspunsul la o anchetă apărută în numărul din februarie 1969 al revistei *Astra*, dr. Wernher von Braun, părintele rachetelor germane V-2 și V-4 și al rachetelor americane Jupiter și Saturn, însărcinat până în 1972 cu planificarea și dirijarea zborurilor spațiale pilotate, afirma categoric:

După câte știu, nici o farfurie zburătoare nu a fost interceptată de vreo

stație radar sau observată de vreun astronom profesionist. (72)

Ignoranță sau aliniere la declarațiile publice ale Air Force ? Este pur și simplu inimaginabil ca, fiind *number one* în domeniul său special de activitate și având acces la informații ultrasecrete, von Braun să nu fi fost la curent cu *toate* aspectele fenomenului care ne preocupă. Nu mă îndoiesc, de pildă, că el a jucat un rol determinant în controversa din 1947 privind originea OZN-urilor. Se știe că spre sfârșitul celui de-al doilea război mondial germanii lucrau la realizarea mai multor proiecte de avioane și rachete teleghidate ale căror performanțe s-ar fi apropiat într-o câțva de cele ale obiectelor zburătoare observate în preajma unor baze și instalații vitale pentru securitatea Statelor Unite. Se punea deci întrebarea dacă nu cumva sovieticii, care obținuseră, ca și americanii, date cuprinzătoare privind aceste proiecte, reușiseră, cu ajutorul specialiștilor capturați, să construiască aeronave capabile să treacă peste ocean și să evolueze într-un mod de neînțeles pentru piloții și oamenii de știință ai Air Force. Or, cine era mai îndreptățit să răspundă la această întrebare decât creatorul celor mai sofisticate și mai eficiente arme germane, care terorizaseră Anglia în ultimii ani ai războiului?... Spre sfârșitul anului 1947 devenise limpede că nici o putere terestră nu era în stare să conceapă un aparat de zbor care să efectueze manevrele raportate și urmărite pe ecranele radar, cu viteze imposibil de atins de cele mai rapide avioane. De altfel nu

pe atunci n-ar fi putut suporta suprasarcinile create și temperatura provocată de frecarea cu aerul.

Să ne întoarcem însă la afirmația lui Wernher von Braun privind interceptarea „farfuriilor zburătoare” de către stațiile radar. Savantul germano-american *nu putea să nu știe* că în dosarele Proiectului Blue Book, accesibile și unor cercetători lipsiți de incontestabilele sale privilegii (Donald Keyhoe, James McDonald etc.), figurau numeroase cazuri radar neidentificate. Primul, în ordine cronologică, pare să fie cel menționat de Ruppelt (50, pp. 64-65) și relatat pe larg de Hynek (30, pp. 135-137).

La 15 octombrie 1948, ora 23.05, un avion de vânătoare F-61, pilotat de locotenentul Oliver Hemphill Jr., se afla într-o misiune de rutină pe coasta de nord-vest a insulei japoneze Kyushu. Cam la 50 de mile de orașul Fukuoka, operatorul radar, locotenentul Barton Halter, a înregistrat prezența unei ținte aeriene pe ecran. Era la o distanță de cinci mile, chiar în fața avionului și puțin mai jos decât el. Hemphill a mărit viteza, până la aproximativ 220 de mile pe oră.

Mai întâi, a declarat Halter, ținta n-a întreprins o acțiune de evitare și am crezut că era unul dintre avioanele noastre de vânătoare. În timp ce ne apropiam, am observat o ușoară schimbare a azimutului. Curând după aceea, la câteva secunde, ținta a intrat în picaj. Am picat și noi, încercând să urmărim ținta, dar, înainte de a se redresa, a trecut pe sub avion și a dispărut. Pilotul m-a înștiințat că picam cu 300 de mile pe oră, parcurgând 3.500 de picioare pe minut. (...)

Următoarea sau a doua interceptie a fost efectuată din spatele țintei, ca și prima; totuși, ținta a țâșnit drept înainte și s-a distanțat imediat. La a treia interceptie, pilotul a stabilit un contact vizual, la 60° babord. În momentul în care am prins ținta, ea se afla la 45°30' babord și 5° mai jos. Pilotul a făcut un viraj rapid spre tribord, încercând să se apropie de țintă. Când am ajuns în spatele ei, a țâșnit din nou și a dispărut, la o distanță de nouă-zece mile.

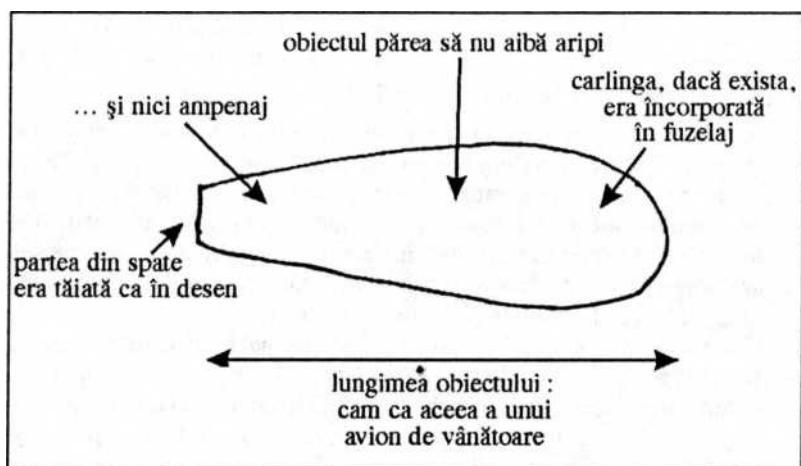
La a patra interceptie, pilotul mi-a spus că am trecut din fața țintei în spatele ei. Am prins ținta când ieșea de pe ecran, la cinci până la zece mile în față și puțin mai jos. La a cincea și a șasea interceptie, ținta a apărut la peste 9 mile, deplasându-se cu aproximativ 200 de mile pe oră. (...) Ne-am apropiat până la 12.000 de picioare, apoi, mărindu-și brusc viteza,

Este evidentă încercarea de a găsi o explicație liniștitoare pentru un eveniment deconcertant pentru martor, care avea probabil impresia că, așa cum presupune un raport al Serviciului de Informații din Orientul îndepărtat, „obiectul părea să cunoască tot timpul poziția avionului F-61 Pilotul a declarat, la rândul său:

Mi-am dat seama că nu semăna cu nici un tip de avion pe care-l cunoșteam, așa că am contactat imediat stația de control de pe sol și am cerut informații despre orice avion zburând în acea zonă.

Stația radar de pe sol n-a raportat nici un alt avion și n-a prins obiectul pe ecran.

Era o noapte senină, luminată de Lună, ceea ce i-a permis pilotului să vadă că obiectul era transparent, avea un trup foarte

Cele șase interceptii au durat mai puțin de zece minute - fiecare dintre ele, cam unul sau două minute. Viteza OZN-ului a variat între 200 de mile pe oră și 1.200 de mile pe oră. În legătură cu această din urmă cifră, semnificativă este telegrama trimisă de Cartierul General al Diviziei Aeriene 315 comandantului celei de-a Cincea Forțe Aeriene, din care citez un fragment: „Se consideră că obiectul n-a fost pierdut de pe ecran din cauza obișnuitelor zone «moarte» comune oricărui echipament radar. Pilotul și observatorul cred că viteza foarte mare a obiectului este aceea care a făcut ca el să dispară atât de rapid”. Să ne amintim că avionul F-61 atinsese *in picaj* 300 de

orizontal cu 1.200 de mile, adică 1.930 de kilometri pe oră, viteza maximă a avioanelor cu reacție fiind, în 1948, de circa 1.120 de kilometri pe oră! Și vom vedea că, în alte cazuri, acest decalaj crește până la mărimi amețitoare.

Vitezele fantastice ale OZN-urilor au fost și sunt invocate ca un argument, evident falacios, împotriva existenței lor. Grăitoare în acest sens este mărturia lui Nick Pope din Ministerul Apărării al Marii Britanii, care, în perioada 1991-1994, a răspuns de investigarea observațiilor OZN:

Am avut o experiență care arată ce lucru obișnuit este pentru experți să gândească numai conform unor parametri familiari. Vorbind despre observațiile radar OZN cu un ofițer, mi-a spus că operatorii radar văd deseori pe ecrane obiecte care se mișcă în linie dreaptă cu viteze de multe mii de mile pe oră. Acestea sunt clasate automat ca meteoriți. Ofițerul a întrebat de ce s-a ajuns la o astfel de presupunere. Răspunsul oficial? „Pentru că se mișcă atât de repede.” (46, p. 69)

Nu cred că are rost să comentez această enormitate.

Am dat de înțeles că Wernher von Braun s-a aliniat declarațiilor publice ale Air Force și consider necesar să-mi justific suspiciunea. La 5 aprilie 1966, când la cazul radar-vizual discutat în acest capitol se adăugaseră, în timp, destule altele, rămase de asemenea neidentificate, maiorul Hector V. Quintanilla, șeful de atunci al Proiectului Blue Book, a participat la o audiere pe tema OZN organizată de Comitetul pentru serviciile armatei al Camerei Reprezentanților. Răspunzând la o întrebare a congresmanului Richard S. Schweiker, Quintanilla a declarat, fără să clipească:

Nu avem cazuri radar neexplicate.

Ceea ce am încercat să mi calificativul a minciună eficientă

Cum au urmărit oamenii de știință o farfurie zburătoare

Despre cazul relatat de comandorul Robert B. McLaughlin în numărul din martie 1950 al magazinului *True* am aflat din versiunea franceză a primei cărți a lui Donald Keyhoe (33), pe care mi-o dăruise în 1967 prietenul meu, cunoscutul exeget SF Jacques van Herp, cu prilejul unei călătorii la Bruxelles. L-am reîntâlnit, descris mai pe larg, în extraordinarul *Raport despre obiectele zburătoare neidentificate* al lui Edward J. Ruppelt, fostul șef al Proiectului Blue Book, și l-am prezentat cititorilor români în 1971* (26, 1971, p. 80). În 1996 am obținut, în sfârșit, o fotocopie a articolului din *True*. Înainte de a-l reproduce *in extenso*, trebuie să menționez că punctul de plecare al observației efectuate de echipa condusă de Charles B. Moore Jr., urmărirea evoluției unui balon-pilot, nu constituie o excepție în ansamblul modalităților de contact cu fenomenul OZN, cum vom vedea îndată.

Pe la mijlocul lunii aprilie 1947, Walter A. Minczewski, un meteorolog din Richmond, Virginia, urmărea cu teodolitul balonul pe care-l lansase, când un corp străin a intrat în câmpul aparatului. Contactat după douăzeci de ani de dr. James McDonald, Minczewski a declarat că era „o dimineată limpede, strălucitoare” și că a văzut obiectul, „un disc argintiu”, spre nord-nord-est, sub un unghi de 45°. Discul, care nu putea fi observat cu ochiul liber, „avea partea inferioară plată și vârful ușor bombat”. Potrivit lui McDonald,

.. probabilitatea ca un obiect să traverseze micul câmp unghiular al unui teodolit meteorologic este foarte mică, chiar dacă șansa a jucat un rol aici. El (Minczewski) își amintește că a încercat să urmărească obiectul dar l-a pierdut din vedere

* Frank Edwards îi consacră doar cinci rânduri, în prima lucrare consacrată fenomenului OZN apărută în țara noastră (12, p.

Ciudat este că, așa cum observă Keyhoe (cazul era cunoscut în 1950), cu toate că a fost utilizat teodolitul,

...viteza și altitudinea astfel măsurate n-au fost comunicate presei, cea de-a doua fiind determinată prin comparație cu aceea a balonului, în diferite momente. Aviația n-a publicat nici declarația observatorului despre dimensiunile obiectului, declarație care, potrivit Comisiei „Farfurie”, era mult mai precisă decât evaluările obișnuite ale martorilor.

{op.cit., p. 89}

Se pare însă că aceste date, indispensabile pentru cunoașterea și evaluarea caracteristicilor OZN-ului de la Richmond, nu existau în dosarele oficiale, consultate de McDonald înainte de a-l contacta pe Minczewski, iar meteorologul nu și le mai amintea, după două decenii. Din fericire, ele nu lipsesc din relatarea lui McLaughlin:

într-o dimineață de duminică senină și strălucitoare, în aprilie 1949, un detașament al Marinei și un grup de oameni de știință au lansat un balon, dintr-un punct situat la 57 de mile nord-vest de Baza de testare a rachetelor de la White Sands.

Ei erau interesați să obțină date despre starea timpului în zona superioară a atmosferei și, în vreme ce balonul urca, îi urmăreau zborul, ca de obicei, cu un teodolit și un cronometru. Erau acolo cinci observatori, patru dintre ei înregistrând datele transmise de instrumente. Primul urmărea balonul prin luneta teodolitului. Al doilea rostea cu voce tare indicațiile. Al treilea le nota și al patrulea ținea cronometrul.

La scurt timp după ce balonul se înălțase, la vest de punctul de observație, operatorul teodolitului și-a întors brusc instrumentul spre est.

Un obiect straniu, văzut de toți cei prezenți, traversa traiectoria balonului. Omul cu instrumentul, încurcat, se orientase spre el. Imediat, unul dintre oamenii de știință i-a luat teodolitul și a început să urmărească obiectul.

S-a realizat planul exact al rutei obiectului. Analizând ulterior aceste date, pot să declar cu certitudine că :

1. Văzut în secțiune transversală, obiectul era de formă eliptică.
2. Avea un diametru de circa 105 picioare.
3. Zbura la o altitudine de circa 56 de mile. (Acest fapt a fost determinat de un expert în balistică. Un obiect aflat la o altitudine mai joasă, în acea zi deosebit de senină, nu ar fi putut furniza datele înregistrate. Din motive de securitate,

a altitudinii - într-un interval de 10 secunde. Un calcul aproximativ arată că, pentru a produce această creștere în timpul dat, ar fi necesară o forță de peste 20 G (de 20 de ori forța gravitației).

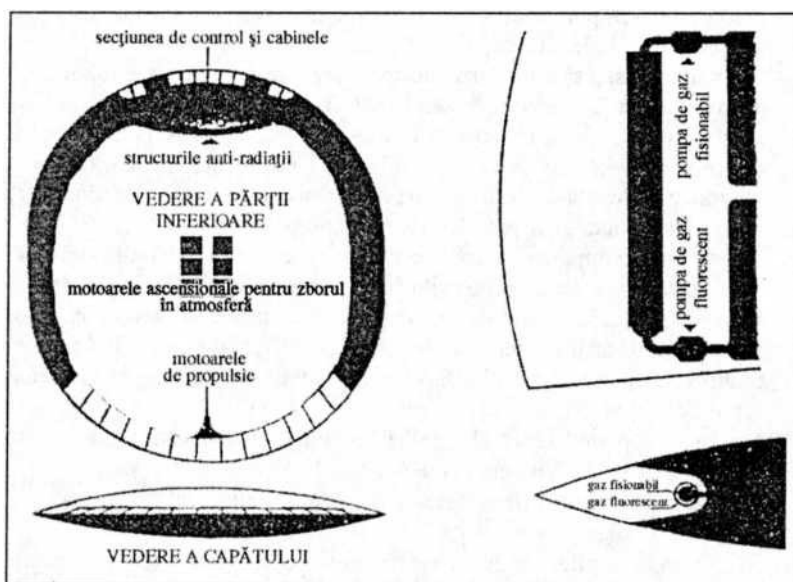
6. Obiectul a fost vizibil 60 de secunde.

7. A dispărut la un unghi de înălțare de 29°.

O interogare minuțioasă a observatorilor, înainte ca raportul oficial să fie trimis Proiectului „Farfurie”, la Wright-Patterson Field din Dayton, Ohio, a condus la opinia cvasiunanimă că obiectul era discoidal și de culoare albă*. Prin binocurile foarte puternice nu s-a văzut o dâră de fum, un fascicul de raze luminoase sau vreun alt semn al unui sistem de propulsie. Și nu s-a auzit nici un sunet. Ce putea fi?

Sunt convins că era o Farfurie Zburătoare și, de asemenea, că aceste discuri sunt nave spațiale de pe altă planetă, conduse de ființe inteligente.

(101)

Cu câteva luni mai devreme, la sugestia oamenilor de știință implicați în acest caz, comandorul redactase un raport și îl trimisese șefilor săi de la Washington. Replica amiralului care

* Ca și „discul argintiu” observat de meteorologul din Richmond.

de rachete dirijate al Marinei a fost: „Ce beți voi acolo? Și totuși, McLaughlin a îndrăznit să scrie și să publice o relatare considerată de Ruppelt ca fiind

...cu 180° în absolută, directă contradicție cu fiecare comunicat de presă dat de armată în ultimii doi ani. (50, p. 97)

Ruppelt merge și mai departe :

Când numărul din martie al magazinului *True*, conținând relatarea comandorului McLaughlin despre cum au urmărit oamenii de știință OZN-uri la White Sands, a ajuns pe piață, a stârnit un viespar. Articolul lui Donald Keyhoe din numărul din ianuarie al lui *True* convertise mulți cititori, dar rămăseseră destui necredincioși. Faptul că niște oameni de știință ai guvernului văzuseră OZN-uri și admiteau existența lor a convins o bună parte a acestor necredincioși. Tot mai mulți oameni credeau în farfuriile zburătoare. (*Ibidem*, p. 99)

Nu vi se pare ciudat că Pentagonul nu s-a opus apariției articolului ? Este ceea ce se întreabă și Keyhoe :

De ce a fost autorizat McLaughlin, ofițer activ, supus tuturor regulilor de discreție obișnuite pentru ofițeri, să-și publice relatarea? Să fi fost o incredibilă neglijență? Sau, dimpotrivă, punerea în aplicare a unui program deliberat? În ceea ce mă privește, cred în această din urmă explicație, programul urmărind să pregătească poporul american pentru o revelație dramatică. (33, p. 23)

După cincizeci de ani, revelația nu s-a produs. Iată de ce înclin să-mi închipui mai curând că, așa cum s-au petrecut lucrurile și în Cazul Roswell (vezi 33, pp. 139-147), o facțiune din comandamentul Air Force, convinsă că „discurile zburătoare” sunt extraterestre, a îngăduit sau chiar a încurajat publicarea textului, sperând că acesta va contribui la impunerea opiniei sale. Și, tot ca în Cazul Roswell, reacția publicului a determinat o schimbare de atitudine. Pentru a nu fi lăsat pradă reprezentanților mass-media, la data apariției articolului McLaughlin nu se mai afla la White Sands, ci undeva pe ocean, la bordul distrugătorului „Bristol”. Iar Air Force...

În cartea sa din care am citat, Keyhoe relatează discuția edificatoare purtată cu maiorul Jerry Boggs, ofițerul de legătură între Wright Field și Pentagon, în prezența generalului Sory Smith,

- Cunoașteți observațiile efectuate în aprilie 1949 la White Sands? Cele care au prilejuit raportul comandorului R.B. McLaughlin?
- Da, le-am verificat. Nu le dăm crezare.
- Unul dintre martori era Charles B. Moore, directorul Comisiei navale pentru razele cosmice de la Minneapolis. Este un inginer de înaltă reputație. Știți că a confirmat primul raport - cel care fixa altitudinea farfuriei la 90 de kilometri și viteza ei la 28.800 de kilometri pe oră?
- Da, îl cunosc. Credem că s-a înșelat, ca și ceilalți.
- Dl Moore afirmă că nu era vorba de o halucinație. El consideră că întâmplarea merita o anchetă foarte serioasă.
- Am făcut această anchetă. Dar credem că ei n-au văzut nimic.

(Ibidem, pp. 199-200)

În ciuda acestei risipe de negații, Hynek ne asigură că, finalmente, cazul a rămas neidentificat (30, p. 105). Nici măcar tentativa lui Donald Menzel, inamicul numărul 1 al OZN-urilor, de a găsi o explicație convențională n-a fost încununată de succes. Iată ce scria distinsul astronom:

Acest incident, păstrat în dosarele secrete mai mult de doi ani, nu prezintă dificultăți serioase pentru persoana care înțelege optica atmosferei Pământului. În condiții speciale, aerul poate produce formații asemănătoare lentilelor. Și, așa cum o lentilă poate să proiecteze soarele într-un punct de lumină, tot așa aceste lentile de aer - oricât de imperfecte sunt - pot să formeze o imagine. Ceea ce a văzut Moore a fost o imagine nefocalizată și foarte astigmatică a balonului de deasupra. (41, p. 33)

O explicație care mi se pare un exemplu de inadecvare la „incidentul” analizat. Despre ce fel de „condiții speciale” putea fi vorba, într-o zi „deosebit de senină” ? Cât despre „imaginea nefocalizată și foarte astigmatică”, Menzel se referă, evident, la o posibilă aberație a teodolitului, care ar fi alungit forma reală a balonului. Numai că obiectul a fost urmărit și cu ochiul liber, de către ceilalți patru observatori calificați. Să fi suferit toți de astigmatism ?... Pe de altă parte, presupusa imagine ar fi trebuit să se deplaseze o dată cu balonul și nu cu fenomenala viteză de 28.920 de kilometri pe oră, omisă cu nonșalanță de analist, ca și urcușul final, efectuat cu 14.481 de kilometri pe oră.

Nu mă voi opri la aceste comentarii de bun-simț. Întrucât Menzel este convins că „incidentul” poate fi explicat cu ușurință

în acest caz, cinci martori, cu ajutorul unui instrument de urmărire care a furnizat informații precise despre coordonatele unghiulare ale unui obiect necunoscut, au observat mișcarea obiectului pe un arc de cerc de peste 90°, mișcare care l-a făcut să ajungă într-o parte a cerului aflată cam la aceeași distanță unghiulară considerabilă de poziția reală a balonului, iar Menzel recurge la o „lentilă de aer” pentru a-l explica (...). Menzel susține că atmosfera face să se deplaseze imaginea refractată a balonului spre nord-est cu o viteză uniformă care totalizează de mii de ori mărimea deplasărilor imaginii refractive unghiulare provocate de o vedere defectuoasă. Mă simt obligat să repet o observație pe care am mai făcut-o: dacă proprietățile de transmisie ale atmosferei Pământului ar fi atât de aberante pe cât presupune Menzel, atunci când se ocupă de observațiile OZN, el și colegii lui nu și-ar mai putea exercita profesiunea. Categorisirea oficială drept *neidentificată* a observației lui Moore pare de necontestat. (Ibidem, pp. 42-43)

Ar mai fi de adăugat, cum face și McDonald, că, de-a lungul anilor, în vecinătatea Bazei de testare de la White Sands au avut loc multe observații OZN, efectuate, deseori cu instrumente de urmărire, de observatori experimentați. În primăvara anului 1948, de pildă, trei oameni de știință au asistat la zborul foarte capricios al unui obiect rotund, care a străbătut văzduhul în treizeci de secunde (Ibidem, p. 57). Iar în mai 1950, un alt obiect a fost filmat de două echipe, ceea ce a permis o estimare aproximativă a vitezei, altitudinii și dimensiunilor lui: OZN-ul se afla

la o înălțime de 40.000 de metri, se deplasa cu viteză de 2.000 de

„N-am văzut niciodată un spectacol atât de straniu”

Nu numai Wernher von Braun se arăta convins că ...nici o farfurie zburătoare nu a fost (...) observată de vreun astronom profesionist.

Chiar un reprezentant al nobilei profesii, Jean-Claude Pecker, directorul Observatorului din Nisa, declara în 1968 că n-a văzut niciodată farfurii zburătoare și contesta realitatea fenomenului, adăugând:

N-am întâlnit niciodată un singur astronom care să aibă o părere diferită de a mea. (110)

Nu știu dacă Jacques Vallee a intenționat să-i dea o replică implicită lui Pecker atunci când scria, în 1975 :

„Mai bine s-o mărturisesc de la început: am văzut OZN-uri. Nu doar le-am văzut, dar le-am și observat, le-am urmărit și le-am vizat cu teodolitul, în cursul activității mele astronomice. Unii colegi de-ai mei au făcut același lucru. Aceste observații, efectuate acum mai bine de zece ani, ne-au determinat să întreprindem o anchetă aprofundată, și ea ne-a revelat existența a numeroase cazuri observate de oameni de știință profesioniști, în lumea întreagă.

Obiectele pe care le urmăream cu teodolitul nu erau spectaculare. Ele se comportau ca niște sateliți artificiali, dar orbita lor era retrogradă și nu reușeam aproape niciodată să le regăsim. Pe atunci, nici o țară nu dispunea de o rachetă destul de puternică pentru a lansa un satelit retrograd. Și probabilitatea ca să fie vorba de asteroizi captați întâmplător de atracția terestră era infimă. (Americani au în dosarele lor plăci fotografice arătând unul dintre acești sateliți necunoscuți pe două orbite succesive.)

Oricare ar fi fost natura lor, nu aceste obiecte m-au fascinat atunci (1961). Ceea ce m-a uimit a fost comportamentul, reacția psihologică a oamenilor de știință care mă înconjurau. Singura lor preocupare era de a *elimina* această intruziune a

nu mai puteau să nege și distrugând pur și simplu datele atunci când li se dovedea că nu erau avioane. M-am întrebat adesea câți savanți, în câte țări, distrugeau sau treceau sub tăcere realitatea observațiilor. Mai târziu, în Statele Unite, m-am întâlnit cu responsabilii studiului mondial al sateliților și am aflat că ei erau, desigur, la curent cu existența obiectelor necunoscute. (56, pp. 19-20)

Nu e de mirare că astronomii care distrugeau datele împărtășeau opinia directorului Observatorului din Nisa. În Statele Unite situația era însă alta și Wernher von Braun n-avea cum să ignore observațiile relatate mai jos, care fuseseră aduse la cunoștința publicului în paginile magazinului *Life* și se bucuraseră de „onoarea” de a fi „explicate” de Menzel.

La 10 iulie 1947, ora 16.47, dr. Lincoln La Paz, directorul Institutului de Meteoriti al Universității din New Mexico și alți trei membri ai familiei sale au văzut un obiect strălucitor ciudat care plana, legănându-se puțin, lângă o îngrămădire de nori, chiar deasupra orizontului vestic. Obiectul era elipsoidal, albicios, bine conturat. La Paz a estimat că se afla cam la 20 de mile și avea o lungime de 100-200 de picioare. Obiectul s-a înălțat prin spatele norilor și a reapărut mai departe, spre nord, într-un interval de timp atât de scurt, încât viteza lui trebuie să fi fost mai mare decât aceea a unui avion. Când a trecut prin fața norilor negri, părea, prin contrast, să aibă lumină proprie. A dispărut printre nori.

Observația a fost pusă de Menzel pe seama ...unui fel de miraj orizontal, datorat unui nor foarte strălucitor, lucind ca argintul în lumina soarelui - un nor care era el însuși invizibil, din cauza norilor mai negri din planul mai apropiat. (41, p. 29)

Imaginea unui obiect îndepărtat (norul argintiu) ar putea fi deci suprapusă peste un obiect mai apropiat (norii negri). McDonald consideră, printre altele, că

...deplasările rapide, verticale și orizontale, nu sunt tipice pentru fenomenele de miraj. Prin urmare, explicațiile lui Menzel nu pot fi acceptate.

(40, p. 37)

Rămânând „neidentificată” în dosarele Air Force, observația n-a trezit interesul publicului, poate și pentru că numele lui La

uneori excesiv, textul original, am apelat la relatarea trimisă de astronomul american, la 27 februarie 1955, ziaristului francez Charles Garreau, la solicitarea acestuia și publicată în

$$r-, \delta_0^{CD} \delta_0^{C3}$$

(?)

a» o*
 X «3« th« obj«ct abj«it iltim ••eUe* on« night In 1 VII
 {rom tha baaVjarj uf mf InI.na Crac*,
 H«« i.xtco. I h*|p*ntj ta ta laohlnf at «nlth, lh» Ltajti fl tr«n«^»r*ni ak* of
 alara, «flan
 atian ■ ^aawfrleal »r«p »f falrt bl'ilah-#r»ai> raetanltaa of«li i lar tftt« -
 l>jbb*ak Urni*. My «lfa and har
 r.sU'.fr nara atllng In th# yari wlth *» «nj thay *** th*«
 • X*o. Tfr:a Kf»up *:*ai a>Jth**3utM**t>r tha 1 raetanclaa baaafi* f
 oraahortana i. tftctlr arac# of f»r«li>n imJUr» l't ffrat ab*| \ »r» Jaicraa
 itroii) «nj tha Inlanalty J.Illfr, f...ling fram Tiaw «t abut 35 d*Ereaa abo*a
 iha hortrrf». Toii] 1 *f *|ablitr *«* «fcsjt thra* aacsrva.
 1 «aa tw*.f|tferiSiili* @ nj*btr of rrcta^jlaa
 of Sr* nat» «âs* e't^ar f«tir> j lfn^irta at'it
 li tar. T»-ar* »»» rc a>an;|» i *a*a Jan» th9i>nj« sf hojra of ol »it
 • k)r *itchln*, bit r>a*er ai* » alht a# »tr«rfa ai IM». Tn*
 ract*rfi»* of ltht *ara of 1>* ljsinaaltj hai t^ara barn i f iii *o>n
 in tha ■ « l an aure thay mul/
 not hawa baari riitftli

u>&* */M

$$; \text{CX.K}_{k/} 3\text{-Wsy}$$

7 Ii6>
 t'X' ..-W*.
 ~f+~
 f* > i ' ^ ' , < y ^ /o,
 e--' *'j o.A
 ^ > 7.C* v i * ^ ^ ^ ii'-1 ■ t j ^ ^ < iXa, t /
)
 . vjir
 <v'-'*vt. ^y J
 u.rfl.t7ZiK
 O-V -.vV.-r,*<, ^

Am văzut obiectul pe la ora unsprezece, într-o noapte din august 1949, din curtea din spate a casei mele din Las Cruces, New Mexico. S-a întâmplat să privesc spre zenit, admirând cerul frumos, transparent, înstelat, când am observat deodată un grup geometric de dreptunghiuri de lumină, de culoare albastră-verzuie pală, asemănătoare „luminilor de la

- * La 25 august 1951, patru profesori din Lubbock, Texas, au chiar pe deasupra lor o formație semicirculară de lumini având o culoare albastră-verzuie.

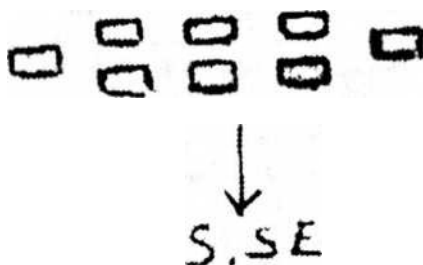
văzut și ele. Grupul se mișca spre sud-sud-est; dreptunghiurile separate s-au scurtat, spațiul ocupat de formația lor a devenit mai mic (la început, era 1° , de la un capăt la celălalt) și intensitatea a scăzut, totul dispărând la circa 35° deasupra orizontului. Perioada totală de vizibilitate a fost de aproximativ trei secunde. Eram prea uluit, prea surprins ca să număr dreptunghiurile de lumină sau să notez alte caracteristici care m-au preocupat mai târziu. Nu s-a auzit nici un zgomot. Am petrecut mii de ore privind cerul nocturn, dar n-am văzut niciodată un spectacol atât de straniu

Clyde W. Tombaugh

27 februarie

Nu cred că vreo altă planetă din sistemul solar, în afara Pământului, are condiții fizice pentru a întreține o viață inteligentă. Dar pot exista planete favorabile, gravitând în jurul altor stele, care se află mult mai departe.

Nu știu dacă farfuriile zburătoare sunt sau nu extraterestre, așa că sunt neutru.

Foarte important este crochiul din partea de sus a facsimilului, singurul disponibil, pentru că Menzel n-a publicat desenele reprezentând obiectul observat, primite de la Tombaugh o dată cu textul relatării. O decizie cu atât mai condamnabilă, cu cât cartea inamicului farfuriilor zburătoare cuprinde aproape o sută de ilustrații, multe dintre ele neavând nici o legătură cu subiectul abordat. Este evident însă că, punând sub ochii cititorilor grupul de dreptunghiuri descris și schițat, teoria mirajului ar fi fost discreditată din start.

La data observației, Tombaugh era șeful Diviziei Instrumente Optice a Laboratorului de Cercetări Balistice de la White Sands, aflându-se deci sub autoritatea Air Force. Dat fiind marele său

procedase La Paz, consultant al Forței Aeriene a Armatei din 1943. Și nici nu s-a temut de ridicol sau de reacția unora dintre colegii săi față de implicarea într-o dezbatere „neserioasă”. El numește „obiect” fenomenul observat și îi subliniază straniețea, sugerând o relație posibilă cu OZN-urile, a căror realitate nu o contestă, chiar dacă, firesc, nu se pronunță în legătură cu natura și originea lor. (Mențiunea din post-scriptum, privind existența unor planete „favorabile” vieții, în unele sisteme solare îndepărtate pare să indice totuși un punct de vedere tacit.)

În 1953, Menzel presupunea că fenomenul se datorește

...unei reflexii pe o perdea ușoară de ceață, probabil chiar deasupra capetelor observatorilor. Sursa luminoasă putea să fi fost o casă aflată aproape sau departe, ori un grup de case, ori chiar farurile unui automobil. (41, p.36)

Iar după un deceniu revenea, atribuind deplasarea rapidă și ordonată a dreptunghiurilor

...unei ondulații în stratul subțire de ceață. (...) Această ondulație, atingând stratul de ceață sub un unghi mic, putea să fi reflectat ferestrele luminate ale unei case și, pe măsură ce ondulația înainta de-a lungul stratului, asemenea unui val, reflexia s-ar fi deplasat așa cum au făcut-o dreptunghiurile luminoase. (42,p.269)

Mă întreb dacă un astronom de talia lui Tombaugh n-ar fi fost în stare să discearnă prezența stratului de ceață; de altfel, el precizează: „cerul... transparent, înstelat”. Este evident și că reflexia atmosferică nu putea să aibă mai multe secrete pentru el, decât pentru Menzel. Cunoscând „explicația” din 1953 a acestuia din urmă, Tombaugh nu s-a referit niciodată la ea *explicit*, scriindu-i însă lui Richard Hali, la 10 septembrie 1957:

În ceea ce privește soliditatea fenomenului pe care l-am văzut: soția mea crede că a văzut o strălucire slabă, continuă, de-a curmezișul structurii. Dreptunghiurile luminate pe care le-am văzut aveau o poziție fixă exactă unul față de altul, ceea ce ar tinde să susțină impresia de soliditate. Mă îndoiesc că fenomenul era vreo reflexie terestră, pentru că ceva asemănător cu el ar fi trebuit să apară de multe ori. Am efectuat un mare număr de observații (cu telescopul și cu ochiul liber) în curtea din spatele casei și nimic de acest fel n-a apărut vreodată, înainte sau după aceea. Cum am mai spus, eram atât de nepregătit pentru o priveliște atât de ciudată, încât am

„N-AM VĂZUT NICIODATĂ UN SPECTACOL ATÂT DE STRANIU” 45

NEW MEXICO COLLEGE OF
AGRICULTURE AND MECHANIC ARTS

0000 COORDINATING WITH
09 PROVINO GROUND

10 September 1957

Mr. Richard Hali
SATELLITE 721
Burdette Street New
Orleans 18, La.

Dear Mr. Hali:

Regarding the solidity of the phenomenon I saw: My wife thought she saw a faint connecting glow across the structure. The illuminated rectangles I saw did maintain an exact fixed position with respect to each other, which would tend to support the impression of solidity. I doubt that the phenomenon was any terrestrial reflection, because some similarity to it should have appeared many times. I do a great deal of observing (both telescopic and unaided eye) in the backyard and nothing of the kind has ever appeared before or since.

As I have said before, I was so unprepared for such a strange sight that I was really petrified with astonishment. Consequently, some of the details I might have noted were missed.

Sincerely yours,

Clyde W. Tombaugh
CLYDE W. TOMBAUGH
Astronomer

CWTrds

Într-o comunicare prezentată la reuniunea anuală a Societății americane a directorilor de ziare din 22 aprilie 1967, James McDonald a fost, ca de obicei, tranșant:

Ei bine, asta (explicația lui Menzel) poate fi înghițită de un profan, dar pentru orice persoană cât de cât familiarizată cu fenomenul fizic al reflexiei și, în particular, cu proprietățile acestei atmosfere prin care generații de astronomi au observat cu succes un mare număr de evenimente astronomice, sugestia că ar putea exista „straturi de ceață” având gradientele indicelui de refracție destul de înalte pentru a produce

(39, p. 18)

O paranteză necesară. După această nouă operație de demontare a explicațiilor lui Menzel, e firesc să ne întrebăm cărui fapt se dato- rește interesul său, „aproape obsesiv” spune Hynek, pentru „problema farfuriilor zburătoare” (29, p. 198). Un răspuns grăbit s-ar putea referi la un pact cu Air Force, mai ales că, așa cum s-a aflat relativ recent, reputatul astronom participase, timp de mulți ani, la acțiuni secrete ale CIA și NSA (*National Security Agency*) (12, p. 63). Numai că specialiștii Air Force nu erau de acord cu teoriile lui Menzel! Într-un raport intitulat *Aspecte cantitative ale mirajelor*, locotenentul F.G. Menkello, de la Centrul de aplicații pentru mediul înconjurător, conchidea:

Este ușor de demonstrat că „lentilele de aer” și „inversiunile puternice” postulate, printre alții, de Gordon și Menzel n-ar putea să dea naștere mirajelor care le sunt atribuite decât la temperaturi de mai multe mii de grade Kelvin. (*Ibidem*, p. 199)

Nu ne rămâne decât să presupunem că Menzel a dat curs solicitării uneia dintre agențiile mai sus menționate. Sau să acceptăm sugestia lui Hynek și să ne imaginăm că un om de știință cunoscut *urbi et orbi* poate să-și uite principiile, obsedat de un război absurd cu OZN-urile.

Revenind la punctul de plecare al discuției noastre, Wernher von Braun putea să ignore cărțile lui Donald Keyhoe, Frank Edwards etc., dar nu și pe aceea a lui Edward Ruppelt, fostul șef al Proiectelor Grudge și Blue Book, între octombrie 1951 și septembrie 1953. În *Raport despre obiectele zburătoare neidentificate*, acesta scrie că în 1952 i-a cerut unui astronom (evident, Hynek - I.H.) să sondeze opinia colegilor săi. Rezultatul?

Dintre cei patruzeci și cinci de astronomi intervievați, 36% nu erau deloc interesați de rapoartele OZN, 41% erau atât de interesați încât și-au oferit serviciile, dacă avea să fie nevoie de ele vreodată, iar 23% credeau că OZN-urile reprezentau o problemă mult mai serioasă decât recunoșteau cei mai mulți oameni. (...) Este interesant de notat că cinci astronomi din această selecție reprezentativă, adică 11 %, observaseră OZN-uri. (...) Aceasta părea să arate că astronomii, ca grup, văd mult mai multe OZN-uri decât cetățenii obișnuiți.

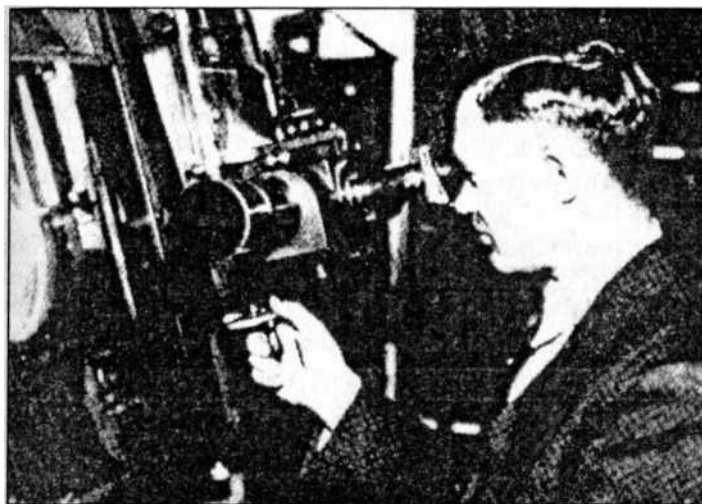
(50, pp. 283-284)

Surpriza s-a produs în 1976, când raportul lui Hynek a apărut într-un volum editat de Brad Steigler și s-a aflat că unul dintre cei

Pe scurt, în timp ce se afla la telescopul numărul 3, la White Sands, el a observat un obiect având magnitudinea 6 (de patru ori mai strălucitor decât planeta Venus, în momentul strălucirii ei maxime), care se deplasa dinspre zenit spre orizontul sudic, în circa trei secunde. Obiectul efectua aceleași manevre ca obiectul luminos nocturn despre care s-a scris în magazinul *Life*. Pe durata ambelor observații nu s-a auzit nici un sunet.

(92, pp. 279-280)

Si implicarea descoperitorului lui Pluto în chestiunea față de

într-o carte accesibilă și în versiune românească, Donald Keyhoe susține că în 1953 radarele Air Force ar fi detectat, la altitudini de 1.000 și 600 de kilometri, două corpuri gigantice, aflate pe orbita terestră. Ele au fost prezentate opiniei publice drept asteroizi captați de atracția Pământului și i s-a cerut lui Tombaugh să le localizeze (35, pp. 161-162). O serie de articole apărute în presa timpului atestă rolul lui Tombaugh în acest proiect de cercetare și faptul că Pentagonul i-a cerut să-și asume conducerea lui. Iată cum începea editorialul hebdomadarului *Time* din 15 martie 1954, intitulat „A doua Lună? ” :

Astronomul Clyde Tombaugh, care a descoperit planeta Pluto (1930), este în căutarea unui obiect mai apropiat și chiar mai fugitiv: un al doilea satelit al Pământului. Poate că Arsenalul Armatei vrea pur și simplu să știe cum s-ar împotrivi natura când rachetele lui vor pătrunde departe în spațiu. Sau poate

natural apropiat ar fi o bază spațială mai avantajoasă decât mult discutatul satelit artificial.

Cum Tombaugh refuzase să dea amănunte despre programul său, spunându-le doritorilor să se adreseze Arsenalului Armatei, la Washington, editorialistul anonim comentează :

E firesc să presupunem că faimoșii oameni ai rachetelor, care lucrează pentru Arsenalul Armatei, sunt interesați de acest program. Un mic satelit situat aproape de Pământ ar fi greu de observat. El ar putea să înconjoare planeta deasupra Ecuatorului, fiind invizibil pentru cele mai multe observatoare astronomice. (38, pp. 206-207)

La 20 martie, *Science News Letter* relua subiectul în nota „Mici sateliți ai Pământului”:

...o căutare telescopică a micilor luni este întreprinsă, pentru forțele armate, de către dr. Clyde Tombaugh și dr. Lincoln La Paz, directorul Institutului de Meteoritică al Universității din New Mexico, Albuquerque, New Mexico.

Este citat dr. G.M. Clemence, directorul Observatorului Naval al Statelor Unite, care declarase că șansele ca între Pământ și Lună să existe unul sau mai mulți sateliți mici sunt „foarte mari”, dar că „descoperirea lor va fi dificilă”. El a adăugat:

Astfel de mici obiecte, care ar putea servi ca platforme spațiale gata pregătite, pot fi meteoriți care au trecut prin apropierea Terrei, dacă n-au fost capturați de câmpul magnetic al planetei noastre.

(*Ibidem*, p. 207)

Cele două texte nu pun în discuție teza oficială a sateliților naturali. Lucrurile se schimbă în 1955. în numărul din luna mai, magazinul *Popular Mechanics* publică articolul „Am trimis o rachetă în spațiu ? ” Sunt evocate zvonurile „persistente”, provenite din „diferite surse” și referindu-se la un satelit care se deplasează cu peste 16.000 de mile pe oră, la o altitudine de 800 de mile:

Explicația ar fi că un experiment a reușit prea bine. O rachetă care ar fi trebuit să se întoarcă pe Pământ, într-o anumită zonă de impact, a fost lansată sub un unghi și cu o viteză care au plasat-o pe orbită, în jurul Pământului.

În noiembrie, magazinul revine, descriind echipamentul instalat de Tombaugh la Observatorul Lowell din Flagstaff, Arizona, pentru a supraveghea spațiul din jurul Pământului, până la Lună. Citez:

un an în urmă. (...) Existența acestei luni făcute de mâna omului n-a fost confirmată oficial până acum. Dar neoficial se dă de înțeles că primul nostru satelit artificial se rotește în jurul Pământului.

Subliniind faptul că echipamentul este atât de performant, încât „poate să detecteze o minge albă de tenis la o distanță de 1.000 de mile”, articolul continuă:

Profesorul Tombaugh rămâne cu gura închisă* în privința rezultatelor obținute. Nu vrea să spună dacă au fost descoperiți unul sau mai mulți sateliți. El spune totuși că știrile apărute în presă în urmă cu 18 luni, anunțând descoperirea unor sateliți naturali la altitudini de 400 și 600 de mile, nu sunt adevărate. El adaugă că nu există o legătură între programul de cercetare și rapoartele despre așa-numitele farfurii zburătoare. (*Ibidem*, pp. 207-209)

O precizare cu cântec, de vreme ce, cum am văzut, articolele nu se refereau la „farfurii”. S-ar putea crede că, preocupat de prezența pe orbită a unor sateliți care, evident, nu aparțineau nici Statelor Unite, nici Uniunii Sovietice (primul Sputnik avea să fie lansat după doi ani), Tombaugh a lăsat să-i scape această negație revelatoare.

Faptul că dr. Clyde Tombaugh a elaborat și a aplicat o metodă fotografică de cercetare a spațiului periterestru, în căutarea unor eventuali sateliți, este menționat și de Willy Ley, în cuprinzătoarea sa istorie a astronomiei, *Observatorii cerului*. Deosebit de interesant mi s-a părut acest pasaj dintr-un raport preliminar, întocmit de Tombaugh înainte de a pleca spre Quito, Ecuador, pentru a încerca să detecteze bănuții sateliți ecuatoriali:

Unele urme „suspecte” au fost găsite pe filmele fotografice, dar, în aproape toate cazurile, s-a putut determina că înregistrarea n-a fost produsă de un satelit. Aceste imagini, dacă nu se datoresc defectelor plăcilor fotografice, ar fi putut să fie urme ale unor asteroizi foarte mici, trecând pe lângă Pământ, în mișcarea lor în jurul Soarelui. Unele urme suspecte, încă neeliminate ca sateliți, nu vor putea fi controlate până la începerea operațiilor fotografice pe Ecuador. (128, p. 293)

„în aproape toate cazurile”, „urme ale unor asteroizi foarte Titlul articolului este tocmai „Cu gura închisă”.

„Orice, dar nu «neidentificat»! ”

Unul dintre subterfugiile utilizate frecvent de Air Force pentru a diminua procentul de cazuri neidentificate a fost vituperat de Jacques Vallee, în *Anatomia unui fenomen*:

Limita uimirii este atinsă când e vorba despre categoria „informații insuficiente”. Întâlnim în extraordinara carte a lui Thor Heyerdahl, *Aku-Aku*, această întrebare: „Cât de departe ar ajunge FBI-ul dacă doar ar colecta amprente, fără să încerce să prindă hoțul ? ”. Categoria „date insuficiente” a fost definită într-un mod care l-ar fi încântat pe un iezuit din frumoasele zile de odinioară. Se spune că un raport conține informații insuficiente când există motive să se creadă că, dacă investigatorul ar fi avut mai multe informații despre caz, l-ar fi putut clasifica într-una dintre categoriile convenționale. Amuzant este că unele dintre rapoartele etichetate „insuficient” conțin o pagină întreagă tipărită, cu toate detaliile posibile. Dar poți totdeauna să presupui că informațiile lipsă ar fi putut să conțină astfel de detalii, încât ar fi devenit limpede pentru investigator că observația se datora unei cauze convenționale. Asta este orice, dar nu știință. (53, p. 100)

Hynek împărtășea acest punct de vedere, scriind în cartea sa din 1977:

Uneori, când o explicație naturală nu era pur și simplu posibilă, Blue Book recurgea la eticheta „informații insuficiente”. *Orice*, dar nu „neidentificat” ! Îl las pe cititor să judece cât de „insuficiente” erau informațiile în cazul de mai jos. (30, p. 70)

Întrucât, conform procedurii standard, numele martorului a fost șters, îi vom spune X, începând prin a reproduce declarația sa inițială:

Opinia mea era că ele (farfuriile zburătoare) erau obiecte ale

strălucitor, venind spre ei de sus, dinspre nord-est. Cobora atât de repede, încât, până să-și dea seama doamna X și să spună că e o farfurie zburătoare, ajunsese la înălțimea la care zboară un avion de transport. S-a oprit brusc și s-a legănat ușor, ca o barcă pe valuri. Apoi a rămas nemișcat, la un unghi de circa 30°, și albul strălucitor a părut să se transforme în luminile unor ferestre. A rămas în această poziție trei-patru minute, îngăduindu-le martorilor să-i aprecieze dimensiunile, forma etc. Au estimat că se afla cam la două mile spre nord, la o altitudine de trei mii de picioare. Părea să aibă două rânduri de ferestre, înalte cam de zece picioare; semănau cu acea parte a unei muzicute în care se suflă. Ferestrele erau dispuse pe întregul diametru, care măsoara cel puțin două sute de picioare. Apoi a început să se îndepărteze spre nord-vest, către orașul Pontiac, cu o sută de mile pe oră, oprindu-se de două sau de trei ori. Pe toată durata observației nu s-a auzit nici un zgomot.

X s-a gândit că ar fi bine să existe și alți martori, așa că a pornit spre vest, unde, la o distanță de o milă, se afla un restaurant. A intrat și i-a întrebat pe câțiva tineri dacă vor să vadă un lucru extraordinar. Doi dintre ei s-au lăsat convinși. Între timp, obiectul se îndepărtase cu cel puțin cinci mile spre nord-vest. X a telefonat la sediul poliției din Birmingham, solicitând să fie alarmate aerodromurile din zonă. Polițiștii au spus că o vor face. X s-a întors la mașină și a continuat să urmărească obiectul, spre vest. Într-un interval de cinci minute, luminile s-au stins și s-au aprins de trei ori. A patra oară și-au schimbat culoarea din alb în galben-portocaliu strălucitor. Mașina ajunsese la stația Grand Trunk, la jumătate de milă de Birmingham. X a telefonat, din stație, la sediul ziarului *Times* din Detroit, relatând cele întâmplate.

A sunat și la poliție, întrebând dacă au semnalat incidentul. I s-a răspuns că aveau de gând să o facă. S-a enervat și a telefonat el însuși la Selfridge Field. După ce a fost purtat de la un departament la altul, a ajuns la un ofițer trezit atunci din somn, care a mormăit ceva către un altul și i-a spus: „Am să raportez. Cum vă numiți ? ”. X a răspuns și a adăugat: „Dacă doriți să aveți o vedere de aproape a unei farfurii zburătoare, trimiteți imediat câteva avioane în văzduh! ”. Ofițerul a repetat: „Tot ceea ce pot să fac este să raportez” și a închis.

În timpul acestei observații, doamna X și-a permis să se facă

Marti dimineată, X a contactat ziarul *Times* și a transmis o relatare completă a celor întâmplate. Reporterul a telefonat la Selfridge Field și i s-a spus că duminică noaptea nu s-a aflat nimic în văzduh în zona respectivă, de vreme ce radarul nu a înregistrat nici un ecou. Drept urmare, *Times* a renunțat la publicarea relatării.

Comentariul lui Hynek:

Ce era de crezut aici - lipsa unei înregistrări radar sau mărturiile oculare ale multor martori independenți, situați pe o întinsă arie geografică? Pe ce temeiuri poate fi respinsă mărturia umană? Dacă aceste persoane ar fi fost de față la un accident de automobil sau la prăbușirea unui avion, mărturiile lor ar fi fost luate în serios. Desigur, în cazuri ca acestea, resturile ar fi fost împrăștiate de jur-împrejur. Lipsa unor fragmente tangibile sau a unor bucăți dintr-un OZN a reprezentat un obstacol mereu invocat; dar dacă aceste bucăți nu există? (*Ibidem*, p. 72)

Pentru a dovedi că nu a născocit cele relatate, X a început să-i caute pe ceilalți martori. Cu mari dificultăți, i-a găsit pe cei doi tineri din restaurant și a obținut mărturii scrise din partea lor. La fel s-a întâmplat cu șoferul de camion. S-a dus la *Times* cu aceste documente și editorul a încredințat cazul unui alt reporter. Acesta a telefonat la Serviciul de Informații de la Selfridge Field, de unde i s-a spus că primesc cel puțin două scrisori pe zi, de la oameni care au observat și ei un OZN. Reporterul s-a declarat atunci convins de veracitatea relatării și l-a asigurat pe X că ea va apărea în numărul de duminică

4 mai al ziarului. Ceea ce nu s-a întâmplat.

Iată și considerațiile finale ale martorului principal:

Nu am o dorință deosebită de a-mi vedea povestea publicată, dar cred că e timpul ca autoritățile, ca și cetățenii să cunoască procedura standard de valorificare a unor rapoarte atât de importante ca acesta. Cred cu tărie că farfuria făcea un tur de recunoaștere a zonei și că, dacă raportul meu ar fi fost tratat în mod eficient, ne-am fi aflat într-o poziție mai favorabilă pentru a le cunoaște intențiile.

Mai declar, cu tot respectul datorat Armatei, că cineva dormea la butonul de alarmă sau, dacă problema e considerată top secret, că există teama ca nu cumva reacția publicului să fie o isterie de masă, când nu încape îndoială că necunoscutul încearcă să intre în legătură cu noi (cum s-a dovedit în trecut). Experiența ne-a învățat că educația având

insuficiente”. Nu s-a ținut seama de multitudinea și precizia detaliilor privind dimensiunile, forma, luminozitatea, altitudinea, evoluția și viteza obiectului. Nu s-a discutat cu martorii, ale căror nume și adrese erau cunoscute, pentru a le testa credibilitatea și a obține date suplimentare. Nu există nici o mențiune despre contactarea Serviciului de Informații de la Selfridge Field, în vederea confirmării răspunsului dat reporterului de la *Times*. Mă întreb, de altfel, dacă ofițerul trezit din somn a raportat superiorilor săi sesizarea unui civil și dacă radariștii au primit ordinul de a intra în acțiune. În sfârșit, am motive temeinice să cred că în dosar se află textul relatării care ar fi trebuit să apară în *Times*. Așa se explică prezența accentelor critice, uneori cu tentă satirică, la adresa polițiștilor

O imagine face cât o mie de cuvinte (1)

Aforismul chinezesc pe care l-am ales ca titlu al acestui capitol ar trebui să fie valabil și în cazul numeroaselor fotografii pe care le conține marele dosar al fenomenului OZN. Cele mai multe sunt însă neconcludente: obiectele se aflau la o distanță prea mare, lipsesc punctele de reper, se vede numai un punct luminos, pelicula a fost subexpusă etc. Nu lipsesc falsurile, mărturisite sau nu de autorii lor. Există totuși imagini pe care le datorăm unor persoane credibile și care au fost autentificate de analizele de laborator. Până și în Raportul Condon, atât de dispus să explice inexplicabilul, poate fi întâlnită concluzia expertului în acest domeniu, dr. William K. Hartmann, profesor asistent la Laboratorul Lunar și Planetar al Universității din Arizona, în legătură cu fotografiile realizate de Paul Trent, la 11 mai 1950:

Acesta este unul dintre puținele rapoarte OZN în care toți factorii investigați, geometric, psihologic și fizic, par să justifice afirmația că un obiect zburător extraordinar, argintiu, metalic, în formă de disc, cu un diametru de zeci de metri și, evident, artificial, a zburat în văzul a doi martori. Nu se poate spune că dovezile exclud în mod cert un fals, cu toate că există factori fizici, cum ar fi precizia anumitor măsurători fotometrice ale negativelor originale, care pledează împotriva unui fals.

(63, p. 407)

Comentariul lui Edward Condon, din „Concluzii și recomandări”, pare de-a dreptul incredibil:

...în acest caz, imaginile OZN s-au dovedit a fi prea neclare pentru a permite o analiză fotogrammetrică utilă! (*Ibidem*, p. 37)

Dar neconcordanțele dintre concluziile lui Condon și cele ale colaboratorilor săi sunt uneori atât de flagrante, încât mă întreb

Printre fotografiile a căror autenticitate a fost dovedită prin analiza de laborator se numără și cele realizate de inginerul Andre Fregnale, la 18 iulie 1952, lângă lacul Chauvet din departamentul Puy-de-Dome, Franța. La ora 18.10 vremea era foarte frumoasă, cerul senin, vântul bătea spre nord-vest la altitudinea de 3.000 de metri și spre vest la sol, cu 60 de kilometri pe oră. Soarele se afla în vest. Obiectul s-a deplasat de la vest spre est, deci de la dreapta spre stânga în raport cu martorul, care stătea cu fața spre sud. Inginerul l-a fotografiat imediat, cu aparatul său Zeiss Ikonta, echipat cu un obiectiv Tessar cu distanța focală de 45 de milimetri, filmul utilizat fiind Panatomic-X Kodak 35 de milimetri.

Prima fotografie prezintă, ca și cea de-a doua, o neclaritate datorată mișcării aparatului și nu a obiectului, a cărei traiectorie a fost, conform declarației martorului, „orizontală și rectilinie”,

nici un balans, nici o sinuozitate a traiectoriei” (86). Obiectul de formă circulară, văzut oblic de dedesubt, era „lipsit de orice proeminență : nici o antenă, nici un hublou, nici o elice” ; suprafața inferioară avea „o culoare nedefinită, cenușiu-metalie sau cenușiu- -verzui” (*Ibidem*). Sub obiect se observa o pată alungită și excentrică mai întunecată, vizibilă și pe fotografii.

Fotografiile a treia și a patra erau, în schimb, nete, cum reiese din cea reprodusă mai jos.

După ce a apăsas ultima oară pe declanșator, deoarece dimensiunile unghiulare ale obiectului deveneau tot mai mici, Andre Fregnale a luat binoclul și l-a văzut dispărând, într-un mod aparent inexplicabil, în 1975, martorul a revenit asupra acestei declarații:

Dispariția obiectului în văzduh nu permite nici o deducție, căci am putut pur și simplu să-l pierd din priviri.

(115)

De altfel, iritat parcă de zgomotul făcut în jurul observației sale, inginerul a ținut să-și exprime scepticismul în legătură cu interpretările de tip OZN, într-o scrisoare către SOBEPS (*Societe Belge d'Etude des Phenomenes Spatiaux*) din care am citat și mai sus:

Mulți ozenologi entuziaști au crezut că văd în aceste documente (cele patru fotografii - I.H.) o grămadă de dovezi favorabile, începând cu aceea că respectivele fotografii nu sunt trucate (lucru imposibil de dovedit, căci în acest domeniu se poate face orice). În ceea ce mă privește, am franchețea de a recunoaște că fotografiile mele, oricât interes ar prezenta, nu dovedesc nimic. (...) Cu toate că nu mă ocup de ozenologie, este evident că am reflectat la diversele ipoteze care pot fi formulate în legătură cu obiectul fotografiat.

1. O machetă zburătoare ? De ce nu ? Contrar a ceea ce scrie dl Pierre Guerin, astronom la CNRS (*Centre National de la Recherche Scientifique*) în *Sciences & Avenir*, septembrie 1972, în 1952 Franța se afla în plină criză de psihoză colectivă a „farfuriilor”. Și nu puțini oameni încercau să construiască obiecte, zburătoare sau nu, pentru a se amuza pe seama nătăfleților.
2. Un aparat extraterestru? Poate. Dar atunci ar veni de pe o planetă locuită aparținând unei *alte stele*, de vreme ce s-a dovedit că nici o altă planetă din sistemul nostru solar nu poartă ființe vii evolute.
3. Un aparat terestru viitor, care ar veni să viziteze trecutul? Nu cred deloc în această ipoteză, dintr-un motiv de logică pură. Căci chiar dacă ar fi posibil să te întorci în timp, mi se pare de neconceput ca un obiect să se poată întoarce într-o epocă anterioară datei sale de fabricație, pentru că atunci ar înceta să existe.
4. Un fenomen cosmic necunoscut ? De ce nu ?
(*Ibidem*)

își întemeiază scepticismul pe trei argumente. După el: 1) originea terestră este imposibilă; 2) celelalte planete din sistemul solar sunt nelocuibile; 3) celelalte sisteme sunt prea îndepărtate (43, 1954, legendă la imaginile fotografice 35 și 36).

Să examinăm alegațiile inginerului, recurgând (de câte ori va fi nevoie) la impecabila demonstrație a astrofizicianului Pierre Guerin, care a efectuat o analiză științifică aprofundată a celor patru fotografii.

Aș spune, mai întâi, că în 1952 Franța nu se afla „în plină criză de psihoză colectivă a «farfuriilor»”, cum afirmă Fregnale; psihoza, dacă vrem s-o numim astfel, s-ar fi putut datora marelui val de apariții din 1954, la mijloc aflându-se probabil confundarea celor două date. Cât despre imposibilitatea de a dovedi că fotografiile nu sunt truate, iată ce scrie Guerin:

Ele (cele patru negative) erau precedate și urmate de imagini fără nici o legătură cu fotografiile farfuriei. Nu existaseră tentative multiple de a obține fotografii „bune” ale obiectului, nici „rateuri”. Acest fapt mi s-a părut o mărturie în favoarea autenticității documentului, fără a constitui, totuși o dovadă. Am examinat foarte critic cele patru negative cu lupa și cu microscopul, ceea ce mi-a furnizat *certitudinea absolută* a absenței oricărui retuș, ca și a oricărui artefact fotografic natural, cum ar fi reflecțiile, petele de dezvoltare etc. Era vorba într-adevăr despre imaginile unui *obiect exterior*, formate pe film prin obiectivul aparatului. Pe de altă parte, aceste imagini *nu puteau rezulta dintr-o supraimpresiune* (prin mijlocirea unei oglinzi fără stratul metalic pe dos sau a oricărui alt procedeu), căci un astfel de artificiu n-ar fi putut să lase complet subexpuse, pe negative, detaliile întunecate ale copacilor din prim-plan și parțial subexpusă suprafața inferioară a OZN-ului. (86)

Astrofizicianul demontează și ipoteza „machetei zburătoare”, arătând că

...farfuria se comportă, din punct de vedere geometric, ca un obiect zburător îndepărtat, parcurgând o traiectorie orizontală rectilinie, păstrând mereu o anumită înclinare în raport cu solul, și nu ca o machetă oscilând la capătul unui fir sau lansată în văzduh de patru ori, succesiv. (*Ibidem*)

Posibilitatea trucajului cu ajutorul unei machete se exclude și datorită faptului că alinierea petei excentrice mai întunecate pe axa traiectoriei s-a menținut pe toată durata observației, după cum arată și cele patru fotografii. Și Guerin conchide:

Distanțele interstelare nu constituie o piedică insurmontabilă, în lumina noilor teorii privind mijloacele neconvenționale de propulsie și structura universului. Călătoria în timp a devenit un obiect de studiu, în Statele Unite luând ființă Time Travel Research Center. Iar ^fenomenul cosmic necunoscut” se referă probabil la ipoteza pulberilor cosmice aglomerate, considerată de Pierre Guerin „un nonsens total pentru astronom, ca și pentru meteorolog” (*Ibidem*). Acestea fiind zise, ceea ce contează cu adevărat este faptul că, infirmând opinia autorului lor, fotografiile realizate la 18 iulie 1952 lângă lacul Chauvet dovedesc prezența unui obiect zburător neidentificat. Nici mai mult, nici mai puțin.

Prin atitudinea sa ciudat de reținută, Andre Fregnale ocupă un loc aparte în galeria martorilor activi ai manifestărilor fenomenului OZN. Un alt fotograf, de această dată profesionist, n-a pus nici o clipă sub semnul întrebării experiența trăită și dovezile materiale care o atestă. La 5 iunie 1955, pe la ora 19.30, domnul Muyldermans mergea cu bicicleta spre Saint-Marc, la câțiva kilometri nord-vest de Namur. Brusc, privirea i-a fost atrasă de o lumină foarte vie care se deplasa în văzduh, cu mare viteză și fără nici un zgomot. A crezut, o clipă, că e vorba despre un avion care se pregătea să aterizeze pe câmpul din apropierea drumului. Dar obiectul a încetinit și s-a oprit. Domnul Muyldermans a coborât de pe bicicletă și a examinat straniu vehiculul aerian, constatând că este discoidal și de culoare verde foarte închis. Cupola de pe suprafața superioară era luminată de soare, iar în partea inferioară se vedeau câteva sfere, care ar fi putut juca rolul trenului de aterizare.

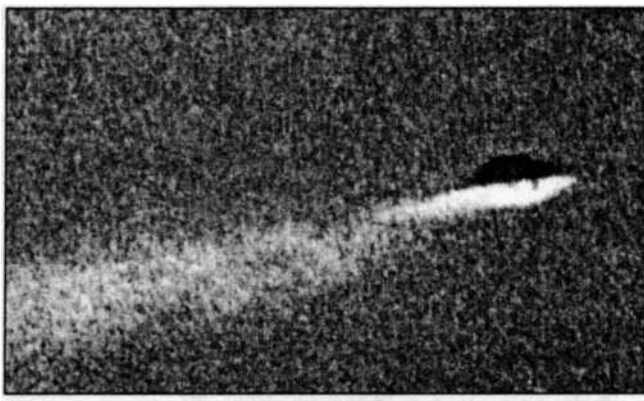
Domnul Muyldermans și-a luat aparatul, un Leica model 1948,

După câteva secunde, OZN-ul a coborât și mai mult, lăsând în urmă o dâră albă, asemenea dărei de condensare a unui avion, a efectuat un viraj și a urcat până la nivelul dărei:

În sfârșit, în vreme ce dâra se risipea, OZN-ul a accelerat brusc, emițând particule luminoase minuscule:

Martorul a apreciat că viteza obiectului era superioară celei a unui avion la decolare, cam 500 de kilometri pe oră. S-a ridicat în văzduh, spre vest, dispărând la orizont. Durata observației a fost de aproximativ un minut și jumătate. În articolul său din *Inforespace*, Patrick Ferryn menționează că OZN-ul ar fi fost văzut din Namur, iar mai târziu din Bruxelles (79).

Fotografiile au fost publicate în numeroase ziare și reviste specializate. Apoi, negativele au fost trimise jurnalului francez

promitea o sumă importantă cui avea să-i furnizeze imagini autentice ale unei „farfurii zburătoare”. Redacția a confirmat primirea lor. După o lună, când domnul Muyldermans a vrut să le recupereze, i s-a răspuns că îi fuseseră expediate prin poștă. Domnul Muyldermans s-a adresat justiției, dar ancheta întreprinsă a rămas fără rezultat. Ca în multe alte cazuri, înregistrate pe ambele țărmuri ale Atlanticului, negativele au ajuns probabil într-un dulap închis cu șapte lacăte.

În *Fenomene insolite ale spațiului*, carte scrisă împreună cu soția sa, Janine, Jacques Vallee enumeră elementele care susțin autenticitatea fotografiilor:

1. După ce a examinat a doua fotografie, un meteorolog profesionist a declarat că dâra de aburi a fost pricinuită de un fenomen autentic de condensare atmosferică.
2. Potrivit aceluiași expert, această dâră nu s-ar fi putut forma la o altitudine mai mică de 1.500 de metri.
3. Pentru a ne face o idee despre diametrul aparent al obiectului din a doua fotografie, trebuie să admitem că el nu putea să fie mai mic de 12 metri. Obiectul n-a fost deci „fabricat”.
4. Examinarea negativelor originale de către un expert (un astronom profesionist) a dus la concluzia că ele nu erau rezultatul unui trucaj.

(54, colița cu fotografii)

Evident, ar fi fost mult mai bine dacă meteorologul și astronomul nu s-ar fi ascuns în spatele anonimatului. Să nu uităm însă că în 1955 (ca și acum) puțini oameni de știință aveau curajul de a-și mărturisi interesul față de fenomenele considerate de confracții lor un echivalent al șarpelui-de-mare.

În următorul caz, fotografiile au fost realizate nu de pe sol, ci de la bordul unui avion. Autorul lor, Iuri Bortnikov, a absolvit Facultatea de meteorologie a Institutului radiotehnic al aviației militare, îndeplinind un mare număr de misiuni, deseori în condiții meteorologice foarte dificile. În aprilie sau mai 1962 (relatarea a fost așternută pe hârtie după treizeci de ani, ceea ce explică imprecizia), el participa la un zbor de rutină, având ca scop sondarea verticală și orizontală a atmosferei. Avionul, un IL-28, avea trei locuri: pilotul și navigatorul se aflau în partea din față, iar Bortnikov în turela din coadă, transformată într-un mic laborator. Observația a avut loc în zona aerodromului Vnukovo, de lângă Moscova. Iată ce scrie meteorologul:

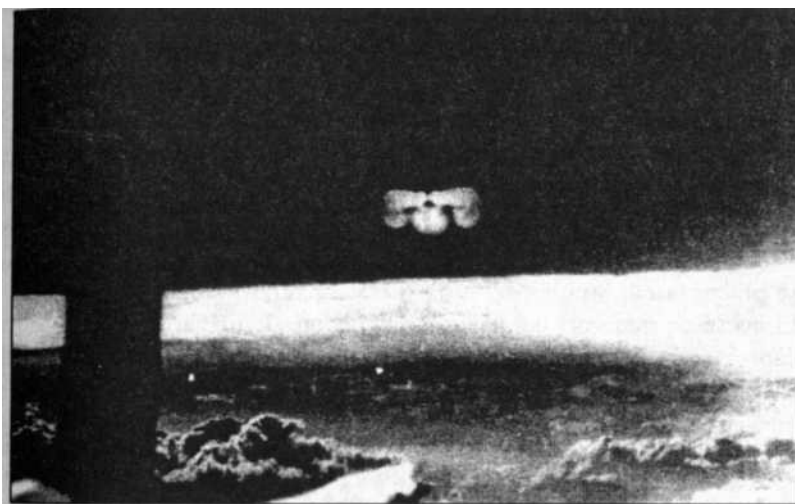
fotografic. Nu mai e un punct, e un obiect. Când se apropie de avion, am impresia că văd niște ochi-faruri strălucitori. Și încă un lucru uimitor. S-ar fi zis că prin obiect trecea o axă orizontală, perpendiculară pe axa de zbor. În jurul acestei presupuse axe vedeam limpede o peliculă de muselină argintie încolăcită în spirală, într-un sul liber. În ciuda vitezei mari de zbor, dâra din cele două laturi, care se formase la un moment dat, își păstra forma spiralată! Și această stare se

în același timp, cu o frecvență de circa trei secunde, se produceau schimbări de intensitate a luminii „ochilor” și schimbări ale lățimii dârelor laterale. (Le numesc „dâre” în lipsa unui alt cuvânt, dar n-aveau nimic de-a face cu o dâră obișnuită.) Apoi, timp de opt-zece secunde, obiectul lua forma unei sfere înconjurată de un inel de „nor de condensare”. Nu știu de ce acest „nor” își păstra forma inelară numai în jurul sferei strălucitoare.

Obiectul a ajuns din urmă avionul cu ușurință, s-a aflat foarte aproape de noi. Și brusc a dispărut. În momentul dispariției, am fost zdruncinați ; n-am simțit niciodată o astfel de scuturătură. În jurnalul de bord, obiectul este menționat ca „o urmă de condensare în spatele avionului”. Ce altceva am fi putut scrie ? Pe atunci, nimeni nu se ocupa de anomalii. Ne prefăceam deci că nu observăm nimic sau înscrim observația în jurnalul de bord adaptând-o la modelele cunoscute. Din

A doua imagine a obiectului diferă vizibil de prima, dar amândouă se deosebesc substanțial de înfățișările cele mai răspândite ale OZN-urilor: discuri, cilindri, triunghiuri. Dacă ne gândim că au fost semnalate și cuburi, paralelipede sau conuri zburătoare, vom conveni că ipoteticii constructori ai acestor vehicule n-au fost obligați să țină seama de calitatea aerodinamică a unor astfel de forme neortodoxe. Ceea ce ar însemna că sistemul lor de propulsie sau unele dispozitive anume concepute înlătură impactul moleculelor gazoase din atmosferă

Primind negativele de la Bortnikov, Boris Șurinov a apelat la specialiștii în analiza imaginilor de la Direcția de expertiză criminală a miliției din Moscova. Iată concluzia lor:

Pe negative este reprezentat un obiect real neidentificat, zburând sau deplasându-se în spațiu, sau un fenomen neobișnuit, cu simetrii și caracteristici necunoscute, fără analogii cu obiecte sau fenomene de origine terestră.

(*Ibidem*, p. 336)

Nu putem decât să deplângem, împreună cu ozenologul rus, faptul că alte cinci negative, reprezentând același obiect și trimise de Bortnikov unor instituții sau asociații, care n-au catadixit nici măcar să confirme primirea lor, par să fi dispărut fără urmă. Probabil că o analiză pertinentă a întregii suite ar fi permis reconstituirea traiectoriei obiectului, estimarea dimensiunilor și a vitezei de deplasare. formularea unor inoteze

în *Experiența OZN*, J. Allen Hynek scrie :

După părerea mea, o fotografie despre care se pretinde că reprezintă un OZN (în special un disc diurn) trebuie luată în considerare numai dacă îndeplinește următoarele condiții: 1) au existat martori demni de încredere, care au văzut cu ochii lor obiectul, în timpul fotografierii lui; 2) negativul original este pus la dispoziție pentru studiu, întrucât nu se poate face o analiză adecvată numai pe copii; 3) aparatul fotografic este pus la dispoziție pentru studiu; și 4) posesorul fotografiei este dispus să declare, sub jurământ, că fotografia este, după știința lui, autentică, adică fotografia este ceea ce pretinde să fie - respectiv cea a unui OZN. (29, p.76)

El consideră că aceste condiții sunt îndeplinite, în general, de două fotografii pe care le-a analizat el însuși cu atenție. Să vedem despre ce e vorba.

La 3 iulie 1967, pe la 17.30, Warren Smith și doi însoțitori, toți prospectori amatori, se aflau cam la 3 mile sud-sud-est de Highwood Ranger Station și la aproximativ 50 de mile sud-vest de Calgary, Alberta (Canada), când au văzut ceea ce părea să fie un avion gata să se prăbușească. Smith a scos din rucsac aparatul fotografic și a reușit să apese de două ori pe declanșator, înainte de dispariția obiectului, care a coborât până în spatele copacilor, reapărând și înălțându-se către nori.

Conform descrierii martorilor, obiectul era discoidal, lucios, avea un diametru de circa 25 de picioare, iar în momentul când a fost observat se găsea la 2.000-2.500 de picioare altitudine. O primă cercetare a fotografiilor a fost efectuată de Centrul de interpretare fotografică al RCAF (*Royal Canadian Air Force*), maiorul K.J. Hope, autorul raportului, conchizând:

Analiza tuturor datelor tehnice (...) indică un grad de compatibilitate foarte acceptabil. Dacă relatarea și fotografiile constituie o farsă, atunci este una bine pregătită, care ar fi cerut farsorilor cunoașterea științei fotografiei și, poate, a fotogrammetriei, pentru a susține declarațiile scrise și verbale. (...) Altfel, datele solicitau o combinație de împrejurări foarte favorabilă și norocoasă, pentru a realiza o farsă convingătoare. (...) Cele patru teste (...) confirmă în chip rezonabil raportul observatorului, prin datele tehnice și prin raționament...

(62, pp. 472-473)

Inserând această concluzie în secțiunea IV, capitolul 3 din

Analiza RCAF, reprodusă mai sus, este considerată valabilă din punct de vedere tehnic, deși eu cred că interpretarea acordă cazului o încredere nejustificată. (...) Ar trebui să ținem seama că, dacă a fost o farsă, informațiile scrise și verbale puteau fi pregătite *după* realizarea fotografiilor, ca să concorde cu ceea ce „înregistrase” fotograful pe film. În mod cert, fotografiile „Calgary” nu cereau cunoștințe fotogrammetrice sau o experiență fotografică deosebită pentru a fi realizate. (*Ibidem*, pp. 473-474)

Să recitim fragmentele din raportul maiorului Hope: în opinia mea, acesta afirmă că martorii ar fi trebuit să cunoască știința fotografiei și, poate, a fotogrammetriei, *nu pentru a realiza cele două imagini, ci pentru a le interpreta*. O opinie care se bazează tocmai pe analiza numerică întreprinsă de Hartmann:

Măsurătorile imaginilor 61 și 62 (mărite 8 x 10) dau diametre unghiulare de 0°98' și, respectiv, 0°84'. Martorul principal și însoțitorul său declară (susținuți și de celălalt însoțitor) că obiectul se afla inițial „nu mai sus de 2.000 de picioare” și „a fost observat prima oară la o înălțime nu mai mare de 2.000 de picioare”, pierzând din altitudine. Obiectul s-a apropiat la o distanță de „nu mai mult de 2 mile”, până la „nu mai mult de o jumătate de milă”, când au fost făcute fotografiile. O distanță orizontală de, să spunem, 2.000 de picioare ar cere o altitudine de aproximativ 1.400 de picioare, pentru a fi compatibilă cu unghiul de aproximativ 35° măsurat pe prima fotografie. În a doua fotografie, OZN-ul a coborât oblic până la un unghi de circa 14°, corespunzând unei altitudini de circa 240 de picioare. Aceste cifre sunt compatibile cu mărturia verbală. Considerând distanța în linie dreaptă cam la 2.200 de picioare, diametrul unghiular de 0°9' corespunde unui diametru liniar de 35 de picioare. Aproximația distanței dă o aproximație a diametrului de circa 40%. Astfel, mărturia *verbală*, combinată cu fotografiile, indică un diametru liniar de 35 ± 14 picioare. (*Ibidem*, p. 474)

Să admitem supoziția că, fiind o farsă, informațiile scrise și verbale au fost pregătite „*după* realizarea fotografiilor, ca să concorde cu ceea ce «înregistrase» fotograful pe film”. Mi se pare evident că, pentru a face ca diametrele unghiulare și unghiurile măsurate pe fotografii să fie compatibile cu dimensiunile, distanțele și altitudinile indicate de martori, aceștia ar fi trebuit să aibă cunoștințe fotografice și foto-

mâna și că informațiile existente nu sunt suficiente pentru a exclude această ipoteză. Prin urmare, nu se poate spune că acest caz contribuie cu o dovadă semnificativă la stabilirea existenței unei aeronave neobișnuite. *{Ibidem,p.475}*

Hynek a efectuat o anchetă paralelă, studiind cele două negative originale și aparatul fotografic în laborator, zburând deasupra zonei unde a avut loc observația și constatând că Warren Smith a declarat sub jurământ că fotografiile sunt autentice. El a înștiințat Comitetul Condon că Fred Beckmann, de la Universitatea din Chicago,

.. a studiat clișeele originale cu un densitometru și a conchis că imaginea era „reală”, fotografică și că în fața obiectului părea să fie multă ceață, ceea ce sugera o distanță considerabilă.

(Ibidem)

Hartmann n-a fost de acord cu această apreciere:

...având în vedere luciul suprafeței, prezența clară a surselor de lumină strălucitoare și contrastul relativ puternic cu detaliile fundalului îndepărtat, ar fi greu, după mine, să obținem un indiciu sigur despre cantitatea (de ceață) existentă între observator și OZN, spre a indica o distanță de ordinul a numai 2.000 de picioare.

(Ibidem)

Să pornim totuși de la această cifră. Obiectul se afla așadar la 2.0 de picioare, distanță care, potrivit analizei numerice a lui Hartmann, „ar cere o altitudine de aproximativ 1.400 de picioare, pentru a fi compatibilă cu unghiul de aproximativ 35° măsurat pe prima fotografie” ; „Aceste cifre sunt compatibile cu mărturia verbală”, iar mărturia *verbală*, combinată cu fotografiile, indică un diametru liniar de „35± 14 picioare” și o grosime de 8±3 picioare, cum spune analistul Comitetului Condon în concluzia sa. Să calculăm valorile în sistemul european continental și să-l întrebăm pe Hartmann cum au reușit cei trei prospectori canadieni să arunce un model cu diametrul de 10,5±4,2 metri și grosimea de 2,4±0,9 metri la o înălțime de 420 de metri, pentru a se amuza pe seama amatorilor de OZN-uri creduli?...

Departa de a fi spectaculoase, discurile lui Warren Smith nu se deosebesc de multe altele, vizibile în fotografii care nu

construcții. Înarmat cu un aparat Polaroid, el a realizat un număr relativ mare de fotografii care au trezit interesul publicului și au dat

naștere unei dispute aprinse în lumea ozenologilor. Un tip de obiect

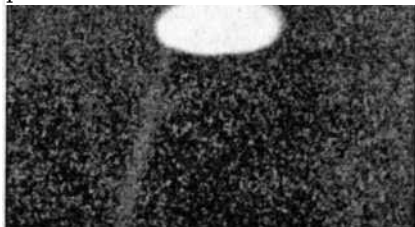
surprins destul de des pe peliculă are forma unui titirez trunchiat la

bază, pe unde este emisă o lumină vie, gălbuie; el este înzestrat cu

două rânduri de hublouri, unul pe circumferință și altul pe un fel de

coroană inferioară, cu un diametru mai mic. Prima imagine pe care

prezintă datează din 2 decembrie 1987 :

De remarcat fasciculul de lumină emis din partea inferioară a OZN-ului; pe originalul în culori el este albastru.

Dr. Bruce Maccabee, fizician specialist în domeniul opticii, consideră că acest detaliu nu se

poate datora unui trucaj.

A doua imagine a fost realizată la 12 ianuarie 1988.

„Titirezul” se balansa la foarte mică înălțime deasupra șoselei, proiectând lumina puternică de la bază pe asfalt.

Fotografiile lui Walters au apărut în *Gulf Breeze Sentinel*,

fiind preluate de presa din ma-

rile orașe și prezentate de importante canale de televiziune.

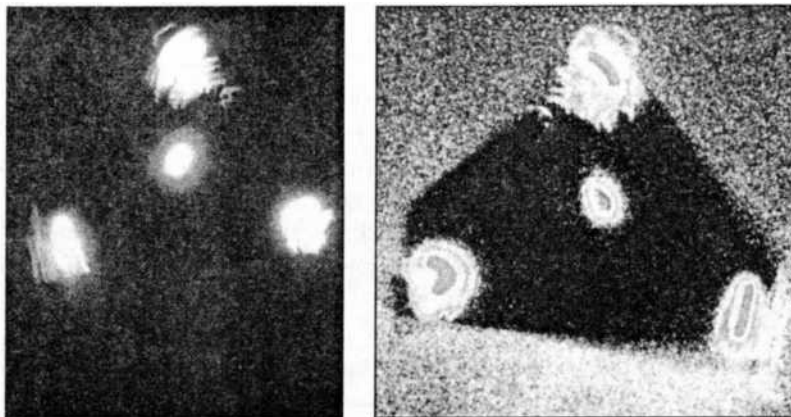
Au fost destui cei care au

Fizicianul examinează toate metodele care ar fi putut fi utilizate pentru a produce documentul supus analizei: o machetă suspendată sau aruncată în aer, o dublă expunere etc. Și compară rezultatul cu ceea ce se vede pe imagine și cu ceea ce relatează martorul. Trecute pe sub aceste furci caudine, fotografiile lui Walters s-au dovedit autentice.

În perioada noiembrie 1989 - aprilie 1990, în Belgia a avut loc un val de apariții OZN comparabil cu cel înregistrat în Franța, în 1954. Cele peste 1.000 de observații au câteva elemente comune : aproape toate au fost efectuate noaptea ; OZN-urile evoluau la altitudine joasă și foarte joasă; distanța lor medie față de martori era de 100 de metri; viteza - în general, sub 100 de kilometri pe oră ; dimensiunea - aceea a unui avion mare; cei mai mulți martori n-au auzit nici un zgomot; forma dominantă era aceea de triunghi, dedusă și din dispunerea luminilor.

Anchetatorii au beneficiat nu numai de rapoartele unor observatori credibili, mulți dintre ei jandarmi în exercițiul funcției și de fotografii. Iată istoria celei mai interesante dintre ele. La 6 aprilie 1990, un tânăr cuplu din Petit-Rechain, numit și de , a remarcat prezența unui obiect triunghiular în văzduh, la un unghi de circa 45°. Pe suprafața lui inferioară, înclinată, se vedeau trei lumini albe, puternice, în vârfurile triunghiului și una roșie, în centru. Nu se auzea nici un zgomot. Martorii au estimat că

Un tratament special permite să se zărească suprafața triunghiulară, iar filtrarea în lumină albastră și tratamentul pe ordinator au dus la accentuarea contrastelor:

Principala problemă pe care o ridică fotografia constă în structura imaginii luminilor, care nu sunt discurile asemănătoare unor faruri descrise de martori, ci fascicule de „scânteii”, mai mult sau mai puțin curbate sau răsucite. Pierre Guerin presupune că fiecare dintre aceste filamente reprezintă

... imaginea unui punct strălucitor care a descris o mică traiectorie în timpul expunerii, datorată ușoarei mișcări a OZN-urilor și/sau tremurului mâinii fotografului. Ceea ce ar dovedi, dacă clișeul este autentic, că structura fină a „farurilor” OZN-ului constă într-un mozaic de mici puncte strălucitoare alăturate, repartizate statistic în interiorul unei zone circulare delimitând formația luminoasă rezultată. Ochiul nu poate distinge la distanță aceste mici puncte și „farul” apare astfel ca un mic disc. (21, p. 101)

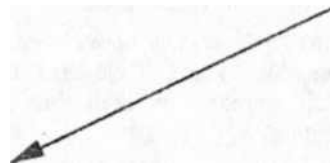
Nici un martor nu descrisese fasciculele de „scânteii”, prin urmare strungarul și reporterul care a negociat drepturile de publicare a imaginii n-aveau cum să cunoască acest efect optic, descoperit la analiza în laborator. Presupunând totuși că ar fi intenționat să realizeze un trucaj, le-ar fi lipsit aparatura sofisticată necesară. Se poate spune așadar că fotografia de la Petit-Rechain este autentică, chiar dacă, ține să precizeze Guerin,

...această concluzie nu este sigură 100% și persistă o foarte

Ultimele fotografii pe care vi le voi prezenta în acest cadru au fost realizate duminică, 7 iunie 1998, ora 14.40 de mecanicul Aldo Guadagnini, în vârstă de 34 de ani. Iată declarația lui:

Priveam cu binoclul (model Tinto 20 x 60, de fabricație sovietică), de pe terasa dinspre nord a locuinței mele, versantul sudic al Muntelui Grappa, situat între Borso și Paderno del Grappa, când fiica mea, de 12 ani, m-a întrebat dacă pot să fotografiez o montgolfieră care emitea o reflexie luminoasă. Am îndreptat binoclul în direcția semnalată (nord-nord-vest), ca să văd despre ce montgolfieră e vorba. La o altitudine de circa 200 de metri, stătea nemișcat în văzduh un obiect de formă circulară, cu o fâșie mai întunecată (și ea de formă circulară) foarte vizibilă în partea inferioară și cu o zonă aparent metalică în centru.

în fotografia reprodusă mai jos. obiectul. mult mărit.

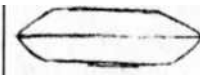

m.

Declarația continuă astfel:

Forma pe care am putut s-o observ era aproximativ

desen 1

partea centrală.

desen 2

porțiune mai închisă la

în partea superioară a obiectului era foarte vizibilă reflexia luminii soarelui. După câteva secunde (circa 30), am pus jos binoclul și am alergat să-mi iau aparatul fotografic, sperând să nu mă fi înșelat. Obiectul începuse să se deplaseze încet spre nord-est, după ce se apropiase puțin. Îndepărtându-se, și-a reluat zborul spre nord-est, cu o viteză mai mare (n-am auzit nici un fel de zgomot care să mă facă să mă gândesc la motoare folosite pentru propulsie). Ciudatul aparat de zbor s-a oprit din nou, pentru circa 10 secunde, în direcția Muntelui Tomba, apoi, printr-o deplasare laterală de circa 300 de metri, aproape că a dispărut din raza mea vizuală. Oprindu-se brusc (mereu în direcția nord-est), după circa cinci secunde de imobilitate a țâșnit în sus, cu o viteză incredibilă, și în câteva clipe a dispărut.

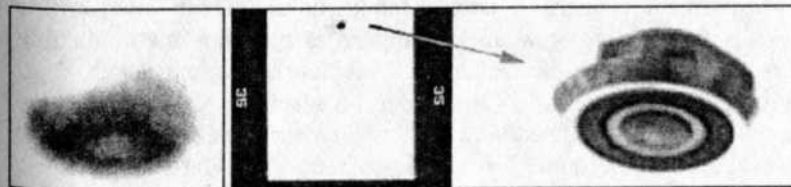
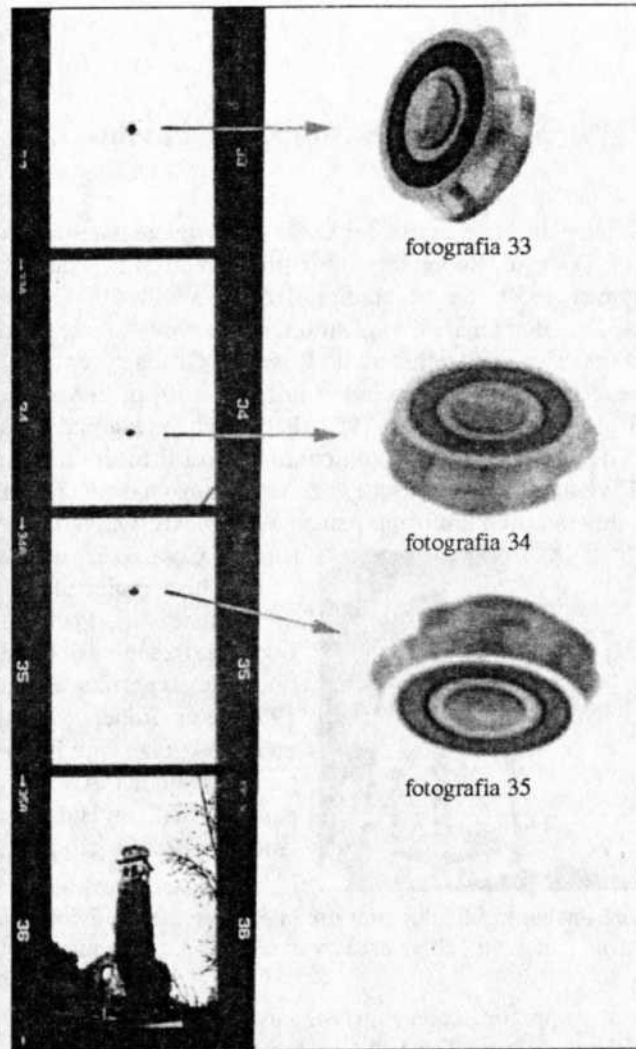
Tot ce am relatat mai sus corespunde realității și nu unor fantezii sau născociri fotografice. Aparatul folosit pentru aceste fotografii este un reflex Canon Eos 5, cu control vizual al adâncimii câmpului, prevăzut cu un obiectiv Canon 50 mm f 1.8 Ef Hsm. Pelicula utilizată este Kodak 100 Asa. (94)

În discuția cu anchetatorii CUN (*Centro Ufologico Nazionale*), Guadagnini a adăugat că OZN-ul avea un diametru aparent de 7-8 metri, o grosime de circa 2 metri și se afla la 200-250 de metri de el. Impresia martorului era că asistă la o cercetare a terenului, în căutarea unui loc optim de aterizare. Iar analiza grafică și computerizată a celor douăsprezece imagini a dus la următoarele concluzii:

...secvența fotografică realizată de dl Guadagnini arată, într-o manieră neechivocă, evoluțiile unui obiect zburător ale cărui caracteristici nu aparțin, în mod cert, tipologiei vreunui aparat de zbor cunoscut de noi, și cu atât mai puțin convențional.

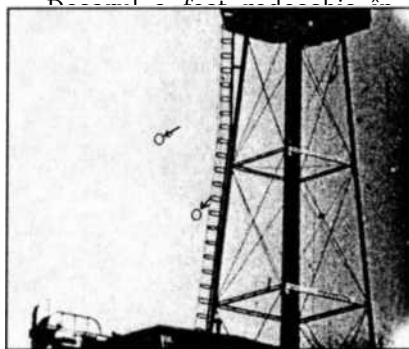
(*Ibidem*)

Se pare că Paderno del Grappa este o zonă agreată de OZN-uri, iar Aldo Guadagnini - un om norocos. La 18 ianuarie 1999, ora 12.40, după șapte luni de la prima sa experiență, el a observat și a fotografiat, de pe aceeași terasă, un obiect asemănător celui observat la 7 iunie 1998. Condițiile atmosferice erau însă altele: în locul zilei însorite de început de vară, o lumină filtrată de ceața subțire care limita vizibilitatea la 500 de metri. Cu același aparat, încărcat cu o peliculă foarte sensibilă, Guadagnini a realizat trei fotografii. obiectul fiind vizibil doar 15-

O imagine face cât o mie de cuvinte (2)

Una dintre dovezile existenței OZN-urilor prezentate de Proiectul Blue Book Comisiei Robertson a fost filmul realizat de Nick Mariana la 15 august 1950, de pe stadionul de baseball din Great Falls, Montana. Cele două mari lumini strălucitoare observate de Mariana și de secretara sa au fost etichetate de Proiectul Grudge drept „reflexiile a două reactoare F-94 care se aflau în zonă” (50, p. 288).

Documentul a fost realizat în 1952, la cererea Pentagonului.

Blue Book, continuatorul Proiectului Blue Book, a fost creat în zona unde evoluaseră OZN-urile și pentru a fi reflexii. După o

sumară, Comisia Robertson a preluat eticheta Proiectului Grudge.

Spre cinstea lui, Proiectul Blue Book nu și-a schimbat opinia, susținută de expertiza efectuată în 1955 de dr. Robert M.L. Baker, un astrofizician care lucra atunci pentru Douglas Aircraft Company. Iar William Hartmann

sute de persoane din Florence, Carolina de Sud, au văzut un disc strălucitor, de mari dimensiuni, deplasându-se în văzduh. Un operator din turnul de control al aeroportului local, care observa discul cu binoclul, a declarat că acesta s-a înclinat pe o latură, după care s-a înălțat și a dispărut. Șase minute mai târziu, o formație de obiecte rotunde și strălucitoare a fost semnalată la nord de Landrum. Printre martori s-au numărat J.D. McLean și David S. Bunch, împreună cu soțiile lor. Bunch a filmat obiectele cu o cameră prevăzută cu teleobiectiv. După dezvoltare, cei doisprezece metri de peliculă au fost încredințați fiului lui McLean, redactor-șef al ziarului *Ingalls Shipbuilding Corporation News*, care l-a contactat pe Keyhoe și l-a rugat să-i transmită Air Force. Iată cum prezintă autorul proiecția de la Pentagon, la care a fost invitat să participe :

Primii metri ai filmului lui McLean erau încețoșați, dar curând au apărut pe ecran cinci obiecte strălucitoare de formă alungită, profilându-se pe nori. Efectul era izbitor, dar pentru că imaginile fuseseră luate la căderea serii, nu se putea distinge nici un detaliu. Filmul a fost proiectat de trei ori la rând.

- Ajunge, a spus în sfârșit colonelul Adams, pe un ton tăios, întorcându-se către căpitanul din Serviciul de Informații, el a adăugat:

- Să se facă mai multe copii ale filmului, pentru analize.

- Aceste analize vor cere mult timp ? l-am întrebat eu pe colonelul Adams.

- Câteva săptămâni... poate luni. Dacă aceste imagini sunt autentice -

și eu sunt convins de asta - oamenii au văzut într-adevăr un lucru ciudat. Și dacă sunt „OZN”-uri și nu fenomene lipsite de importanță, avem cu ce să ne ocupăm. (34, pp. 18-19)

După știința mea, existența filmului n-a fost contestată de autoritățile militare. De altfel, la cererea editorilor cărții lui Keyhoe, Henri Hoit & Company, Albert M. Chop, reprezentând Serviciul de presă al Air Force, le-a trimis următoarea adresă:

Domnilor,

Ca răspuns la scrisoarea pe care ne-ați adresat-o recent, privind lucrarea despre farfuriile zburătoare care v-a fost propusă de maiorul Donald E. Keyhoe, comandant în retragere din U.S. Marine Corps :

Noi, cei din U.S. Air Force, îl considerăm pe maiorul Keyhoe un reporter demn de încredere și scrupulos. Relațiile permanente pe care le menține cu U.S. Air Force și sprijinul

U.S. Air Force și comisia sa de anchetă, Proiectul Blue Book, cunosc concluzia maiorului Keyhoe: farfuriile zburătoare vin de pe o altă planetă. U.S. Air Force nu a negat niciodată această posibilitate. O parte a personalului său este de părere că ar fi vorba despre fenomene naturale stranie și complet necunoscute; totuși, dacă evoluțiile, aparent dirijate, semnalate de numeroși observatori calificați sunt descrise exact, singura soluție plauzibilă este cea care se referă la explicația interplanetară.

(*Ibidem*, pp. 240-241)

„Toate rapoartele de observații și alte informații...”, deci și relatarea privind filmul realizat de David S. Bunch. Din păcate, analizele preconizate de colonelul William A. Adams din Serviciul de Informații al Air Force nu au fost efectuate sau rezultatele lor nu i-au fost comunicate maiorului Keyhoe și cu atât mai puțin agenților de presă. Oricum, în legătură cu remarca lui Keyhoe privind imposibilitatea de a distinge detaliile, mă întreb dacă în acest caz, ca și în altele, o reexaminare a probelor cu o serie de mijloace moderne de analiză a imaginilor nu ar duce la obținerea unor date relevante. Ar trebui, desigur, ca rapoartele întocmite conform directivei JANAP 146 și manualului Air Force 55-11, care nu făceau parte din sistemul Blue Book, să fie puse la dispoziția specialiștilor. Un astfel de raport a fost întocmit, fără îndoială, în urma incidentului filmat de pe o înălțime împădurită situată la 9 mile de Big Sur, California.

Dr. Robert Jacobs, profesor la Universitatea din Wisconsin, a relatat că, între 1963 și 1966, când era locotenent în Air Force, a făcut parte dintr-o echipă însărcinată cu filmarea lansărilor unor rachete de la Baza Vandenberg. La 15 septembrie 1964, echipa, condusă de maiorul Florenz J. Mansmann, a filmat evoluția unei rachete Atlas, lansată în cadrul proiectului Nike-Zeus, având ca scop punerea la punct a unei rachete anti-rachetă. Atenția membrilor echipei era îndreptată spre lectura datelor afișate de instrumentele de măsură și spre supravegherea bunei funcționări a camerelor de luat vederi. Când operațiunea s-a încheiat, Jacobs a scos bobinele și le-a dus la laboratorul de la Baza Vandenberg, pentru dezvoltare. A doua zi a fost convocat de Mansmann în biroul acestuia, unde se aflau un grup de militari și doi civili, veniți de la Washington. S-au stins luminile și s-a proiectat un film pe ecranul mural. De la primele imagini, Jacobs și-a dat seama că era filmul realizat în ajun. La un moment dat, un obiect necunoscut a intrat în câmpul camerei. S-

Luminile s-au aprins și locotenentul a fost întrebat dacă are vreo idee în legătură cu obiectul și cu originea lui. Jacobs, asemenea celorlalți membri ai echipei, nu observase nimic în timpul filmării. El a răspuns totuși că ar putea fi un OZN. Maiorul Mansmann i-a spus atunci:

Filmul a fost luat de cei doi civili și nu s-a mai știut nimic despre el. Iar maiorul i-a mai spus subordonatului său:

Dacă, în viitor... cineva te întreabă despre film, dacă insistă, răspunde-i că fulgerele proveneau de la razele laser care urmăreau traiectoria rachetei!

Dar în 1964 nu exista nici un sistem de urmărire a rachetelor cu fascicule laser, iar fulgerele fuseseră emise de un aparat de zbor capabil să se rotească în jurul unei rachete care se deplasa cu 18.000 de mile pe oră, la o altitudine de 60 de mile!

Au trecut 18 ani de la acest incident și n-am spus nimănui despre el, până acum - a declarat Jacobs în 1982. Mi-a fost frică de ceea ce ar fi putut să mi se întâmple. Dar adevărul este prea important ca să mai fie ascuns. OZN-urile sunt reale. Știu că sunt reale. Air Force știe că sunt reale. Și guvernul Statelor Unite știe că sunt reale. Consider că a venit vremea ca și poporul american să știe asta. (38, p. 37)

în fotografia de mai jos apar protagoniștii incidentului.

Dacă incidentul din 15 septembrie 1964 a rămas necunoscut timp de 18 ani, veridicitatea lui fiind susținută de un singur martor, evenimentele petrecute în spațiul aerian al Noii Zeelande în luna decembrie 1978 s-au bucurat imediat de o intensă mediatizare, datorită și imaginilor care au făcut ocolul lumii. Să începem cu începutul.

În noaptea de 21-22 decembrie, pe la ora 12.30, un avion de transport Argosy a decolat de la Blenheim, pentru un zbor de-a lungul coastei estice până la Christchurch. Comandantul avionului, căpitanul John B. Randle, a raportat „mai multe lumini albe” în văzduh, „asemănătoare luminilor de aterizare” (cf. 52, p. 131), pe care le-a observat când se afla aproape de gura râului Clarence. Puternicul radar al WATC (*Wellington Air Traffic Control*) a confirmat prezența în acea zonă a cinci ținte neidentificate. Pe la 3.30, un al doilea Argosy, zburând pe aproximativ aceeași rută, a fost contactat de WATC, care i-a cerut să verifice vizual ce anume produce un puternic ecou pe ecran; sursa ecoului era situată la babordul avionului și la o distanță de 40 de kilometri. Căpitanul Vern L.A. Powell și copilotul Ian B. Perry au privit într-acolo și au văzut o lumină de mari dimensiuni. Puțin mai târziu, Powell a comunicat, prin radio :

Cineva vine spre noi cu o viteză fantastică, înregistrată pe radar. A parcurs cincisprezece mile în cinci secunde. Acum a virat brusc, cu o viteză estimată la 18.000 de mile pe oră. Se mișcă atât de repede, încât lasă o coadă în urma lui pe ecranul radarului.

(*Ibidem*)

Controlorul traficului aerian Eric McNae de la Wellington a declarat că un obiect a însoțit cargoul Argosy pe o distanță de 12 mile, de-a lungul coastei Kaikoura, înainte de a dispărea de pe ecranele WATC.

La 26 decembrie, după ce relatarea lui Powell a apărut în *Christchurch Star* și în alte ziare, Canalul TV australian O din Melbourne a hotărât să realizeze o emisiune consacrată acestui subiect. Sarcina i-a fost încredințată reporterului Quentin Fogarty, care-și petrecea vacanța în Noua Zeelandă. Acesta a apelat la o echipă de filmare, alcătuită din David Crockett și soția lui, Ngaire. Toți trei s-au imbarcat pe un cargou Argosy, urmând

La 0.10, când avionul se afla deasupra strâmtorii Cook, la douăzeci și cinci de mile sud de Wellington, Startup și Guard au văzut câteva lumini neobișnuite în direcția orașului Kaikoura. În acest timp, Fogarty și familia Crockett lucrau la scenariul viitoarei emisiuni. Reporterul tocmai înregistrase următorul text:

Ne apropiem de Clarence River, unde, în dimineața zilei de 21 decembrie, a fost observată cea mai mare concentrare de OZN-uri. Altitudinea este de 14.000 de picioare și urmăm exact ruta pe care a parcurs-o căpitanul Powell atunci când a întâlnit aceste obiecte misterioase. Noaptea este frumoasă, senină și, firește, vom încerca să vedem orice lucru neobișnuit.

Chiar atunci, Startup a strigat: „Veniți aici, repede! Cei trei s-au grăbit spre cabina de pilotaj. Fogarty avea să declare: „Erau globule strălucitoare de lumină, care pulsau și își măreau volumul și luminau țărnul și orașul Kaikoura” (*Ibidem*, p. 132)

O discuție prin radio cu WATC a arătat că radarul localizase țintele cam la 13 mile de avion.

Timp de cincizeci de minute, până când cargoul a aterizat la Christchurch, piloții și pasagerii au asistat la un adevărat spectacol

OZN. Crockett a încercat să facă mare succes, datorită apariției și datorită faptului că, ori, WATC a semnalat prezența avionului,

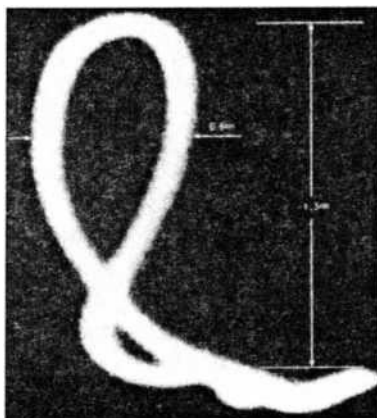
determinându-1 pe Fogarty să spună: „Să sperăm că sunt prietenii”.
Să sperăm că sunt prietenii.

La 31 decembrie, la ora 11.00, când avionul se îndrepta spre Christchurch, Startup și Guard au văzut câteva lumini neobișnuite în direcția orașului Kaikoura. În acest timp, Fogarty și familia Crockett lucrau la scenariul viitoarei emisiuni. Reporterul tocmai înregistrase următorul text:

când pilotul și-a reluat ruta, apoi s-a apropiat și a trecut pe sub fuzelaj, dispărând. S-a ivit un alt obiect strălucitor, care a zburat mai întâi în fața avionului și mai sus decât el, deplasându-se apoi spre stânga și mai jos. Din acel moment și până la aterizare, au fost observate lumini care pulsau, iar radarul de pe sol a înregistrat ținte pe ecran.

La osăptămână după aceste evenimente, filmul a fost

unei analize aprofundate. Ea a

care a început prin a-i interoga

și în Australia. Fiind membru al (*Center for UFO Studies*), fondat

J. Allen Hynek, el i-a prezentat acestuia filmul și declarațiile mar-torilor, însoțite de concluziile sale.

Hynek a declarat că e vorba, într-adevăr, de un fenomen care nu

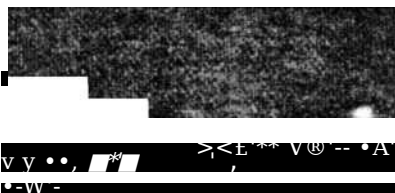
poate fi explicat în termeni con-venționali. O opinie susținută și de o altă imagine, care prezintă un OZN a cărui viteză a făcut ca pe peliculă să se înregistreze doar

urma luminoasă a mișcării.

Opinia lui Maccabee și Hynek a fost împărtășită de alți oameni de

știință: fizicianul dr. Peter Sturrock, fiziologul optician dr. Richard

secunde. Când a reapărut din spatele pinului, obiectul era diferit. Am văzut atunci un șirag de lumini multicolore în forma unui disc, cu o lumină roșie strălucind în spatele lor. Luminele păreau să se rotească.

Apoi au ajuns îndărătul unor case, jos la orizont și au dispărut. (31, p. 109)

Banda video a fost examinată de tehnicianul canalului de televiziune ABC, care a spus :

N-am văzut niciodată un astfel de lucru. (*Ibidem*, p. 110)

Dr. John Baker, de la West Coast University din California, a **constatat** că nu putea fi vorba de un avion, dar n-a găsit o explicație pentru lumini și a abandonat investigația. În 1985, Home Box Office a consacrat cincisprezece minute dintr-o emisiune despre OZN-uri observațiilor **de** pe valea fluviului Hudson și i-a cerut lui Bob Pozzuoli permisiunea **de a** trimite banda la Jet Propulsion Laboratory, în Pasadena. Acolo, **dr.** Al Hibbs a analizat-o cu computerul performant care fusese folosit **pentru** prelucrarea datelor transmise de sondele spațiale „Voyager” și „Viking”. Concluzia sa a fost că obiectul filmat de Pozzuoli nu poate fi identificat - concluzie valabilă și astăzi.

Imbrogno și Prat au aflat ulterior că OZN-ul de la Brewster fusese **văzut**, în aceeași noapte, la Indian Point Nuclear Reactor de doisprezece ofițeri din serviciul de pază.

Noaptea de 30-31 martie 1990 a reprezentat apogeul valului de observații OZN din Belgia. Rapoartelor radar-vizuale de pe sol li s-a **adăugat** mărturia piloților de pe două avioane F-16, care au încercat **să** intercepteze țintele către care au fost dirijați de stațiile radar de la Glons și Semmerzake. Unul dintre ei a declarat că, înainte de a **decola**, a văzut unul dintre obiectele triunghiulare înzestrat cu puternice lumini orientate în jos. Într-o conferință de presă, colonelul **Wilfried** De Brouwer, pe atunci șeful operațiilor Forței Aeriene Belgiene, și-a mărturisit uimirea:

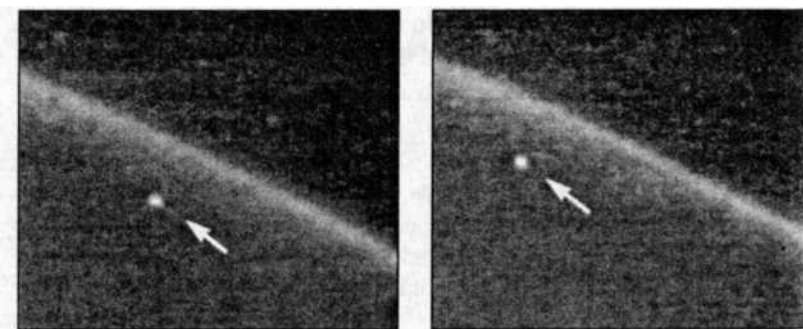
Obiectul detectat de radarele celor două F-16 a efectuat deplasări de care nu e capabil nici un tip de avion existent, trecând *în câteva secunde* într-o secvență de zbor înregistrată, de la 280 de kilometri pe oră la peste 1.800 de kilometri pe oră, în vreme ce se îndrepta spre sol. De fiecare dată când intercentoarele au reușit să prindă tinta ne

lor radar, OZN-ul a declanșat o manevră de fugă, modificându-și
traectoria și viteza. (102)

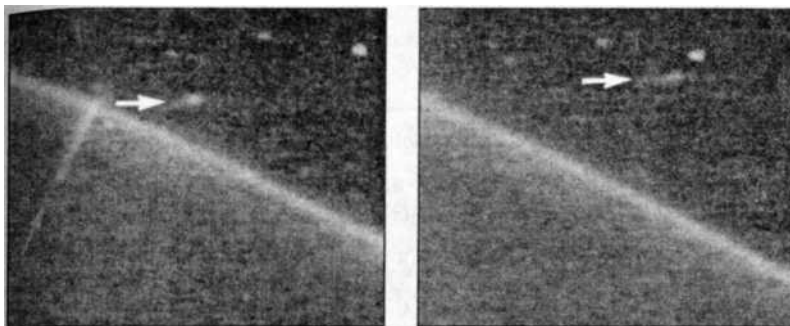
în
noaptea aceea, între
orele 2 și 2.30, Marcel
Alfarano a realizat un film
video, din podul unui imobil
de pe bulevardul Maurice
Lemonnier din Bruxelles.
Două „faruri” puternice,
apoi
trei sunt vizibile pe peliculă.
Luminile (sau obiectul pur-
tător de lumini), s-au
apropiat
de cameraman, survolându-
1
la mică înălțime.

Se văd limpede trei lumini
configurând un triunghi isoscel și o a patra, mai slabă, clipind în
centru. Sunt absente luminile de poziție și zgomotul motoarelor,
care
ar fi trădat prezența unui avion.

Cel mai spectaculos film video a fost realizat în spațiul cosmic
la
15 septembrie 1991 de camerele de la bordul navetei
„Discovery”, în timpul unei transmisii în direct prin satelit.
Secvențele au fost înregistrate și de amatorii care urmăreau

La apariția unei fulgerări care lasă în urmă o dâră, fulgerare dirijată spre traiectoria obiectului, acesta își schimbă brusc direcția cu un viraj în unghi drept care-l proiectează în spațiu:

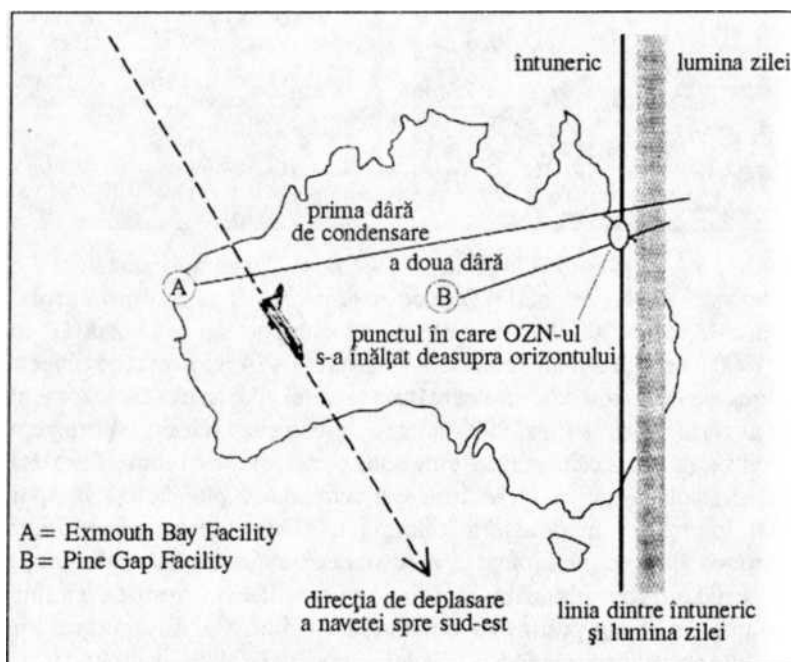
Mark J. Carlotto de la Analytic Sciences Corporation a calculat că viteza obiectului era de 54.000 de mile pe oră și că în două secunde a accelerat cu 200.000 de mile pe oră, suportând o „Forță G” de

14.0 de ori mai mare decât cea terestră. NASA a afirmat că obiectul filmat se desprinsese din încărcătura navetei, dar astfel de fragmente se deplasează cu o viteză constantă, nu efectuează schimbări bruște de direcție și nu accelerează. Pe de altă parte, ele ar trebui să reflecte lumina solară mai mult în emisfera luminată a planetei și să apară mai întunecate în emisfera neluminată. Or, obiectul apare foarte luminos în zona neluminată, intensitatea luminii scăzând în timpul trecerii spre zona luminată, fapt ce dovedește că era înzestrat cu lumină proprie. NASA a pretins că fulgerarea din film s-ar fi datorat aprinderii motoarelor-rachetă ale navetei, dar o astfel de manevră ar fi dus la schimbarea orbitei și, în consecință, a poziției stelelor, ceea ce nu s-a întâmplat.

S-a spus și că obiectele strălucitoare vizibile în alte zone ar fi fost particule de gheață. Dr. Jack Kasher, fizician de la Universitatea din Nebraska și consultant NASA din 1991, s-a hotărât să verifice această afirmație. El lucrase între 1975 și 1992 la Lawrence Livermore National Laboratory, pentru punerea la punct a Inițiativei de apărare strategică (Războiul Stelelor). După studierea aprofundată a filmului, Kasher a declarat, într-un interviu înregistrat în 1994, că videocamera navetei „Discovery” era reglată pentru infinit ceea ce nu-i

Și o dată ce ideea particulelor de gheață a fost înlăturată, a spus el, nu ne rămân multe opțiuni. (...) Aceste obiecte se află, evident, deasupra atmosferei, manevrând în spațiul cosmic. Așadar, ele sunt un fel de nave spațiale. (38, p.34)

Diagrama indică poziția navei „Discovery” și principalele elemente ale incidentului OZN din 15 septembrie 1991:

Fulgerările - pentru că au fost, cum se vede, două - provin deci din direcția unor instalații militare, ceea ce i-a făcut pe unii comentatori să presupună că s-a intenționat distrugerea OZN-ului cu una dintre armele sofisticate ale Inițiativei de apărare strategică, să zicem „tunul” electromagnetic proiectat la Livermore National Laboratory, unde a lucrat, timp de 17 ani, dr. Jack Kasher. Declarația fizicianului pare să se bazeze deci pe cunoașterea unei realități încă ascunse.

Amplu mediatizat a fost și fenomenul observat în vecinătatea Aeroportului Internațional Otopeni, în noaptea de 14-15 iulie 1997. Am reconstituit evenimentul într-o lungă discuție cu domnul Virgi! Vinersariu, șeful de tură din turnul de control al

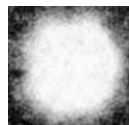
operatorii din turn dirijau aterizarea cursei TAROM Istanbul - București. Avea aparența unei lumini circulare, situată în vestul Aeroportului, între Buftea și Corbeanca. Pe tot parcursul observației, radarul din turn nu a detectat nici o țintă neidentificată. Drept urmare, nu s-a putut stabili altitudinea fenomenului: se afla, în orice caz, sub norii răzleți de la 2.000-3.000 de metri.

Domnul Vinersariu i-a cerut ofițerului de serviciu să orienteze spre pata de lumină camerele video amplasate pe turnul de control și pe o altă clădire din incinta aeroportului. S-a realizat astfel un film de circa două ore, imaginea de mai jos datând din perioada de început.

Fenomenul a fost observat din interiorul turnului și de pe terasa acestuia. Prin binocluri, s-a văzut că la mijlocul petei circulare era o fâșie orizontală colorată în alb, portocaliu și roșu, culori care se transformau una într-alta. Când s-

Ora la care OZN-ul a fost observat	14-07-97
pentru prima oară	pp • f0; <tg

a aprins balizajul, în vederea aterizării unei aeronave C-130 operațiune care a durat 12 minute, fenomenul a dispărut, reapărând spre sud-est, în direcția localităților deplasat «ore sudnești. De această dată,

Momentul în care OZN-ul s-a deplasat «ore sudnești.	m*	• io
---	----	------

mase de energie electrostatică condensată (plasmă). Forma, staționarea îndelungată, lipsa oricărui zgomot exclud o explicație de tip convențional : balon, avion, elicopter etc. Iar reacția la variațiile de luminozitate ale balizajului sugerează un control inteligent.

Apropiat ca manifestare, dar diferit ca formă este fenomenul observat de mai mulți martori la 27 decembrie 1999. Pe la ora 17, tehnicianul A.B. se îndrepta spre orașul Mirandola, din provincia Modena, unde se află sediul firmei la care este angajat. El a văzut o lumină ciudată în văzduh, spre nord-vest. A crezut mai întâi că e un șir de becuri electrice, ușor înclinat, ca și cum s-ar fi aflat pe marginea unei străzi în pantă. Iată declarația lui:

Am oprit mașina cu care călătoream lângă Pavignane, pentru a observa mai bine acest fenomen ciudat, care părea să se afle în depărtare, puțin deasupra vârfului unei coline. Din păcate, obligațiile mele de serviciu m-au determinat să pornesc din nou la drum, pentru a străbate ultimii patru kilometri până la sediul meu din Mirandola. Acolo, cu toată aglomerarea de lumini a orașului, reușeam încă să întrezăresc, cu dificultate, ciudatul fenomen luminos. Într-un timp, îl sunasem la telefonul mobil pe colaboratorul meu A.M., care se afla în zonă, ca să pot avea din partea lui o confirmare că ceea ce vedeam nu era o halucinație.

(95)

Colaboratorul a confirmat observația:

Am putut să disting și eu, cu claritate, acele lumini, mereu nemișcate în același punct, care mi se păreau intermitente și erau dispuse în linie. Pentru a încerca să înțeleg și să-mi explic în mod rațional acest fenomen, am hotărât să mă duc la locuința mea din apropiere, ca să iau binoclul 7 x 50, aparatul fotografic și camera video. Dotat cu aceste instrumente, am căutat apoi un loc lângă Mortizzuolo, mai potrivit pentru o observare directă. Ciudat este că, privind luminile prin binoclu, ele aveau o luminozitate atât de intensă, încât nu puteam să le disting contururile. Obiectul avea dimensiuni relativ mari și distanța până la el era însemnată. Înregistrarea video a durat, din păcate, doar un minut și jumătate, pentru că după aceea fenomenul luminos a încetat să se manifeste.

(*Ibidem*)

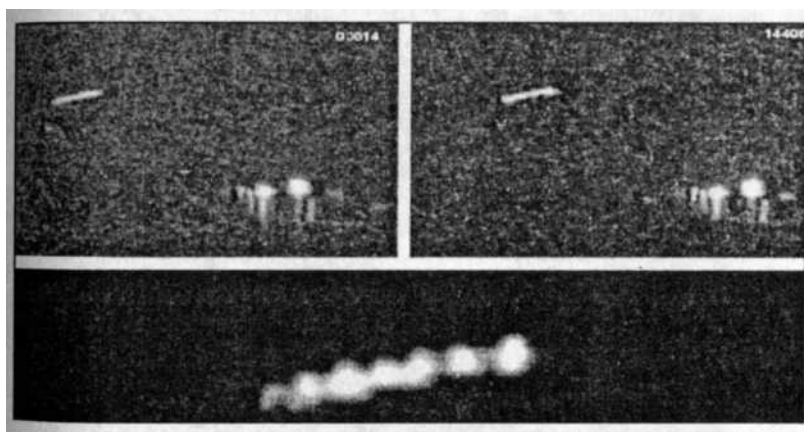
Cerul era senin, atmosfera calmă, temperatura de circa 11 soarele apusese de aproximativ 45 de minute și începea să se întunece. A doua zi, martorii l-au contactat pe reprezentantul

observației i-au determinat pe investigatorii locali ai Centrului să comunice știrea presei, fără să dea amănunte. S-a ivit astfel un al treilea martor, Palumbo, care se afla în acea zi, pe la 17.20, pe șoseaua care duce de la Poggio Rusco la Mirandola. Acesta a declarat:

Am văzut ceva ca o baretă luminoasă de un galben intens, aproape alb, am estimat că se află lângă Carpi sau între Carpi și Modena și că e la o înălțime asemănătoare celei a lunii pline abia ivite în întregime la orizont. Când am ajuns la Mirandola, lumina dispăruse. Am observat, probabil, un satelit sau ceva de genul acesta, dar nu reușesc în nici un fel să-mi explic lungimea neobișnuită a obiectului și imobilitatea lui constantă! *(Ibidem)*

Fiind efectuată dintr-o altă direcție, această a treia mărturie a permis circumscrierea zonei în care a staționat fenomenul și evaluarea distanței de la care a fost filmat.

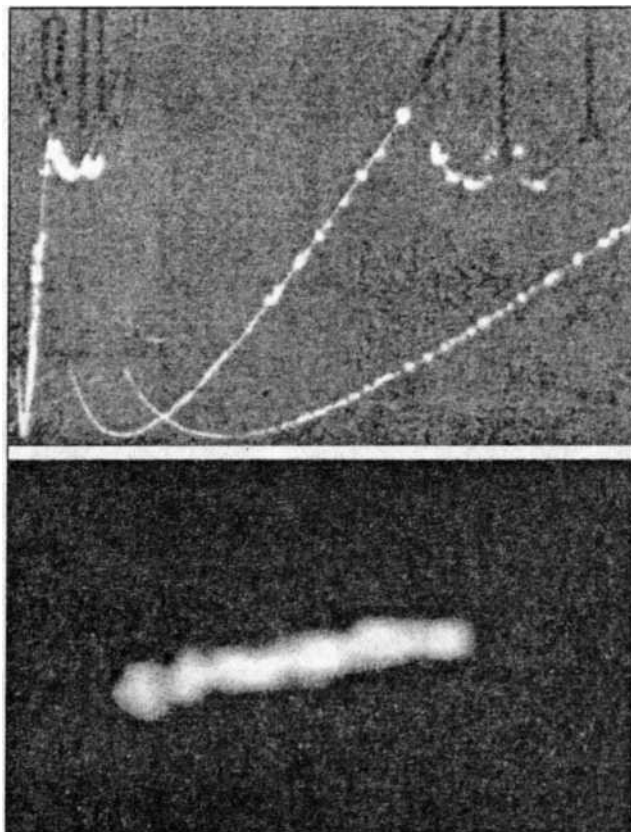
Banda video arată mai multe lumini, dispuse ca un șirag de

în cele două imagini din partea de sus - una de la începutul benzii, cealaltă de la sfârșitul ei - se vede că poziția baretei luminoase nu se schimbă în raport cu luminile stradale din dreapta jos. În imaginea mărită de dedesubt se disting cele șapte „perle” din șirag, dispuse pe o axă oblică de circa 12°.

Nu putea fi vorba despre un aparat de zbor convențional, date fiind Perioada îndelungată de imobilitate a luminilor și absența fulgerărilor stroboscopice. Ancheta meticuloasă întreprinsă de investigatori a înlăturat posibilitatea ca observația să se fi datorat unei salbe de lumini de Crăciun. Întrucât în zonă există

tensiune, a fost examinată și ipoteza producerii, în anumite condiții atmosferice, a unei descărcări de tip corona, în care apar mici sfere luminoase dispuse și ele într-un șirag.

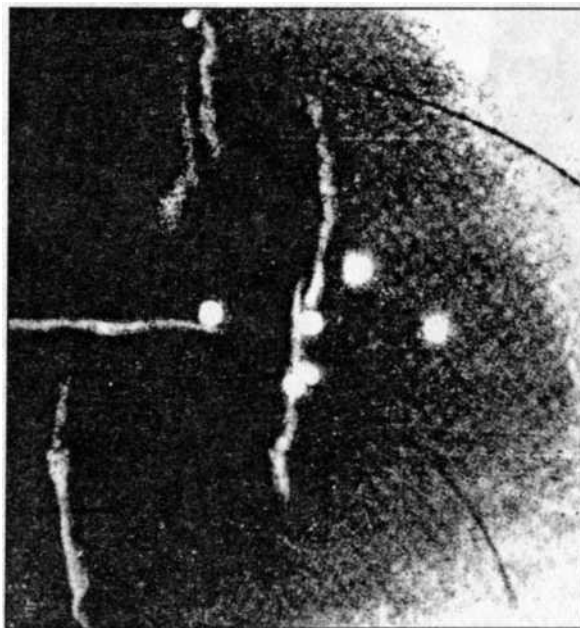

Fotografia de sus prezintă micile sfere înșirate pe cablurile care, în virtutea greutateii lor, sunt arcuite spre sol. Fotografia de jos arată, fără nici un dubiu, că bareta luminoasă este ușor arcuită în sens contrar. Putem deci conchide că și Cazul Mirandola se înscrie în suita imaginilor (în mișcare)

OZN-uri deasupra Casei Albe

Despre evenimentele OZN petrecute în iulie 1952 în zona Capitalei Federale am aflat în 1967, din a doua carte a lui Donald Keyhoe. Autorul recrea atmosfera tensionată de la Aeroportul Național, punând accentul pe stupefacția operatorilor radar confrunțați cu manevrele incredibile ale țintelor neidentificate (34, pp. 52-55). Mai târziu, am intrat în posesia *Raportului* lui Edward Ruppelt și a altor texte, care mi-au îngăduit să reunesc datele cunoscute.

Prima serie de observații a început sâmbătă 19 iulie, la ora 23.40. Radarul cu bătaie mare de la Aeroportul Național, având o rază de acțiune de 70 de mile, a detectat șapte ținte, la o distanță de 15 mile spre sud-vest. Se deplasau cu 100-130 de

radarului. Dându-și seama că nu pot fi avioane, operatorul l-a chemat pe Harry Barnes, controlorul-șef al traficului aerian, care avea să declare : Am știut imediat că situația era foarte ciudată. Mișcările lor erau radical diferite de cele ale unor avioane obișnuite. (9, p. 396)

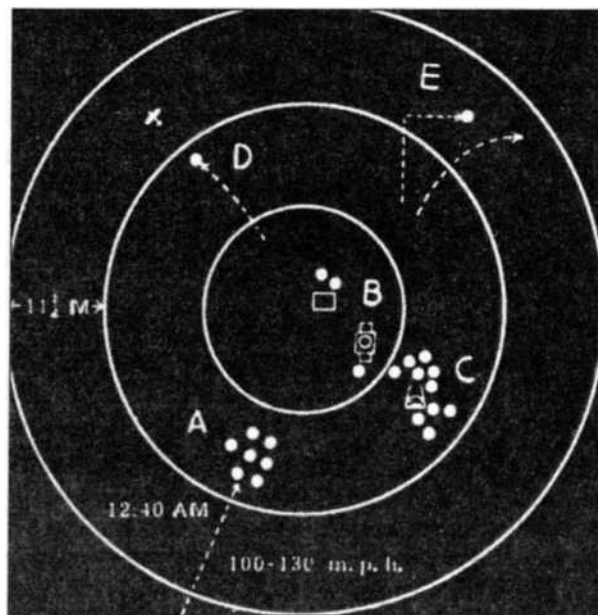
Vrând să se asigure că nu e vorba de o defecțiune a aparatelor, Barnes a chemat un tehnician, care a constatat că totul era în ordine. I-a telefonat atunci lui Howard Cocklin, operatorul din turnul de control; acesta i-a răspuns că țintele se află și pe ecranul radarului său. Confirmarea l-a determinat pe Barnes să alerteze baza Air Force Andrews, situată la 16 kilometri spre est, dincolo de fluviul Potomac. Cei de acolo

De la baza Andrews, de pe sol, pilotul William Brady a observat o minge de foc mare, portocalie, care s-a mișcat în cerc, s-a oprit, a pornit cu o viteză fantastică și a dispărut. Fantastice au fost și vitezele celor trei lumini strălucitoare urmărite, câteva secunde, de pilotul unui DC-4 al Companiei Capital Airlines,

și detectate de radarul de la Aeroportul Național. „Erau ca niște stele căzătoare fără coadă” a declarat pilotul, precizând că luminile se deplasau și orizontal. Au fost efectuate și alte observații vizuale. Sergentul Davenport a văzut de trei ori un corp roșu ieșind dintr-un altul, argintiu-albăstrui, care plana chiar deasupra coroanelor copacilor; iar în zori, inginerul radio civil Chambers, care nu știa ce se întâmplase în timpul nopții, a asistat la evoluția lentă a cinci discuri de mari dimensiuni, care au basculat și s-au înălțat rapid, oblic (*Ibidem*, p. 399). Cam tot atunci, operatorii radar de la Aeroportul Național au comunicat bazei Andrews că o țintă se află chiar deasupra stației de radio a bazei; privind în direcția indicată, cei de acolo au văzut o imensă sferă roșie-portocalie. Și personalul bazei Bolling, de lângă Potomac, a observat o lumină rotundă, galben-roșietică, mișcându-se încet, timp de mai multe minute.

La un moment dat, radarele de la Aeroportul Național și de la baza Andrews au detectat aceeași țintă, care a rămas pe ecrane 30 de secunde, dispărând brusc. Uimirea s-a transformat în îngrijorare când țintele au fost semnalate deasupra Capitoliului și a Casei Albe, zone strict interzise oricărui survol. În imaginea

Harry Barnes a sesizat Air Force. Baza Andrews fiind în reconstrucție, avioanele ar fi trebuit să vină de la baza Newcastle, din statul Delaware. Reacția celor în drept s-a lăsat însă așteptată și controlorul-șef a revenit iar și iar. Un F-94 a ajuns la Washington abia spre dimineață, când țintele radar, luminile și discurile dispăruseră de pe ecrane și din văzduh. Foarte ciudată întârziere, dată fiind importanța zonei în care avuseseră loc observațiile radar-vizuale ! O depeșă a Agenției Associated Press, publicată în ziarele din Washington (vezi facsimilul), adâncește misterul:

Air Force a declarat că n-au fost trimise avioane ca să intercepteze obiectele și n-au fost raportate observații de către „Operațiunea Skywatch”, operație de supraveghere neîntreruptă (a cerului - I.H.) efectuată de observatori de pe sol, care se desfășoară în nordul Statelor Unite.

Air Force a declarat că a primit doar un raport preliminar și deci nu știe de ce nu a fost întreprinsă o tentativă de interceptie.

Așadar, în 21 iulie, Air Force susținea că în noaptea de 19-20 nu s-a încercat interceptarea obiectelor semnalate în zona Washingtonului și că n-a primit rapoarte de la observatorii de pe sol participanți la „Operația Skywatch”... Se impun câteva întrebări:

1. Cui, dacă nu Forței Aeriene a Statelor Unite, îi aparținea interceptorul F-94?
2. Cum era posibil ca Air Force să nu fie la curent cu misiunea interceptorului și cu prezența lui deasupra Capitalei Federale ?
3. E de crezut că observatorii de pe sol aparținând bazelor Andrews și Bolling nu și-au informat imediat superiorii, iar aceștia - pe generalii de la Pentagon?
4. De ce sunt trecute sub tăcere observațiile radar, unele fiind efectuate și de operatorii Air Force ?

Este limpede că declarația pentru Associated Press a fost redactată în mare grabă și explicația ne este sugerată de Ruppelt:

Pe lângă încercarea de a ne lămuri ce erau OZN-urile de la Washington, mai aveam o problemă: ce să spunem presei. Ziariștii începuseră să ne înghesuie, amenințând că se vor adresa unui congressman, și nimic nu face să înghete mai

The Air Force aaid It had re-tn four milaea of National Airportthylb cairad only a preliminary report; The Air Force apokeaman aaidt baa therefore did *not* knerm why;that neither the center nor head- n* attempt at intercaptbn had quarten bere had yet recetred re-it*
bete mada. ! porta on afhtfn: aaid to ha re \$
The air trame control center et. bene made laat Fnday In the arvaa Waahntfn National Airport Jart: of Borlinton, Vt; South Portland Iacraae the Potnmac Rlvtr frten Mt. , and Staten Island, N T
The Capital, reported that to radar; Two peraona on Staten lailand] operator* had pidea p dnft ofreported aeelfn aaucera at about
Oftra ikar-moillBf object; a"o"«>d;10:15 p u. <E. D. T.]. Friday]
naidnlfht lat Saturday Theylnjht The ob>ecu, deacribad
repctfrtd fljanf: in i
- The center aaid Capital: A~~~~ V* forma tio a ofafive Said Mra
Urna Fil<bt BOT, aouthbaund iijJoaphin Hetto a ofafive Said Mra
Crom
aeefin aeven objecta between up at the sky; and aw <hat-
Waahington and Martinaburf, looked to mc lihe five larte dianer
'IW. Va., at 3 15 A. M. (EL D. T.) platea flvnr through the akv"
' the urne niglt. j Frank Condar aaid he aaw them
Offtcala of Capital Airlinea aaid too. 'flymf like *e**e They a^{at}]
[n the pilot of Fljht *07. Capt fave off a flow and dldn t mskf jf]
'Caay> Pierman of Ddtroit a »et-la ound » he mlt<
>ran of aeventeen yeara' aervjee At a boul the ~ne me hour
t.k ree
with the company, had tpotted the New Tork resvd ~nu rrprr:fi¹
[* objects and dea~nbnd them In eifhUfU «mlier aakj [■. Tr.-g²
theae ~rrda-
ran'dlv over Cee Park

dus casă bună cu o birocrație uneori exacerbată. Ruppelt povestește cu haz ce i s-a întâmplat chiar în legătură cu cazul despre care discutăm :

Simțindu-mă ca un erou național, fiindcă plănuisem să lucrez, la nevoie, toată noaptea, mi-am stabilit traseul investigației. Voiam să merg la Aeroportul Național din Washington, la baza Andrews, la sediile liniilor aeriene, la oficiul meteorologic și într-o jumătate de duzină de alte locuri, risipite în întreaga capitală. *(Ibidem, p. 214)*

Nu mai că, solicitând o mașină de serviciu, i s-a răspuns că, potrivit regulamentelor, la acest mijloc de transport au dreptul numai ofițerii de la gradul de colonel în sus. *Locotenentul* Ruppelt putea folosi autobuzele sau un taxi plătit din diurna de nouă dolari, care ar fi trebuit să-i ajungă pentru toate celelalte cheltuieli: camera de hotel, mesele etc. Pe deasupra, i s-a atras atenția că la ora aceea ar fi trebuit să se afle pe drumul de întoarcere la sediul Proiectului Blue Book de la Dayton și că nu avea să mai primească bani pentru încă o zi. Ruppelt a fost deci nevoit să renunțe la cercetarea acestui caz complex.

Între timp, ofițerii din Serviciul de Informații al Air Force continuau să discute despre cauza posibilă a observațiilor radar. Se vorbea despre inversiunile de temperatură și despre țintele false pe care le pot produce*, dar toți erau de acord că un operator experimentat recunoaște fără dificultate astfel de fenomene. Iar cei de la Aeroportul Național lucrau de mulți ani în acest domeniu și nu puteau să se înșele, pentru că viețile a mii de oameni depindeau, zilnic, de interpretarea corectă a țintelor de pe ecranele radar. Nu puteau să se înșele nici operatorii de la bazele Air Force Andrews și Bolling, datori să semnaleze orice prezență neidentificată în spațiul aerian pe care-l supravegheau.

* Pe măsură ce crește altitudinea, temperatura și umiditatea scad. În condiții atmosferice speciale, la anumite niveluri, ele pot să crească. Aceste straturi de aer cald și umed, numite straturi de inversiune, deviază uneori undele radar, făcându-le să se reflecte pe sol, la o distanță de câțiva kilometri de stația emițătoare. Și cum straturile pot să se deplaseze, este posibil ca pe ecranele radar să apară ecouri iluzorii, mișcându-se încet sau rapid. Inversiunile de temperatură au fost deseori invocate ca generatoare ale unor OZN-uri detectate pe ecranele radar, chiar atunci când nu există

După o săptămână, la 26 iulie, OZN-urile și-au făcut din nou apariția în zona Washingtonului. Înștiințat de un redactor al magazinului *Life*, Ruppelt, care se afla la Dayton, i-a telefonat ofițerului de serviciu la Direcția de Informații a Air Force și i-a cerut să-l alerteze pe maiorul Dewey Fournet. Acesta s-a dus la Aeroportul Național împreună cu locotenentul Holcomb, specialist în electronică, și l-a găsit acolo pe Albert Chop, din Serviciul de presă al Air Force. Toți trei au urmărit pe ecranele radar evoluțiile țintelor și au ascultat discuțiile operatorilor cu piloții avioanelor care încercau să intercepteze OZN-urile. Baletul aerian a început la 22.30 și a fost urmărit de radarele de la aeroport și de la baza Andrews. La 23.30 a fost solicitată intervenția interceptoarelor. Când două F-94 au ajuns în zonă, țintele au dispărut de pe ecrane, ca să reapară la câteva minute după plecarea lor. Chemate din nou, avioanele au localizat câteva lumini acolo unde se aflau țintele detectate de stațiile radar. A doua zi, pilotul locotenent William Patterson a declarat presei:

Am văzut mai multe lumini strălucitoare. Zburam cu viteză maximă, dar nici așa nu puteam să mă apropiu de ele. Am încetat să le urmăresc, pentru că nu aveam nici o șansă de a le ajunge. Am fost îndrumat spre alte obiecte. Mai târziu, am urmărit o singură lumină strălucitoare, care se afla cam la 10 mile. Am pierdut contactul vizual cu ea după circa 2 mile.

(*Ibidem*, p.219)

Ruppelt descrie „ziua confuziei” care a urmat acestei noi sfidări a Air Force:

Era un maximum de vorbărie și un minimum de acțiune. Toată lumea era de acord că amândouă observațiile (deci și cea din 19-20 - I.H.) trebuie să fie investigate în profunzime, dar nimeni nu mișca un deget.

(*Ibidem*, p. 220)

În acest timp, preocuparea opiniei publice și a autorităților atinsese **cote** maxime. La ora 10 dimineața, generalul Landry, consilierul lui **Harry** Truman pentru problemele aviației, a telefonat la Serviciul de Informații al Air Force, la cererea președintelui, pentru a întreba ce **s-a** întâmplat. I s-a răspuns că observațiile radar s-ar fi putut datora **unor** condiții meteorologice speciale, dar că nu există nici o dovadă în această privință. În cele din urmă, presiunea mass-media a dat roadele

după cel de-al doilea război mondial" (*Ibidem*, p. 222). Generalul a încercat să se strecoare printre întrebările ziariștilor, cu abilitatea pregătirii și a funcției sale. Iar când s-a ajuns la problema cea mai spi . noasă, natura ecourilor radar, i-a dat cuvântul unui specialist, căpitanul Roy James, de la Centrul de Informații Tehnice ale Aviației, care, spune Ruppelt, „avea o puternică antipatie față de OZN-uri” (*Ibidem*, p. 222). Și-a făcut totuși datoria, afirmând că ecourile ar fi putut fi pricinuite de inversiuni de temperatură. Această afirmație echivocă a fost interpretată de presă ca fiind concluzia oficială a Air Force. Iată

Așezați sunt generalii Samford (în dreapta) și Roger Ramey, autorul înscenării cu balonul meteorologic de la Roswell (vezi 25, capitolul „Anatomia unei înscenări”); în spatele lor, locotenentul Edward Ruppelt, prezent în calitate de șef al Proiectului Blue Book.

Lipsesc din fotografie și au lipsit de la conferința de presă singurele persoane cu adevărat îndreptățite să vorbească despre cele întâmplate în noaptea de 26 iulie, întrucât se aflaseră atunci în stația radar de la Aeroportul Național. Absența lor nu era însă fortuită. Ziariștii știau că maiorul Foumet și locotenentul Holcomb nu împărtășesc opinia căpitanului James. Iar Albert

Controlorii l-au dirijat spre ele (ținte - I.H.). Era un mic ciorchine de ținte. Cinci sau șase - și el a raportat deodată că vede câteva lumini... El a spus că sunt lumini albastre-albe, foarte strălucitoare. A încercat să se apropie, ca să le vadă mai bine... a zburat în zona unde se aglomeraseră și a raportat că erau peste tot în jurul lui. (47, p. 54)

Chop a mai declarat că, împreună cu toți cei de la stația radar, a urmărit interceptarea pe ecran și că relatarea pilotului corespundea întru totul cu ceea ce a văzut. Kevin Randle adaugă:

Interesant, cei doi oameni ai Pentagonului pe care i-am intervievat, maiorul Dewey Fournet și AI Chop, n-au fost de acord cu explicația că fenomenul ar fi avut o legătură cu starea vremii. Amândoi erau siguri, bazându-se pe propriile lor observații din stația radar, că ecourile erau ale unor obiecte solide. Amândoi îi dădeau crezare lui Holcomb, expert militar în radar recunoscut ca atare. (*Ibidem*, p. 57)

Fournet îi spusese același lucru lui Ruppelt, chiar în dimineața zilei de duminică 27 iulie, pe la ora 5. Mărturie stă o secvență din convorbirea telefonică, la care se referă fostul șef al Proiectului Blue Book: Când maiorul Fournet și-a încheiat relatarea despre activitatea din timpul nopții, prima mea întrebare a fost:

- Ce e cu țintele radar, puteau fi ele cauzate de starea vremii ? Știam că locotenentul Holcomb era un electronist priceput și că maiorul Fournet, fără să fie specialist în electronică, era un inginer de mâna întâi, așa că opinia lor conta foarte mult. Dewey a spus că toți cei de la stația radar erau convinși că țintele erau pricinuite de obiecte metalice solide. Fuseseră și ținte datorate vremii, dar ele erau obișnuite în zona Washingtonului și controlorii nu le dădeau atenție. (*op.cit.*, p. 219)

Ruppelt nu s-a mulțumit cu acest răspuns, întreprinzând o investigație proprie și comunicându-ne rezultatul:

în fiecare noapte când a avut loc o observație a fost o inversiune de temperatură, dar niciodată destul de puternică pentru a afecta radarul în felul în care o fac de obicei inversiunile. În fiecare caz, am verificat intensitatea inversiunii, conform metodelor utilizate de Centrul de Pre-viziune Meteorologică al Comandamentului Apărării Aeriene. Apoi, mai era un fapt interesant: în iunie, iulie și august 1952,

Așadar, observațiile de la Aeroportul Național din Washington sunt încă neidentificate. *(Ibidem)*

Aceasta înseamnă că ele figurau ca atare și în dosarele Proiectului Blue Book, iară a se ține seama de opinia exprimată de căpitanul Roy James la conferința de presă din 29 iulie 1952. Cazul a fost reexaminat de Air Force în 1966 și lucrurile au intrat în „normal”, observațiile fiind atribuite inversiunilor de temperatură. Dosarul cu această concluzie a fost trimis Proiectului Colorado. Ce a urmat?

Voi recurge la relatarea dr. David R. Saunders, fost membru al Proiectului:

La 2 decembrie 1966, Wertheimer (dr. Michael M. Wertheimer, psiholog experimentator - I.H.) a plecat la Washington, pentru a cerceta o serie de observații efectuate în iulie 1952 deasupra capitalei țării. (...)

El a discutat timp de trei zile observațiile cu principalii martori. Potrivit martorilor, obiectele apăreau „ca un roi de țânțari”, uneori planând, alteori deplasându-se cu viteze de până la 7.000 de mile pe oră. Wertheimer a stat de vorbă cu Howard Cocklin, adjunct al șefului turnului de control al traficului aerian de la Aeroportul Național, care era de serviciu când au apărut OZN-urile. Cocklin l-a asigurat pe Wertheimer că toate observațiile înregistrate au fost efectuate de operatori radar sau piloți experimentați. El a descris obiectele ca având forme de farfurie sau țigară și o culoare cenușiu-verzuie, cu lumini emise din partea inferioară (mărimea și distanța nu au putut fi determinate).

Un operator radar l-a dus pe Wertheimer în turnul de control și i-a explicat cum poate un tehnician experimentat să identifice un obiect care apare pe ecranul lui. După mai multe exerciții practice, Wertheimer a constatat că era capabil să observe un obiect pe ecranul radar și apoi să-l găsească în văzduh.

De fapt, nici unul dintre martorii cu care a discutat Wertheimer nu a fost de acord cu explicația lui Samford despre inversiunile de temperatură, precizând că unui operator experimentat nu-i este greu să identifice o inversiune de temperatură. Ei au respins și ideea că obiectele ar fi putut să fie avioane zburând în formație.

Concluzia personală a lui Wertheimer a fost că observațiile nu pot fi explicate. *(51, pp. 72-73)*

Saunders revine asupra cazului și a atitudinii lui Wertheimer, în penultimul capitol al cărții scrise împreună cu R. Roger

radar. (Și totuși, Mike a votat împotriva cercetării aprofundate a cazului, pentru ca acesta să fie inclus în Cartea Cazurilor!) În cursul studiului nostru, am avut șansa de a discuta cazul de la aeroportul din Washington cu omul care răspundea de întreținerea celui mai nou dintre cele trei radare implicate în observații. El ne-a spus că, după ce radarul „său” a început să detecteze țintele necunoscute, l-a scos din funcțiune pentru o jumătate de oră, ca să-l verifice amănunțit. Repus în funcțiune, el a continuat să detecteze țintele. Ne-a mai spus că era prima stație radar beneficiară a unei noi descoperiri: „indicatorul de mișcare a țintei”, care figurează la loc de cinste în rapoartele despre obiectele capabile să planeze sau să se miște cu o viteză extraordinară.

(*Ibidem*, p.

231) Cum apar toate acestea în raportul Proiectului Colorado ? în secțiunea III, capitolul 1, „Studii pe teren”, dr. Roy Craig scrie, cu privire la *Vechi cazuri OZN*:

în decembrie 1966, la începutul istoriei Proiectului, am încercat să obținem mai multe informații în legătură cu un astfel de caz, observațiile radar de la Washington, D.C., din 1952, prin reinvestigarea cazului la fața locului. Deși această anchetă s-a soldat cu o nouă experiență prețioasă în domeniul investigării fenomenelor OZN, ea a scos la lumină puține informații noi sau chiar nici una. (63, pp. 51-52)

Iar în capitolul 5, „Analize optice și radar ale cazurilor de pe teren”, Gordon D. Thayer citează doar câteva mărturii anonime ale militarilor de la baza Andrews, omițând declarațiile neechivoce ale operatorilor radar experimentați de la Aeroportul Național. Explicația ? Harry Barnes, Howard Cocklin și colegii lor nu erau dispuși

■ să-și schimbe opiniile. Pe când cei aflați sub jurisdicția Air Force...

Să-l ascultăm pe Ruppelt:

B

Exista o oarecare îndoială în legătură cu observația vizuală a „marii sfere roșii-portocalii” văzute de operatorii din turn de la baza Andrews, când operatorii radar de la Aeroportul Național le-au spus că au detectat o țintă deasupra stației de radio Andrews. Interogați mai târziu, operatorii din turn și-au schimbat complet relatarea și au declarat că ceea ce văzuseră era de fapt o stea. Ei au declarat că în noaptea observației erau

luminile neidentificate. Într-un raport oficial, el a declarat că nu văzuse decât o lumină terestră reflectată de un strat de ceață. (*op.cit.*, p. 223) Nu pot decât să regret că „Mike a votat împotriva cercetării aprofundate a acestui caz”, abandonând sau fiind nevoit să abandoneze concluzia că „observațiile nu pot fi explicate”. O „cercetare aprofundată” ar fi însemnat și o discuție cu militarii de la baza Andrews și cu pilotul, redați între timp vieții civile, și poate că „steaua” ar fi redevenit „sferă”, iar „reflecția” - „luminile neidentificate” care se mișcau mult mai repede decât avionul F-94C. Așa însă, Raportul Condon nici măcar nu se referă la investigația întreprinsă de psihologul său, fie și pentru a combate opiniile operatorilor radar de la Aeroportul Național. Analiza condițiilor atmosferice efectuată de Thayer încearcă să justifice preluarea concluziei Air Force: ecourile radar din 19-20 și 26 iulie s-au datorat unor inversiuni de temperatură.

Am văzut care este părerea lui Ruppelt despre această explicație, dar, cu toate eforturile lui de autoinstruire, șeful Proiectului Blue Book nu era specialist în fizica atmosferei. Să-i dăm deci cuvântul lui James McDonald, care a stat de vorbă cu cinci dintre operatorii radar de la Aeroportul Național și cu patru piloți civili implicați în evenimentele din cele două nopți. Harry Barnes i-a spus că ecourile țintelor necunoscute „nu erau neclare, pete fără formă, așa cum se obțin de la ecourile de pe sol, în condițiile unei propagări anormale”, ci erau puncte puternice, strălucitoare; a mai spus că „nu s-au gândit nici o clipă la propagarea anormală ca explicație” (40, p. 53). Ceilalți patru operatori i-au întărit afirmațiile, dar McDonald nu s-a mulțumit cu aceste mărturii, oricât de calificate erau ele:

Am examinat datele furnizate de radiosondaje pentru cele două nopți, am calculat gradientele indicilor de refracție și am constatat (...) că nu putuseră avea loc ecouri radar. Sugestia că o inversiune de temperatură de felul celei pe care o fac să apară datele furnizate de radiosondaje pentru acele nopți la Washington ar fi putut provoca efectele vizuale raportate este *absolut absurdă*.

Mai întâi, judecând după normele mirajelor, această inversiune era foarte slabă, astfel încât nici observatorii de pe sol n-au putut să vadă miraje. Mai mult încă, optica mirajelor și „optica” ecourilor de pe sol ale radarelor diferă mult, în diverse privințe. așa că niste tinte false n-ar fi nărut că se

una dintre țintele radar care se deplasau deasupra Capitoliului). În sfârșit, datele privind temperatura la altitudine și la înălțimea de zbor a avioanelor, nu erau nici pe departe în măsură să producă un fenomen asemănător celui descris de piloți. (39, p. 50)

Evenimentele descrise în acest capitol au grăbit, prin vâlva pe care au provocat-o, convocarea la 14 ianuarie 1953, sub egida CIA și a Air Force, a Comisiei Robertson, numită astfel după președintele ei, dr. Howard P. Robertson, un cunoscut fizician. Din Comisie mai făceau parte alți patru distinși oameni de știință, dar scopul ei era, după cum subliniază pe drept cuvânt Ronald D. Story, „mai mult politic decât științific” (52, p. 59). J. Allen Hynek, care a asistat la lucrări, menționează că printre cele cinci cazuri discutate mai amănunțit s-a numărat și cel din 19 iulie, „respins ca «efecte de inversiune», cu toate că datele meteorologice arătau numai o inversiune neînsemnată de un grad și jumătate - în multe nopți din vara aceea inversiunea a fost mai mare, dar pe ecranele radar n-au apărut OZN-uri” (30, p. 21). *Toate* cazurile „tari” prezentate de Proiectul Blue Book au fost, de altfel, respinse, uneori doar în virtutea principiului „Asta nu poate fi, deci nu există”. În 1980, un membru al Comisiei, astronomul Thornton Page, avea să declare că ea „tindea să ignore cele 5% sau 10% dintre rapoartele OZN care sunt foarte demne de crezare și nu au fost explicate până acum” (59. p. 311).

Aeronave „aspirate”

Vă amintiți, poate, că OZN-ul observat de A.C. Urie la 13 august 1947 avea un efect straniu asupra copacilor deasupra cărora se deplasa: coroanele lor „se răsuceau, ca și cum ar fi fost aspirate” (vezi „Autocritica unui savant onest”). A fost începutul unui șir de evenimente asemănătoare, culminând cu cele la care se referă titlul acestui capitol.

Într-o serie de declarații sub jurământ, managerul general și inginerul-șef al unei stații de radio din St. Louis au relatat că, într-o dimineață din anul 1953, s-au dus la pescuit la faimosul lac Ozarks. Se aflau la trei-patru sute de metri de mal, când motorul bărcii a avut o pană. Au rămas acolo, în ceață, așteptând ca o altă ambarcațiune să treacă pe lângă ei și să-i ajute. Deodată, au auzit un zumzăit puternic. Ceața s-a ridicat pentru scurt timp și au văzut, cam la o sută de picioare de ei și la nu mai mult de cinci picioare deasupra apei, un obiect discoidal strălucitor.

Se balansa încet și amândoi au observat că, exact sub el, apa „dansa” cu mii de valuri mici, ascuțite. (11, p.175)

Apoi ceața s-a lăsat din nou și cei doi pescari au pornit în grabă spre mal, folosindu-și pălăriile drept vâsle. Un fenomen identic a fost remarcat în 1962 de actorul Clint Walker și de însoțitorul său, care pescuiau într-un râu. Când au luat o pauză ca să fumeze,

...un OZN discoidal a venit încet și tăcut în josul râului, cam la șase picioare deasupra apei. În timp ce trecea Ură zgomot peste locul în care pescuiseră Walker și însoțitorul său, aceștia au remarcat că sub OZN apa „dansa” nebunește - o zonă circulară de valuri mici, care se deplasa o dată cu OZN-ul, fiind provocată, indiscutabil, de el. (*Ibidem*, p. 176)

Nu e de mirare că martorii au renunțat și ei la partida de pescuit.

Un caz înregistrat în timpul marelui val de observații din 1954 a fost investigat de CIES Ouranos, o asociație privată de studiu al OZN-urilor. La 18 septembrie, ora 20.15, dl Giiitta din

M Mediterane. El a văzut deodată, în retrovizor, un obiect cenușiu care gonea în urma lui. Prima reacție a fost aceea de a se crampona de volan și a se apleca în față. Peste câteva secunde, obiectul l-a depășit prin stânga, în razmot, cu viteză foarte mare. Trecerea lui a fost urmată de

...o deplasare violentă de *aer rece* care, cu toate eforturile șoferului de a menține direcția, aspiră automobilul și-l face să devieze spre *stânga*.

(44, p. 76)

Totul s-a petrecut în tăcere. Dl Giiitta a zărit câteva clipe obiectul, care s-a pierdut la orizont: era un mic disc cenușiu.

Mult mai spectaculos este cazul comunicat de martor lui Jacques Vallee și inclus de acesta în *Catalogul general al observațiilor de M.O.C.* (Misterioase Obiecte Cerești - I.H.) *pe sol, începând din 1868*, appendice la *Cronici ale aparițiilor extraterestre*. La 16 octombrie 1954, Guy Puyfourcat, un tânăr de 22 de ani din Cier-de-Riviere, Franța, se întorcea de la câmp, ducându-și iapa de căpăstru. El a constatat că animalul era agitat, fără nici un motiv aparent. Ivindu-se brusc de la marginea drumului, un obiect cenușiu, cu un diametru de circa 1,5 metri, a trecut pe deasupra lor.

Iapa a fost ridicată la o înălțime de 3 metri și martorul a trebuit să lase căpăstrul. Apoi a căzut lată și n-a putut să se miște timp de 10 minute.

(55, p. 305)

S-a ridicat și a încercat să meargă, tremurând de spaimă. Ciudat este că tânărul n-a simțit nimic.

Vom face acum un salt pe celălalt țărm al Atlanticului, în Venezuela, în ianuarie 1961, Adolfo Paolino Pisani, topograf al unei agenții guvernamentale din Merida, mergea cu mașina pe autostrada andină, de la La Victoria la El Vigia. Atmosfera era limpede și el putea să vadă până departe, pe autostradă. Întrucât un camion se apropia din spate, a tras mașina pe marginea drumului, ca să-l lase să treacă. Deodată, un disc metalic strălucitor, ce părea să fie din oțel albastru lucios, s-a prăvălit din înalt și a trecut periculos de aproape de capota camionului. Apoi s-a ridicat la fel de brusc și a dispărut, îndepărtându-se cu o viteză incredibilă.

Ceea ce l-a frapat pe Pisani a fost faptul că, atunci când discul s-a ridicat pe deasupra camionului, acesta s-a ridicat și el cu câteva nicioare, răsturnându-se apoi în direcția obiectului. Din

Șoferul a scăpat cu câteva zgârieturi și cu un explicabil șoc nervos, împreună cu topograful, s-a dus să caute ajutor, ca să readucă vehiculul la poziția normală.

Fenomenele pe care le-am prezentat, de la „dansul” apei până la

ridicarea camionului, par să fi fost efecte secundare ale sistemului

de propulsie al OZN-urilor. Auguste Meessen, profesor de fizică teoretică

la Universitatea Catolică din Louvain, crede că

...ne putem imagina un OZN ca un vehicul care izgonește aerul

din drumul său, pentru a-l arunca în urmă, pe traiectorii alcătuite

un „clopot”. Aceasta implică avantajul de a crea practic vid, sau cel puțin

o depresiune destul de puternică, în fața vehiculului, reducând astfel

efectele frecării. În spatele vehiculului se va produce însă o tendință

de a compensa această depresiune. Ceea ce s-ar traduce, dacă modelul

este exact, printr-un *efect de aspirație într-o zonă limitată*, situată

produce și în văzduh fiind însă rezultatul unei intervenții

este deplasat înapoi (cu o într-un ectului de propulsie dorit).

Între paranteze, să ne că sa încet n-au făcut decât să

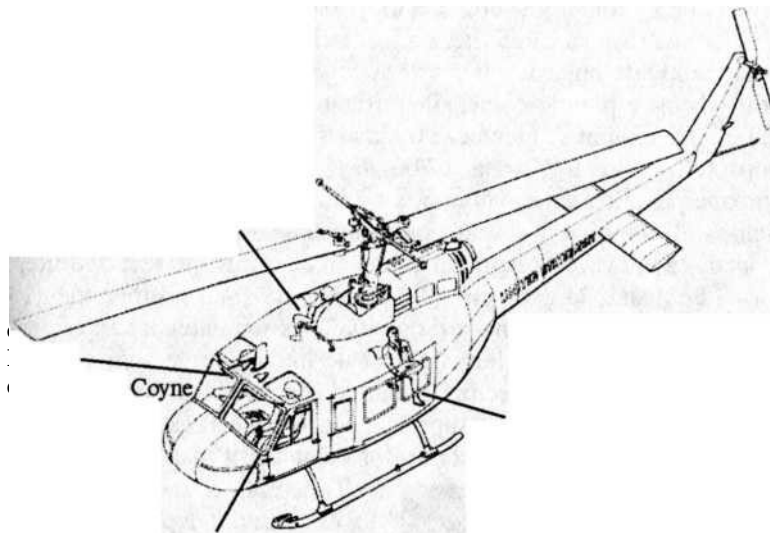
cterizate prin apariții bruște

mult mai viguroasă asupra

a că o astfel de acțiune se

AERONAVE „ASPIRATE”

Cleveland. Distanța de 180 de kilometri dintre cele două localități urma să fie parcursă în 60 de minute. Bell UH-1H era pilotat de locotenentul Jezzi, în dreapta lui aflându-se căpitanul Coyne. Sergenții Yanacsek și Healey erau așezați pe scaunele laterale, privind deci spre dreapta și spre stânga, în raport cu direcția de zbor. Desenul de mai jos ne va permite să vizualizăm

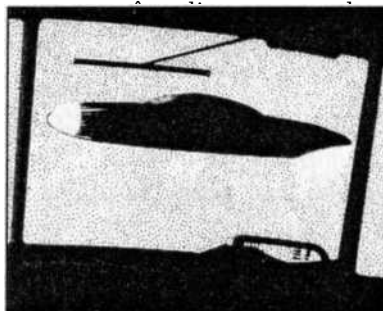
locotenent Arrigo Jezzi

Pe la ora 23, Coyne a comunicat turnului de control al aeroportului din Mansfield poziția elicopterului, care zbura la o altitudine de 2.500 de picioare față de nivelul mării, deasupra unei regiuni de | păduri și câmpii. I s-a răspuns că nici un alt aparat nu se află în preajmă și că poate să-și urmeze ruta. La 23.02, Yanacsek a observat spre est o lumină roșie care părea să se deplaseze paralel cu elicopterul. El și-a închipuit că putea fi lumina de poziție de la capătul aripii stângi a unui avion. L-a înștiințat pe Coyne, care a văzut și el lumina și i-a ordonat lui Yanacsek să n-o piardă din ochi. După circa treizeci de secunde, Yanacsek a raportat că lumina se îndreaptă spre elicopter.

§ de-a făcut apariția un avion. El știa că la Mansfield se afla baza celei

din reactoare F-100D. Cum ultimul reactor aterizase cu un sfert de oră mai devreme, turnul i-a răspuns că poate să-și continue zborul. Deoarece lumina roșie se apropia și exista pericolul unei coliziuni, Coyne a încercat din nou să intre în legătură cu turnul de control, de această dată fără succes.

Healey, care nu văzuse nimic, fiind așezat în cealaltă parte a elicopterului, a înțeles că se întâmplă ceva neobișnuit, și-a descheiat centura de siguranță și s-a repezit în spatele celor doi piloți. A observat și el lumina roșie, a cărei viteză a fost estimată de membrii echipajului la circa 600 de noduri, adică viteza sunetului (1.200 de kilometri pe oră). Coyne a preluat comenzile, strigându-i lui Jezzi să se ocupe de radio, și a început să efectueze o manevră de coborâre, pentru a evita impactul. Altimetrul arăta 1.700 de picioare și solul era tot mai aproape. Lumina s-a imobilizat în raport cu

în jumătatea dreaptă a parbrizului un obiect cu contururi perfect în 600 de picioare și cu o proeminență roșie se afla la extremitatea lui ; scicul de lumină verde a pivotat,

ase-menea celui al unui proiector, învăluind elicopterul. Coyne a remarcat că luminile se reflectau pe suprafața aparent metalică. Reconstituirea a fost realizată conform declarațiilor celor patru martori.

Obiectul a rămas nemișcat 10-12 secunde, deplasându-se

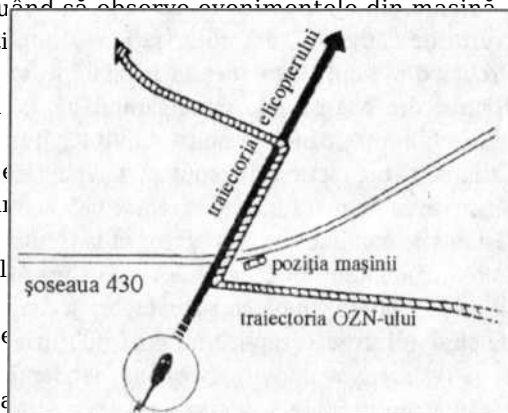
n-ar fi fost confirmate de cele ale unor martori de pe sol. În noaptea de 18 octombrie 1973, la ora 23, doamna E.C. și cei patru copii ai săi se deplasau cu automobilul pe șoseaua 430, apropiindu-se de podul de peste lacul artificial Charles Mill, la est-sud-est de Mansfield. Ei au văzut mai întâi o lumină roșie și o alta verde, mai slabă, care evoluau împreună, venind dinspre est și coborând încet; au crezut că e un avion mic. Apoi, au auzit deodată zgomotul unui elicopter care zbura foarte jos. Privind prin geamurile din dreapta ale mașinii, au distins luminile de poziție ale elicopterului, care venea dinspre sud-sud-vest, dar și lumina roșie, venind dinspre est. Doamna E.C. a oprit și doi copii au coborât, ceilalți continuând să observe evenimentele din mașină.

Lumina roșie aparținea unui autobuz, având forma „superioară”. El s-a postat deasupra unei perioadă nedeterminate de intensitate, întreaga zonă din jurul căreia era în culoare, cam 10 secunde. Cele două obiectului ca o linie frântă, orientată în

faza apropierii, dinspre sud-sud-vest spre nord-nord-est în timpul zborului împreună cu elicopterul și, în sfârșit, spre nord-vest în momentul plecării.

Ele

au observat că lumina

că nuanța culorii era exact aceea descrisă de echipajul elicopterului și de automobiliști.

Dacă ar fi fost singur în momentele-cheie ale observației, căpitanul Coyne ar fi tăcut, pentru că, a declarat el,

...am fost întotdeauna sceptic în privința OZN-urilor și sper încă să existe o explicație logică pentru ceea ce s-a întâmplat. Sincer vorbind, dacă aș fi pilotat elicopterul fără altcineva la bord, n-aș fi raportat incidentul, ținând seama că e atât de incredibil. N-aș fi vrut să-mi periclitez poziția de comandant de unitate. (113)

La aterizare, Coyne i s-a adresat lui P.J. Vollmer, șeful operațiunilor FAA (*Federal Aviation Authority*) de la Aeroportul Hopkins, care n-a putut să-i spună cărei agenții ar fi trebuit să-i înainteze raportul despre incident. Să nu uităm că, după încetarea activității Proiectului Blue Book la sfârșitul anului 1969, în Statele Unite nu mai exista, *în mod oficial*, nici un organism interesat să primească astfel de rapoarte. Relatarea observației aeriene a apărut deci în *The A PRO' Bulletin*, numărul din septembrie-octombrie 1973, apoi în numărul din 16 decembrie al magazinului *National Enquirer*, devenind astfel cunoscută ozenologilor de pretutindeni.

La bordul elicopterului s-au petrecut, într-adevăr, lucruri greu de crezut de către cei nefamiliarizați cu stranietatea fenomenului OZN. Preluând radioul, locotenentul Jezzi a încercat să contacteze turnul de control din Mansfield, dar aparatul a rămas mut până la plecarea „dirijabilului”, când s-a putut stabili legătura cu Aeroportul Hopkins. Compasul magnetic a început să se rotească încet, a doua zi consta- tându-se că nu mai funcționează normal, ceea ce a dus la înlocuirea lui. Grupul de oameni de știință întrunit la Centrul de conferințe Pocantico în toamna anului 1997, căruia i-a fost prezentat și cazul elicopterului de la Mansfield, după ce l-a categorisit drept „un eveniment deosebit de ciudat, întrucât implică nu doar mărturia echipajului elicopterului, ci și pe aceea a unor martori independenți de pe sol”, declară, în legătură cu probabila demagnetizare a compasului:

Grupul consideră rapoartele de acest tip foarte interesante,

* Aerial Phenomena Research Organization.

Ar fi fost și mai dificil pentru fizicienii de la Pocantico să ajungă la o concluzie în privința altor fenomene relatate de echipajul elicopterului, îndeosebi de căpitanul Coyne și sergentul Yanacsek, pe care-i vedem aici, a doua zi după incident, nu departe de mult încercatul Bell UH-1H:

Ce rost avea, de pildă, lumina verde pivotantă ? Coyne a declarat că,

...fînd foarte strălucitoare, ea traversa domul elicopterului nostru, făcând să pălească micile becuri roșii ale tabloului de bord și făcând ca totul să devină verde în interiorul aparatului. (125)

Ne amintim că intensitatea luminii verzi i-a izbit și pe martorii de pe sol. Într-un comentariu foarte interesant, Rene Fouere se întreabă dacă ea

...nu era destinată tocmai unui examen mai precis al elicopterului, culoarea semnificând că ființele care se slujeau de ea aveau o sensibilitate vizuală maximă în zona verde a spectrului optic.

(*Ibidem*)

O observație care a devenit cunoscută abia în 1999 pare să susțină presupunerea regretatului ozenolog. Raportul COMETA include, în capitolul „Mărturii ale piloților francezi”, extrase din denoziția scrisă a colonelului Claude Bosc. La 3 martie 1976

Crezând că impactul este inevitabil, pilotul lasă manșa și își încrucișează brațele în dreptul feței, într-un gest reflex de apărare. Avionul este învăluit în întregime de o lumină verde, foarte vie și fosforescentă.

(60, pp. 10-11)

Bosc a văzut o sferă, care a evitat coliziunea în ultima clipă, trecând peste aripa dreaptă. Avea un diametru de 1-2 metri și o coadă ca aceea a unei comete, la fel de verde, centrul ei fiind constituit dintr-o lumină albă foarte puternică.

Observația a durat mai puțin de cinci secunde. Controlorul radar de la sol n-a detectat nimic pe ecran. În schimb, doi dintre piloții care urmau aceeași rută au văzut fenomenul de la distanță. Să fi fost, și de această dată, o examinare a unei aeronave terestre, într-o lumină favorabilă unor ochi străini ?...

Revenind la cazul elicopterului Bell UH-1H, inexplicabilă, ținând seama de cunoștințele noastre, este și aparenta imobilizare a obiectului. Șeful operațiunilor FA A de la Aeroportul Hopkins a declarat magazinului *National Enquirer*:

Această observație OZN nu seamănă cu nimic din cele de care ne-am ocupat până acum. Ne întrebăm ce fel de mașină zburătoare și ce fel de echipaj ar putea să treacă (brusc) de la 600 de mile la 100 de mile pe oră, fără stricăciuni vizibile.

(125)

Lucrul cel mai incredibil îl constituie însă mișcarea ascensională a elicopterului, în vreme ce poziția comenzilor ar fi trebuit să-l facă să-și continue coborârea. O mișcare nesesizată de membrii echipajului, care n-au avut senzația creșterii greutateii, cum se întâmplă în astfel de cazuri. De menționat că la 19 octombrie rotorul a fost supus unui test, pentru a vedea dacă efectuase eforturi mecanice neobișnuite, rezultatul fiind negativ. Nu ne rămâne decât să presupunem că, printr-un procedeu deocamdată de neconceput pentru noi, elicopterul și întreaga masă de aer înconjurătoare au fost „aspirate”, printr-o acțiune de tip gravitațional. Iar intervenția s-ar fi putut datora apropierii extrem de primejdioase de sol a aparatului.

Experiența trăită a făcut ca scepticismul căpitanului Coyne să se schimbe în convingerea că OZN-urile există și că acest adevăr trebuie să fie împărtășit pe scară largă. În acest spirit, pilotul lui Bell UH-1H a participat, la 22 noiembrie 1973, la emisiunea TV de mare audiență a lui Dick Cavett, prezentând *in extenso*

au mai fost audiați J. Allen Hynek, Jacques Vallee, Stanton Friedman

și a fost prezentată o scrisoare a astronautului Gordon Cooper.

În categoria foarte restrânsă a fenomenelor de „aspirație” *intențio-*

nată se înscrie și cazul înregistrat la 3 mai 1975 în Mexic. La 10.30,

Carlos Antonio de Los Santos Montiel, un tânăr pilot (23 ani), a deco-

lat de la Zihuatanejo, provincia Guerrero, la bordul unui monomotor

Piper Aztec PA-24, îndreptându-se către Ciudad de Mexico. Vremea

rea îl obliga să zboare cu ajutorul instrumentelor VOR (*Very high frequency Omnidirecțional Range*) și ADF (*Automatic Direcțional Finder*). Ghidajul automat și electronic îi impunea să survoleze radio-

baliza de la Tequesquitengo, pentru a-și putea urma ruta. Vrând să

evite stratul de nori, a urcat la altitudinea de 4.300 de metri, unde

cerul era senin. După ce a depășit Tequesquitengo, a coborât până

la un nivel care să-i permită să treacă fără probleme peste Muntele Ajusco. Ajungând dincolo de el, a schimbat direcția de zbor și a

mai

coborât puțin, ca să se orienteze vizual. Atunci a observat în dreapta

sa un obiect având forma a două farfurii lipite una de alta, cu o cupolă

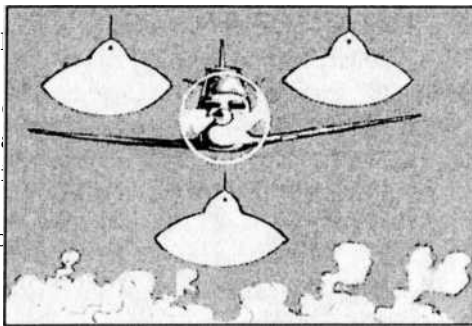
prevăzută cu un mic hub. Obiectul, care nu avea lumini

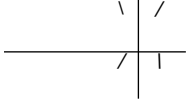
întorcându-se către celălalt obiect, a rămas în același loc, la o distanță de

circa 1,50 metri de el și a continuat să se rotească în jurul său. După câțiva stângi

afla un alt obiect, identic cu primul. După câteva momente de încremenisem, avea să

al obiect se îndrepta cu mare viteză spre mine, bărand ca se va

Zihuatanejo

»Acapulco

opt ori turnul de control, continuându-și eforturile. După patruzeci de minute, trenul a coborât, în sfârșit, avionul aterizând pe o pistă acoperită cu iarbă, unde era așteptat de o ambulanță și de pompieri. Pilotul a fost dus la dispensarul aeroportului, unde a fost supus unui examen medical complet: relatarea lui despre cele trei OZN-uri făcuse să se creadă că putea fi băut sau drogat. Rezultatul examenului a fost însă pe deplin satisfăcător.

La 6 mai, Carlos Antonio, inspectorul aeronautic Ignacio Silva de la Mora și anchetatorul Fernando Tellez Pareja au inspectat aparatul, constatând prezența unei umflături pe partea lui inferioară. Unul dintre proprietarii Piper-ului a declarat că ea se afla acolo și înainte de incident. Din păcate, n-a fost efectuată o verificare a instrumentelor de bord, pentru a se vedea dacă fuseseră sau nu afectate.

La 7 mai, Augusto Ramírez Altamirano, șeful Inspecției Aeriene din Direcția Aeronauticii, a anunțat că pilotul va fi supus unui nou examen medical, întrucât avusese probabil o halucinație, pricinuită de lipsa de oxigen, răul de înălțime, pierderea cunoștinței sau un coșmar. De altfel, a precizat el, „radarele n-au captat nimic”. Medicul însărcinat să efectueze examenul i-a confirmat opinia, conchizând că, deoarece Carlos Antonio nu mâncase nimic de 16 ore și zbura la peste 10.000 de picioare, se putuse produce o hipoglicemie care, combinată cu hipoxia (lipsa de oxigen în sânge), dăduse naștere unor viziuni. Doctorul Tous Colome a combătut această concluzie, bazându-se pe următoarele argumente:

1. pilotul locuiește la o altitudine de peste 6.000 de picioare;
2. el trece în mod obișnuit peste Muntele Ajusco, ale cărui piscuri depășesc 11.000 de picioare;
3. presupusele viziuni nu s-au făcut simțite decât după ce depășise muntele, începând coborârea spre Mexico;
4. a fost capabil să încerce diferite manevre și să stabilească legătura cu turnul de control al aeroportului.

Precizarea șefului Inspecției Aeriene a fost redusă la neant de Enrique Mendez, directorul RAMSA (*Radio Aeronautica Mexicana*), care a declarat:

Exact în momentul în care pilotul a semnalat plecarea obiectelor, am detectat un ecou pe ecranul radar. L-am situat

la 830 de kilometri pe oră. Nu putea fi un avion, pentru că Piper-ul era singur în acel sector. Cu toate că nu pot să spun ce era, e limpede că acest ecou a fost provocat de un corp solid aflat în deplasare. (*Ibidem*)

Ecoul a fost detectat și de un operator de la radarul terminal: La 28 de kilometri de aeroport, adică în zona Munților Ajusco, am pierdut avionul, zona aceasta fiind „oarbă” pentru radar. Pilotul ne-a informat prin radio că a fost aspirat până la 4.700 de metri și că avionul era sub controlul obiectelor de la Tequesquitengo (deci de 10-15 minute). Când ne-a informat că redobândise controlul avionului și că obiectele îl „coborâseră” până la o altitudine de 4.600 de metri, la verticala Muntelui Ajusco, am detectat avionul la 22 de kilometri spre sud, ca și un alt ecou la 18,5 kilometri de avion și la 27 de kilometri spre sud-est față de noi. În locul acela, ecoul a făcut o manevră de 270° spre stânga, pe o rază de 6-7 kilometri și cu o viteză de circa 900 de kilometri pe oră. Este un fapt incredibil, căci nu cunosc nici un aparat capabil să realizeze astfel de performanțe.

(*Ibidem*)

Până să ia în seamă concordanța dintre observațiile radar și mărturia pilotului, inspectorul-șef Augusto Ramirez și medicul care-l examinase pe Carlos Antonio au continuat să susțină teza halucinației. Obstinația lor s-a datorat, foarte probabil, alinierii autorităților mexicane la politica de negare a existenței fenomenului OZN adoptată de marele vecin de la nord.

Autenticitatea cazului mi se pare a fi dovedită, dar comportarea celor trei OZN-uri rămâne învăluită în mister. Neputând fi vorba despre o operațiune de salvare, cum s-au petrecut lucrurile cu elicopterul Bell UH-1H, să presupunem că

„Cel mai bun raport din dosarele Air Force”

În ultimul capitol al cărții sale, Ruppelt notează cu umor cum, parcă știind că el avea să-și încheie foarte curând cariera militară,

OZN-urile au pus la cale un spectacol de adio. Înainte de a vă prezenta

„cel mai bun raport din dosarele Air Force” (50, p. 34), să vedem cum arăta cel care s-a străduit să contribuie la transformarea fenomenului OZN dintr-un pretext pentru articole de senzație într-un obiect

de cercetare cu metodele și mijloacele științei:

O imagine pe care timpul n-a avut cum s-o altereze: Edward J. Ruppelt a murit la numai 37 de ani, în urma unui infarct miocardic.

La 13 august 1953, ora 2 a.m.,

șeful Proiectului Blue Book a fost

trezit de un telefon al subordona-

tului său, Max Futch: cu câteva minute mai devreme, la ATIC

sosise o telegramă a cărei prioritate se situa imediat sub cea

privitoare la anunțul atacării Statelor

Unite! După jumătate de oră,

Ruppelt se afla la sediul Proiectului, unde a fost contactat de

prezența luminii. Controlorul traficului aerian de serviciu i-a spus lui Ruppelt că a studiat-o mai multe minute și că era „bine conturată, solidă și strălucitoare” (*Ibidem*, p. 305). Părea să se miște foarte lent, iar radarul de altitudine a determinat că se află la 16.000 de picioare.

Controlorul a stabilit legătura telefonică cu persoana care observase lumina, o femeie din Black Hawk, și cei doi au discutat despre poziția OZN-ului, până când acesta a început să se deplaseze spre sud-vest. Doi radariști au ieșit din clădirea stației și au văzut o lumină alb-albăstruie mișcându-se către Rapid City; pe ecran, ținta se mișca spre Rapid City.

Controlorul i-a cerut atunci pilotului unui F-84 de pe aerodromul aflat la vest de bază să intercepteze lumina. Când avionul a ajuns la 3 mile de ea, lumina a început să se miște, fiind urmărită de pilot, de femeia din Black Hawk și de controlor, pe ecran; nu mai încăpea nici o îndoială că toți observau același obiect. OZN-ul și-a mărit viteza și a început să urce spre nord, cu F-84 pe urmele lui. Încercările pilotului de a se apropia au fost zadarnice. Controlorul i-a spus lui Ruppelt că OZN-ul părea să aibă un sistem automat de legătură între radarul de la bord și sursa de energie. Când un avion ajungea prea aproape, sistemul efectua o creștere a vitezei, astfel încât distanța să rămână mereu aceeași.

Vânătoarea a continuat, până când OZN-ul și F-84 au ajuns cam la 120 de mile spre nord, dincolo de raza de acțiune a radarului de la Baza Ellsworth. Pilotul și-a controlat rezerva de combustibil și a constatat că trebuie să se întoarcă, mărturisindu-i lui Ruppelt că nu i-a părut deloc rău... După câteva minute, interceptorul a reapărut pe ecran, urmat, la 10-15 mile, de OZN. În timp ce F-84 se pregătea să aterizeze, controlorul a fost contactat telefonic de escadrila de reactoare, unde discuția dintre el și pilot fusese urmărită cu scepticism. Un alt F-84 era pe pistă, gata de decolare, și pilotul lui, un veteran al războaielor din Europa și Coreea, dorea să vadă cum arată o farfurie zburătoare. Controlorul a fost de acord.

Dirijat prin radio spre lumină, pilotul a văzut-o și a încercat să se apropie. Curând, lumina, care se aflase la 30° deasupra liniei orizontului, a ajuns sub avion. Pilotul a intrat în picaj, ca să câștige viteză, dar istoria s-a repetat: n-a reușit să depășească

convingă că nu e o reflecție a lor, și OZN-ul era tot acolo. A înclinat aparatul în dreapta și în stânga, în față și în spate - nu era nici reflecția unei lumini de pe sol. După ce a constatat că nu era nici o stea, a pus în funcțiune radarul de bord: „Ceva real și solid se afla în fața lui” (*Ibidem*, p. 308). Atunci, pilotul, care se confruntase cu avioanele germane și sovietice, a fost cuprins de teamă și l-a întrebat pe controlor dacă poate să renunțe la încercarea de interceptie. Răspunsul a fost afirmativ.

De această dată, OZN-ul n-a mai însoțit avionul pe drumul spre bază. Când a dispărut de pe ecranul radar, se îndrepta spre Fargo, statul Dakota de Nord. Controlorul i-a contactat pe cei de acolo și a aflat că posturile de observatori aflate la câteva mile vest de Fargo raportaseră o lumină alb-albăstruie, strălucitoare, care se deplasa rapid. Ruppelt ne asigură că

...observația a fost analizată în profunzime și aş putea să reproduc pagini întregi cu detalii despre modul în care am cercetat fiecare fațetă a incidentului; dar e de ajuns să spun că în fiecare fațetă pe care am cercetat-o nu am văzut nimic. Nimic, în afara unui mare semn de întrebare în legătură cu ce putea să fie.

(*Ibidem*)

Adevărata concluzie este inclusă însă implicit, într-o emoționantă profesiune de credință a acestui tânăr - avea 33 de ani la apariția cărții! - caracterizat printr-o curiozitate bine temperată și prin onestitate intelectuală:

Am văzut prea multe rapoarte OZN, care păreau la început inexplicabile, făcute bucăți când erau analizate în profunzime. Dar, de fiecare dată când încep să devin sceptic, mă gândesc la celelalte rapoarte; marele număr de rapoarte datorate unor piloți și operatori radar experimentați, unor oameni de știință și altor persoane care știu la ce se uită. Aceste rapoarte au fost analizate în profunzime și au rămas neexplicate. Observațiile radar-vizuale sunt cele mai convingătoare dintre ele. Când o stație radar detectează o țintă OZN și un observator de pe sol vede o lumină acolo unde este localizată ținta radar, apoi un reactor decolează ca să intercepteze OZN-ul, pilotul vede și el lumina, iar radarul de la bord o detectează, doar pentru ca OZN-ul să-l lase în urmă aproape cu obrăznicie, nu există un răspuns simplu. Pe Pământ nu avem o aeronavă care

Zbor în formație deasupra muntelui Kaibling

Anul 1954 a fost marcat de un mare val de observații OZN, care a acoperit Europa, Africa și America de Sud. Cartea pe care cunoscutul ozenolog francez Aime Michel a consacrat-o acestui fenomen (44) nu conține cazul prezentat mai jos, poate pentru că el nu a fost menționat de presa franceză.

La 3 august 1954, Erich Kaiser, pe atunci minor, se afla, împreună cu fratele său și cu doi turiști din Viena, pe muntele Reichenstein. Cerul, până atunci senin, începuse să se înnoreze și, spre prânz, cei patru au pornit către cel mai apropiat adăpost, situat la 4 kilometri nord de Gaishorn și la nord-est de Trieben, în provincia Steiermark din sud-estul Austriei. Kaiser a rămas puțin în urmă, pentru că voia să fotografieze muntele Kaibling.

Era aproape ora 13. Kaiser și-a dat seama că se află prea sus pentru ca intenția lui să aibă șanse de izbândă. Atunci i-au atras atenția câteva fulgerări de lumină în văzduh și a văzut „trei discuri stranie, aparent metalice” deplasându-se fără zgomot, în linie dreaptă, la o distanță de circa 700 de metri, de la est spre nord-vest, cu o viteză de 200 de kilometri pe oră. Kaiser a apăsător pe declanșator și, când a vrut să facă a doua fotografie, a constatat că discurile dispăruseră, iar cerul se acoperise de nori. El s-a grăbit deci să-și ajungă din urmă companionii și s-au adăpostit, toți, în cabana Modlinger.

Fotografia a fost publicată de cotidianul *Neue Zeit* din Graz la 16 octombrie 1954.

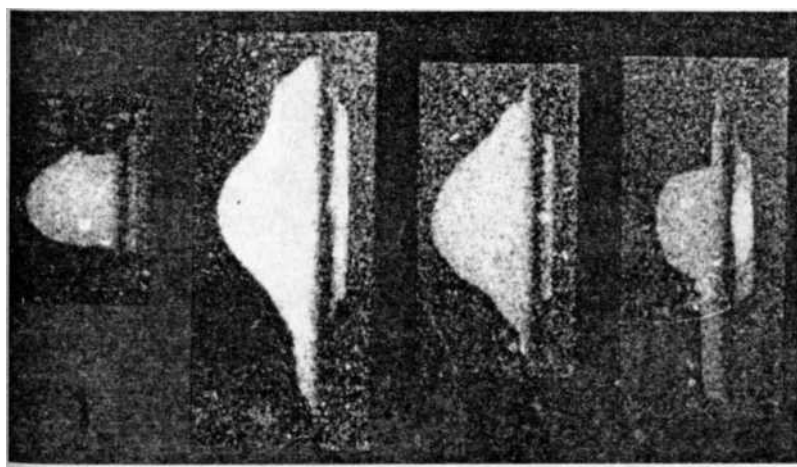
Redacția nu a dat curs cererii lui Kaiser ca negativul să fie examinat de specialiști. Lucrul acesta s-a petrecut în 1957, când *Weltraumbote* a efectuat, prin experți, o serie de analize și a publicat rezultatul, împreună cu fotografia și relatarea, în numărul său din mai-iunie. S-a constatat că nu putea fi vorba de o fraudă, trucajul necesitând, de altfel, mari cheltuieli, cu totul în afara posibilităților minorului Erich Kaiser. Cât de proastă este că

martorul, care-și făcuse serviciul militar la aviație, a replicat că obiectele observate de el aveau o strălucire metalică și că, oricum, vântul n-ar fi putut să miște niște baloane cu o asemenea viteză.

Película a înregistrat și un al patrulea obiect, situat în colțul din stânga sus al clișeului, neobservat de Kaiser și insesizabil pe fotografia reprodusă mai sus. El a apărut doar după operația de mărire, când s-au obținut pozitive mai mari decât negativele copiate.

Din păcate, nu s-au obținut informații despre tipul de aparat și

participanți la excursia din august 1954 au eșuat. Trebuie deci să ne mulțumim cu mărturia sa și cu imaginile pe care vi le-am înfățișat.

E mult? E puțin?

În articolul din *Inforespace* cațe mi-a oferit datele asamblate în

acest capitol, Alice Ashton conchide :

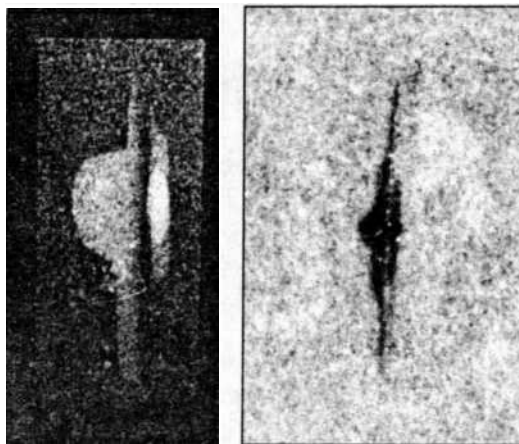
Este, desigur, regretabil că nu putem dispune decât de informații atât de sumare despre acest caz, fapt care împiedică, bineînțeles, orice luare de poziție obiectivă (pro sau contra) în ceea ce privește autenticitatea documentului. (67)

Împărtășesc acest mod precaut de abordare a unui subiect atât de controversat, dar nu pot să nu observ că, în condițiile date, singura cale de a procura informații mai cuprinzătoare ar fi fost aceea de a-i interoga pe martori în 1954 sau în 1957. *Neue Zeit* și *Weltraumbote* s-au rezumat însă la publicarea fotografiei și a câtorva fraze explicative.

Sărăcia informațiilor l-a determinat probabil pe Ernst Berger să nu

treacă pe lângă valul de observații

55 (70). În ceea ce mă privește, am scris această carte, deoarece cred că

„O observație excepțională”

În vara anului 1999, asociația COMETA (Comite d'Etude Approfondie), alcătuită din personalități franceze militare și civile, a dat publicității un raport intitulat *OZN-urile și apărarea. Pentru ce trebuie să ne pregătim ?* Prima parte a raportului prezintă o serie de „Fapte și mărturii”, care

.. justifică prin ele însele interesul studiului aprofundat pe care-l vom dezvolta în continuare. (...) Aceste câteva exemple fac parte din sutele de cazuri remarcabile, adică credibile și bine documentate, observate în aceste ultime decenii, în întreaga lume. Nici unul dintre aceste cazuri n-a fost elucidat... (60, p. 9)

Nu e de mirare că selecția de *Cazuri de observație de pe sol* începe cu „Fenomenul observat de numeroși martori la Tananarive (16 august 1954)”. Îl cunoșteam de când Rene Fouere îmi trimisese, în primii ani ai deceniului opt, fotocopiile primelor numere, epuizate, din *Bulletin du G.E.P.A. Groupement d'Etude des Phenomenes Aeriens et Objets Spatiaux Insolites*, care avea să devină prestigioasa revistă *Phenomenes Spatiaux*. În numărul 6, trimestrul al doilea, 1964, am citit relatarea lui Edmond Campagnac, publicată sub titlul „O observație excepțională”:

Nu-mi mai amintesc data exactă a observației, dar sunt sigur că era într-o luni din luna august 1954. Era ora locală 18, adică în amurg. Cerul era foarte senin, fără nici un nor. Pe platourile înalte ale Madagascarului, iarna australă se distinge, într-adevăr, prin atmosfera de o extraordinară limpezime.

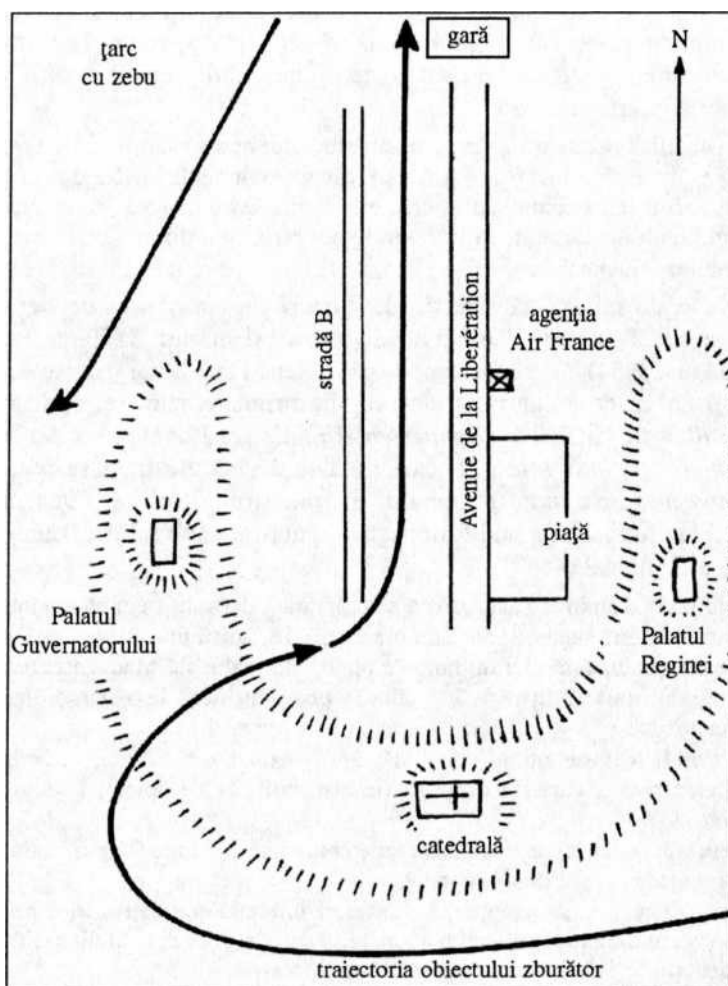
Primul „Constellation” al săptămânii, venind din Franța, survolase Tananarive și curierul urma să fie distribuit, ca de obicei, înainte de ora 19.

Era sfârșitul zilei de lucru și străzile erau pline de lume. Câteva instituții și magazine erau deja luminate.

Mă aflam în fața Agenției Air France, împreună cu câțiva

Atenția ne-a fost atrasă brusc de o mare sferă luminoasă, de un verde „electric”, care „cădea” dinspre est, urmând o traiectorie rectilinie, înclinată cu aproximativ 45° . Această sferă ne-a făcut să ne gândim imediat la un meteorit; ea a părut să treacă pe lângă Palatul Reginei și a dispărut îndărătul colinelor din sudul orașului. Tananarive este clădit pe un ansamblu de coline dispuse în formă de potcoavă, ale cărei ramuri sunt îndreptate spre nord-sud”.

Întrerup o clipă relatarea, pentru a face loc unei schițe a teatrului unde s-a petrecut evenimentul

scântei roșii-portocalii	fuzelaj	cu „sferă verde”
	aspect metalic	
		'&&•
		» «*» V*.*.*.*
^ 50m	40m	40m
sensul mișcării →		

100 de metri și că, în momentul în care a trecut prin dreptul nostru, ne aflam la nu mai mult de 250-300 de metri de el.

Aparatul și-a continuat traiectoria orizontală rectilinie spre nord și a depășit gara; apoi, schimbându-și din nou, brusc, direcția, a virat spre stânga și a dispărut îndărătul ramurii de nord-vest a colinelor.

Am aflat după aceea că survolase, la mică înălțime, țarcul cu zebu, stârnind o dezordine de nedescris printre animale.

Durata totală a observației, de la apariția obiectului până la dispariția lui îndărătul colinelor din nord-vest, a fost de circa două minute.

A doua zi dimineată, am întâlnit pe Aerodromul Ivato un prieten care venise să ceară ajutor pentru a-și aduna turmele împrăștiate de trecerea în razmot a aparatului pe deasupra localității La Sakay, situată la o sută de kilometri, în linie dreaptă, de Tananarive. Aceasta se întâmplase în seara dinainte pe la ora 18, deci la câteva secunde după survolul capitalei, ceea ce permitea să se presupună că după acest survol aparatul zburase cu o viteză de croazieră de ordinul a 4.000 de kilometri pe oră. Ca urmare a emoției provocate de apariția acestui aparat în rândul populației din Tananarive, la cererea generalului Fleurquin, comandantul Forțelor Aeriene din Madagascar, s-a deschis o anchetă pentru a reconstitui traiectoria vizitatorului insolit. Misiunea i-a fost încredințată reverendului Coze, directorul Observatorului din Tananarive. Reverendul Coze se afla la Observator când a văzut „căzând” sfera verde și a crezut mai întâi, ca și noi, că era vorba despre un meteorit.

Reverendul Coze, care este grav bolnav, mi-a scris pentru a mă înștiința că va face să-mi parvină, îndată ce va fi posibil, o copie a raportului. Acest document constituie o mărturie, fără îndoială, unică în genul ei, pentru că numărul observatorilor prezenți în momentul survolării orașului de către aparat este estimat la circa 20.000 de persoane; cam 5.000 de martori trebuie să fi fost interogați de reverendul Coze.

De asemenea, sute de animale au fost speriate de trecerea aparatului.

(73)

În comentariul care a însoțit relatarea, Rene Fouere s-a străduit să demonstreze că fenomenul observat la Tananarive nu putea fi un fulger globular. O astfel de ipoteză s-ar susține doar în legătură cu prima parte a observației, referitoare la marea

adevărat excepțional să iasă la lumină. După treizeci de ani de la apariția relatării, după patruzeci de ani de la efectuarea observației, îndoiala mi s-a spulberat când am citit un articol din *Lumieres dans la Nuit* (104). Am aflat atunci că, în urma unei emisiuni de televiziune din 10 decembrie 1969, în care Edmond Campagnac a expus pe scurt cele întâmplate în august 1954, patru telespectatori au telefonat pentru a confirma observația. Fiind contactat ulterior de un grup de tineri membri ai GEPA, unul dintre ei, fostul adjutant-șef Grimout, pensionar, a trimis o scrisoare de patru pagini, din care reproduc cele mai interesante pasaje:

Îmi mențin, într-adevăr, declarația că în august 1954, la Tananarive, am văzut și am observat (...) un aparat și că, la trecerea lui, capitala Madagascarului a fost lipsită de electricitate timp de zece minute.

Era între 18.30 și 19. Mă aflam, împreună cu soția mea, la un dentist care-1 înlocuia pe titularul cabinetului, plecat în Franța, în vacanță. Aveam 35 de ani, soția mea 29, dentistul 30, eram toți sănătoși, foarte preocupați, dentistul de ceea ce făcea, eu de „bucuria” de a suporta freza.

Ne aflam la al doilea sau al treilea etaj al unui imobil situat pe Avenue de la Liberation, la 80 de metri în dreapta gării din Tananarive. Cabinetul era o cameră spațioasă, cam de 25 de metri pătrați, care dă pe o terasă mare, situată deasupra bulevardului (lățime: 50 de metri). Dacă memoria nu mă înșală, imobilele de vizavi nu au decât 4 etaje. Eram adjutant la compania de garnizoană din Tananarive și-mi dădusem întâlnire cu dentistul după slujbă, deci cam pe la ora 19. Acolo era iarnă. Cerul era cenușiu, senin.

Mă aflam deci la al doilea sau al treilea etaj, pe un scaun dentar, privind spre est. Ferestrele erau larg deschise. Aparatul venea dinspre nord. Cobora sub un unghi de 25-30°. Trecea prin fața ochilor mei, îndreptându-se către sud, adică în spatele gării. Când l-am văzut era deasupra colinei din fața mea.

Îndată ce l-am văzut, l-am oprit pe dentist și i-am arătat fenomenul, ca și soției mele, care stătea la 3 metri de mine. Ne-am ridicat și am alergat toți trei pe terasă. În momentul acela, aparatul era chiar în fața noastră. L-am văzut sfârșindu-și coborârea dinspre nord spre sud, apoi, brusc, a cotit încet, într-un unghi de 90°, a accelerat și s-a pierdut, în câteva secunde, la orizont. Acest traseu de 4 sau 6 kilometri a fost

ne credem ochilor, nevrând să vorbim prea mult despre „farfuria zburătoare”, dar eram siderați. Inima mea își întetise bătăile. Totul ni se părea imposibil, de necrezut. Durata penei: zece minute.

Lungimea traseului, după amintirile mele din Tananarive :

- 800 de metri nord - sud; durată: 8 până la 12 secunde;
- virajul la 200 sau 300 de metri la est de gară; durată: o secundă întreagă;
- 4 până la 6 kilometri de la vest la est; durată: 3 până la 6 secunde ; viteza pe acest (ultim) traseu: sute de kilometri pe oră.

Trebuie semnalat că, de fapt, aparatul a urmat șinele de cale ferată care duc la Tamatave (pe ultimul traseu, după virajul la stânga), în biroul trezorerului companiei de garnizoană din Tananarive lucra o doamnă de patruzeci de ani din Reunion. După o zi sau două, ne-am făcut confidențe. Ea se afla împreună cu soțul ei în grădină și mi-a spus că a văzut bine fenomenul și că multe alte persoane l-au văzut.

Această persoană ar putea fi găsită; ea a lucrat foarte mult timp în

biroul trezorerului companiei de garnizoană. Era singura, de altfel. Șeful nostru era locotenentul Aupetit.

Cred că presa n-a vorbit decât despre o pană generală electrică, nimic altceva.

Pana electrică s-a produs, cred, la 3 sau 4 secunde după ce am văzut aparatul. Când am alergat pe terasă, ea tocmai începea și a durat cam zece minute. Eram așezați pe parapetul terasei, îmi amintesc bine, pentru că dentistul nu putea lucra fără curent.

Am văzut deci aparatul 3-4 secunde cu lumina aprinsă în cameră și cincisprezece secunde în obscuritate totală (în afara cerului cenușiu, senin). Aparatul era o masă întunecată, reliefându-se pe cerul cenușiu senin. Dimensiunea aparentă: 200-300 miimi, ceea ce, la distanța de 500 de metri, înseamnă cam o sută de metri lungime. (Sunt artilerist.) Avea vreo zece lumini, ca niște hublouri luminate. În coada aparatului era o dâră de stele, albastre, roșu-închis și albe, ca scânteile produse prin tocirea unei piese de fier. Lungimea acestei dăre de scânteii: dublul aparatului, deci 150 până la 200 de metri.

(*Ibidem*).

În pagina alăturată reproduc schița trasată de fostul edincant

AOGOSIT^A Î₉₅₄ L

1 ALAHAQY	
	<i>tcuM CcaA-4, i</i>
'■* ^ñrobS Q AUK»mi»y 42 ^*.b*n»y\p«=5;t A-»-AtAHAtiY 9 Al«lilq«laT 1 0 T.Ut. 1 .AUrsbl* r^i.AUUaiij----- (3 Zomii {} 13. Si^ T4 'ATOtrony'' -----	«wtj ,uvj <i>Chv^CtwOM a. JU</i> <i>WtuIA)</i>
(T io AUuioTioy ^ I Tul*!" • 1 _ *' y s -pl 9 AUUmUj J <1- 20 Zan>» I 2 Ai»t> • t v. 13 I 22 ALAHADY ' 23 Alfttjinnloy	<i>Tiix'Aei/u>, s&falt&Ahî, (JO'MVKli</i> <i>'^C]r'C<XoA</i> awlirvvM >nMJ^-e-vu*/ wL (; ykujfo'dlw Â-o

îmi amintesc foarte bine data și chiar ora incidentului. Era luni, 16 august 1954. De altfel, este ziua mea de naștere. Era ora 18 și câteva minute. Ieșisem din biroul meu de la Primărie, de la Avenue de la Liberation (actualmente Avenue de l'Indépendance). Am pornit pe boulevard, pentru a ajunge la domiciliul meu, la Antanimena. La câțiva metri de portalul Primăriei, atenția mi-a fost atrasă de un obiect zburător foarte luminos, de culoare verde, aflat chiar deasupra capului meu, cam la 100 de metri. Cerul era foarte senin, fără nici un nor. În momentul acela, străzile erau pline de lume, pentru că era ora ieșirii de la lucru. Obiectul zbura foarte iute și fără zgomot. Mi-era foarte frică, pentru că nu văzusem niciodată un astfel de obiect. Acest aparat venea de la est, dinspre Anaty Rova (Palatul Reginei), și a trecut chiar pe deasupra bulevardului, apoi pe deasupra gării Soarano, s-a îndreptat spre vest și a dispărut îndărătul colinelor.

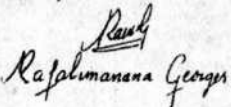
E vorba despre un obiect foarte luminos, în formă de țigară, de circa 30 sau 40 de metri, urmat de câteva scânteii roșii. Nu știu dacă acest obiect avea hublouri, dar îmi era foarte frică și mă ascunsesem sub un conac. Acest obiect a stârnit panica la

ATJDMICIS de Kt. RAFALIKAKAÏIA Georgea, 62 ana, restaurateur, domicili
route d'Ambositra AHTSIJU3EJ
"Da 1948 à 1959" 3*Etiaia photographie au Studio "Photo nova" aia an
bordura da l'Avenue de la Liberation" Je ac acuiens bien avoir vu
cet objet qui survolait l'Avenue de la Libération ce 16 AOÛT 1954
Wars IG heurea environ' Ce Jour-là, Je faiaia una commisein pour
aobeter dea produita photographiques, comme toua lea luodis, au "ma-
gaain RenÉ Depuis, s'quelquea diaaina de mifrea de notre Stuuio"
A pâine sorti de ce n??gaain, j'ai vu cet objet à quelquea dizainea d
nifetren av-dessus ie -.ne tâte. Un objet de foraje ovale, de coa?enn
orange lunineva?, suiri de plusieurs étincell's reunea et aveuglaa-
tea' Cet objet aa déplacait trfea vite et aana bruit. Il auiva! 1*
Avenue puie dioparaissait k l'Oueet au deaaua de la Gare Soarano*
j'at cu tellesent peur car l'Eclairage a'etait 4teirite b. aon pasaa-
ge*. Beaucoup de pasaa3 ont vu cet objet*. C'eat la pri-inifere toi
de na vie quc 3*ai vu pareil engint J'Ugnraia «ncore l'hiatoï»
d'une eoucoupe volante

LECTORE FAITB, PSHSISTE ET SIGHBt

Antsirabe, le 2C Novembre 1969

RAFAKAKAÏIA
Jd. L. 003

Depoziția domnului Rafalimanana Georges, 62 de ani, restaurator, domiciliat pe șoseaua Ambositra-Antsirabe.

Din 1948 până în 1959, am fost fotograf la studioul „Photo Hova”, situat pe Avenue de la Liberation. Îmi amintesc bine că am văzut acest obiect, care survola Avenue de la Liberation în

la ora 18. în ziua aceea făceam o cursă pentru a cumpăra produse fotografice, ca în fiecare luni, de la magazinul Rene Depui, la câteva zeci de metri de studioul nostru.

Abia ieșit din magazin, am văzut acest obiect la câteva zeci de metri deasupra mea. Un obiect de formă ovală, de culoare portocalie luminoasă, urmat de mai multe scânteii roșii și orbitoare. Acest obiect se deplasa foarte repede și fără zgomot. El înainta de-a lungul bulevardului, apoi dispărea spre vest, deasupra gării Soarano. Mi-a fost foarte frică, pentru că luminile se stinseseră la trecerea lui. Mulți trecători au văzut acest obiect. Este prima oară în viața mea când am văzut un astfel de obiect. Nu cunoșteam încă istoria unei farfurii zburătoare*.

După lectură, confirm și semnez.

Antsirabe, 26 noiembrie 1989.

Ultima mărturie îi aparține lui Joseph Rabenarivo și se referă la ceea ce s-a întâmplat în afara capitalei:

E multă vreme de atunci, locuiam la Sakay, căci tatăl meu era păzitorul cirezilor de boi ale europenilor care erau coloniști în acel loc. El supraveghea mai multe mii de boi. în fiecare seară îl ajutam pe tatăl meu în munca lui. în acel 16 august 1954, aveam atunci 18 ani, pe la ora șase și jumătate seara, când începea să se întunece, mulți boi s-au speriat brusc. Și iată-i fugind, pentru că un lucru destul de lung, foarte deschis la culoare și extrem de strălucitor cobora repede și foarte jos, chiar deasupra boilor. Lucrul acesta avea un aspect puternic și rapid, boii erau surprinși și se împrăștiu, mulți plecaseră și fugeau. Nu-i mai vedeam. Lucrul nu făcea nici un zgomot: venea dinspre est și se ducea spre vest.

A doua zi, adică la 17 august 1954, au sosit la Sakay coloniștii străini, proprietarii boilor, și noi le-am explicat ce se întâmplase. Dar acești străini n-au crezut și l-au dat afară pe tatăl meu din slujbă, definitiv. Chiar în acea zi de 17 august, familia mea a plecat din Sakay și ne-am dus să locuim la Tsiroanomandidy, unde locuim și acum. Precizez că tatăl meu a murit în 1979.

Aceste mărturii convergente și complementare autentifică relatarea din 1964 și justifică titlul cu care ea a fost publicată în *Bulletin du G.E.P.A.* Păcat că reverendul Coze n-a mai apucat să-i trimită lui Edmond Campagnac o copie a raportului întocmit la

* Nu am corectat stângăciile de exprimare.

cum reverendul n-a răspuns scrisorii din 1973 a lui Joel Mesnard, știind că în 1964 era „grav bolnav”, putem presupune că raportul nu va ieși la lumină decât grație unei fericite, dar puțin probabile întâmplări. Ceea ce mă miră este faptul că n-au fost explorate două piste mai accesibile. O cercetare a arhivelor Air France ar fi permis identificarea membrilor personalului navigant și ai personalului de la sol care se aflau împreună cu Campagnac în timpul observației; declarațiile acestor specialiști în aeronautică ar da și mai multă greutate unui caz situat, oricum, în topul fenomenului OZN. Pe de altă parte, nu s-a făcut nici o tentativă de a localiza familia generalului Fleurquin, care ar putea să dea relații nu numai despre evenimentul din 1954, dar și despre ancheta cerută de general. Să nu avem însă pretenții prea mari de la cei care își exercită atribuțiile ozenologice doar în timpul liber.

Foarte ciudată mi se pare tăcerea presei. Anul 1954 a fost marcat de un mare val de observații OZN, înregistrate pe toate continentele, în cartea pe care a consacrat-o acestui fenomen periodic, Aime Michel se referă la cazuri mult mai puțin semnificative, petrecute la Danane și Souvre, în Cote d'Ivoire, și la Casablanca, în Maroc, cărora publicațiile din metropolă le-au făcut totuși loc în paginile lor (44, p. 76). E greu de crezut că, în acest context, corespondentul Agenției France- -Presse la Tananarive n-ar fi transmis o știre despre un eveniment de o asemenea amploare. Iar lipsa oricărui ecou în ziarele din Madagascar este pur și simplu de neînțeles. Să sperăm că viitorul va lămuri și această enigmă.

Post scriptum

În timp ce dădeam bun de tipar pentru această carte, am primit ultimul număr al prestigioasei publicații americane *International UFO Reporter* (voi. 25, nr. 4). În sumar figurează articolul lui Gildas Bourdais, „De la GEPAN la SEPRA : studii oficiale OZN în Franța”, din care citez:

Jean-Luc Bruneau, fost inspector general în cadrul Comisariatului pentru Energie Atomică (CEA), acum pensionar, locuind lângă Paris, mi-a spus că Alain Peyrefitte, ministrul Cercetării Științifice, i-a cerut să elaboreze un proiect privind crearea unui grup de cercetare a vietii

Gaulle, cu aprobarea acestuia, fiind sprijinită și de profesorul Rocard*. Potrivit lui Bruneau, *de Gaulle fusese interesat de observarea unui OZN deasupra orașului Tananarive, Madagascar, în 1954* (s.n. - I.H.), caz citat în Raportul COMETA. De fapt, de Gaulle aproba ideea ca Franța să aibă propriul său grup de studiu, independent de americani, în perioada în care fusese înființată Comisia Condon.

Se pare că raportul întocmit la cererea generalului Fleurquin, la care se referă Edmond Campagnac, ar trebui căutat nu în arhiva armatei Aerului, ci în aceea a Președinției Republicii Franceze! Din păcate, realizarea proiectului a fost amânată, din pricina crizei politice majore din mai 1968 și a evenimentelor ulterioare, care au dus în cele din urmă la demisia lui Charles de

* Eminentul fizician Yves Rocard, unul dintre creatorii bombei atomice franceze, avea acces la cele mai înalte sfere ale

Oțelarul și „scafandrii”

La începutul implicării mele în controversata chestiune a obiectelor zburătoare neidentificate, evitam să vorbesc și să scriu despre ființele sau formele umanoide asociate uneori fenomenelor observate. Voiam să nu alimentez astfel teama de ridicol pe care știrile despre „micii oameni verzi” o proiectau asupra întregii probleme. Mai târziu, citind, înainte de a traduce (împreună cu Petre-Grigore Năstase), excelenta carte a lui J. Allen Hynek, *Experiența OZN*, am aflat că și specialistul numărul unu al domeniului ar fi omis „cel mai bizar și aparent incredibil aspect al întregului fenomen”, dacă aceasta n-ar fi însemnat „o încălcare a onestității științifice” (29, p. 163). Pentru că „nu putem subîmpărți fenomenul OZN, acceptând unele fenomene și ignorând altele. Trebuie să studiem sau întregul fenomen, sau nimic” (*Ibidem*, pp. 169-170). Printre întâmplările care ilustrează acest principiu se numără și cea de mai jos.

În cartea la care m-am mai referit, Aime Michel susține că în 1954 numărul observațiilor „trebuie să depășească un milion numai în Franța și într-o perioadă de doar câteva săptămâni” (44, p. 10). O cifră probabil exagerată, dar cazurile înregistrate atunci se înscriu printre cele mai mediatizate în întreaga lume, cartea fiind tradusă și în engleză.

În anul cu pricina, Marius Dewilde, fost membru al echipajului unui submarin, avea treizeci și patru de ani și lucra la oțelăriile din Blanc-Misseron, lângă frontiera cu Belgia, bucurându-se de prețuirea șefilor și a colegilor săi. Căsătorit, locuia împreună cu familia într-o casuță izolată, la doi kilometri de satul Quarouble. În fața casuței se afla o mică grădină, înconjurată de un gard de scânduri. Pe lângă grădină trecea calea ferată minieră care lega Saint-Amand de Blanc-Misseron.

La 10 septembrie, oțelarul a trăit o aventură extraordinară, pe care a descris-o astfel anchetatorilor. Soția și fiul său se culcaseră, iar el citea la gura sobei. Orologiul de deasupra mașinii de gătit arăta ora 22.30, când a auzit lătratul furibund al câinelui său. Kiki. Când dintr-o dată se auzi un bat în ușa de

metri de ușa casei, în stânga, o masă întunecată. A crezut mai întâi că e o căruță lăsată acolo de un țăran și și-a spus că trebuie să-i înștiințeze pe cei de la gară pentru a preveni un posibil accident.

În clipa aceea, câinele s-a apropiat de el, târându-se, și s-a auzit dinspre dreapta un zgomot de pași grăbiți. În zona aceea se afla o potecă folosită uneori, noaptea, de contrabandiști. Câinele se întorsese acolo și reîncepuse să latre. Dewilde a aprins lanterna și a îndreptat fasciculul de lumină spre potecă. La trei-patru metri de el, chiar în spatele gardului, două „ființe” mergeau, una în spatele celeilalte, spre masa întunecată de pe șine. „Una dintre ele, a declarat oțelarul, cea care mergea în față, s-a întors către mine. În locul unde ar fi trebuit să-i fie capul, lumina lanternei a fost reflectată de un obiect de sticlă sau de metal. Am avut impresia că era o cască de scafandru. De altfel, amândouă «ființele» erau îmbrăcate cu costume asemănătoare celor de scafandri. Erau de talie foarte mică, probabil mai puțin de un metru, dar aveau umeri foarte largi și casca de pe «cap» mi s-a părut enormă. Le-am văzut picioarele mici, potrivite cu trupul, dar n-am văzut brațe. Nu știu dacă aveau.” Fotografia reprodusă mai jos îl înfățișează pe Marius Dewilde desenând, cu cretă, siluetele „scafandrilor” ; deasupra, pe tabla improvizată, oțelarul a schitat obiectul așezat pe sinele

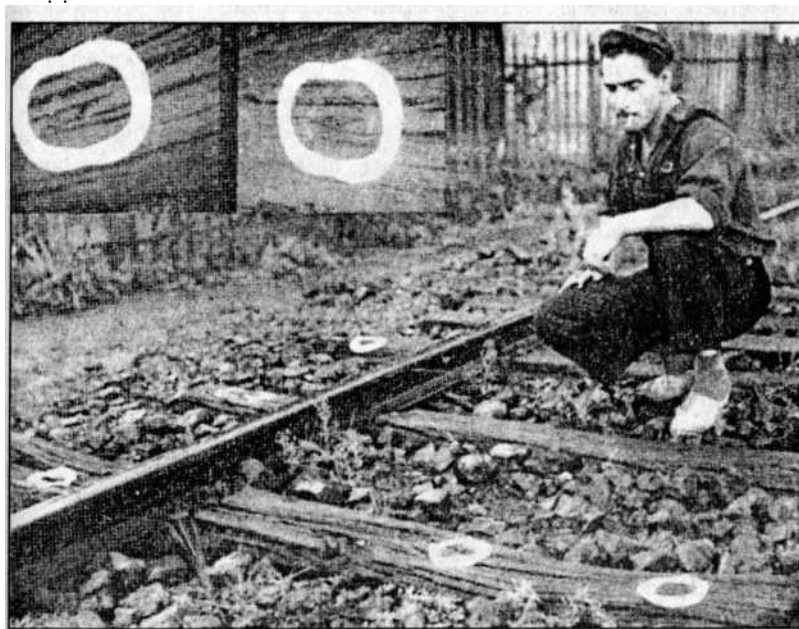

După câteva clipe de firească stupoare, martorul s-a repezit spre poarta grădinii, vrând să ocolească gardul și să taie calea celor două ființe, cu intenția, a declarat el, de a captura măcar una. Se apropiase cam la doi metri, când, țâșnind printr-o deschizătură pătrată din masa de pe șine, o lumină extrem de puternică, asemenea celei de magneziu, l-a orbit. A închis ochii și a vrut să strige, dar n-a fost în stare. A încercat să se miște, dar picioarele nu-l mai ascultau. Însăimântat, a auzit ca în vis, la un metru de el, un zgomot de pași pe dala de ciment din fața porții. Erau cele două „ființe”, care se îndreptau spre calea ferată. În sfârșit, lumina s-a stins. Dewilde și-a recăpătat controlul mușchilor și a alergat spre calea ferată. Dar masa întunecată se ridica de pe șine, legănându-se ușor, ca un elicopter. Părea să aibă o formă alungită, cu o cupolă în partea superioară, și să fie lungă de șase metri și lată de trei. Culoarea era ca aceea a aluminiului, dar mai puțin strălucitoare. Dewilde a apucat să vadă un fel de ușă închizându-se și un abur des ieșind din partea inferioară, cu un ușor șuierat. S-a simțit un curent de aer cald, cu miros de ozon, amintindu-i fostului matelot atmosfera dintr-un submarin. Obiectul s-a înălțat vertical, până la treizeci-patruzeci de metri, apoi, continuând să urce, s-a îndreptat spre vest, în direcția localității Anzin, căpătând o luminozitate roșie-tică. A dispărut, după circa un minut, spre Valenciennes.

Când s-a mai liniștit, Dewilde și-a trezit soția și un vecin, relatându-le cele întâmplate. Apoi a fugit până la cel mai apropiat post de jandarmi, aflat în mica localitate Onnaing, cam la doi kilometri. Era însă atât de agitat și vorbea atât de incoerent, încât jandarmii au considerat că nu e cazul să-și piardă vremea cu el. S-a dus atunci la comisariatul de poliție, unde a ajuns pe la miezul nopții. Comisarul Gouchet s-a convins, ascultându-l, că nu putea fi vorba despre o născocire : oțelarul era cuprins de un tremur nervos și spaima lui era evidentă. Raportul întocmit de el a determinat efectuarea unei anchete comune a Poliției, Poliției Aerului și Direcției pentru Supravegherea Teritoriului. Reprezentanții celor trei organisme s-au deplasat la Quarouble în ziua următoare și i-au cerut lui Dewilde să-și repete relatarea, împărtășind concluzia comisarului Gouchet.

Ancheta a fost reluată luni, 13 septembrie, și s-a încercat să se găsească o explicație. Ipoteza că ar fi fost vorba despre un

Terenul din preajma căii ferate fiind tare, lipsa amprentelor de pași ale celor doi „scafandri” nu infirma relatarea martorului. În schimb, anchetatorii au descoperit în cinci locuri, pe traversele de lemn, semne identice, cu o suprafață de patru centimetri pătrați fiecare. Semnele erau proaspete și arătau că traversele fuseseră supuse, în cinci locuri, unei presiuni puternice, cum ar fi aceea exercitată de un obiect foarte greu. Pe deasupra, dispunerea semnelor prezenta o simetrie, vizibilă în fotografia de

întrebat de ziariști ce crede despre aceste semne, unul dintre inspectorii Poliției Aerului a răspuns, evident neoficial:

Astfel de urme ar lăsa un aparat care ar ateriza pe bechii și nu pe roți, ca avioanele noastre.

S-a sugerat că semnele ar fi putut fi lăsate de muncitorii feroviari, în timp ce înșurubau tirfoanele. Dar o astfel de operație nu mai fusese efectuată de multă vreme, iar semnele erau proaspete. De altfel, dacă această ipoteză ar fi explicat, la modul general, fiecare semn în parte, ea n-ar fi putut justifica dispunerea simetrică a ansamblului. La solicitarea anchetatorilor, inginerii de la căile ferate au examinat traversele și au declarat

Presiunea revelată de aceste amprente corespunde unei greutate de treizeci de tone.

Marc Thirouin, pe atunci directorul general al CIES Ouranos, a contestat această concluzie:

Mă întreb cum ar fi putut niște experți să vorbească cu seriozitate despre presiunea asupra traverselor, când, în mod evident, aceste semne sunt, dimpotrivă, urmele unei smulgeri. Adânciturile de cinci până la zece milimetri se datoresc nu unui impact și unei scobiri în lemn, ci unei pierderi de materie; forma și orientarea tăieturilor terminale par să sugereze că două apendice tăioase au intrat în lemn, unul vertical, pentru a asigura imobilizarea laterală a aparatului, altul oblic față de primul, pentru a împiedica aparatul să se ridice. (13, p. 77)

Nu pot să mă pronunț în privința acestor opinii divergente. Constat doar că, dacă Thirouin ar avea dreptate, obiectul observat de oțelar ar fi trebuit să fie construit dintr-un metal foarte ușor (să ne amintim referirea la aluminiu) sau să aibă un echilibru precar, legat poate de mijlocul de propulsie.

La capitolul *dovezi fizice* se adaugă și faptul că, la locul aterizării, pietrișul balastului era friabil, ca și cum ar fi fost calcinat la o temperatură înaltă. Iar urmele negricioase de pe sol păreau să confirme detaliul emisiei de aburi din finalul observației. Pe de altă parte, pilele lanternei și bateria unui telefon instalat în curte s-au descărcat, iar martorul a suferit de colici violente și de tulburări respiratorii. În sfârșit, câinele Kiki nu și-a revenit după șocul nervos; a slăbit continuu și a murit șase luni mai târziu.

În voluminosul dosar al anchetei se află și depozițiile unor martori din localități învecinate. Domnii Auverlot și Hublard din Onnaing au urmărit vineri, 10 septembrie, pe la 22.30 - ora indicată de oțelar - o lumină roșie care se deplasa în văzduh, părând să vină dinspre Quarouble (ne amintim de „luminozitatea roșietică” a obiectului, în timpul ascensiunii sale). Tot atunci, trei tineri care ieșeau dintr-o sală de bal din Vicq, situată la 800 de metri de locul observației, au văzut aceeași lumină, venind din aceeași direcție. Bernard Petitjean, din Valenciennes, se afla în mașină la Bruay-Thiers (la doi kilometri de Vicq), împreună cu doctorul Hubert și cu alte două persoane. Obiectul, de culoare gălbuie, a apărut în momentul în care coborau din mașină. S-a

la mică înălțime, în momentul în care sosea un autobuz. Farurile acestuia s-au stins și motorul s-a blocat. S-a produs un început de panică printre pasageri, șoferul fiind și el speriat. Dar obiectul a dispărut, farurile s-au reaprins de la sine și șoferul a putut să pornească iar motorul, acționând demarorul. (44, p.63)

Concordanța acestor mărturii cu aceea a oțelarului reprezintă o garanție suplimentară în ceea ce privește autenticitatea cazului.

Detractorii n-au lipsit. Aime Michel notează că un ziarist, care nu fusese la fața locului și nu stătuse de vorbă cu Dewilde, afirma, la numai câteva zile după întâmplarea de la Quarouble, că oțelarul avusese probabil o halucinație datorată unei mai vechi răni la cap. O halucinație care lasă urme palpabile în traverse, transformă pietrișul într-un conglomerat friabil, înnegrește solul, descarcă bateriile, provoacă dereglări ale sănătății! O halucinație acționând asupra a opt martori aflați în locuri diferite!... Nu e de mirare că anchetatorii n-au reușit să găsească o explicație - fenomen natural sau artefact terestru -, cazul figurând în marele catalog al obiectelor zburătoare neidentificate.

Capitolul ar fi trebuit să se încheie aici, dar, conform spuselor lui, Marius Dewilde a trăit o nouă aventură, chiar mai ciudată. La 10 octombrie 1954, când se împlinea o lună de la primul contact al oțelarului cu Necunoscutul, pe la 11.30-12, fiul său, în vârstă de trei ani și jumătate, l-a înștiințat că „e un automobil pe calea ferată”. Tatăl a ieșit și a văzut, la o distanță de circa cincizeci de metri, un obiect identic cu cel din 10 septembrie. La baza lui, dedesubtul cupolei, era o deschizătură dreptunghiulară; în jurul bazei - o serie de protuberanțe, iar deasupra deschizăturii - un șir orizontal de hublouri. A văzut și câteva făpturi umanoide, îmbrăcate în combinezoane care le acopereau trupul în întregime; acestea, ca și mănușile și încălțămintea erau cenușiu-închis. Pe cap purtau căști suple, transparente în dreptul feței. Două stăteau pe platforma aparatului, alte două s-au ivit din spatele lui sau de dedesubt, o a cincea a ieșit prin deschizătură și s-a adresat celorlalte. Părea să fie șeful micului grup și s-a îndreptat spre Dewilde, care înaintase și el, așa că s-au întâlnit cam la trei metri de aparat. „Șeful ” avea aproximativ 1,10 metri înălțime; prin partea transparentă a căștii i se vedea chipul, cu un aspect asiatic : maxilarul pronunțat, pomeții ridicați, părul și

îl auzeam foarte bine prin cască. Am văzut că avea dinți
foarte albi,
impecabili (sic!). Chipul îi era frumos, cu trăsături regulate.
Ființele

care semănau cu el zâmbeau și ele, din când în când.

Mă aflu la trei metri de aparat și auzeam gemete dinăuntrul
lui; mi s-a

părut că aud, repetându-se: „bakak... bakak...”. Privind prin
deschi-

zătură, am văzut alte două ființe, una culcată pe podea - am
presupus că

ea gemea -, cealaltă în picioare, lângă ea. Aflându-mă aproape
în axa

ușii, am putut să văd, în interior, lucruri cu adevărat stranii,
butoane de

culori diferite, un fel de manometre etc., dintr-un metal (?)
cenușiu,

întunecat, de o curățenie desăvârșită.

Ființa care mi s-a părut a fi „șeful” a făcut câțiva pași către
păsările care

ciuguleau nu departe de noi, s-a aplecat și a luat o găină care,
în loc să

o ia la fugă, cum fac de obicei aceste animale, s-a lăsat prinsă
cu

docilitate ; am rămas uluit. A arătat-o celorlalți, apoi a dat-o
doi

rmă. Au luat-o, aplecându-se puțin.

În aparat, ajutându-se una pe alta;
panou

Aparatul a decolat vertical, fără
și fără

(13, pp. 143-

or, care mângâie copilul, îl bate pe

de galinacee!... Totul pare cusut cu

re-1 vedem aici, după câțiva ani

ut ne

eamă

ti întotdeauna de prietenul său

O interesantă paralelă între cele două cazuri a întreprins, în cheie psihanalitică, Michel Carrouges. El sugerează că

...datele din 10 octombrie nu sunt decât imagini onirice, subproduse ale evenimentelor din 10 septembrie și ale altor date reale sau onirice, survenite între timp. (74)

Iar în finalul originalului său studiu, conchide:

Cele două relatări, din 10 septembrie și 10 octombrie, nu sunt două povestiri independente. Ele conțin amprente mentale ale unui singur eveniment, dar la două niveluri diferite și legate între ele printr-un singur grup de transformare, ca negativul și pozitivul aceleiași fotografii. Fiind un sistem automat de transformări mentale, a doua povestire constituie dovada istorică obiectivă a unui violent traumatism suferit de martor la 10 septembrie.

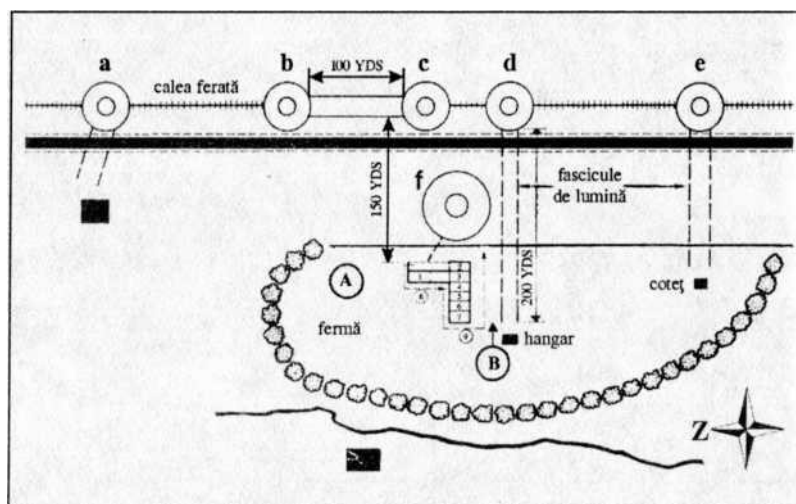
(Ibidem)

Opinia concordă cu îndoielile mele, dar cum l-ar fi putut afecta traumatismul pe micul Serge, care dormea liniștit în noaptea de 10 septembrie ? Nu ne rămâne decât să acceptăm realitatea celei de-a doua întâmplări sau să bănuim că, în momentul discuției cu Papa Becort, tatăl își convinsese fiul

Miracolele luminii (1)

Una dintre cele mai stranii manifestări ale fenomenului OZN este ceea ce s-ar putea numi, la modul propriu, manipularea luminii. Atenția cercetătorilor a fost atrasă îndeosebi de evenimentele petrecute la 21 octombrie 1963 în zona fermei „Santa Teresa”, la trei kilometri de localitatea Trancas, Argentina. Ferma aparținea familiei Moreno, ai cărei membri au fost martorii uluiți și înspăimântați ai unor evenimente cu totul ieșite din comun.

Întrucât la ora 19 se produsese o pană de curent electric, cei din casă s-au retras în camerele lor pe la ora 20, după cină. Doamna Yolie Moreno (fiind măritată cu un ofițer, anchetatorul Oscar A. Galíndez a convenit cu ea să folosească numele de fată) trebuia să-și alăpteze primul născut la 21.30 și aștepta acest moment împreună cu sora sa, Yolanda. Servitoarea Dora Martina Guzmán, în vârstă de 15 ani, a venit să le spună că afară se văd

Ele au văzut înspre calea ferată, cam la 140 de metri de casă, două lumini puternice („b” și „c” pe schiță), unite printr-un fel de tub lung de circa 90 de metri, în interiorul căruia se mișcau înainte și înapoi, crede Yolie, siluete umane.

Hotărând să se apropie de calea ferată, pentru a se lămuri, martorele s-au întors în casă, luându-și haine călduroase, pentru că noaptea era friguroasă, și o lanternă. Cu acest prilej s-au trezit și părinții celor două surori, Antonio Moreno Ebaich și Teresa Kairuz de Moreno. Yolie, Yolanda și Dora au ieșit din nou și s-au îndreptat spre calea ferată. Primul lucru care le-a atras atenția a fost o lucire verzuie lângă bariera de la intrarea în fermă. Yolie a îndreptat într-acolo fasciculul lanternei și, deodată, s-au luminat șase ferestre mici, scoțând la iveală, la o distanță de numai 4 metri, o formă discoidală, suspendată în văzduh („f” pe schiță). Era un obiect cu un diametru de 8,50-9 metri, a cărui suprafață, aparent metalică, semăna cu aluminiul. Alcătuit din mai multe secțiuni, prinse cu protuberanțe ca niște nituri, obiectul avea deasupra un fel de cupolă de mici dimensiuni. Ferestrele erau dreptunghiulare, având cam 0,90 pe 0,65 metri;

ceață alburie, emisă din partea lui inferioară. Distanța dintre cupolă și ferestre era de 2,50-3 metri, iar distanța dintre acestea și sol de 1,50 metri.

Obiectul se balansa încet, fiind evident că nu atingea pământul.

Curând, un fel de bandă colorată a început să se rotească în interiorul obiectului; ea putea fi văzută prin ferestrele care își schimbau și ele culoarea, succesiv, ca și cum s-ar fi învârtit în jurul unui ax, în sens contrar acelor de ceasornic. Mișcarea era însoțită de un zumzet slab, iar ceață alburie se îndesea, degajând un miros pătrunzător de sulf. După mai puțin de 30 de secunde, o limbă de foc emisă de obiect le-a izbit pe cele trei martore, culcându-le la pământ. Cel mai mult a avut de suferit Dora, care, a doua zi, a fost tratată la spitalul din Trancas pentru arsuri de gradul unu și doi la față, la brațe și la picioare.

În aceeași clipă, pe calea ferată au apărut alte trei lumini (marcate pe schiță cu „a”, „d” și „e”), numărul corpurilor necunoscute ajungând la șase. Distanța dintre corpurile cele mai îndepărtate unul de altul („a” și „e”) era de circa 370 de metri.

Martorele au intrat în casă, alergând. De la fereastra unei camere, Antonio și Teresa Moreno au văzut cum un „tub” de lumină cu un diametru de circa 3 metri iese din partea de sus a obiectului „f” și începe să cerceteze clădirea. La rândul ei, Yolie a observat cum două fascicule compacte de lumină ies din obiectul „d” și se îndreaptă spre un hangar situat la 40 de metri de casă, în care era adăpostit un tractor. Fasciculele au străbătut distanța de circa 185 de metri dintre calea ferată și hangar în câteva minute, oprindu-se la 1,80-2 metri de acesta. Fasciculele perfect cilindrice, largi și ele de 3 metri, nu atingeau în nici un punct solul, rămânând la 8-10 centimetri deasupra lui. Câte două fascicule, având aceleași caracteristici, au ieșit și din celelalte obiecte, cu excepția obiectului „f”.

Fenomene ciudate s-au petrecut și în interiorul fermei. Temperatura, care fusese de 16°C, a ajuns la 40°C și totul era luminat ca ziua, cu toate că pana de curent nu fusese remediată. Nici unul dintre martori nu a observat dacă razele de lumină treceau prin pereți, dar Yolie nu exclude această posibilitate, căreia, cum vom vedea, i s-a găsit și o argumentare științifică, evident inotetică.

de el și au rămas nemișcate, mai multe minute. În sfârșit, obiectul „f” a proiectat un alt fascicul spre sud, în direcția orașului Trancas. După 10-15 minute, el a ajuns în vecinătatea imediată a orașului, apoi s-a înălțat și s-a rotit cu 180°, retrăgându-se lent și dispărând în interiorul obiectului, care s-a deplasat spre calea ferată. Acolo i s-au alăturat celelalte obiecte și toate au pornit spre est, zburând la mică înălțime în direcția lanțului de munți Sierra de Medina.

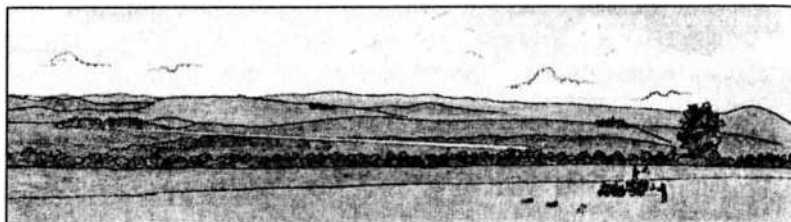
Durata totală a observației a fost de 40-45 de minute. Timp de mai bine de o jumătate de oră după dispariția obiectelor, la orizont s-au văzut lumini portocalii. Martorii au menționat și alte dovezi materiale. Ceața densă emisă de obiectul „f” a persistat 4 ore după plecarea acestuia; în aer se simțea un miros puternic de sulf. Acolo unde se balansase același obiect, pe o suprafață circulară cu un diametru de 8,50-9 metri, a fost descoperit un con perfect, înalt de cam 90 de centimetri, alcătuit dintr-un mare număr de sfere cu diametrul de 1,27 centimetri; astfel de sfere au fost găsite și pe calea ferată; analiza efectuată de Walter Gonzalo Tell, directorul laboratorului de chimie al Institutului de Inginerie Chimică al Universității din Tucuman, a arătat că ele conțineau 96,48% carbonat de calciu și 3,51% carbonat de potasiu. Desișul de roșcovi, situat în zona unde au fost descoperite sferele, s-a uscat (83).

Comentând rezultatele anchetei sale, Oscar A. Galmdez acordă o meritată atenție „Fasciculelor de lumină coerentă”, referindu-se la alte cazuri bine cunoscute ozenologilor. Voi prezenta, în continuare, unul dintre ele, ale cărui caracteristici îl apropie în bună măsură de cel de la Trancas. Faptele s-au petrecut la Villiers-en-Morvan, Franța, iar ancheta a fost efectuată de Joel Mesnard și Rene Fouere (106).

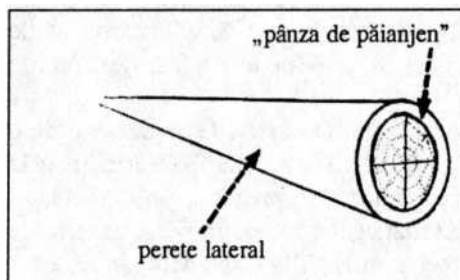
La 21 august 1968, Marius Carre și Paul Biliard, agricultori, veniseră, pe la 10.30, cu o căruță trasă de un tractor, să încarce legăturile de secară de pe un câmp aparținându-i lui Carre, situat aproape de vârful unei coline. De acolo, cei doi au văzut, în stânga unei păduri de brazi, pe un delușor aflat cam la 2 kilometri spre sud-vest, o pată albă foarte luminoasă, de forma unui romb. Carre a comparat-o cu o față de masă întinsă pe iarbă, iar Biliard a precizat că avea dimensiunile unui automobil mic.

Agricultorii au început să încarce căruța, terminând după o

alungește în direcția lor. în 5-10 minute, tubul a atins lungimea de circa 2 kilometri, oprindu-se în fața unei perdele de arbuști care marca limita câmpului, la 30-40 de metri de martori.

Urcat în căruță, Biliard stivuia legăturile adunate de Carre de pe câmp. Date fiind pozițiile lor diferite, Carre observa tubul dintr-o parte, în vreme ce Biliard îi vedea doar capătul îndreptat spre el, având 1-2 metri diametru și terminându-se cu un fel de pânză de păianjen strălucitoare. Cu toate că luminozitatea lui era foarte puter-

mult timp; drept urmare, a
e ochelari de soare.

Cu tot insolitul situației, cei doi au continuat să adune, să încarce și să rân-
duiască legăturile de secară, urmăriți parcă de „ochiul” luminos. După zece minute, tubul a început să se re-tragă, la fel de lent cum se alungise, dispărând după

alte cinci-zece minute. Obiectul din care ieșise era tot acolo, dar culoarea lui era acum verde. Apoi, brusc, a dispărut și el. Anchetatorii se întreabă:

Care era natura acestui tub orbitor care s-a alungit și apoi s-a scurtat
atât de mult ? Alungire și scurtare relativ rapide, de vreme ce

(*Ibidem*)

...acest fenomen, de neconceput în cazul unei lumini normale, ar putea fi provocat de un câmp magnetic variabil canalizat. într-adevăr, pereții de lemn sau zidurile de piatră nu constituie un obstacol pentru un câmp magnetic. Tija luminoasă se va forma din nou de cealaltă parte a peretelui sau a zidului și va da acest aspect stupefiant de lumină care traversează un perete de lemn sau un zid! în acest timp, dat fiind că o energie deloc neglijabilă poate fi disipată în aer și în pereți sau ziduri, temperatura se ridică în interiorul casei, așa cum indică martorii.

Miracolele luminii (2)

O trăsătură distinctivă a tuburilor de la Trancas și Villiers-en-Morvan constă în emiterea lor *în plan orizontal* de către *obiecte aflate pe sol*. Mai numeroase sunt cazurile în care *obiectele se află în văzduh* și tuburile sunt emise *vertical*. Confirmând încă o dată unitatea temporală a fenomenului OZN, exemplele pot fi găsite și dincolo de vara anului 1947, care marchează, prin consens, începutul erei moderne a unei istorii multiseculare. Cu mulți ani în urmă, cercetând colecția pe 1887 a revistei *La Science Illustrée*, am dat peste această știre:

Journal de Saint-Petersbourg descrie astfel un ciudat fenomen observat în capitala rusă, în noaptea de 29 spre 30 noiembrie :

Pe la ora două și jumătate, cerul, înseninat după o scurtă furtună de zăpadă, era luminat de luna plină când, deodată, s-a văzut la orizont, înspre nord, un fel de licărire albă, ca aceea a zorilor. Câteva clipe mai târziu, fenomenul a luat o altă înfățișare. O pată luminoasă trandafirie, de formă circulară, s-a arătat pe firmament și trei coloane luminoase au ieșit din ea, în direcție verticală. Fenomenul a durat cel mult cinci minute, apoi coloanele au părut să reîntre în pata luminoasă și această pată a dispărut și ea, după câteva secunde.

Să facem un salt în timp. În octombrie 1965, la Monaca, Pennsylvania, un obiect părea să fie susținut de opt sau zece raze de lumină. Martorul era sigur că sunt raze, pentru că putea să vadă prin ele copacii din fața lui. Razele s-au retras când obiectul a început să se înalțe (84). Un caz similar s-a petrecut la 26-27 martie 1970, la Guijo de Granadilla, Spania. Martorul a văzut un OZN lângă barajul „Gabriel y Galán”.

Prima mea impresie - a declarat el - a fost că stătea pe sol, pe picioare sau piloni. Apoi mi-am dat seama că nu erau picioare, ci raze de lumină. OZN-ul și-a retras razele așa cum o pasăre își strânge aripile. (66)

Un caz mai complex, asemănător în această privință cu cele de la Trancas și Villiers-en-Morvan, a avut loc în munții Vosges

numit Le Champ du Feu. La ora 19, după cină, cei patru s-au instalat pe terasa vilei, ca să admire apusul de soare. Cerul era foarte limpede, fără nici un nor. Dincolo de valea Bruche, se vedea pădurea Donon.

Deodată, spre vest-nord-vest, la o distanță de circa 2 kilometri, s-a ivit un șir de șapte-opt obiecte perfect aliniate. Fiecare avea o parte întunecată, înconjurată de un halou fumuriu. Obiectele păreau să se afle la câteva zeci de metri deasupra pădurii, cam la înălțimea terasei. Timp de mai multe minute, obiectele s-au deplasat încet spre sud, au dispărut fără veste, au reapărut ceva mai departe, s-au împrăștiat și n-au mai fost vizibile. Spre vest, acolo unde fuseseră văzute ultima oară, pădurea era parcă incendiată, cu toate că soarele apusese. Zeci de pete roșii se legănau deasupra copacilor. După ora 20, la căderea nopții, au dispărut și petele.

Peste un ceas, cei patru martori au văzut cum apare, venind dinspre sud, la o sută de metri de vilă, un obiect întunecat lenticular, cu un diametru de 15-20 de metri. S-a apropiat încet, fără nici un zgomot, arătându-și doar partea inferioară marilor. Când a ajuns la 20-30 de metri, sub el s-a ivit un fel de panglică luminoasă, a cărei mișcare a fost comparată de Raymond cu aceea a unui șarpe, iar de Jean-Luc cu aceea a tentaculului unei caracatite. Panglica a dispărut după zec

metri de vilă, la înălțimea acoperișului. S-a auzit un zgomot ca o pocnitură ușoară și alte două tije verzi-mov, groase cât degetul mic (1,5 centimetri), s-au alăturat celei dintâi. Cele trei tije erau despărțite una de alta de câțiva zeci de centimetri și se opreau la circa un metru de pământ, extremitățile lor fiind tăiate „ca acelea ale unui cârnat” (din declarația lui Raymond). Martorii, care se aflau acum în interior, privind pe fereastra bucătăriei, au mai observat că pe sol, lângă peretele vilei, apăruse o bandă luminoasă albă, lată de zece centimetri, schițând trei laturi ale unui trapez. Tijele erau orientate spre interiorul acestei figuri geometrice incomplete.

Fenomenele au durat zece-cincisprezece secunde, după care au dispărut, cu o plesnitură seacă. Raymond a închis fereastra și s-au întors cu toții pe terasă. Obiectul se îndepărta încet spre nord. Martorii au văzut pe partea lui superioară un con luminos, verzui. OZN-ul a dispărut brusc, fără nici un zgomot, pe când se afla cam la o sută de metri de vilă. Era ora 22 și câteva minute.

A doua zi, duminică, 7 mai, soții Schirrmann au constatat prezența mai multor avioane deasupra zonei unde avusese loc observația, iar luni au aflat, din presă și de la radio, că stația radar de la Champ du Feu detectase sâmbătă, între orele 20 și 22, un obiect zburător neidentificat.

După două săptămâni, familia Schirrmann, însoțită și de această dată de micul Philippe Wassmer, s-a întors la Champ du Feu. Duminică, 21 mai, cei patru au pornit spre Mont National, împreună cu trei prieteni: ofițerul de poliție Winterhalter, soția sa și fiica lor Dominique (12 ani). Jean-Luc le-a atras atenția asupra unei zone destul de întinse, în care toți brazilor aveau vârfurile rupte. Cum de o bună bucată de vreme nu avusese loc nici o furtună, Raymond a pus acest fapt pe seama evenimentelor din 6 mai. Soții Winterhalter s-au arătat reticenți, dar, pe la ora 16, ofițerul de poliție a observat cel dintâi că, la o distanță de câțiva kilometri, un șir de 7 sau 8 obiecte, înconjurate de halouri, survolau Champ du Feu.

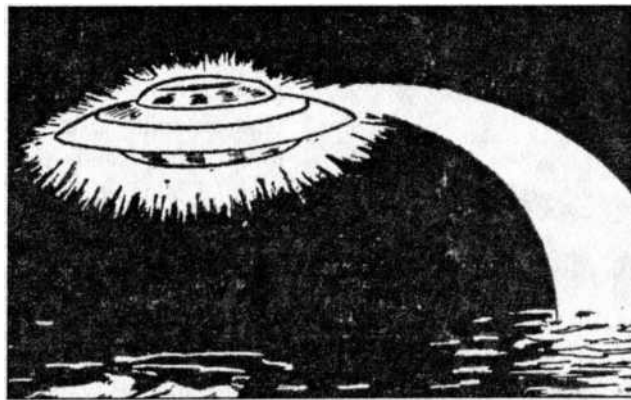
Joel Mesnard și-a intitulat ancheta *Seară bogată în emoții la Champ du Feu* (105). Se pare că, într-adevăr, martorii n-au depășit pragul „reacției afective de intensitate mijlocie și de durată relativ scurtă”, cum este definită „emoția” în *DEX*. Apariția panglicii luminoase sub OZN a determinat-o pe doamna

asemenea soțului său și celor doi copii, ea nu a fost cuprinsă de panică”. Iar după dispariția finală a OZN-ului, „cei patru martori, care au fost încercați mai mult de emoție decât de spaimă, s-au dus pur și simplu să se culce”. Pur și simplu...

La Champ du Feu, tijele luminoase erau drepte și paralele. Există însă și cazuri în care lumina nu unește două puncte din spațiu pe drumul cel mai scurt. Iată ce s-a petrecut la 31 octombrie 1971, în Chile. Comis-voiajorul Hernân Cuevas Hormanechea se întorcea, noaptea târziu, de la Antofagasta la Tocopilla. În mașină se mai aflau prietenul său, Eduardo Fuentes, și un reprezentant al Societății Tattersal. La un moment dat, cei trei au văzut o lumină în direcția oceanului. Să-i dăm cuvântul lui Hernân Cuevas:

De fapt, lumina era mult prea strălucitoare pentru a fi a unei nave. Și deodată, iat-o deplasându-se spre noi vertiginos, pentru a se opri cam la un kilometru. Era deci o farfurie zburătoare? Dar... eu nu credeam în lucrurile astea!

Fără veste, din aparat a ieșit un fascicul de lumină, care a început să descrie cercuri, ca și cum ar fi căutat ceva. Când această lumină venea din față, marea și stâncile se vedeau limpede, ca în plină zi. Dar lucrul cel mai extraordinar era că *acest fascicul de lumină era curb cam ca un iet de ană iesind*

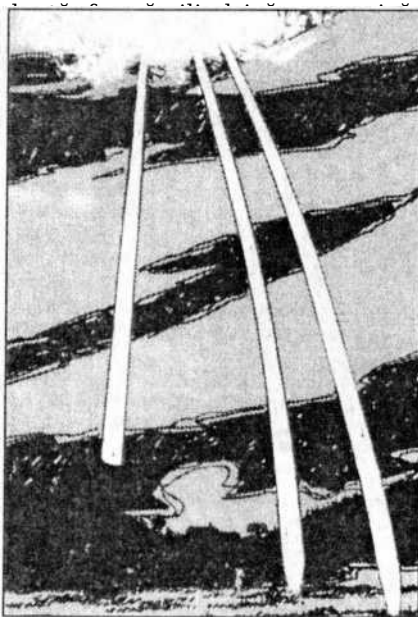
Șoferul unui camion a fost obligat să facă o manevră rapidă, când raza de lumină intensă i-a atins fața.

Am vrut să-mi așez mașina cu fața spre obiect, ca să semnalez cu farurile, dar prietenii mei, foarte speriați, s-au opus. Astfel că m-am mulțumit să aprind lumina intermitentă laterală.

în acest timp, aparatul lumina împrejurimile, pe o rază care se lărgea mereu; lumina până și colinele din spatele nostru. Cred că au văzut lumina mea intermitentă, căci discul s-a îndepărtat brusc, oprindu-se cam la cincizeci de kilometri spre vest. Totul a durat doar câteva secunde, cât să ne gândim la asta. Și, mereu, proiectorul aprins, rotindu-se încet. Am rămas acolo până la trei și jumătate dimineața, apoi am plecat.

(124)

Cazul Tocopilla se numără printre cele 62 analizate comparativ de JanHeering, acoperind perioada 1942-1976. Autorul studiului, apărut în 1977, a constatat că trăsăturile fasciculelor de „lumină solidă” sunt constante: luminozitate uniformă, contururi clar definite, propagare

Concluzia lui: și cum poate fi menținut de într-o lucruri care rămân oială că „lumină solidă” este un

gice. (87) ceea ce privește observația la

tânăr fermier, aflându-se pe o de proiecțiile rapide de lumină truie, avându-și sursa într-un „nor” luminos, care stătea ne-

...permite în mod deosebit renunțarea la o interpretare convențională.

Fascicule de lumină curbată au mai fost observate în diferite puncte ale globului, în timpul manifestărilor unor obiecte zburătoare neidentificate.

Și este extrem de improbabil ca martorii să fi cunoscut acest fapt. (116)

în introducerea sa la prezentarea cazului Tocopilla, Rene Fouere precizează:

Cu toate cunoștințele noastre prezente, științifice sau practice, nu știm, în afara prezenței unor medii de propagare inegal de refringente și stratificate, având gradient de densitate ridicate, nici un mijloc fizic de a curba perceptibil o rază de lumină...

(*op.cit.*)

La Tocopilla și la Ellezelles nu erau întrunite condițiile evocate mai sus. Ozenologul francez afirmă că nu putea fi vorba nici de o curbare datorită acțiunii unui câmp gravitațional, întrucât acesta ar fi trebuit să fie de mărimea celor care acționează în interiorul „găurilor negre”.

Vom vedea că mai târziu au fost ariate

de cunoștințe a fizicii actuale.

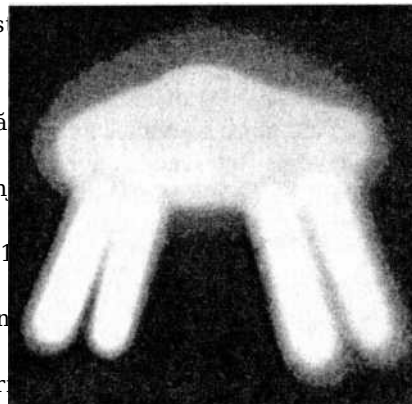
În schimb, se pare că există lu-

mină drepte, cu capetele rotunde, merită

să fie cunoscut. În martie 1954, o expediție infructuoasă,

un grup de ozenologi s-a înfruntat în Draguignan.

Dimineața, ei au găsit pe parbrizul mașinii

fasciculele de ioni grei ieșeau în atmosferă, se producea un jet de circa 20 de centimetri, cu ambele capete rotunjite. Datorită diferenței de potențial, electronii circulă în interiorul unei teci de plasmă, iar ceea ce se vede este jetul. O precizare importantă: nu este vorba despre lumină propriu-zisă, ci despre un efect secundar al unui fenomen de ionizare datorat jetului de plasmă. Cât despre fasciculele care se lungesc și se scurtează, Jacques Steyaert le pune pe seama variației nivelului de energie.

Fără să fi cunoscut, fenomenele observate de colegul său, de vreme ce nu le invocă, Auguste Meessen scria, în 1976:

Noi credem că acest fenomen al „fasciculelor luminoase trunchiate” poate fi explicat dacă se admite că avem de-a face cu *un fascicul de particule ionizante*, producând o luminescență a aerului traversat. Dacă aceste particule au o energie bine definită, vor ajunge toate „la capătul drumului” după ce au parcurs același traseu. Distanța de parcurs și deci lungimea fasciculului „luminos” pot varia dacă se modifică energia particulelor. Dacă această interpretare este corectă și dacă există cu adevărat un câmp electromagnetic în jurul OZN-urilor care se află în stare de sustentație sau de propulsie, ar trebui să ne așteptăm, de asemenea, ca un „fascicul luminos” emis în aceste condiții să poată fi *deviat*. (103)

În sprijinul acestei din urmă supoziții, Meessen se referă la cazurile Ellezelles și Tocopilla, după ce amintise cazul Trancas și stăruise ceva mai mult asupra celui care va reprezenta miezul ultimului capitol al tripticului consacrat miracolelor luminii.

În 1978, fizicianul își reia interpretarea, într-o formulare și mai concentrată:

Pentru a înțelege că OZN-urile emit uneori fascicule luminoase curbate sau chiar fragmentate (...) e de ajuns să admitem că particulele încărcate (...) sunt deviate de un câmp electromagnetic adecvat și că emisia se produce ocazional într-o manieră pulsantă. (88)

Tot atunci, el propune spre discuție ipoteza conform căreia fasciculele de „lumină solidă” ar fi obținute prin emisii de protoni

Miracolele luminii (3)

La 10 martie 1969, la Lancaster, Missouri, o femeie a intrat cu mașina pe care o conducea într-un con de lumină emis de un obiect aflat la o înălțime de circa 300 de metri. Mașina a încetinit de la sine.

Martora a declarat:

Viteza ei a scăzut de la 50 de mile pe oră la 8 mile pe oră. Nu s-a oprit; doar a încetinit până la această viteză, cu toate că apăsasem pedala până la podea.

Când a ieșit din conul de lumină, mașina a funcționat iar normal.

Comentând această relatare, Gordon Lore scria:

Cazurile în care razele de lumină ale OZN-urilor par să producă efecte electromagnetice sunt, după știința noastră, vechi doar de un an. Primul

raport a venit din Albany, Georgia, unde mașina lui Conway Jones a fost

afectată în timp ce mergea printr-o un

care plana la mică înălțime. Studiul de

ar putea să ofere indicii importan dintre

prin care OZN-urile creează efecte 32)

Același lucru reiese și din desfășurarea

în

mai toate lucrările consacrate acestei probleme

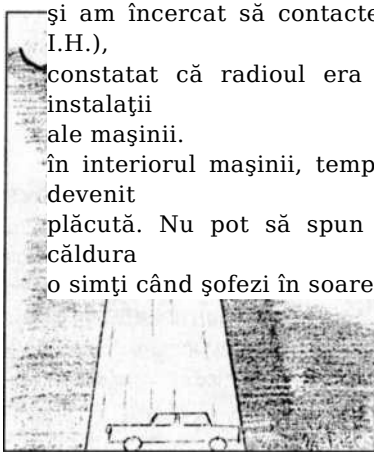
Eroul întâmplării a fost ofițerul de poliție danez Evald Hansen Maarup,

Brusc, mașina a fost inundată de o lumină strălucitoare, alb-albăstruie și, concomitent, motorul s-a oprit. Luminile mașinii s-au stins și ele, chiar și indicatorul sistemului de aprindere. Am tras pe marginea șoselei și am oprit. Lumina, ca de neon, era atât de orbitoare, încât nu vedeam nimic. Acoperindu-mi ochii cu brațul - ca să-i apăr de lumină -, am reușit să găsesc, pe băjbăite, radioul. Când am luat microfonul

și am încercat să contactez stația (de la postul de poliție - I.H.), am constatat că radioul era la fel de „mort” ca și celelalte instalații electrice ale mașinii.

În interiorul mașinii, temperatura a început să crească și a devenit plăcută. Nu pot să spun cât era de cald, dar semăna cu căldura pe care o simți când șofezi în soare, într-o zi de vară.

După un timp, lumina s-a ridicat. Era o lumină conică, având la bază un diametru de 4-5 metri. Când m-am aplecat în față și am privit în sus, am putut să văd că acel con de lumină se termina în partea de jos a unui obiect mare, cenușiu, care nu emitea nici un sunet.

Lumina a fost „trasă” în obiect. E dificil de explicat cum; lumina nu s-a stins, dar baza ei urca, așa că sub con s-a făcut întuneric.

am văzut obiectul prin parbriz, am estimat că se afla la nu mai mult de

20 de metri de mine.

Să reînnodăm firul relatării:

După ce lumina a intrat în obiect, acesta a început să se miște. în câteva

secunde, a dispărut vertical în văzduh. A accelerat puternic, tot fără nici

un sunet. Când s-a îndepărtat, toate luminile din sistemul electric al

mașinii s-au reaprins. Am încercat să pornesc motorul și a pornit

normal, tocmai când am restabilit legătura cu stația. Am raportat stației

prin ce trecusem. (Ibidem)

Înainte de a ieși din mașină, Maarup a făcut trei fotografii cu aparatul din dotare, iar după aceea

Fujaxa

de fabricație japoneză, cu diafragmă

realizeze

imagini pe secundă. Pelicula folosită

singura fotografie care poate fi

întâmplare

arată doar un punct luminos. E ade-

vărat că în zona observației nu exista

nici o sursă de lumină care să-i justifice prezența... în afara obiectului misterios.

Când Maarup a ajuns acasă, soția

sa a remarcat că era neobișnuit de

palid. Martorul nu avea intenția de a

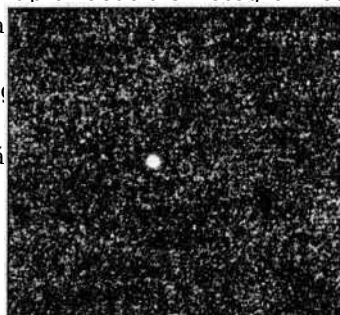
face publică observația. A doua zi,

după ce filmul a fost dezvoltat și a

văzut punctul luminos, s-a hotărât să-l încredințeze celor de la baza

Forțelor Aeriene Daneze de la Skrydstrup. De acolo, relatarea a ajuns

la mass-media.

- d) Tăcere. Tăcere o lungă perioadă de timp. Tăcere atât de mult timp, încât interesul presei scade încet.
- e) Forțele Aeriene îi înapoiază filmul lui Maarup, fără nici un comen-tariu. Nici măcar un amabil „vă mulțumim” !
- f) Cade cortina. Sfârșitul spectacolului.
(*Ibidem*)

Sperând că va putea să afle ceva despre rezultatul analizei filmului, Jensen s-a adresat maiorului Brons Hansen, ofițerul de presă al Forțelor Aeriene. Acesta i-a spus că fotografiile fuseseră examinate doar pentru a se stabili dacă putea fi vorba despre un avion. Întrucât nu era cazul, subiectul nu interesa Forțele Aeriene. De altfel, a precizat Hansen, OZN-urile nu erau de competența Forțelor Aeriene, ci de cea a Consiliului pentru Cercetare al Apărării. Acesta nu văzuse însă filmul și nici nu ceruse să-l vadă. Concluzia lui Erling Jensen este că

...investigația privată OZN trebuie să continue să colecteze, să pregătească și să schimbe informații, sperând că într-o zi știința și autoritățile vor prelua problema, pentru a efectua o investigație serioasă. Din păcate, asta s-ar putea să nu se întâmple încă multă vreme...

mentelor nu va determina luarea

ropiat.

Maarup a fost implicat într-un alt cel prezentat mai sus. La 14

tostrada A 10:

cotit spre est, la o încrucișare pe Kolding. Cam la două sute de înainte

Câtă vreme s-a aflat în raza de acțiune a camerei automate (fixată deasupra parbrizului mașinii de poliție), am făcut 4 fotografii - din nefericire, ele arată doar o pată de lumină - care demonstrează că obiectul a venit din partea stângă a mașinii, s-a înclinat spre sol, apoi s-a înălțat și a plecat spre dreapta. Lumina era foarte puternică, alb- -albăstruie și fierbinte ca razele soarelui. Când obiectul s-a înclinat, lumina s-a oprit asupra mașinii și s-a văzut conturul părții inferioare a unui obiect mare (circa 15 metri diametru), cu trei protuberanțe semisferice. În timp ce obiectul se înclina, conul de lumină a „măturat” câmpul din sudul drumului și imediat a început să fie „tras în sus”. Când s-a înclinat, am văzut o suprastructură scundă, în formă de dom, cu ferestre de jur-împrejur. Ferestrele erau pătrate, cu colțuri rotunjite, ca acelea ale unui avion. Toate ferestrele erau luminate de ceva ca lumina zilei. Culoarea obiectului era gri-oțelie și catifelată. După ce a „tras” conul de lumină, obiectul s-a înălțat, ca un disc mare, spre sud-est, dispărând cu o viteză enormă și cu un sunet ca acela al unei rafale puternice de vânt prin coroanele copacilor.

Trebuie să subliniez că, după ce am făcut cele patru fotografii, m-am năpustit afară din mașină și m-am sprijinit de aripă, urmărind manevrele finale din această poziție. Vremea era bună. Durata experienței: circa cinci minute. (123)

Suntem îndreptățiți să ne întrebăm dacă e plauzibil ca un fenomen atât de neobișnuit să se repete cam în același loc, în împrejurări și forme de manifestare cvasiidentice, după un interval relativ scurt. Totul depinde de credibilitatea martorului unic. După știința mea, nimeni nu l-a învinuit pe ofițerul de poliție Evald Hansen Maarup de mitomanie, iar interesul efemer suscitât de relatările sale nu i-a adus nici un profit. Nu ne rămâne decât să înscriem cele două observații în vastul fișier al cazurilor neelucidate, din care am extras materia acestei cărți.

Un con de lumină care nu atingea solul a fost observat și în Brazilia. La 8 ianuarie 1975, Fernando Cleto Nunes Pereira se afla, împreună cu familia, la Aldeia, o mică stațiune turistică situată la câțiva kilometri de Guarapari, statul Espírito Santo. Pe la ora 22.15, el și fiul său Fernando (10 ani) au văzut o lumină ușor gălbuie, de dimensiunea unei stele mari, care venea probabil dinspre ocean. Lumina se deplasa la mică înălțime, cam 100 de metri. Ajungând deasupra unei plaje, ea a început să emită mici fulgerări albe, asemănătoare flashurilor aparatelor

Clovis. Iar după puțin timp, Pietrangelo a exclamat și el: „Privește, unchiule Cleto ! Urcă pe verticală... urcă vertiginos ! ”. într-adevăr, de la unghiul inițial de 10°, sfera luminoasă ajunsese la 45°.

După două minute, obiectul și-a reluat deplasarea, dinspre nord

spre nord-vest, urmărit de alți patru membri ai familiei Pereira : Lucy

(12 ani), Maria (13 ani), Marcio (15 ani) și Sonia (18 ani). Maria le-a

atras atenția tuturor că „lumina a aprins o coadă luminoasă”. Urmează

un pasaj din relatarea lui Fernando Cleto:

Ceea ce am văzut atunci semăna cu un fel de proiector, al cărui fascicul era îndreptat spre sol. Lumina emisă era de o intensitate egală, având

forma unui con mare, al cărui vârf era situat exact în centrul ciudatei „stele”. Baza conului era în mod clar circulară. Bine conturat, contrastând cu cerul negru, conul de lumină albă avea o înălțime egală cu o treime din altitudinea sursei.

Obiectul proiectase acest fascicul conic mai întâi în plan orizontal, apoi, descriind un arc de cerc, l-a adus în plan vertical. Înaintând

mereu spre noi, obiectul a început să emită acest fascicul în dreptul plajei

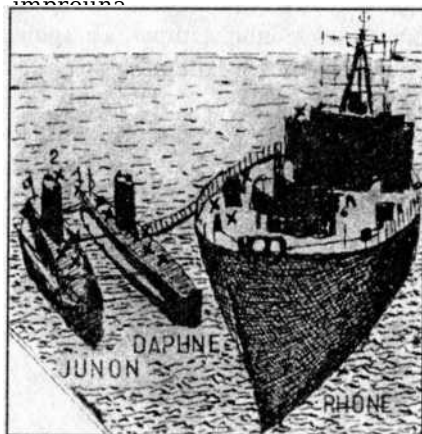
pe care se află casa dlui Orlando Ferrari, la circa 300 de metri de locul de unde-1 observam. Altitudinea OZN-ului era atunci de aproape 900 de metri, ceea ce înseamnă că fasciculul luminos avea o

Efectul de „scurtare” și apoi de „retragere” în interior a luminii ne apropie în mod incontestabil de domeniul nuclear al genezei luminii, în care procesul de dezintegrare a mezonilor în fotoni ne indică una din schemele cele mai apropiate de fenomenul real. Detaliile relatate de către ofițer ne sugerează în mod direct o reglare după dorință a distanței de deplasare a particulelor atomice utilizate (a mezonilor ?) și, respectiv, a fotonilor, fie prin reglajul accelerării lor inițiale, fie printr-o frânare pe parcurs a acestora. Însăși puternica încălzire a aerului din interiorul vehiculului pare a fi o dovadă a proiectării unui fascicul de particule, respectiv a unui fascicul de electroni și pozitroni (este astfel bine cunoscut faptul că la traversarea corpurilor de către electroni accelerați se produce încălzirea rapidă a materialelor respective)... Nefuncționarea instalațiilor electrice ale vehiculului, cât și a radio-telefonului de bord, semnalată de ofițerul Maarup, presupune și alte fenomene suplimentare, generate de procesele atomice ale dezintegrării în radiații luminoase. Aceste perturbații (semnalate și în alte cazuri singulare) nu pot fi explicate numai prin producerea de către OZN a unor intense câmpuri magnetice; care poate fi însă forma de energie ce știe să oprească electronii în circulația lor atât de rapidă din conductele instalațiilor electrice ? Acest efect ar putea fi rezultatul proiectării unui puternic flux de pozitroni, rezultați din dezintegrarea mezonilor phi? Oamenii de știință cunosc bine marea putere de anihilare ce o au pozitronii asupra electronilor; aici este oare cheia fenomenului ?

Straniul balet al sferei luminoase

Frecvența și calitatea observațiilor efectuate de aviatori au făcut să pălească relatările nu mai puțin incitante ale marinarilor. Iată una dintre cele mai stranii, căreia numărul și calificarea martorilor îi conferă un grad ridicat de credibilitate.

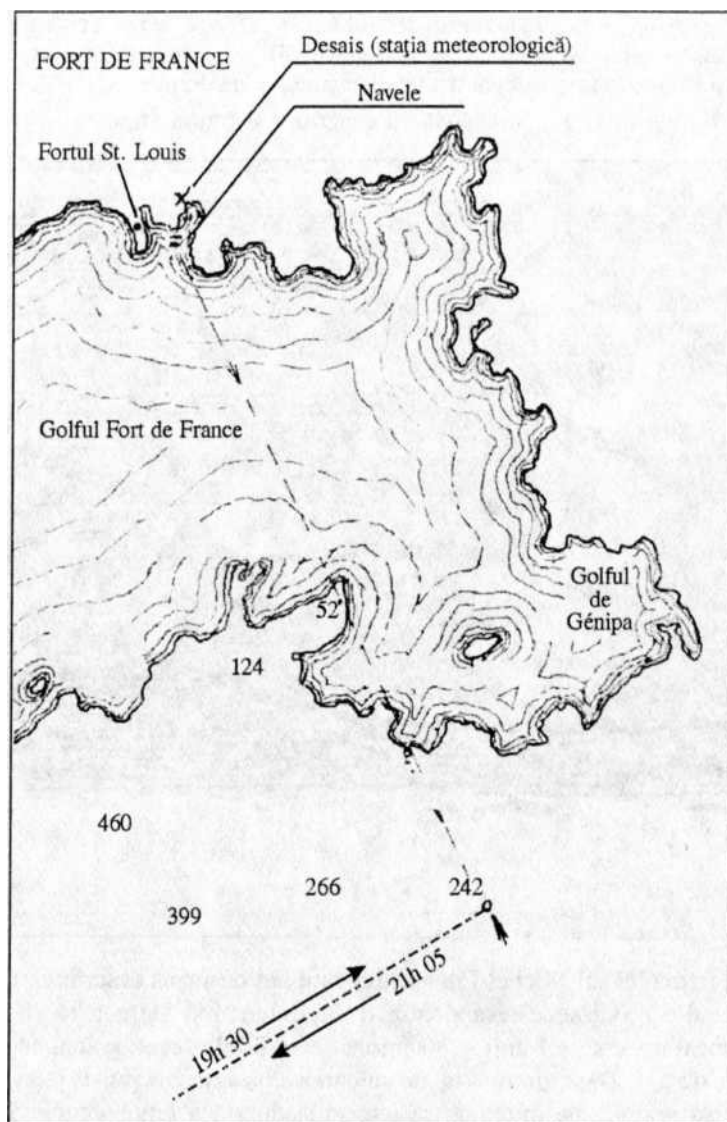
La 1 iulie 1965, submarinul francez „Junon” a plecat din portul Toulon, întâlnindu-se lângă insulele Azore cu submarinul „Daphne” și cu nava de sprijin logistic „Rhône”, urmând să participe împreună

cu nava „Muson”. După exercițiile la cererea americană, după escale la Norfolk și Pointe-a-Pitre și Saintes-Martin, a plecat din Martinica. Era în drum spre Franța în patru luni.

Așa cum se vede în desenul alăturat, navele au ancorat lângă insula de la Guadalupe, cu probele îndreptate spre est.

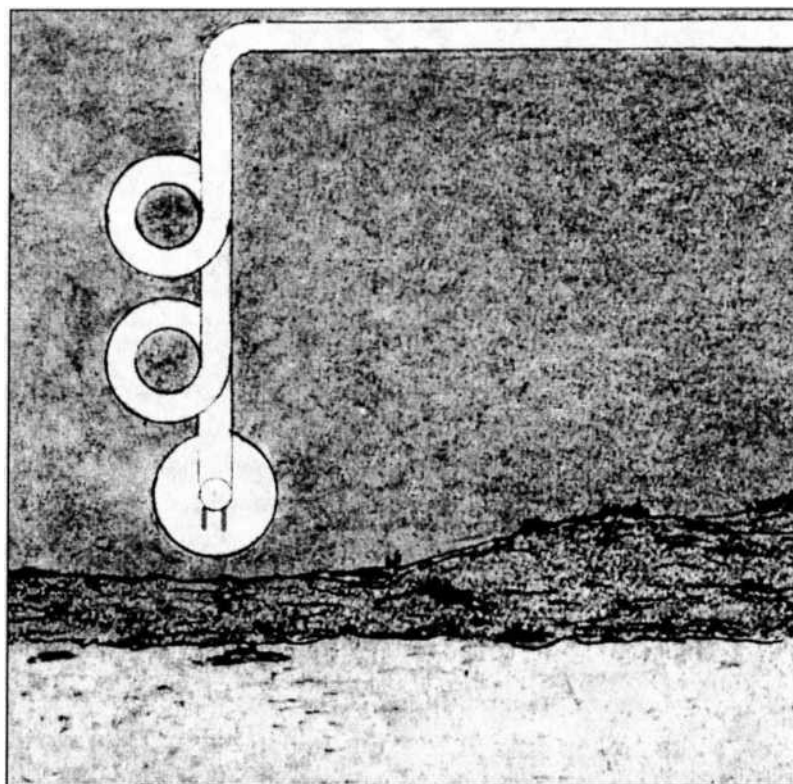
La 20 septembrie, ora

observată, prin binocluri, de trei camarazi, cărora le dădusem aceste instrumente folosite în timpul cartului. Sfera din centrul haloului s-a stins brusc, apoi dăra luminoasă (lăsată de ea - I.H.) a dispărut treptat, între 19.34 și 19.35.

La 21.05 sfera a reapărut în centrul haloului, după ce acesta s-a format în același loc și în același azimut în care dispăruse. Ea a descris aceeași traiectorie, în sens contrar, în aceeași

Schița lui F. Lagarde redă cu exactitate evoluția sferei:

Articolul lui Michel Figuet, din care am desprins descrierea fenomenului, conține câteva precizări suplimentare. Sfera avea dimensiunea aparentă a Lunii și a staționat cam 30 de secunde înainte de a se „stinge”. Dâra luminoasă, de culoarea albă a unui ecran de televizor, a fost vizibilă pe întreaga traiectorie și durată a fenomenului. Dâra roșie dublă a fost observată sub sferă, în timpul staționării.

Printre cei care au urmărit, împreună cu Figuet, evoluția sferei se numără operatorul radio Claude Bouchaud, mecanicii Quimper și Georges Soulard, torpilorul Naudin, electricianul

și mulți membri ai echipajelor de pe „Daphne” și „Rhone”. Lor li se adaugă, cum au arătat investigațiile ulterioare, un meteorolog de la stația Desaix și altul de la stația Caravelle, un operator-radio din fortul St. Louis, locuitori din Fort-de-France și din sudul insulei. Meteorologul de la stația Desaix a ținut să precizeze că, după opinia lui, sfera luminoasă nu putea fi un fenomen natural (meteorit, fulger globular) sau un artefact terestru (balon, avion, rachetă, resturi ale unui satelit).

După ce a stat de vorbă cu Michel Figuet și a studiat datele observației, Jacques Vallee a conchis că, dacă sfera se afla într-adevăr la o distanță de zece kilometri, așa cum au declarat unii matori, trebuie să fi avut un diametru de 90 metri. Această dimensiune face și mai greu de explicat manevrele pe care le-a efectuat. Date fiind distanța și luminozitatea estimate, Vallee a calculat că disiparea de energie a fost de ordinul a 2-3 megawați (57, pp. 41-42).

Să recapitulăm : după o deplasare orizontală rectilinie, sfera luminoasă a coborât la verticală, a efectuat două lupinguri, s-a oprit și a dispărut; o oră și jumătate mai târziu, a reapărut în același punct și a parcurs exact aceeași rută, în sens invers. O evoluție lipsită de sens, conform logicii noastre. Nu în zadar a fost numit acest gen de manifestări ale OZN-urilor „Un Festival al Absurdului” !

Ne putem întreba totuși cum a dispărut sfera, mai ales că nu e vorba despre un eveniment singular. La 26 iulie 1952, un interceptor F-94 de la Baza Air Force Langley, de lângă Newport News, Virginia, a fost dirijat de operatorii din turnul de control spre o lumină neidentificată. Pilotul a văzut-o și a pornit spre ea, dar lumina a dispărut brusc, nu îndepărtându-se, ci, a declarat el,

...ca și cum cineva ar fi stins un bec. (50, p. 218)

În celebrul caz al Doctorului „X” (1-2 noiembrie 1968, în sud-estul Franței), obiectul rezultat în urma contopirii altor două, observate inițial, s-a „dematerializat”, lăsând să subziste doar

...forma lui alburie, vaporeasă, care s-a dezintegrat și a fost dusă de vânt spre est. (107)

Iată și câteva cazuri englezești, mai recente. La 29 octombrie 1990, la ora 20.15, mai multe persoane care se aflau într-o zonă

și Linda Dawson, îndreptându-se către Scarth Hill, Lancashire, au observat în văzduh

...un obiect triunghiular, de un alb strălucitor. După câțva timp, pe suprafața lui inferioară au apărut trei lumini și obiectul a dispărut brusc.

(*Ibidem*, p. 139)

La 22 februarie, la Leckhampstead Maids Moreton, Buckinghamshire, un obiect „în formă de trabuc, mai gros la mijloc, de un alb luminos”, a scos din funcțiune motorul și farurile unui automobil și l-a luminat cu un fascicul strălucitor, scoțând un fel de bâzâit. Apoi,

...fasciculul luminos, bâzâitul și OZN-ul au dispărut instantaneu, iar motorul funcționa.

(*Ibidem*, p.

141)

La 7 martie, la Northfield, Birmingham, un obiect „de forma unui zepelin”, puternic luminat, cu hublouri, scoțând „un zumzâit penetrant și continuu”, a efectuat deplasări de mică anvergură deasupra unei case, circa 25 de minute. Apoi, a declarat martora,

...nu am văzut obiectul mișcându-se: pur și simplu a dispărut din fața mea.

(*Ibidem*, pp. 141-

142)

Considerând că aceste dispariții nu s-ar putea datora decât anihilării materiei, unii oameni de știință afirmă că, întrucât nu se produce deflagrația la care ar trebui să ne așteptăm, în virtutea legii echivalenței masei și energiei, relatările martorilor nu sunt demne de crezare. Sentința se întemeiază, evident, pe o interpretare restrictivă a cunoștințelor fundamentale în domeniul fizicii teoretice, potrivit cărora structura geometrică a Universului microscopic este un spațiu-timp cu trei dimensiuni spațiale. Fizicieni de avangardă ca Andrei Saharov și Jean-Pierre Petit au imaginat însă modele teoretice în care Universul comportă mai multe straturi suprapuse. Trecerea unui obiect din stratul nostru (spațiul vizibil cu trei dimensiuni) într-un alt strat (invizibil) i-ar păstra masa și nu ar implica o transformare a ei în energie. Principiul conservării energiei nu ar fi încălcat la trecerea în stratul invizibil și la revenirea în stratul vizibil.

S-au petrecut astfel lucrurile cu obiectul observat în preajma

J. Allen Hynek față cu fenomenul „răpirilor”

Un film de mare succes, *întâlnire de aproape de al treilea tip*, a familiarizat publicul neinteresat în mod deosebit de fenomenul OZN cu clasificarea propusă de J. Allen Hynek în prima sa carte consacrată acestui fenomen*. *Al treilea tip* se referă la întâlnirile de aproape „în care se raportează prezența unor creaturi animate. (Spun «animate» mai degrabă decât «vii» ca să nu elimin posibilitatea prezenței unor roboți sau a oricărei altceva în afara unor făpturi «în carne și oase».) Aceste creaturi au fost numite «ocupanți», «umanoizi», «ozenauți» sau chiar «ozenosapiens»” (29, p. 163). La data apariției cărții, Hynek se confruntase și cu un caz în care experiența trăită de martori nu se oprirea la stadiul observării „creaturilor animate”. El îi interogase pe Betty și Barney Hill, care, în transa hipnotică provocată de psihiatrul dr. Benjamin Simon, au relatat cum au fost răpiți de ocupanții unei „nave spațiale”. Hynek a rămas convins de „sinceritatea absolut evidentă a subiecților” (*Ibidem*, p. 185), dar ține să sublinieze:

Cea mai mare parte a cazului Hill a fost revelată în stare de hipnoză, ceea ce îl face atipic. Prima parte a cazului Hill începe exact ca multe altele - o lumină pe cer, care devine mai mare și mai strălucitoare pe măsură ce se apropie, aterizarea și înspăimântătoarea experiență a întâlnirii. Dar răpirea, testele fizice și întreaga succesiune a evenimentelor, până când s-au trezit, cu 35 de mile mai departe, după două ceasuri, fără să-și amintească nimic din cele petrecute în aceste două ceasuri - iată ceva atipic.

Dacă nu ținem seama deloc de relatarea făcută sub hipnoză, prima parte corespunde modelului. Partea atipică nu e valabilă pentru studiu decât ca o întâmplare atipică. Dacă și când alte cazuri de revelație

* *The UFO Experience*, 1972 ; versiunea românească a apărut în 1978.

De fapt, la data redactării *Experienței OZN*, cel puțin încă un caz de „revelație hipnotică” era „accesibil pentru studiu”, de vreme ce fusese prezentat sumar chiar și în Raportul Condon. La 3 decembrie 1967, ora 2.30 a.m., polițistul Herbert Schirmer se afla în mașina de serviciu, pe o șosea din Ashland, Nebraska. El a observat niște lumini roșii, care păreau ale unui camion. Schirmer a trecut farurile pe faza lungă și a constatat că luminile roșii erau emise prin ferestrele unui obiect în formă de farfurie, planând la 6-8 picioare deasupra șoselei, la o distanță (măsurată ulterior) de 150 de picioare. Obiectul a devenit foarte strălucitor și a început să se înalțe, scoțând un sunet ca de sirenă. Pe jumătate ieșit din mașină, martorul a văzut cum îi trece aproape pe deasupra capului, mișcându-se apoi rapid drept în sus și dispărând. Când polițistul s-a întors la bază, ceasul arăta ora 3; or, după estimarea sa, între momentul observării obiectului și cel al înapoierii nu trecuseră mai mult de zece minute, ceea ce l-a făcut să creadă că își pierduse cunoștința timp de douăzeci de minute. În noaptea aceea nu a putut să adoarmă, a avut dureri de cap insuportabile și auzea un bâzâit continuu.

Ofițerul sub comanda căruia se afla Schirmer a declarat că acesta e un om sincer și de nădejde, fiind convins că raportul lui nu se datora unei halucinații sau unei născociri. La cererea sa, polițistul a fost supus examinării cu detectorul de minciuni, dovedindu-se că a spus adevărul. Ulterior, dr. R. Leo Sprinkle, profesor de psihologie la Universitatea din Wyoming, a efectuat un test, utilizând parțial tehnici hipnotice. Raportul Condon spune doar că

...informații noi s-au adăugat relatării polițistului despre experiența sa

OZN ; totuși, autenticitatea experienței raportate n-a fost stabilită.

(63, p. 391)

Or, tocmai aceste informații prezintă interes din unghiul cercetării cazurilor de răpiri. În stare de hipnoză, Schirmer și-a amintit că, după decolarea obiectului, nu s-a întors imediat la bază, ci l-a urmărit până la Wahoo. Acolo a încercat să ia legătura prin radio cu baza, dar emițătorul nu funcționa. Apoi motorul a calat. Obiectul s-a apropiat și a aterizat chiar în fața mașinii. Din el au ieșit câteva ființe care l-au dus în interior, unde a văzut un panou de control și aparate semănând cu niște

lor utilizează pentru propulsie

„electromagnetismul invers” și își extrag energia din marile

rezervoare de apă... în final, i s-a spus că va uita cum arată interiorul navei și i s-a comandat:

Nu vei vorbi despre ceea s-a petrecut în această noapte.

(56, p. 78)

Și soților Hill

.. li s-a dat sugestia hipnotică

de a nu-și aminti nimic despre

neobișnuita lor experiență.

(29, p. 184)

în ambele cazuri, martorii au făcut totuși revelații cruciale, sub hipnoză. Atunci?...

Nu pot să cred că ipoteticii ocupanți ai OZN-urilor n-ar fi prevăzut utilizarea acestei tehnici de investigare. Dacă au încercat să blocheze experiența răpirii în memoria conștientă, au făcut-o, poate, așa cum presupune Budd Hopkins, spre binele celui răpit, pentru a nu-l expune reacțiilor neplăcute sau chiar ostile ale celor din jur și pentru a nu-i altera sănătatea mentală, prin destrămarea concepției lui despre lume (27, pp. 229-230). O viziune optimistă, care nu e împărtășită de alți cercetători ai fenomenului răpirilor.

în alte cazuri, nu mai puțin notorii, martorilor nu li s-a cerut să uite ceea ce au trăit. Revenind la rezerva metodologică a lui J. Allen Hynek, e interesant de știut că fostul consultant științific al Proiectului Blue Book a participat și la anchetarea unui alt incident „atipic”, petrecut la 11 octombrie 1973 la Pascagoula, Mississippi. Charles Hickson, 45 de ani, și Calvin Parker, 19 ani, angajați la un santier naval din micul oraș de pe coasta Golfului

Desen realizat pe baza descrierii făcute de martor sub hipnoză

deschizătură. Se pare că Parker și-a pierdut cunoștința, din cauza șocului emoțional. Hickson, în schimb, a relatat că în interiorul obiectului domnea o luminescență albă, fără nici o sursă vizibilă. Au rămas acolo, în stare de agravitație, timp de 20-30 de minute, sub un aparat pe care l-a descris astfel:

Arăta ca un ochi. Ca un ochi *mare*. Avea ceva ca un fel de anexă. Se mișca. Arăta ca un ochi mare. Și se deplasa peste corpul meu. în sus și în jos. (2, p. 32)

Apoi, „creaturile” i-au dus la locul de unde îi luaseră și s-au întors la obiectul care a dispărut la fel de intempestiv cum apăruse.

Ofițerul de poliție care le-a consemnat relatarea, în acea noapte, pe la ora 23, a declarat că

...erau atât de înfricoșați, încât păreau să se afle în pragul unei crize cardiace. (3, p.

146)

Iar un coleg al lui, care i-a interogat a doua zi, s-a arătat convins că

Șeriful a recurs chiar la o stratagemă, ascunzând un magnetofon deschis în camera

în care Hickson și Parker erau

singuri. Discuția dintre ei a demonstrat încă o dată

marcați de ceea ce trăiseră. Hickson a trecut cu bine și proba detectorului de minciuni.

În a treia zi, la Pascagoula și-au făcut apariția dr. James Harder, profesor de geniu civil la Universitatea din Berkeley, California și dr. J. Allen Hynek, directorul Departamentului de Astronomie de la Northwestern University din Evanston, Illinois. Iată ce i-a spus Hynek lui Michel Anfrol, corespondentul ORTF la Washington, după ce a rezumat cele întâmplate:

împreună cu dr. Harder, care este un bun hipnotizator, am lucrat cam patru ore. Credeam că spiritul conștient era blocat și nu izbutea să-și amintească detaliile. Dr. Harder a încercat, sub hipnoză, să oblige subconștientul să dezvăluie ceea ce știa, dar n-a mers. Când i-a hipnotizat pe Charlie și pe celălalt, cât timp a încercat să-i facă să-și reamintească fapte reale, cum ar fi cadoul primit la cea de-a zecea aniversare etc. totul a mers bine, dar când a încercat să se refere la

recentă, pe fruntea lui Charlie s-a ivit o transpirație abundentă și el a devenit foarte tensionat. Dr. Harder a trebuit să pună capăt stării de hipnoză, de teama gravelor urmări posibile. (...)

La conferința mea de presă, am spus că acești oameni trăiseră o experiență foarte reală și foarte redutabilă. Nu puteam să spun că văzuseră un aparat veritabil, dar ceva trebuia să se fi produs, pentru că, în mod obișnuit, erau oameni din sud, calmi, normali, cu un ritm lent de viață, care iubeau pescuitul, oameni simpli, onești, inteligenți, dar neinstruiți, și deodată s-a petrecut acest lucru. Cum v-ați comporta într-o astfel de împrejurare? (5, pp. 227-228)

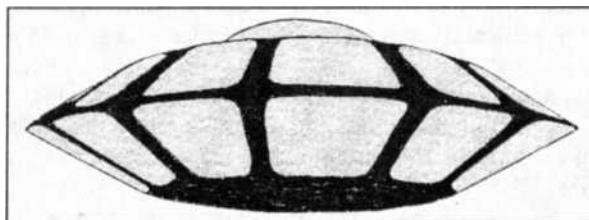
Fiind convins că, asemenea soților Hill, Hickson și Parker erau sinceri când vorbeau despre ceea ce li se întâmplase, Hynek se oprește în pragul acceptării implicațiilor acestor recunoașteri. Astronomul nu se consideră îndreptățit să pătrundă pe tărâmul unei alte discipline și să se pronunțe în legătură cu aspectul cel mai straniu al „experienței foarte reale și foarte redutabile”. Au făcut-o psihologii și psihiatrii, printre aceștia din urmă numărându-se dr. John Mack, de la Universitatea din Harvard. În cartea sa din 1994, *Răpire. întâlnirile oamenilor cu extratereștri*, el a exprimat, în limbajul profesiei sale, un punct de vedere similar cu acela al lui Hynek:

E greu de imaginat cum ar putea psihicul să genereze un nivel al emoției atât de intens, fără o anumită expunere la o experiență extraordinară, ca sursă a acestei emoții. (37, p. 430)

Iată încă un argument factic în favoarea acestei concluzii.

La 5 noiembrie 1975, ora 18.15, o echipă de muncitori forestieri se întorcea de la lucru, pe un drum accidentat din Apache-Sitgreaves National Forest, la circa 20 de kilometri sud de orașul Heber, comitatul Navajo, Arizona. Micul autocar era condus de șeful echipei, Michael Rogers (28 de ani). Lângă el stăteau Ken Peterson (25 de ani) și Travis Walton (22 de ani); în spate, Dwayne Smith (19 ani), Allen Dalis (21), John Goulette (21) și Steve Pierce (17). Mașina se deplasa numai cu 5-7 kilometri pe oră, din cauza terenului accidentat. La un moment dat, Dalis a observat o lumină gălbuie prin pădurea deasă de pini. Walton, care a întrezărit-o și el, a crezut că era soarele în amurg, dar și-a dat seama că lumina se afla spre nord-vest. Autocarul a continuat

farfurii adânci suprapuse și răsturnate. Fiecare „farfurie” era alcătuită din panouri aurii, strălucind ca metalul încins și despărțite de zone mai închise la culoare.

Travis Walton i-a strigat lui Rogers să oprească, a deschis portiera, a sărit din autocar și s-a îndreptat, aproape alergând, spre obiect*.

Rogers a oprit motorul și l-a urmărit prin parbriz. Când Walton s-a

apropiat de obiect, ceilalți au auzit un sunet ca o sonerie de alarmă.

Când s-a oprit, privind în sus, sunetul a devenit asemănător cu cel al

început să oscileze pe axa

eva secunde, apoi a făcut un

la de lemne. În acel moment, nină albastră-verzuie, cu un

pe Walton în față și în piept, fără nici un zgomot, învăluindu-l într-un halou albăstrui,

împingându-l înapoi și ridicându-l la circa 30 de centimetri deasupra solului.

* Când a fost întrebat de Hynek de ce s-a comportat astfel, în vreme ce toți ceilalți rămăseseră așezați pe locurile lor, în autocar, Walton i-a răspuns că era foarte curios și se temea ca obiectul să nu plece, înainte ca el să-l poată vedea de aproape

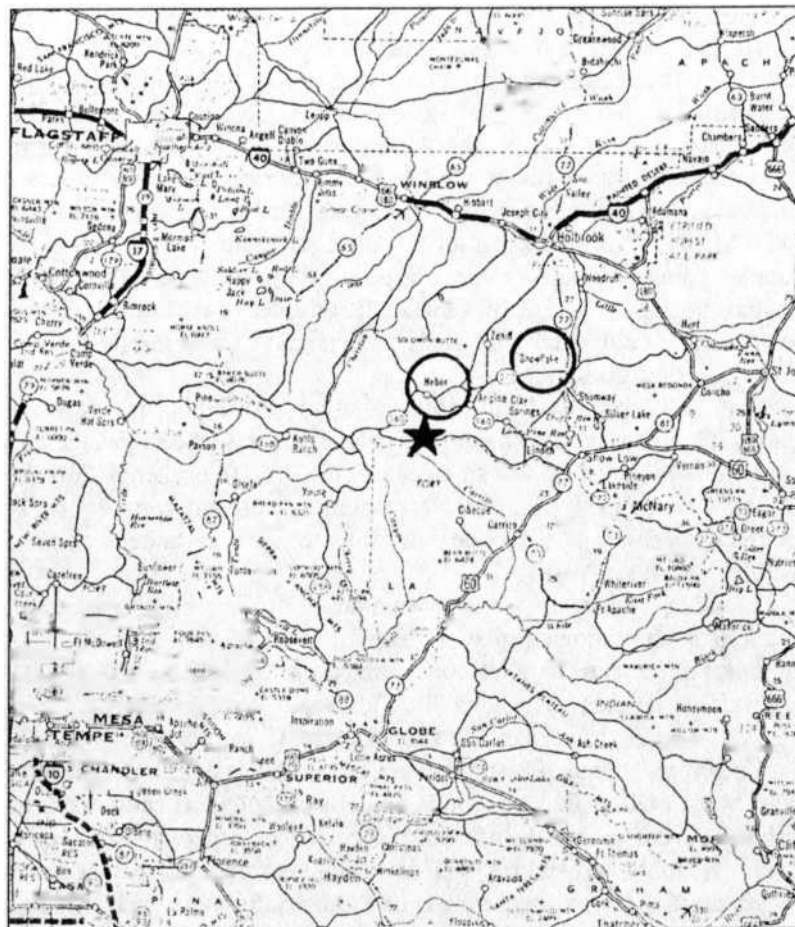
locul acestei dramatice întâmplări. Doar unul dintre cei șase oameni terorizați, Ken Peterson, l-a văzut pe Walton căzând la pământ. După ce au parcurs cam jumătate de kilometru, s-au oprit, pentru că obiectul nu-i urmărise. Nu îndrăzneau să se întoarcă, deși le era rușine că-l abandonaseră pe camaradul lor. Apoi Rogers a văzut, printre copaci, o lumină ridicându-se din punctul în care se opriseră pentru a observa obiectul și țâșnind spre cer, către nord-est. S-au întors, dar n-au găsit nici o urmă a obiectului sau a lui Walton. L-au căutat cam douăzeci de minute și s-au hotărât să meargă la postul de poliție din Heber, unde au ajuns la 19.30. Viceșeriful Chuck Allison a declarat că erau „extrem de tulburați, unul chiar plângea”, adăugând: „Dacă mințeau, erau actori al naibii de buni”.

După două ore, la locul faptei se aflau câțiva polițiști, Rogers, Dalis și Goulette; ceilalți membri ai echipei refuzaseră să-i însoțească, întinericul nu le-a îngăduit să efectueze o cercetare eficientă. A doua zi, joi, 6 noiembrie, cincizeci de oameni au cercetat zona din jurul locului dispariției, pe o rază de patru kilometri. Pe harta de la p. 172, locul e indicat cu o stea.

Căutarea a fost suspendată după-amiază, iar vineri a fost dat publicității un comunicat privind dispariția lui Walton. Sâmbătă 8 și duminică 9, cercetările s-au concentrat asupra regiunii de la sud de grămada de lemne; s-a folosit și un elicopter. Nici un rezultat.

Cum încă de joi se lansase zvonul că ar fi vorba despre o farsă, dacă nu chiar o crimă, Duane Walton, fratele lui Travis, i-a cerut șerifului Martin Gillespie să-i supună pe cei șase colegi ai celui dispărut testului cu detectorul de minciuni. Aceștia au acceptat fără nici o ezitare și luni, 10 noiembrie, s-au prezentat la examenul efectuat de un expert de la Arizona Department of Public Safety. Au fost întrebați dacă l-au rănit sau l-au ucis pe Travis Walton - toți au răspuns că nu - și dacă au văzut un OZN - toți au răspuns că da. Examinarea lui Allen Dalis a fost considerată „neconcludentă”, datorită stării de agitație a tânărului.

La puțin timp după miezul nopții de 10 spre 11 noiembrie, Neff Grant, cumnatul lui Travis, domiciliat în Snowflake, a fost chemat la telefon. La început, n-a recunoscut vocea slabă, nedeslușită, neclară de la capătul firului. Apoi și-a dat seama că

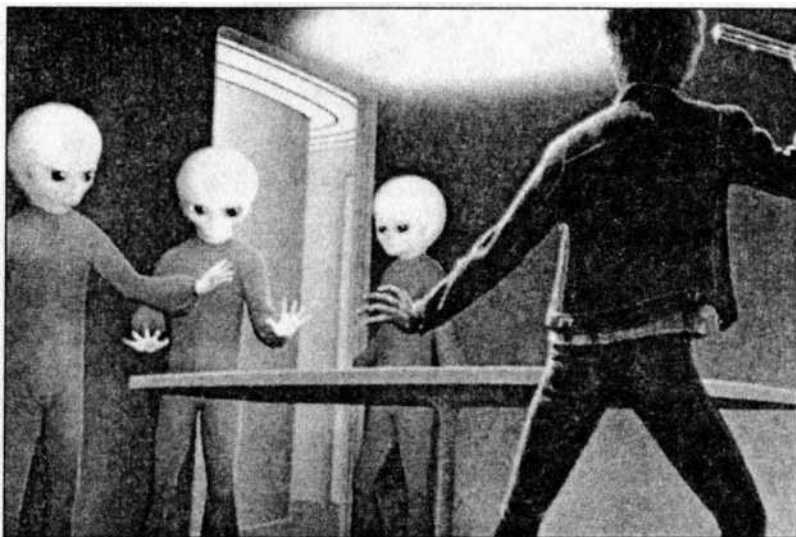
dureri la piept și la cap. Nu i-a venit să creadă că lipsea de cinci zile; de altfel, hainele și mâinile îi erau curate, nu cum ar fi fost de așteptat după atâta timp petrecut în pădure. Acasă la sora și la cumnatul său, a băut foarte multă apă și a mâncat, înainte de a povesti ce-și amintea că i se întâmplase.

Când a fost lovit de fasciculul de lumină, și-a pierdut cunoștința. S-a trezit întins pe o masă metalică, sub un plafon plasat destul de jos, de unde venea lumina. Avea un aparat pe piept și simțea dureri difuze în tot trupul, dar mai cu seamă la cap. A crezut că este într-o cameră de spital, dar a văzut că în

circa 1,5 metri, îmbrăcate cu veșminte de culoare portocaliu închis, spre maro. Erau complet chele, aveau ochi mari, aurii, un nas mic, fără nări, și o gură mică, mereu închisă.

Oasele lor subțiri erau acoperite cu o carne de culoare albă, ca aceea a plantelor de mlaștină. Când și-au întins mâinile spre mine, am remarcat că degetele n-aveau unghii. Mâinile erau mici, delicate și fără păr pe dosul palmelor. Degetele subțiri și rotunjite păreau netede și lipsite de articulații. (58, p. 198)

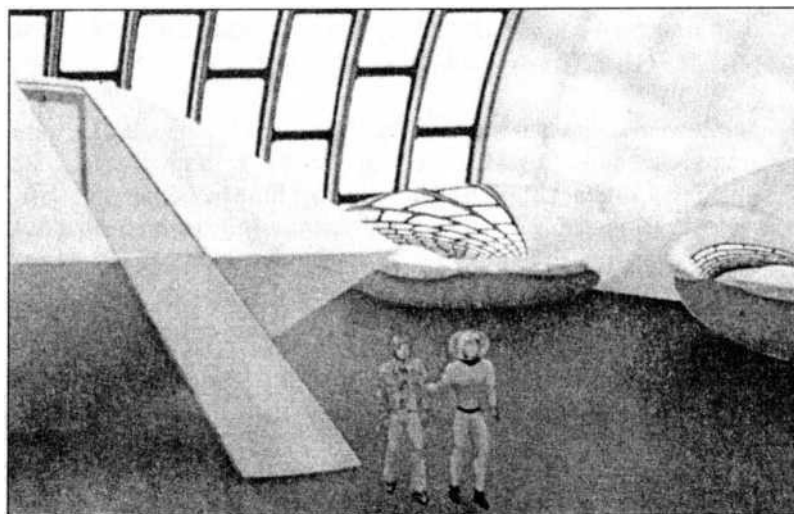
Aerul din încăperea era cald și umed; Travis reușea cu greu să respire. Simțindu-se ca într-o cușcă, el avea impresia că i se transmite telepatic intenția de a-l studia, pentru a-i cunoaște mai bine pe oameni. Cuprins brusc de furie, s-a ridicat de pe masă și și-a smuls de pe piept aparatul, care a căzut pe podea. Travis a luat un tub și a încercat să lovească fiintele acelea. dar ele au

Travis a ieșit și el, a luat-o spre stânga și a ajuns într-o cameră care

i s-a părut asemănătoare cu un planetariu: prin pereți, tavan și podea se vedea ceva ca niște stele. În mijloc, un fotoliu cu manete pe brațe. Prins de brațul drept era un fel de ecran cu linii frânte. Manetele de pe brațul stâng făceau să se miște „stelele”, cele de pe brațul drept - să se miște liniile de pe ecran. În prag a apărut un om înalt de circa 1,80 metri (ca și Travis), într-un combinezon

de-a face cu o ființă pe care o credea congeneră, Travis i s-a adresat, dar „astronautul” nu părea să-l înțeleagă. I-a făcut semn să-l urmeze, au coborât pe o rampă și au ajuns într-un hangar de mari dimensiuni, în care se aflau câteva discuri asemănătoare

Travis ar fi vrut să le examineze, dar străinul l-a condus printr-un culoar compartimentat de uși care culisau, fără să fie atinse, până la o încăpere dreptunghiulară, unde se aflau alți doi bărbați și o femeie, îmbrăcați la fel ca însoțitorul său, dar fără căști. Toți trei păreau să aparțină aceleiași familii, având cam 25 de ani (pământești), părul aspru, blond și ochii căprui-aurii. Femeia și un bărbat l-au dus, cam fără voie, pe Travis către masa acoperită cu o placă neagră din centrul încăperii, l-au așezat pe ea și i-au pus pe față un fel de mască cu oxigen. Travis și-a pierdut din nou cunoștința și s-a trezit noaptea, pe marginea unei șosele. A mai apucat să vadă cum un disc, mai mare decât cel care-l răpise, se înalță deasupra lui și se pierde în văzduh. Dându-și seama că șoseaua este cea care duce la Heber, a reușit să ajungă la benzinăria din marginea orașului și să-i telefoneze cumnatului său.

Aventura lui Travis Walton a fost intens mediatizată și a constituit un adevărat măr al discordiei pentru diferitele asociații ufologice din Statele Unite, care s-au întrecut în pripeli, stângăcii

Este exemplul tipic al modului în care nu trebuie să fie efectuate investigații și în care lipsa de coordonare tulbură apele, ațâțând diferitele grupuri ufologice unul împotriva altuia, întunecând, în loc să limpe-

zească, astfel de cazuri potențial importante. (112)

Să reținem totuși că, după ce l-a interogat pe Travis în stare de

hipnoză profundă, dr. James Harder s-a arătat convins de realitatea

fizică obiectivă a răpirii, împotriva opiniei celor care susțineau că tânărul e sincer, dar relatarea lui se datorește unor traume reprimite.

Proba detectorului de minciuni a dat și ea un rezultat pozitiv. Iată cum

a răspuns Travis la întrebările puse de George Pfeiffer de la Ezell Polygraph Institute:

1. Erai pasionat de OZN-uri înainte de 5 noiembrie 1975? - Nu.

2. Ai folosit droguri ilegale după 1 noiembrie 1975? - Nu.

3. Ai fost sincer cu domnul Lorenzen* când i-ai relatat experiența ta?

- Da.

4. Ai fost lovit de o rază verde-albăstruie în seara zilei de 5 noiembrie

- Da.

5. Ți amintești doar a experienței cu OZN-ul ? - Da.

6. Te-ai aflat pe o masă, în

7. Ai văzut trei creaturi ci

8. Te-ai înțeles cu alții să

9. Ai fost exact în de
(*Ibidem*)

în fotografia de mai jos, T
Leo

* împreună cu soția sa, Coral, Jim Lorenzen a întemeiat, în 1952, APRO (*Aerial Phenomena Research Organization*), prima asociație privată americană de studiu al OZN-urilor, care și-a încetat

Când dr. Harder a încercat să descopere dacă mai erau amintiri refulate, care nu puteau fi scoase la lumină, a crescut teama că aş fi putut muri, dacă hipnoza ar fi continuat. Nu ştiu care a fost opinia lui Harder, dar unii dintre experţii prezenţi au crezut că era vorba despre subconştientul meu şi că, poate, nu mai era nimic de amintit. (...) Am fost nevoit să mă confrunt cu posibilitatea de a merge înainte cu şedinţele (de hipnoză), eram sincer curios să ştiu ce se întâmplase şi să capăt răspunsuri la toate întrebările pe care mi le pusesem, dar până la urmă am renunţat: era deja prea multă tensiune şi diferite persoane ar fi reacţionat la noile informaţii, ceea ce ar fi dus la un impact ulterior negativ în viaţa mea. Travis s-a referit şi la relaţia lui cu J. Allen Hynek, caracterizându-l astfel:

O persoană obiectivă, pregătită din punct de vedere ştiinţific, care nu trăgea concluzii pripite. A analizat în profunzime dovezile; înainte de a-şi exprima opinia, a aşteptat să mă cunoască şi, cu toate că era presat din mai multe părţi, şi-a spus părerea numai după ce a strâns toate datele necesare. Într-o conferinţă de presă, a afirmat că e un caz autentic şi a demontat acuzaţiile neîntemeiate la adresa mea, deci o persoană admirabilă. (68)

De fapt, „persoana admirabilă” a fost mai circumspectă. Într-o conferinţă de presă care a avut loc la Florenţa, la 20 mai 1978, după ce a prezentat evenimentul petrecut cu trei ani în urmă în Arizona, precizând că nu este singular, Hynek a conchis :

Ne aflăm în faţa unor simple fantezii sau a unor istorii reale ? în cazul lui Walton, înclin să cred că prima parte, cea care priveşte observarea obiectului, poate fi adevărată. În schimb, las deschisă problema răpirii; nu mă pronunţ încă în mod definitiv. Repet doar ce a spus cândva generalul Samford şi anume că mărturiile despre OZN-uri sunt istorii *incredibile*, relatate de persoane *credibile**. (29)

În fotografia de. pe pagina alăturată, făcută la Florenţa, Hynek prezintă *International UFO Reporter*, revista trimestrială publicată de CUFOS (*Center for UFO Studies*), organism înfiinţat de el în 1974.

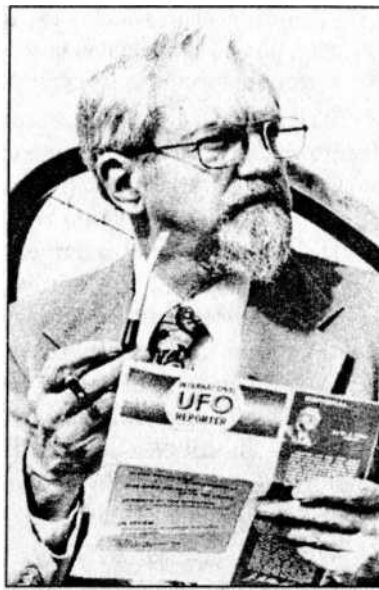
Ultimele contacte ale lui Hynek cu fenomenul răpirilor au avut loc în perioada investigaţiei împreună cu Philip I. Imbroano

* La conferinţa de presă din 29 iulie 1952 (vezi capitolul „OZN-uri deasupra Casei Albe”), generalul John Samford, directorul Serviciului de Informaţii al Air Force, a declarat, printre altele: „...cam 20% din totalul rapoartelor provin de la observatori credibili, care relatează

în noaptea de 24 martie, John Wright și doi copii ai vecinilor săi, Jack, de 16 ani, și sora sa Ellen, de 13 ani, se aflau lângă Mount Storm în Stormville, statul New York, când au văzut un obiect în formă de V, de mărimea unui teren de fotbal, care plana la circa 200 de picioare deasupra capetelor lor. Pe întreaga lui suprafață scânteiau numeroase lumini. După douăzeci de minute, obiectul a început să se miște, fiind urmărit de Wright mai bine de o oră, timp în care a străbătut doar 20 de mile, înainte de a dispărea din raza vizuală.

Până aici, e aproape o întâlnire de primul tip, neobișnuite fiind doar dimensiunile obiectului, înălțimea la care a evoluat (60 de metri!) și durata observației. Numai că, după ce a acceptat să fie hipnotizat, Wright a spus, în transă, următoarele :

Când am ajuns acasă (după urmărirea OZN-ului), eram cam amețit. M-am culcat imediat și am avut acest vis ciudat. În vis s-au petrecut aceleași lucruri, dar de data asta copiii și cu mine am fost duși în OZN. Acum ne uitam la el, în sus, și în clipa următoare ne aflam înăuntru și acolo erau tipii ăia. Erau cinci și lucrau la un panou de control straniu. Erau înalți cam de cinci picioare și patru țoi și aveau capete mari, guri și

Ei îmi spuneau că nu-mi vor face rău mie sau copiilor, când, dintr-o dată, bum !, sunt din nou în Jeep cu copiii, copiii țipă, vor să plecăm de acolo, și obiectul se îndepărtează încet spre nord. (31, p. 161)

Wright a fost șocat de această revelație hipnotică, dar a susținut că fusese doar un vis. O interpretare plauzibilă, numai că, discutând cu Jack, investigatorii au aflat că acesta și sora sa trăiseră aceeași experiență onirică, descriind aproape la fel interiorul navei și echipajul ei.

Un caz oarecum similar este cel care a avut-o drept eroină pe Monique O'Driscoll. În aprilie 1983, ea a văzut mai multe lumini ciudate când se plimba împreună cu câinele în preajma casei sale din Lake Cârmei, statul New York. După dispariția luminilor, s-a întors acasă și a constatat că era cu o oră mai târziu decât s-ar fi așteptat. Dorind să afle ce se întâmplase în acel interval, i s-a adresat lui Budd Hopkins, autorul best-seller-ului *Timp lipsă*, specializat în cercetarea unor astfel de blocaje ale memoriei. Sub hipnoză, Monique a spus că, pentru că luminile reapăruseră și ea nu putea să adoarmă, a ieșit iar, cu câinele:

Pe alee, văd că lumina e tot acolo. Cobor spre lac, ca să mă apropiu de ea. Mă simt foarte obosită. Nu mai văd bine. Mă simt ca și cum... ca și cum n-aș fi nicăieri. Mă simt... ca și cum n-aș fi pe alee. Unde mi-e câinele ?

Mă simt slăbită. Nu-mi simt picioarele. Mă simt foarte ciudat. Ca și cum n-aș avea trup. Nu văd nimic. Nu văd copacii. Nu văd lacul...

Ce se întâmplă? Nu-mi simt decât bătăile inimii... Simt o apăsare pe piept, ca și cum ceva ar sta pe pieptul meu. Are mărimea unui pahar și mă apasă pe piept... E greu... simt ceva ca o ușoară vibrație. Mă doare un pic. Simt că trupul îmi tremură... (Ibidem, p. 163)

În clipa aceea, Hopkins a asigurat-o că durerea și tremurul vor trece. Apoi a întrebat-o în ce poziție stă. Monique a răspuns că e întinsă pe spate, dar nu vede nimic, pentru că ține ochii închiși.

Hipnotizatorul i-a spus că poate să vadă, dacă vrea. Și discuția a continuat astfel:

Hopkins: Acum ce vezi ?

Monique: N-am deschis ochii.

Hopkins : De ce anume te temi de ceea ce vei vedea?

Monique : Fără păr. Capete mari.

Hopkins : Vorbesc cu tine ?

Monique: Nu.

Hopkins : Au de-a face cu apăsarea de pe pieptul tău ?

Monique: Se mișcă în jurul meu. Sunt cenușii. Degete descărnate. Lucrează la niște panouri. Discuri, manete...

Hopkins : Poți să vezi ce-ți pricinuieste apăsarea de pe piept ?

Monique: Ceva de argint. Plat. Rotund. Pare plat dedesubt, dar e lung. E înalt și e conectat la altceva, ca un fel de braț mobil. Încăperea e circulară. Sunt panouri peste tot.

Hopkins : Câte ființe se află acolo ?

Monique : Patru. Una e în stânga mea. Celelalte trei se mișcă pe podea. Pot să le văd la picioarele mele. Doar una e aproape de mine. Celelalte sunt în fața panourilor.

Hopkins : Cum te simți acum ?

Monique : Nu mi-e teamă de ele. Mă simt liniștită. Au luat lucrul acela (de pe pieptul meu - I.H.). Nu văd nimic.

Hopkins: Ai mai văzut ființele astea înainte ?

Monique: Nu.

Hopkins : Sunt tot acolo ?

Monique : Nu știu unde mă aflu acum... Văd lacul... îmi chem câinele. A fost în apă. Încep să merg spre casă. Mi-e frig. Nu mă simt bine. Sunt atât de obosită... Mă simt confuză...

(*Ibidem*, pp. 164-165)

Și mai asemănătoare cu experiența lui John Wright este aceea a lui Robert Tamerson. La 26 august 1984, ora 20, el se afla pe drumul care înconjoară Candlewood Lake, lângă Danbury, când a observat câteva lumini strălucitoare, care se apropiau dinspre vest. Crezând că ar putea fi un avion pe cale să aterizeze forțat, a oprit și a ieșit din mașină. A constatat curând că luminile aparțineau unui obiect triunghiular mare, care s-a oprit chiar deasupra lui, la o altitudine de circa 800 de picioare. Și-a reluat deplasarea, mai întâi încet, ...apoi, brusc, a țâșnit și, în două secunde, a dispărut la orizont.

(*Ibidem*, p. 132)

Tamerson s-a urcat în mașină, convins că privise obiectul nu mai mult de cinci minute, și a văzut că ceasul arăta 20.30. Câteva nopți la rând, el a visat că e luat la bordul OZN-ului și că niște ființe stranii îl așază pe o masă și plimbă un aparat, în sus și în jos, peste pieptul lui.

Toate acestea au fost doar vise prilejuite de întâlnirile

trei cazuri, J. Allen Hynek n-a putut să-și spună ultimul cuvânt. El a murit în aprilie 1986, când rezultatele investigațiilor pe care le efectuase împreună cu Philip J. Imbrogno și Bob Pratt existau numai sub formă de fișe. *Asediu nocturn*, cartea semnată de toți trei, a fost redactată mai târziu și a apărut abia în octombrie 1987. Imbrogno și Pratt n-au trecut însă peste reticența astronomului față de „întâmplările atipice”, lăsând fără răspuns întrebările privind natura reală sau imaginară a contactelor cu ocupanții OZN-urilor.

Adevărul este că specialiștii s-au implicat în studierea metodică a fenomenului răpirilor mai ales după 1990. Și mă întreb cum ar fi primit Hynek, dacă ar mai fi trăit în 1994, concluziile unui psihiatru de talia lui John Mack, care scria, după patru ani de cercetare asiduă, efectuată potrivit regulilor stricte ale profesiei sale:

Răpirile OZN și fenomenele conexe sugerează, în primul rând, că oamenii nu sunt ființele inteligente predominante, într-un univers mai mult sau mai puțin lipsit de viață conștientă. Dar experiențele răpiților arată, de asemenea, că suntem parte a unui cosmos care conține ființe inteligente mult mai evolute ca noi în anumite privințe și capabile să ne facă să ne simțim neputincioși, în scopuri pe care abia începem să le înțelegem.
(37, p.419)

Dar poate că îndoiala nu are rost. în definitiv, gândurile psihiatrului coincid cu cel formulat de astronom în 1977, în a doua carte a sa consacrată fenomenului OZN:

Știm atât de puțin despre vastul univers, legați cum suntem

Acei oameni minunați dispăruți cu mașinile lor zburătoare

Cu mult înainte ca Serge Hutin și W. Raymond Drake, Robert Charroux și Peter Kolosimo, Aleksandr Kazanțev și Erich von Däniken

să fluture steagul paleoastronauticii,

Cartea

faptelor damnable, apărută în 1919:

Cred că suntem o proprietate.

Aș spune că aparținem cuiva:

Că, odinioară, Pământul acesta era
Țara

Nimănui, că alte lumi îl explorau și
îl

colonizau și se războiau între ele
pentru

posesia lui, dar că acum are un
pro-

prietar... (14, p.163)

Un corolar al acestei afirmații este
un pasaj dintr-o altă carte a lui Fort,

Pământuri noi (1923):

E de presupus că, dacă nave
extrapământ-

tene s-au apropiat uneori de
Pământ,

navigând apoi mai departe,
aeronauți

terestri să fi părăsit ocazional globul nostru sau să fi fost
capturați și

duși departe de acest Pământ. (*Ibidem*, p. 521)

Pentru prima oară, dispariția unor avioane și a echipajelor lor
este

Charles Fort

Dacă vecinătatea oceanului îngăduie o ipotetică explicație convențională a „pierderii” lui Jewel, cazul căpitanului Mansell R. James rămâne învăluit într-un mister impenetrabil. La 29 mai 1919, James a plecat de la Lee spre Atlantic City și a dispărut în zona dealurilor Berkshire. Mai multe echipe anume alcătuite l-au căutat pretutindeni. La 4 iunie, acestor echipe li s-au alăturat avioane militare, care au efectuat o cercetare sistematică a terenului, fără succes.

Până în momentul în care scriu, s-a înregistrat doar confuzia telegramelor de presă : că doi copii au văzut un avion, cam la treisprezece mile nord de Long Island Sound; că doi bărbați au văzut un avion căzând în fluviul Hudson, lângă Poughkeepsie ; că într-o prăpastie a muntelui Riga, lângă Millerton, New York, au fost găsite rămășițele unui avion; că o bucată dintr-un avion a fost aruncată de valuri pe țărm, din Long Island Sound, lângă Brandford. După câte știu, subiectul a fost abordat ultima oară în vara lui 1921. Un obiect greu a fost descoperit pe fundul fluviului Hudson, lângă Poughkeepsie, și s-a crezut că este avionul căpitanului James. A fost scos la suprafață și s-a constatat că era un buștean.

(*Ibidem*, p.

522)

În anul morții lui Fort, 1932, a apărut ultima sa carte, *Talente nedomesticite*, care prezintă alte două cazuri neelucidate. În dimineața zilei de 7 martie 1922, ofițerul aviator B. Holding a decolat de pe un aerodrom de lângă Chester, pentru un zbor de scurtă durată deasupra regiunii Wales din Marea Britanie. Pe la ora 11, avionul a fost văzut lângă Llangolen, de unde s-a întors către Chester. Apoi, tăcere. A fost căutat trei săptămâni de poliție, de fermieri și bicicliști din mai multe localități. La 30 martie, ziarul londonez *Daily Chronicle* scria:

E incredibil, dar nu s-a mai auzit nimic despre Holding.

Comentariul lui Fort:

Holding a dispărut departe de mare și deasupra unui ținut foarte populat. Una dintre preocupările mele a fost aceea de a cerceta șase ziare londoneze din anii 1919-1926 și e improbabil să se fi aflat ce s-a întâmplat ulterior cu Holding, fără ca eu să știu. Nu dețin datele necesare pentru a specula despre misterul Holding, dar cunosc istoria a doi oameni ale căror urme pe sol s-au oprit la fel de brusc cum s-a oprit urma lui Holding în văzduh...

(*Ibidem*, p.

deasupra unui deșert din Mesopotamia. Conform planului de zbor, misiunea trebuia să dureze câteva ore. Avionul nu s-a întors, iar în urma căutărilor a fost găsit în deșert. Nu se știe de ce aterizase; condițiile meteorologice erau normale și nu existau urme de gloanțe. Ziarul *Sunday Express*, care a relatat incidentul în 21 și 28 septembrie 1924, precizează:

în rezervor mai era benzină. Aparatul era în perfectă stare. De fapt, s-a zburat cu el înapoi, pe aerodrom.

Dar cei doi aviatori dispăruseră. Urmele pașilor lor se vedeau pe nisip, până la patruzeci de iarzi de aparat. Comentariul lui Fort : Aterizarea avionului era inexplicabilă. Acceptând acest fapt ca pe un mister minor, s-a sugerat că sfârșitul brusc al urmelor se datora capturării lui Day și Stewart de către niște beduini ostili, care șterseseră toate urmele de pe nisip, începând din punctul situat la patruzeci de iarzi de avion. Dar nu se poate concepe că beduinii ostili au tot șters, fără să se oprească la un moment dat, așa că a fost organizată o căutare, pentru a se vedea unde reîncep urmele.

La căutare au participat avioane, mașini blindate, poliția călare. S-au promis recompense. Patrurile tribale au căutat fără întrerupere, timp de patru zile. Nicăieri nu au fost găsite alte urme, dincolo de punctul în care urmele de pe nisip se terminau brusc. Ultima știre din fișierul meu este din ziarul londonez *Sunday News*, numărul din 15 martie 1925 - misterul aviatorilor britanici dispăruți a rămas nedezechelat. (*Ibidem*, p. 954)

Fort nu spune că Day și Stewart au fost „capturați și duși departe de acest Pământ”. Dar există o altfel de cale de a „extrage” oameni dintr-un deșert, fără a lăsa urme, în afara celei aerospațiale ? Cât despre „misterul minor”, colecționarul de fapte damnable sugerează o explicație, pornind de la „aterizările forțate” ale unor avioane franceze care zburau deasupra teritoriului german. El citează din ziarul londonez *Daily Mail*, numărul din 1 septembrie 1923 :

Au fost enunțate două teorii. Una, că magnetoul avionului poate fi afectat printr-o concentrație de raze radio; alta, că a fost descoperită o nouă rază, care topește anumite metale. În legătură cu aceasta, trebuie notat că majoritatea aterizărilor forțate ale avioanelor franceze care zburau de la Strasbourg la Praga au avut loc în vecinătatea unui aerodrom german, lângă Furth.

fost emise raze destul de puternice pentru a topi o mică bobină de sârmă; referindu-se la „accidente” din Germania, el preciza însă:

E o mare diferență între a transmite o astfel de putere la unul sau două picioare, ori la o mie sau două mii de iarzi.

Concluzia lui Fort:

Aterizările forțate ale avioanelor franceze în vara anului 1923 rămân neexplicate. (*Ibidem*, p. 956)

Dacă în cazurile prezentate până acum implicarea OZN-urilor era doar o prezumție, incidentul produs la 23 noiembrie 1953 a beneficiat de cautiunea unui „martor” imun la subiectivism. În acea zi, un F-89c a fost trimis de stația radar „Naples” să intercepteze și să identifice o aeronavă necunoscută, care zbura deasupra Lacului Superior. Echipajul era alcătuit din pilotul lt. Felix Moncla Jr. și observatorul radar lt. R.R. Wilson, aparținând Escadronului 433 de vânătoare-intercepție, de la baza Air Force Truax, Wisconsin. Ei erau detașați temporar la baza Air Force Kinross, Michigan, în vreme ce personalul bazei făcea manevre la Yuma, Arizona. Amândoi aveau la activ multe ore de zbor.

Interceptorul a decolat de la baza Kinross la orele 1833 EST. Controlul radar inițial a fost menținut de stația „Naples”, fiind transferat, la 1841 EST, stației „Pillow”. Avionul zbura atunci la 30.000 de picioare. La 1847 EST, la cererea stației „Pillow”, a coborât la 7.000 de picioare, pentru a începe interceptia. În acel moment se afla la aproximativ 150 de mile nord-est de baza Kinross, deasupra zonei de nord a Lacului Superior. La 1851 EST, i s-a cerut pilotului să vireze spre cap 20°. După ce a efectuat manevra, i s-a transmis că aeronava neidentificată se afla la ora 11, distanța 10 mile. Apoi, ecourile ambelor ținte au fost văzute fuzionând pe ecranul radarului. Aeronava neidentificată și-a urmat ruta inițială, iar F-89 a dispărut de pe ecran, în raportul oficial întocmit de investigatorii Air Force se afirmă: Aeronava necunoscută interceptată era un Dakota (C-47), Seria No. VC-912, al Royal Canadian Air Force, zburând de la Winnipeg la Sudbury, Canada. În momentul interceptiei, trecea pe deasupra zonei de nord a Lacului Superior, de la vest spre est, la o altitudine de 7.000 de picioare. (47)

Avionul pierdut a fost căutat, fără succes, de forțele aeriene americane și canadiene. A fost acoperit un procent de 80% din

Guvernul canadian a respins categoric explicația dată de Air Force, care nu ține seama de fuziunea celor două ecouri radar. Dacă obiectul neidentificat ar fi fost aeronava Dakota, aceasta n-ar fi rămas neatinsă după coliziune și n-ar fi putut să-și urmeze ruta. De altfel, nici atunci și nici mai târziu nu a fost prezentată o dovadă materială care să justifice concluzia amintită. Ciudat mi se pare că raportul Air Force nu spune un cuvânt despre discuțiile dintre pilotul lui F-89 și stația „Pillow”, în faza finală a interceptiei, discuții fără îndoială înregistrate, conform procedurii standard. Kevin D. Randle, a cărui carte *Proiectul Pulbere Lunară* (47) mi-a oferit datele necesare reconstituirii unui eveniment petrecut acum aproape o jumătate de veac, nu se referă la această absență semnificativă. El menționează doar că în dosarul cazului Kinross a găsit două foi de hârtie. Una conținea concluzia Air Force că F-89 dispăruse încercând să intercepteze o aeronavă canadiană (după un an de la incident, cargoul C-47 se transformase, în opinia investigatorilor, într-un avion de vânătoare, versiune respinsă la fel de hotărât de autoritățile canadiene). A doua reproducea un pasaj dintr-o lucrare a lui Donald Menzel, care era de acord cu explicațiile Air Force - cu ambele explicații...

Contribuția lui Randle la tentativa de elucidare a misterului constă mai ales în descoperirea unui ofițer care se afla la baza Kinross în ziua cu pricina. El i-a spus că existau două păreri în legătură cu cele întâmplate. Unii susțineau că avionul se prăbușise în lac, scufundându-se intact. În acest caz, n-ar fi existat resturi pe care echipele de salvare să le găsească la suprafață și nici urme de ulei. Alții, cei mai mulți, erau convinși că obiectul neidentificat, orice ar fi fost el, „luase” avionul și echipajul, după cum stătea mărturie fuzionarea celor două ecouri pe ecranul radar.

În acea perioadă, în zona bazei Kinross avuseseră loc și alte observații neexplicate. Un prieten al ofițerului fusese însoțit în zbor de un OZN. El și pilotul avionului cu care efectua antrenamentul erau îngrijorați, știind ce se întâmplase cu puțin timp înainte. Comandantul zborului a decis totuși să intre în acțiune. Amândouă avioanele s-au îndreptat spre OZN, care a dispărut, accelerând fulgerător. Cu toate că raportul privind acest incident fusese înaintat pe canalele prevăzute de regulamentele Air Force, el a fost găsit în dosarele Proiectului

Randle a aflat de la interlocutorul său că în perioada 1955-1960, când acesta lucra la Pentagon, având gradul de colonel, patru avioane dispăruseră după ce se apropiaseră de un OZN, în Tennessee sau Kentucky. Întrebat dacă au fost găsite resturi ale avioanelor, Exon a răspuns:

Nu, după câte știu. Cazul a fost investigat și a fost consemnat într-un proces-verbal; este un gen de întâmplare misterioasă. (47, p. 170)

Lipsită de ambiguitate este declarația dată sub jurământ de Eugene Metcalf:

La 9 martie 1955, la aproximativ 17.50, în timp ce stăteam în curtea din spate a casei mele din Paris, Illinois, am asistat la „răpirea” unui reactor. Avionul venea spre mine dinspre sud-vest și se deplasa spre nord-est. În vreme ce-l priveam, o navă cu un aspect ciudat a venit din spatele avionului și l-a înghițit. OZN-ul avea o deschizătură aflată în dreptul ochilor mei și a „luat” avionul prin această deschizătură. Apoi OZN-ul a planat, a pulsat și s-a mișcat în sus și în jos. În sfârșit, a părut că se rotește și s-a înălțat.

În timp ce se ridica, rotindu-se, prin deschizăturile ca niște hublouri din jurul părții inferioare au ieșit aburi. Avionul și OZN-ul se vedeau perfect și se distingeau clar pe cer. Obiectul era argintiu strălucitor și n-am auzit nici un zgomot. Era foarte mare și avea forma unui clopot.

(*Ibidem*, pp. 170-171)

Eugene Metcalf a dat declarația la 2 aprilie 1957, în Edgar County, Illinois. Anterior, el trimisese scrisori în care își relata observația ziarului *American* din Chicago, care nu i-a răspuns, și săptămânarului *Newsweek*, care ar fi publicat-o, dacă s-ar fi găsit spațiul necesar; Patrului Aeriene Civile, care a afirmat mai întâi că era un avion american, apoi că nu știe despre ce e vorba; FBI-ului, care i-a mulțumit pentru informație, determinându-l pe expeditor să comenteze:

Poate că vreunul dintre ei o să-și țină ochii deschiși. (*Ibidem*, p. 171) Un incident de felul celui petrecut deasupra Lacului Superior i-a fost adus la cunoștință fizicianului dr. Bruce Maccabee de un martor ocular care, din motive lesne de înțeles, a ținut să-și păstreze anonimatul. În primăvara anului 1959, o stație radar de pe coasta de nord-est a Japoniei a detectat un obiect staționar. Un avion cu reacție al Air Force a primit ordinul de a-l intercepta și de a deschide focul asupra lui. Rachetele n-

ecran s-a văzut cum ținta necunoscută fuzionează cu ținta reactorului.

Unica țintă care a rezultat a rămas staționară scurt timp, înainte de

dispărea. După multe zile de căutări am

nici o

urmă a reactorului (22, p. 1).

Am văzut cum a fost tratat Eugene Metcalf de publicațiile cărora li se adresează. Cu totul alta a fost reacția presei într-un caz care avea să devină celebru.

Sâmbătă, 21 octombrie 1978, la ora 18.19,

Frederick Paul Valentich, un tânăr pilot australian (20 de ani), a decolat de la Moorabin, statul Victoria

să

zboare până la King Island

bordul unui avion monoplan

182,

închiriat de la Southern Air

o firmă ale cărei

localuri

se aflau chiar pe

aerodromul

Moorabin.

Avionul avea indicativul Delta Sierra Juliet,

care făcea parte din numărul său de

înregistrare.

Zborul avea să fie urmărit de controlorul Steve Robey, de la aeroportul

Tullamarine din Melbourne.

La ora 19.06.14, în timp ce se afla probabil deasupra strâmtorii

Bass,

Valentich s-a adresat prin radio turnului de control. Spre deosebire de cele întâmplate în cazul interceptorului F-89, înregistrarea

Valentich: Melbourne, aici Delta Sierra Juliet. Aeronava tocmai a trecut pe deasupra mea, la cel puțin o mie de picioare.

Robey: Delta Sierra Juliet, recepționat. Se confirmă că e o aeronavă mare?

Valentich : Hm... Nu știu, dată fiind viteza cu care se deplasează. Este vreo aeronavă a Air Force în vecinătate ?

Robey : Delta Sierra Juliet, nu e nici o aeronavă cunoscută în vecinătate. Valentich: Melbourne, acum se apropie de mine dinspre est.

Robey : Delta Sierra Juliet!

Valentich: Aici Delta Sierra Juliet. A zburat deasupra mea de două-trei ori, cu viteze pe care nu pot să le estimez.

Robey : Delta Sierra Juliet, care este nivelul tău actual ?

Valentich : Nivelul meu este patru mii și jumătate, patru-cinci zero zero. Robey : Delta Sierra Juliet, confirmi că nu poți să identifici aeronava? Valentich: Afirmativ.

Robey : Delta Sierra Juliet. Recepționat. Rămânem în legătură. Valentich : Melbourne, aici Delta Sierra Juliet. Nu e

Valentich: Aici Delta Sierra Juliet. Cum zboară lângă mine (văd că) are o formă alungită... Nu pot să disting altceva, are o viteză atât de... Chiar acum se află în fața mea, Melbourne !

Reconstituire grafică a momentului

Robey : Delta Sierra Juliet, recepționat. Și cât de mare ar fi, hm... obiectul ?

Valentich: Aici Delta Sierra Juliet. Melbourne, pare să fie staționar. Ceea ce fac chiar acum este un viraj, iar obiectul virează și el deasupra mea. Are o lumină verde și ceva metalic. Suprafața lui e strălucitoare. Robey : Delta Sierra Juliet!

Valentich: Aici Delta Sierra Juliet... Tocmai a dispărut.

Robey : Delta Sierra Juliet!

Valentich: Melbourne, ai putea să știi peste ce fel de aeronavă am dat ? Este o aeronavă militară ?

Robey: Delta Sierra Juliet, confirmi că hm... aeronava tocmai a dispărut?

Valentich: Repetă.

Robey : Delta Sierra Juliet, aeronava este încă lângă tine ?

Valentich: Aici Delta Sierra Juliet... Acum se apropie dinspre sud-vest. Robey : Delta Sierra Juliet!

Valentich: Aici Delta Sierra Juliet. Motorul e în dificultate și dă rateuri. L-am fixat la douăzeci și trei-douăzeci și patru și obiectul este... (tusește) Robey : Delta Sierra Juliet, recepționat. Ce ai de gând?

Valentich: Intenționez să ajung la King Island. Ah, Melbourne, aeronava asta ciudată planează din nou deasupra mea... Planează și nu e un avion.

Robey : Delta Sierra Juliet!

Valentich: Aici Delta Sierra Juliet. Melbourne...

Au fost ultimele cuvinte ale pilotului. Microfonul a rămas deschis

17 secunde, timp în care pe bandă s-au înregistrat zgomote metalice neidentificate.

Valentich n-a ajuns la King Island și căutarea lui a început a doua zi. Royal Australian Air Force a trimis un Orion, aeronavă de recunoaștere maritimă cu mare rază de acțiune, care a zburat pe ruta urmată de Cessna 182, cercetând zona toată ziua de duminică. Luni a fost observată pe ocean o pată de ulei. Analiza a arătat că era carburant pentru motoarele navelor maritime, și nu benzină de avion. După alte câteva zile de căutări infructuoase, operațiunea a încetat.

Lipsa oricăror rămășițe ale avionului și ale pilotului a generat numeroase explicații, unele fanteziste. Harley Klauer, de pildă, a presupus că Cessna 182 a fost doborât de traficanții de droguri

lui Valentich s-a datorat unui accident și a înșirat o suită de explicații posibile, de la dezorientarea sau chiar sinuciderea pilotului până la faptul că avionul a fost lovit de un meteorit și s-a dezintegrat în văzduh. El a recunoscut însă că e vorba doar de speculații, nesuținute de dovezi materiale.

După mai bine de patru ani de la eveniment, producătorul de filme Ron Cameron a declarat că doi scafandri îl abordaseră, pretinzând că descoperiseră resturile avionului în adâncul oceanului, în timpul unei operațiuni de salvare. Ei cereau 10.000 de dolari pentru a furniza coordonatele epavei. În urma unei emisiuni radiofonice în care Cameron a vorbit despre această ofertă, scafandrii au dat înapoi, spunând că au fost insultați. E foarte probabil însă că ei nu găsiseră nimic și le-a fost teamă că vor fi învinuiți de fraudă. Producătorul a încercat să-i contacteze, fără succes.

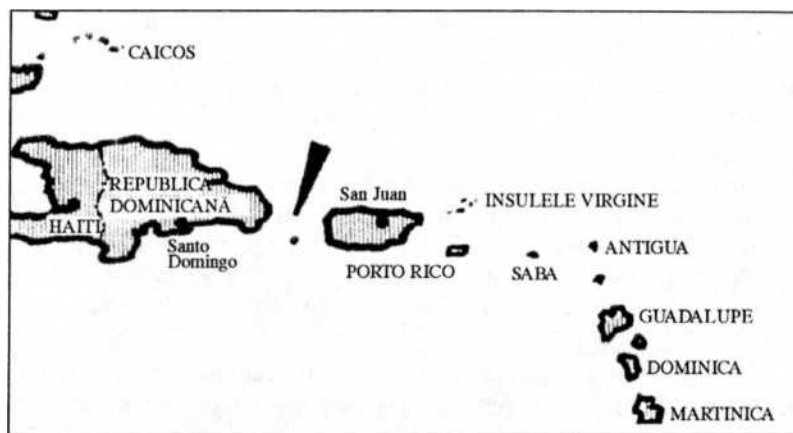
Cea mai potrivită încheiere mi se pare ultimul alineat al prefetei

lui Bruce Maccabee la cartea lui Richard F. Haines, *Episodul Melbourne. Studiul cazului unui pilot dispărut*:

După ce veți cunoaște faptele istorisite aici și discuțiile pe

, vă va reveni misiunea de a decide ce i s-
întâmplat
u a lua această decizie, țineți seama de
Frederick a dispărut în octombrie 1978 și
fost
efăța fost scrisă în decembrie 1985 - I.H.);
dovadă că avionul său s-ar fi prăbușit în
un avion abandonat sau resturile unui

dat ultimul semn de viață pe când se aflau deasupra strâmătorii Canal de La Mona, care desparte cele două insule.

Căutarea a fost întreprinsă de echipe de salvare din Haiti, Republica Dominicană și Porto Rico. Tatăl pilotului, Jose Păgân, locotenent de poliție și director adjunct al Diviziei Aeriene a poliției portoricane, a participat la această amplă acțiune, rămasă fără rezultat. Autoritățile au emis mai multe ipoteze în legătură cu dispariția avionului: experiența redusă de zbor a pilotului, lipsa de carburant sau o avarie gravă a motorului. Jose Păgân a contestat aceste „explicații” :

Fiul meu era un pilot experimentat, iar avionul se afla în condiții perfecte de zbor. Mă ocupam eu însumi de întreținerea lui și îi schimbasem recent motorul. Totul funcționa perfect, iar în mesaje nimeni nu se referă la probleme tehnice. (98)

Despre ce mesaje este vorba ?

Parapsihologul Carlos Busquets i-a spus lui Păgân că, potrivit unui prieten al său, angajat al FAA (*Federal Aviation Administration*), această instituție deținea o bandă audio cu mesajele pilotului, în care era semnalată insistent prezența unui OZN. Păgân s-a adresat FAA, cerând să i se permită ascultarea benzii, și, datorită poziției sale, a primit aprobarea necesară. El a constatat astfel că fiul său menționase, într-adevăr, apariția unui obiect neidentificat, care îl împiedica să-și urmeze drumul către casă. Ofițerul de poliție nu a reușit să obțină o copie a înregistrării.

nu ajunsese la destinatar, Aeroportul Isola Verde din San Juan, Porto Rico. Mesajul fusese însă receptat de Zborul 976 al Companiei Iberia și de turnul de control al FAA de pe vârful El Yunque, din Rio Grande, care îl retransmisese aeroportului.

A urmat un schimb de replici între cei doi tineri (Jose Alberto și Jose Luis - I.H.), comandantul aeronavei Companiei Iberia și Isola Verde. Băieții erau terorizați, obiectul îi urmărea, așa că viraseră cu 300°, ca să se întoarcă spre Republica Dominicană. Apoi s-a auzit un zgomot anormal, metalic... Comunicarea cu Air-Coupe s-a întrerupt. Au dispărut. Aceasta s-a întâmplat când se aflau la circa 35 de mile vest- -nord-vest de insulă. *(Ibidem)*

Jorge Martin a primit o copie a benzii ascultate de Jose Pagan. Dintr-o altă sursă confidențială, i-a parvenit un document al FAA, conținând transcrierea înregistrării:

03.0 - Air-Coupe: Mayday! Mayday! Aici Air-Coupe 8080-H. Vedem un obiect straniu, care zboară pe ruta noastră. Ne-am rătăcit. Mayday! Mayday!

03.25 - Air-Coupe : Mayday! Mayday! Ne-am rătăcit. Am dat peste un obiect straniu, care zboară pe ruta noastră.

03.35 - Iberia: Către stația care emite Mayday Mayday. Aici Iberia 976. Iberia 976. Transmite!

03.45 - Air-Coupe: Ah... Zburăm de la Santo Domingo la... ah... Aeroportul Internațional San Juan, dar am dat peste... ah... un obiect straniu pe ruta noastră, care ne-a făcut să schimbăm cursul cam de trei ori. Chiar acum se află în fața noastră, la ora unu. Suntem la cap 07 grade. Altitudine 1.607 picioare. VOR-ul nu mai funcționează. Frecvența a dispărut.

04.15 - Iberia: Către stația care emite Mayday Mayday. Aici Iberia 976. Transmite!

04.20 - Air-Coupe : Mayday! Mayday! Aici Air-Coupe 8080-H, zburând de la Santo Domingo spre San Juan. Avem în față un obiect foarte ciudat, care ne-a făcut să ne abatem de la ruta noastră. Suntem la cap 30 de grade, o mie cinci sute (de picioare).

04.35 - Air-Coupe : Am pierdut semnalul Aguadilla VOR.

05.0 - Iberia : Stația care emite Mayday! Stația care emite Mayday! San Juan cere să transmiteți pe SQAVK unu unu zero, zero unu unu zero zero.

05.10 - Air-Coupe: Nu avem transponder*, domnule. Nu avem transponder

* Aparat care răspunde automat la un semnal codificat, permițând identificarea avionului.

05.25 - Iberia : Stația care emite Mayday ! San Juan cere să transmiteți pe unu unu zero zero.

05.35 - Air-Coupe: Nu avem transponder, domnule. Nu avem trans- ponder.

05.40- Iberia : OK. Care este semnalul vostru și poziția estimată?

05.45 - Air-Coupe : Presupunem că ne aflăm acum la circa 35 de mile de coasta portorică, dar avem în față ceva ciudat, care ne face să ne abatem mereu de la ruta noastră. Schimb ruta a doua... (neinteligibil). Cap trei sute. Din nou același aer îmbâcsit.

06.30 - Iberia : Stația care emite Mayday! Stația care emite Mayday! Aici Iberia 976. San Juan vă cere să transmiteți pe unu trei patru trei sau unu trei cinci șapte. Repet: frecvența unu trei patru trei sau unu trei cinci șapte. Ați notat?

07.10 -
Iberia: Stația care emite Mayday! Cheamă San Juan pe unu trei patru trei sau unu trei cinci șapte. Cheamă centrul San Juan pe unu trei patru punct trei sau unu trei cinci punct șapte.

(*Ibidem*)

Air-Coupe n-a mai răspuns sau răspunsul nu se mai afla pe bandă, pentru că înregistrarea pare să fi fost epurată. Cum altfel să ne explicăm pauzele prea lungi dintre replicile lui Păgân și cele ale comandantului aeronavei companiei Iberia ? Martin presupune că au fost șterse pasajele în care era descris „obiectul foarte ciudat”. Oricum, un fost ofițer din Republica Dominicană, astăzi medic, participant la căutarea avionului dispărut, susține că a ascultat înregistrarea originală și că ea era mult mai lungă decât cea a cărei transcriere am reprodus-o.

Tema noastră este ilustrată și de un alt caz localizat în Porto Rico. La 28 decembrie 1988, la Cabo Rojo, în sud-vestul insulei, numeroși martori au văzut o lumină albastră, care se deplasa deasupra munților Sierra Bermeja. Ea a părut să se transforme într-o sferă galben-aprins. Era de fapt lumina emisă din partea inferioară a unui gigantic obiect triunghiular. Trei reactoare F-14 Tomcat ale Marinei Militare americane au încercat să intercepteze OZN-ul, care și-a schimbat de trei ori ruta. Apoi și-a micșorat brusc viteza și un F-14 era gata să se ciocnească de partea lui posterioară. Martorii se așteptau să asiste la o coliziune urmată de o explozie, dar reactorul a dispărut când se

30 de metri deasupra palmierilor de pe maluri, s-a divizat în două obiecte separate, cu o explozie tăcută de lumină. Unul s-a îndreptat cu mare viteză spre nord, celălalt spre est. Iată o reconstituire artistică a momentului anterior.

vl.-

Un ultim exemplu, dintr-o altă arie geografică. Într-o conferință de presă organizată în aprilie 1993, generalul A. Karnauhov, comandantul Apărării Antiaeriene a Teritoriului din regiunea militară Moscova, a răspuns la o serie de întrebări despre OZN-uri:

În principiu, radarele nu le văd, dar în 1989 a fost martorul dispariției stranie și fără urmă a unui avion de vânătoare de cel mai recent tip, pilotat de un specialist experimentat. Atunci, a fost detectat un OZN.

(8, p. 240)

În august 1992 continua căutarea avionului, un SU-27, iar Statul-Major al Apărării Antiaeriene a Teritoriului a confirmat faptul că, înainte de pierderea contactului cu pilotul, fusese detectat un OZN.

Ținte necunoscute pe ecranele radar, înregistrări radio,

Cazul care va schimba totul..

Este titlul celui mai incitant capitol al cărții lui Jean-Claude Bourret și Jean-Jacques Velasco, *OZN. Știința progresează*, apărută în primăvara anului 1993 la editura Robert Laffont. Cartea mi-a fost trimisă în același an de domnul Velasco, pe care-l cunoscusem la București și îl reîntâlnisem în aprilie la San Marino, unde participam la primul simpozion internațional consacrat obiectelor zburătoare neidentificate, cu tema *Cercetare și perspective în Europa*. Îmi amintesc cu plăcere discuția pe care am purtat-o în timpul călătoriei de la San Marino la Roma, cu o mașină confortabilă, pusă la dispoziția noastră și a cunoscutului ozenolog american Richard Haines de guvernul celei mai mici republici din lume. Trebuie să adaug că interlocutorul meu era și continuă să fie responsabilul SEPRA (*Service d'études des phenomenes de rentree dans l'atmosphere*) din cadrul CNES (*Centre național d'études spatiales*) de la Toulouse, serviciu care continuă, cu mai multă discreție și mai puține mijloace, activitatea de colectare și de investigare a rapoartelor OZN desfășurată cândva de GEPAN (*Groupeement d'etude des phenomenes aérospatiaux non identifiés*). Să vedem însă cum se justifică titlul împrumutat pentru acest capitol al cărții noastre.

În cunoscuta sa clasificare a observațiilor OZN, J. Allen Hynek numește *întâlniri de aproape de al doilea tip* cazurile care includ, printre altele,

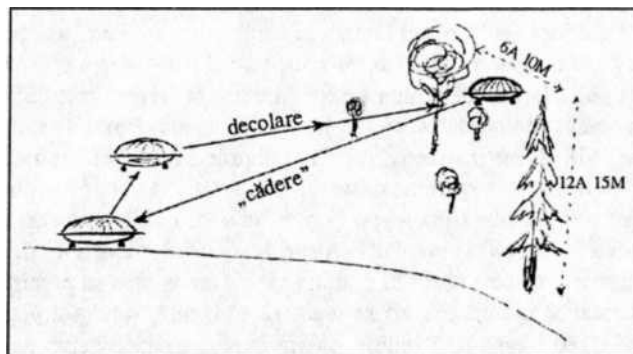
...urme palpabile pe sol, care pot dura zile întregi sau chiar luni și care provin, în mod evident, din contactul fizic al aparatului cu solul, pârjolirea și calcinarea vegetalelor (îndeosebi a plantelor și copacilor)...

(29, p. 133)

O astfel de întâlnire a avut loc la 8 ianuarie 1981, la Trans-en-Provence, o mică localitate din sudul Franței. Întrucât cititorii

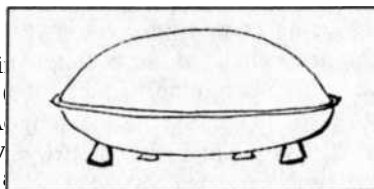
$\wedge 1\ 1\ (\hat{w}-_C$	$n_{<s>}$ <i>CS</i>
' T.Y F <i>f</i> _§	■ ■ " = • traectoria OZN-ului A = casa B=terase ea martorului C=debara y F=pădure

care vor fi observate după plecarea obiectului. Atunci, el descoperă un fel de vehicul ovoid, având forma generală a două emisfere de volum inegal, separate în mod clar de o bordură care depășea cu cel puțin 15 centimetri și alcătuia un inel în jurul masei metalice de tip plumb- -aluminu. Partea superioară era mai bombată și mai înaltă decât partea inferioară. Martorul nu vede nici o antenă, nici un hublou, nici o deschizătură. Nu distinge nici o asperitate, nici o particularitate mecanică exterioară. Ansamblul îi apare neted și compact. El estimează că diametrul orizontal al acestui aparat este mai mare decât înălțimea lui. Nu are timp să-și continue observația. Aparatul se ridică, stârnind un pic de praf, cu un ușor șuierat. Apoi pare să se încline, lăsând să i se

Martorul a notat că parcursul aterizării și cel al decolării nu sunt similare. În momentul în care aparatul se ridică și basculează pe traiectoria plecării, martorul vede patru accesorii sub aparat. El le compară cu două găleți de zidar, pentru a le estima diametrul și lungimea. Dar recunoaște că descrierea sa este imperfectă și aproximativă, deoarece observația a durat foarte puțin din cauza vitezei aparatului și a dispariției lui aproape instantanee. El nu a auzit vreun zgomot de motor, nu a simțit nici un val de căldură, nici o vibrație. Nu a avut nici o indispoziție în timpul observației sau

* în cartea de
tehnică nr. 1
„COLINI”. A
numele adev
din toamna

R.N., iar în Nota
martorul e botezat
tile, de vreme ce
se cunoscute chiar
area anchetei din

Neliniștit și uimit, el s-a întors în casă și a povestit cele văzute soției sale. Sceptică și suspicioasă, aceasta i-a recomandat să evite o nouă întâlnire de acest fel și să rămână acasă. A doua zi dimineață, s-au dus totuși amândoi să vadă locul în care dl Nicolai văzuse aterizând acel aparat ciudat. Atunci au remarcat pe sol urme foarte vizibile care, erau convingși, nu se aflau acolo în ajun. Constatând „materialitatea” observației, ei au considerat că trebuie să anunțe imediat jandarmeria locală.

(120)

După aproape douăzeci de ani, în august 2000, un ozenolog italian l-a vizitat pe Renato Niccolai (cu doi „c”, acesta fiind de fapt numele martorului) și i-a luat un interviu facilitat de comunicarea în limba maternă. Mi s-a părut interesant să confruntăm declarațiile date la un interval de timp apreciabil. Iată ce a consemnat Carlo Pirola:

Așadar, mă aflu acolo sus și lucrez la construcția unui adăpost pentru pompa de apă; era cam cinci și treizeci, seara. Nu stăteam cu spatele, ci practic oblic față de debaraua aceea, care era în dreapta mea. Simt ca un suflu ciudat venind de acolo, de jos, și, cu coada ochiului, văd ceva care vine. Mă întorc instinctiv și-l văd coborând... dar coborând nu e cuvântul potrivit... așa spune... căzând, da, ca o piatră care cade din cer. Nu știu cum să vă fac să înțelegeți: ați văzut o stea căzătoare care trece prin văzduh ? Chiar așa era! Puțin surprins și curios, merg spre debara, ca să văd mai bine ce a căzut în grădina mea. Dar aș vrea să precizez că n-am așteptat să ajungă jos, ca să merg să văd, nu! Totul s-a petrecut simultan. Când l-am văzut venind, m-am mișcat instinctiv spre debara. Când am ajuns la debara, am privit spre locul acela și, în același timp, obiectul s-a ridicat să plece, timp de zece secunde. Viteza de plecare a fost ca aceea de sosire, dar abia s-a mișcat și am văzut că dedesubt avea patru protuberanțe: două cred că erau picioare, iar celelalte două erau hublouri, ca acelea ale navelor sau ale avioanelor. Atunci nu știam ce să fac și am preferat s-o aștept pe soția mea ca să ne sfătuim. Ea s-a întors târziu de la lucru și, cum a ajuns, i-am povestit totul. A fost surprinsă și neîncrezătoare, apoi a spus că e mai bine să nu ne mai gândim la asta. Dar eu nu visasem și ceva coborâse în grădină. A doua zi, ne-am dus să vedem locul și urmele pe care le-am găsit erau cea mai bună garanție că nu visasem. Faptul ne preocupa mai mult sau mai puțin... dar

Oaspetele i-a pus lui Niccolai câteva întrebări:

întrebare: Să o luăm pe rând: ce traiectorie a urmat obiectul, în
cădere ?

Răspuns: Vedeți cei doi copaci mari, acolo jos ? A venit dinspre vârful celui din dreapta și a plecat spre cel din stânga, a descris deci un fel de V.

întrebare: Am citit că la decolare obiectul a stârnit praful, e adevărat? Răspuns : Absolut nu! Nu s-a mișcat nimic acolo!

întrebare: Cum era suflul acela ciudat despre care ați vorbit ? Era un șuierat sau un fluierat?

Răspuns: E greu de spus, cred totuși că ar putea semăna cu... (se gândește puțin)... ca atunci când se coboară geamul unui automobil. Chiar un suflu de felul acela... \$\$\$\$\$\$\$\$! întrebare: Ce culoare avea ?

Răspuns: O culoare cenușie, ca acoperișul acela, și era uniformă, nu avea picioarele mai închise sau altceva, cum au scris ; era tot cenușiu și era alcătuit din două farfurii puse invers, una peste alta și diferite una de alta. Cea de deasupra era puțin mai înaltă și mai voluminoasă decât cea de dedesubt; le lega un inel de zece centimetri de jur-împrejur, dar nu erau balamale, sau nituri, sau buloane, sau deschizături... nimic, totul dintr-o bucată.

întrebare: Hublourile ? N-ați văzut nimic deosebit ?

Răspuns: Vreau să spun, a fost o chestiune de secunde, înțelegeți ? întrebare : Cât a durat întreaga observație ?

Răspuns : Jumătate de minut, nu mai

mult. întrebare: Dimensiunile ? Cum vi le amintiți ?

Răspuns: Deci... avea circa doi metri și jumătate diametru și un metru și jumătate înălțime; mai mult sau mai puțin... urmele sugerau acea măsură, chiar dacă mie mi s-a părut ceva mai mic, da, nu părea prea mare!

întrebare: Ați vorbit despre urme și despre prelevarea unor eșantioane de sol, dar ați constatat anomalii în zona aterizării... copacii, vegetația... iarba a crescut normal sau nu ?

Răspuns : în afară de faptul că locul acela a fost întotdeauna cam arid și sterp, nu s-a văzut nimic ciudat, întrebare : Ați avut indispoziții ?

Răspuns : Asta ar mai fi lipsit!

întrebare: Am citit că v-ați gândit imediat la un modul militar sau, oricum, la ceva terestru, e adevărat?

întrebare : Ce credeți, așadar, că a putut să aterizeze?

Răspuns : Sunt douăzeci de ani de când au venit aici să interogheze, să preleveze, să întrebe, să redacteze procese-verbale, și eu aștept de douăzeci de ani să aflu ce a aterizat aici și ce am văzut! *(Ibidem)*

La locul aterizării, marcat cu un cerc pe fotografia de mai jos, solul era foarte tasat. Analizele efectuate în cinci laboratoare din Franța și într-unul din Statele Unite au arătat că s-a produs o marcă mecanică, amprenta rămasă, în formă de potcoavă, având un diametru de

2,40 metri și o lățime de 20 de centimetri; presiunea s-a datorat unui șoc, iar efectele de derapaj și de șlefuire nu puteau fi provocate decât de un corp solid și rigid: a avut loc o încălzire de

în 1987, Velasco a precizat, într-o discuție cu ziaristul Robert Roussel, autor al cărții *OZN. Adevărurile ascunse ale anchetei oficiale*: Știind că fenomenul se produsese pe un sol calcaros extrem de dur, că nu plouase de peste trei luni și raportându-ne la efectul de șlefuire descoperit pe urma foarte vizibilă de pe sol, a cărei analiză microscopică arată că anumite silixuri au fost secționate, era relativ ușor să se determine forțele mecanice produse. Toate acestea cu o marjă de eroare relativ importantă, căci parametrii au fost obținuți în date dinamice,

în ciuda acestui handicap, a fost posibil să se afirme, cu relativă certitudine, că obiectul descris de Renato Niccolai putea să cântărească între 4 și 5 tone! (49, p. 160)

Eșantioanele de vegetație, un fel de lucernă sălbatică, au fost încredințate Laboratorului de biochimie al INRA (*Institut național de recherches agronomiques*). Directorul Laboratorului, profesorul M. Bounias, a declarat unui reporter de la *France-Soir Magazine*, în noiembrie 1983 :

Am analizat niște frunze foarte tinere. Din punct de vedere anatomic și fiziologic, ele aveau toate caracteristicile vârstei lor, dar prezentau caracteristicile biochimice ale frunzelor în stare de îmbătrânire avansată : frunze vechi! Și asta nu seamănă cu nimic din ceea ce se cunoaște pe planeta noastră.

(*Ibidem*, p. 156)

S-a constatat o diminuare a echipamentului fotosintetic, adică a sistemului care produce energie utilizând radiația solară. De aici îmbătrânirea „prematură” a mlădițelor, spre deosebire de plantele- „martori”, aflate la o distanță de douăzeci de metri. După eliminarea altor cauze care ar fi putut produce acest efect, profesorul Bounias a conchis că modificările profunde ale vegetației se datoresc probabil acțiunii unor câmpuri electromagnetice puternice. Ceea ce l-a determinat pe Jean-Jacques Velasco să presupună că

o tehnică de propulsie aeronautică utilizând câmpuri electromagnetice ar putea fi compatibilă cu forma de farfurie dublă menționată de martor. Această tehnică, magnetohidrodinamica, necesită generatoare electrice puternice și compacte, pe care nu putem să le concepem astăzi. (6, p. 95)

Deși straniu, cazul Trans-en-Provence nu este unic în analele OZN. Mă refer nu la modul de manifestare a fenomenului, ci la cauza probabilă a efectelor constatate. Un prim eveniment de acest fel a avut loc în 1952.

La 19 august, în Florida, lângă West Palm Beach, instructorul de cercetași Dunham S. Desvergers conducea spre casă, după căderea nopții, câțiva băieți împreună cu care participase la o reuniune. Văzând niște lumini într-o pădure, s-a gândit că ar putea proveni de la un avion aflat în dificultate. Le-a spus băieților să-l aștepte un sfert de oră și, în caz că nu se întoarce, să dea alarma. Când a intrat în pădure, a simțit un miros „acru” sau „înțepător” și o undă de căldură. Ajuns într-o poiană, mirosul

se afla o mareîntunecată. Adat înapoi, ieșind de sub obiectul necunoscut, și a îndreptat spre el fasciculul luminos al lanternei. A văzut că era circular, ușor concav în partea de jos, având în partea de sus un dom, ca o turelă. Suprafața lui era netedă și cenușie. S-a auzit un sunet și din turelă s-a desprins o mică sferă de foc, care s-a îndreptat spre el. Înainte de a-l atinge, s-a transformat într-un nor de ceață roșie, care l-a învăluit, făcându-l să-și piardă cunoștința.

Văzând că instructorul nu se întoarce, băieții au alertat un soldat Desvergers a ieșit din pădure și s-a

Desvergers la câteva zile după incident

înfrișat de moarte. A fost dus la biroul tatat că brațele, fața și pălăria îi erau Blue hetă amănunțită, condusă de Ruppelt.

Înclina să clasifice cazul drept neidentificat, dar comportarea martorului față de presă și unele antecedente ieșite la iveală ulterior păreau să indice o farsă. Mai ales că doctorul care-l consultase pe instructor a demonstrat că arsurile ușoare de pe brațe puteau fi realizate cu o brichetă.

După o a doua călătorie în Florida, Ruppelt a primit raportul laboratorului din Washington care analizase pălăria: găurile arse fuseseră produse, foarte probabil, de scânteii electrice. Iar un laborator

„în orice tijă de metal solid sau în orice conductor electric supus unui câmp magnetic alternativ iau naștere forțe electromotrice. Aceste forțe electromotrice produc «curenți induși». O creștere a temperaturii este cauzată de «curenții induși»”.

Încălzirea prin inducție este o metodă obișnuită de topire a metalelor într-o topitorie.

Să înlocuim „tija de metal solid” menționată mai sus cu nisip umed, un conductor electric, și să presupunem că un obiect care genera un puternic câmp magnetic alternativ plana deasupra solului și putem să explicăm cum a fost carbonizată rădăcina ierbii. Pentru a produce un câmp magnetic alternativ, era nevoie de un anumit tip de echipament electric. Electricitate - scânteii electrice - găurile arse în pălărie „de scânteii electrice”.

Propulsia OZN intră în discuție atunci când ne amintim teoria câmpului unificat a lui Einstein, privind relația dintre electromagnetism și gravitație. Dacă acest câmp magnetic alternativ poate să încălzească metalul, de ce nu s-au înfierbântat destul pentru a-l arde obiectele de metal pe care le avea asupra lui instructorul de cercetași? El avea o lanternă, un cuțit, monede etc. Răspunsul: el s-a aflat sub OZN doar câteva secunde. A spus că, atunci când s-a oprit ca să-l vadă mai bine, s-a retras de sub el. A simțit căldură, radiată probabil din sol.

Continuând pe această linie de speculații, instructorul a menționat de mai multe ori mirosul neobișnuit din preajma OZN-ului. El l-a descris ca fiind „acru” sau „înțepător”. Ozonul este „acru” sau „înțepător”. Citez dintr-o carte de chimie: „Ozonul este preparat trecând aerul printre două plăci de metal încărcate la un înalt potențial electric”. Din nou echipament electric. Inspirând prea adânc o concentrație de ozon, îți vei pierde cunoștința.

Obișnuiam să mă refer la această teorie a încălzirii prin inducție pentru a vedea reacția interlocutorilor. Am făcut-o, într-o zi, cu un savant de la Rand*. El a primit ideea cu entuziasm. I-am explicat, râzând, că, în opinia mea, această teorie doar *s-a întâmplat* să lege între ele aspectele neexplicate ale incidentului din Florida și că nu era un răspuns. A fost ușor tulburat.

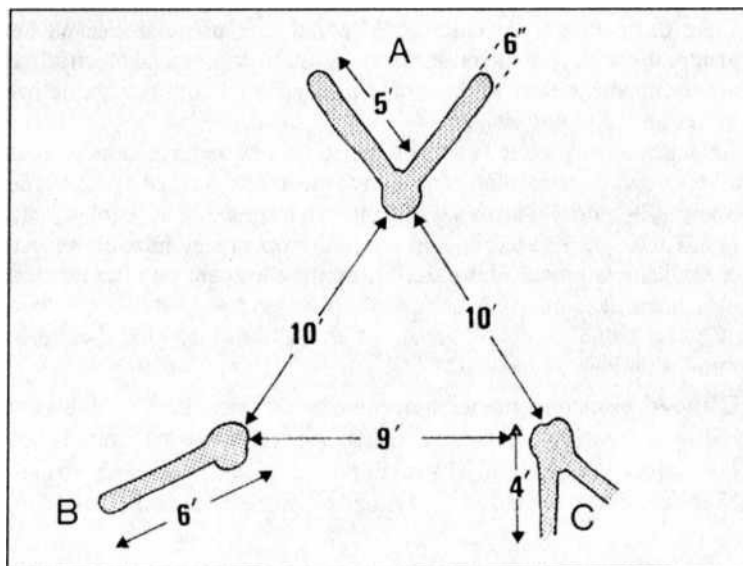
„Ce vrei ? m-a întrebat. Trebuie ca un OZN să vină și să

* Rand Corporation.

aspect și în alte circumstanțe, dar datorându-se probabil aceleiași cauze, într-un caz înregistrat în alt colț al planetei. La 4 septembrie 1969, cercetând o zonă mai puțin frecventată a fermei sale din Ngatea, Noua Zeelandă, Bert O'Neil a descoperit pe plantația de manuka o suprafață circulară în care arbuștii

Aproape de centrul cercului se aflau trei urme dispuse în vârfurile unui triunghi imaginar:

Examinând probele recoltate de pe suprafața circulară, Stuart-Menzies, un eminent specialist în horticultură, a declarat că arbuștii fuseseră uciși de o radiație de unde scurte de înaltă frecvență:

Manuka din cerc erau radioactivi și fuseseră arși instantaneu, dinspre interior spre exterior. Fiecare strop de apă din plante se evaporase instantaneu; erau complet uscate și casante. Energia primită transformase măduva în cărbune, fără ca partea exterioară să aibă vreo urmă de arsură. Horticultorul a adăugat că nu cunoaște

...vreo sursă terestră de energie care să poată produce aceste efecte; se pare că un obiect de altundeva a aterizat pe suprafața respectivă și, la decolare, a emis energia care a ars plantele. (82)

Nu știu dacă Jean-Jacques Velasco a asociat vreodată ipotezele lui Ruppelt și Stuart-Menzies cu cea a lui Bounias. Oricum, convins de importanța excepțională a cazului Trans-en-Provence și continuând să creadă că el „va schimba totul”, l-a prezentat, împreună cu altele studiate de GEPAN, grupului de oameni de știință reuniți la Centrul de conferințe Pocantico din Tarrytown, statul New York, în perioada 29 septembrie - 4 octombrie 1997. Speranțele sale nu au fost confirmate de concluzia foarte rezervată a capitolului „Deteriorări ale vegetației” din documentul final al reuniunii:

Grupul a fost impresionat de informațiile detaliate care pot fi obținute prin cercetarea de laborator a probelor de vegetație luate de la locul unui pretins incident OZN. Se constată că o mare cantitate de informații suplimentare pot fi obținute prin experimentele de laborator, pentru a studia efectele diverselor tipuri de radiații și alte forme de traumă a vegetației. Trebuie examinate și tipurile de efecte produse prin tehnici care ar putea fi folosite într-o farsă, cum ar fi substanțele chimice, încălzirea cu o torță etc. Astfel de studii ar trebui să stabilească dacă a fost vorba despre o farsă sau dacă, dimpotrivă, farsa constituie o explicație foarte improbabilă a urmelor. În al doilea caz, este sau nu posibil să se identifice tipul de dispozitiv tehnologic capabil să genereze radiația ori combinația de radiații necesare pentru a produce deteriorările constatate ale vegetației. (61, p.

Experiment sau agresiune ?

Cu mai bine de trei decenii în urmă, credeam (speram?) că prezumtivele ființe capabile să străbată abisurile interstelare nu pot avea intenții incompatibile cu un grad înalt de civilizație, uitând (sau nevrând să-mi amintesc) că pe planeta noastră, progresul științific și tehnic n-a fost însoțit de un progres moral corespunzător. Apoi am aflat despre avioanele „înghițite” de OZN-uri (vezi capitolul „Acei oameni minunați dispăruți cu mașinile lor zburătoare”), despre mutilarea animalelor, despre locuitorii din Brazilia asupra cărora au fost lansate raze de lumină având ca efect vătămări fizice și psihice... Câteva cazuri mai puțin cunoscute ne vor oferi un prilej de meditație și de îngrijorare.

Mai întâi, relatarea locotenent-colonelului Lev Viatkin, pilot de vânătoare de prima clasă, absolvent al Școlii Superioare de Aviație Navală din Yeisk în 1953 și licențiat al Universității de Stat Meșnikov din Odesa în 1974. La 13 august 1967, puțin după ora 23, el a decolat cu avionul său de interceptare de pe un aerodrom din zona Mării Negre, pentru un zbor de antrenament. A acționat postcombustia, pentru a atinge altitudinea de 10.000 de metri. Virând, ca să se afle în raza radiofarului, și-a determinat poziția, raportând-o comandantului de zbor, și a înclinat ușor aparatul spre stânga.

Noaptea era liniștită, fără lună, dar stelele străluceau pe cer. Avionul efectuase o jumătate de viraj și era cu botul îndreptat spre mare. Departe, se vedeau luminile Ialtei. Pilotul și-a verificat tabloul de bord și a auzit, din spate, zgomotul uniform al motorului. Totul se desfășura conform procedurilor standard.

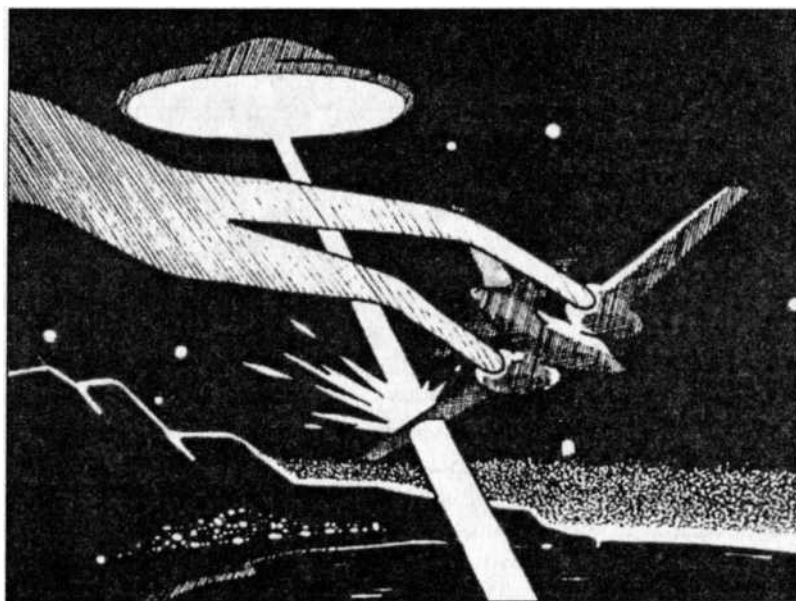
În clipa aceea, a declarat Viatkin, privirea mi s-a oprit asupra obiectului de care aveam să-mi amintesc mereu, cu emoție, re trăind momentele acelu zbor de noapte și căutând o explicație pentru ceea ce s-a întâmplat. L-am văzut când mi-am ridicat ochii de pe tabloul de bord: era un obiect oval foarte mare, care se instalase cumva la babordul aparatului

Musatov : „Cine mai e în zonă ? El și-a consultat instrumentele și, spre surprinderea mea, mi-a răspuns că în zonă nu era nimeni, întrucât toate celelalte avioane aterizaseră.

Am virat spre dreapta, încercând să nu pierd din ochi obiectul acela straniu, care mă tulburase foarte mult. Având grijă să nu mă apropii de el, am încercat să stabilesc în ce direcție se deplasa. Dar, după câteva secunde, luminile lui au început să scadă treptat, ca și cum butonul unui reostat ar fi fost rotit în interior.

Între timp, avionul a făcut un viraj complet spre dreapta, revenind la punctul de plecare. M-am gândit la următoarea mișcare și am hotărât să virez spre stânga, așa cum plănuisem, încercând să fiu cât se poate de prudent. Abia înclinasem aparatul spre stânga și ajustasem viteza și forța motorului, când am văzut o fulgerare de lumină intersectându-mi ruta. Apoi o rază alb-lăptoasă oblică a apărut în fața avionului. Raza se apropia de el. Dacă nu aș fi virat, aș fi intrat în rază cu fuzelajul sau, pentru a fi mai exact, cu carlinga.

În orice caz, am lovit raza cu aripa stângă. Mă apropiasem cu viteză foarte mare, fără să-mi iau ochii de la ea, așa că am

„Ce se întâmplă? Să fie raza solidă?”, m-am întrebat eu, cu ochii pironiți pe strania coloană scânteietoare, care se alungea spre sol. Curând, lumina de deasupra și raza de dedesubt au dispărut. (117, 1993)

Zburând spre bază, Viatkin a privit mereu în jur, dar OZN-ul n-a mai apărut. Multe zile după aceea, suprafața aripii care venise în contact cu strania rază strălucea în întuneric, parcă pentru a-i aminti aventura nocturnă. Pilotul era nedumerit, știind că, potrivit fizicii pe care o învățase, nu există lumină solidă. Spre liniștea lui suflătească, după mai bine de douăzeci de ani, la 17 octombrie 1989, în *Komsomolskaia Pravda* a apărut articolul „Fantome cosmice”. Era vorba despre experiența trăită de V. Seliavkin, șeful poliției din Voronej, într-o noapte când se afla pe șosea, într-o suburbie a orașului:

Brusc, o rază a căzut asupra mea, de sus. Era atât de strălucitoare și de puternică, încât am simțit-o fizic. Nu mă veți crede, dar m-a ținut pe sol cu greutatea ei. Apoi raza s-a deplasat lateral și a dispărut. N-am s-o uit cât voi trăi...

(*Ibidem*)

Lev Viatkin încearcă să explice natura incidentului cu care s-a confruntat, presupunând că e vorba nu de o rază de lumină, ci de o coloană de gaz fluorescent, foarte magnetizat. Menținând gazul într-un „tub magnetic”, ar fi posibil să se obțină aparența și efectele unei „raze solide”, care se lungește și se scurtează după placul celor care o dirijează. În capitolul „Miracolele luminii” am prezentat și alte ipoteze referitoare la acest fenomen.

Suntem îndreptățiți să ne întrebăm ce s-ar fi întâmplat dacă raza ar fi atins nu aripa avionului, ci carlinga. Poate că răspunsul se află în deznodământul unui alt incident aerian, care s-a bucurat de o intensă mediatizare. La 30 ianuarie 1985, ziarul *Trud*, organul central al sindicatelor sovietice, a publicat articolul „La 4.10 fix”, semnat de V. Vostruhin. Autorul relatează, destul de amănunțit, o întâlnire aeriană de aproape, care părea să fie de primul tip. Incidentul s-a petrecut la 7 septembrie 1984, când un TU-134 A, aparținând Direcției aviației civile din Estonia, decolase de la Tbilisi, cu destinația Tallin. La ora

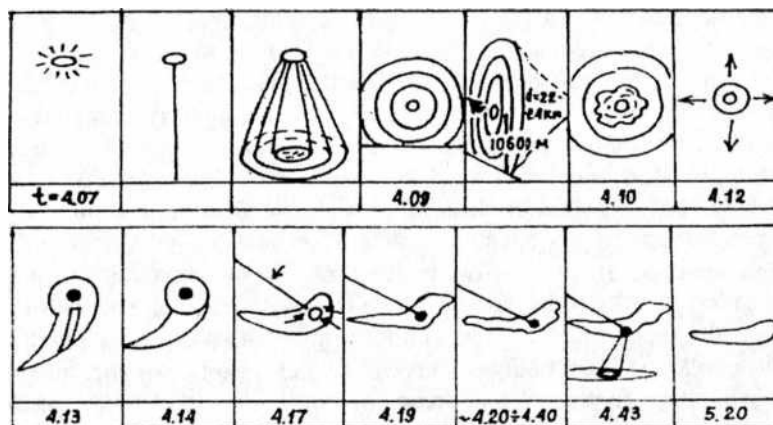
4.10 dimineata se afla deasupra Bielorusiei, la 120 kilometri de Minsk. Copilotul, Ghenadi Lazurin, a observat o pată galbenă, ușor alungită, în partea dreaptă a avionului și mai sus decât acesta. Și-a spus că poate fi un fenomen de refracție atmosferică, dar din pată a ieșit o rază de lumină foarte subțire, care a

con strălucitor, căruia i s-au adăugat alte două, mai largi, dar cu o luminozitate mai redusă.

În lipsa unor puncte de reper, distanța până la pata gălbuie era imposibil de evaluat cu precizie. Cei patru membri ai echipajului, socotindu-1 și pe navigatorul Igor Ognev, aveau însă impresia că ea se afla la 40-50 de kilometri de avion. De la altitudinea de 10.000 de metri la care zburau, ei vedeau limpede casele și drumurile luminate de cele trei conuri, întrebându-se cât de puternică era sursa de alimentare cu energie electrică. Apoi prima rază, cea mai strălucitoare, s-a ridicat de pe sol și s-a îndreptat spre TU-134 A. Echipajul a văzut un punct alb, înconjurat de cercuri concentrice multicolore, care parcă a luat foc, lăsând locul unui nor verde; acesta s-a precipitat spre avion, ca și cum ar fi vrut să-l intercepteze. Cerkașin i-a ordonat atunci navigatorului să raporteze evenimentul centrului de control. Dar, după primele cuvinte ale lui Ognev, norul s-a oprit.

Controlorul de pe aeroportul din Minsk a răspuns că nu vede nimic, nici în văzduh, nici pe ecranul radarului. Iar norul verde a coborât, a urcat vertical, s-a mișcat foarte repede în dreapta și în stânga, în sus și în jos, poziționându-se finalmente în spatele aeronavei, ca și cum ar fi escortat-o. În interiorul lui clipeau lumini ca acelea ale unui pom de Crăciun. Apoi a fost străbătut orizontal de zigzaguri colorate. Controlorul, aflat mereu în legătură radio cu Ognev, le-a văzut și el. Din nor a ieșit o prelungire semănând cu o virgulă, care s-a ridicat spre orizont. Norul a devenit dreptunghiular, pentru ca, în cele din urmă, să se transforme într-un fel de avion vaporos, fără aripi și cu o coadă ascuțită, colorat în galben și verde. Zbura acum în dreapta avionului, fiind observat și de pasageri. Tandemul a trecut astfel pe deasupra orașelor Riga și Vilnius, controlorii de pe respectivele aeroporturi urmărind insolitul spectacol.

Când au survolat lacurile Ciud și Pskov, membrii echipajului au reușit să evalueze lungimea norului, grație unei alte raze de lumină care a măturat solul: ea era egală cu aceea a lacului Pskov! Ajungând la Tallin, ei au aflat de la controlorul traficului aerian că, pe ecranul radarului, TU-134 A era însoțit de alte două ținte, cu toate că nici un alt avion nu se afla în văzduh. Mai mult, în vreme ce aceste ținte erau vizibile continuu, pata albă a avionului dispărea și apărea din nou, fără o explicație tehnică valabilă.

După cum se vede, reperele cronologice nu coincid : cronometrul lui Lazurin arăta 4.07 și nu „4.10 fix” când a fost observată pata galbenă, celelalte faze fiind decalate corespunzător. Cu adevărat importantă este însă corespondența evoluției OZN-ului cu suita schițelor copilotului.

Concentrându-se asupra incidentului relatat de echipajul cursei Tbilisi - Tallin, Vostruhin a expediat, în câteva fraze, un episod ale cărui implicații nu erau cunoscute în momentul redactării articolului. Când norul a luat forma unui avion fără aripi,

...un alt avion, unul real, a pătruns în zona de control a centrului de la Minsk. Era un TU-134 A de la Leningrad, zburând spre avionul estonian. Distanța dintre cele două aeronave era de circa 100 de kilometri. De la o astfel de distanță, era imposibil să nu remarci marele avion noros. Totuși, răspunzând unei întrebări a lui Cerkasîn, comandantul celui de-al doilea TU a spus că nu vede nimic! Controlorul traficului aerian de la Minsk, care vedea acum bine falsul avion, a transmis echipajului din Leningrad coordonatele lui și direcția în care trebuia să privească pentru a observa ciudatul fenomen. Dar echipajul parcă orbise. Și și-a recăpătat vederea doar cu circa 15 kilometri înainte de a întâlni avionul noros, pe care l-a descris cu precizie. (118)

De fapt, echipajul ar fi vrut să evite neplăcerile care îl așteptau la aterizare. Într-o discuție (înregistrată) cu Boris Șurinov, copilotul Iuri Kabacinikov a mărturisit:

a spus Vladimir (V. Gotsiridze, comandantul avionului - B.Ș.). „Altfel, când vom ateriza la Tbilisi, n-au să ne lase în pace. Mi s-a întâmplat o dată și după aceea nu faceam decât să scriu rapoarte pentru toată lumea. Nu ne privește.” Am fost de acord. Perspectiva de a scrie rapoarte la Tbilisi nu-mi făcea nici mie plăcere. (8, p. 170)

O relatare completă a participării cursei Leningrad - Tbilisi la evenimentele din 7 septembrie 1984 a fost adusă la cunoștința publicului abia la 25 februarie 1989, sub semnul *glasnostului* (transparență) care presupunea libertatea de expresie și de informare. Atunci a apărut, în ziarul *Vozduşnii Transport*, articolul Svetlanei Omelcenko, „OZN-uri: un contact al inteligențelor sau o iluzie optică? ”. Subtitlul punea degetul pe rană: *Soarta membrilor echipajului care a întâlnit extraordinarul în timpul zborului*. Raportul lui Kabacinikov, reprodus în articol, confirma declarațiile echipajului cursei Tbilisi - Tallin, adăugând un element a cărui semnificație avea să fie percepută curând după întâlnirea cu extraordinarul:

Urmând instrucțiunile controlorului de trafic, am virat cu 20° la stânga și ne-am îndreptat spre obiect. După două-trei minute, obiectul a virat brusc la stânga și s-a oprit. Raza din față, cea mai strălucitoare dintre toate, s-a focalizat, adică s-a contractat până când a ajuns de dimensiunile unui creion așintit în direcția noastră, iluminând foarte puternic, pentru puțin timp, cabina de pilotaj. (109)

În discuția cu Boris Şurinov, copilotul a revenit asupra acestei chestiuni:

- Am fost uimit de luminozitatea foarte puternică a razei, a corpului razei, pentru că, vezi tu, mi se părea că este aproape ca un corp material. Convingerea mea este că o astfel de intensitate a luminii trebuie să producă, vorbind, desigur, despre sistemele cunoscute, o temperatură foarte ridicată a sursei de lumină și că trebuie să existe un puternic sistem de răcire. Crearea unor astfel de surse de lumină este legată, indubitabil, de o tehnologie foarte sofisticată.

- Pentru a avea o reprezentare mai completă, poate fi comparată lumina aceasta cu aceea a unui fulger ?

- Da. Pentru un pilot, fulgerul este un fenomen obișnuit. Îl vedem deseori în timpul furtunilor. În cazul nostru, puterea luminii este comparabilă și o depășește chiar pe aceea a unui fulger. Și asta pe o lungă durată de timp.

mai departe. Evident, n-am avut mijloace de control și de măsură, nu exprim decât convingerea mea întemeiată pe observația personală. (...)

- Crezi deci că partea principală a forței razei era dincolo de zona vizibilă. Altfel spus, crezi că mai exista o forță care acționa fără să fie văzută și ale cărei consecințe nu le cunoaștem încă.

- Consecințele, vai, le cunosc. Dar, lăsând deoparte viața lui Vladimir și propria mea viață, sunt convins că asta nu e totul.

- Tocmai, presupun că această rază poate să influențeze caracteristicile materialelor pe care le atinge, de pildă caracteristicile metalelor.

Într-o paranteză, Șurinov scrie că, fără să știe acest lucru în momentul discuției, primul avion, care fusese atins și el de o rază, s-a dezagregat mai târziu în zbor, cu un alt echipaj. Catastrofa nu a putut fi explicată de comisia alcătuită în acest scop.

- Da, presupun că o astfel de rază poate influența orice, a continuat Kabacinicov. E foarte posibil, dar afirmația mea că forța principală a acestei raze se situa dincolo de lumina vizibilă, în domeniul ultraviolet și chiar mai departe, a fost, cred, confirmată : când m-a atins, am avut senzația de căldură interioară. E vorba, totuși, de fracțiuni de secundă. Am închis ochii, m-am apărut, instinctiv, cu brațul.

- Ți-ai coborât brațul imediat după dispariția razei ?

- L-am coborât cam după două secunde. Credeam că dispăruse. Dar raza luneca prin cabină.

- Cum era raza? N-a cuprins toată cabina dintr-o dată?

- Nu. Raza era destul de fină. Judecând după pata luminată, diametrul ei era de ordinul a 20-25 de centimetri. Lumina care pătrunde în cabină prin parbriz ocupă un spațiu bine definit. Dar această rază s-a plimbat prin cabină. Vederea periferică mi-a permis să o văd trecând peste burta comandantului, rezemat de spătarul scaunului său. (*Ibidem*, pp. 178-180)

La 16 octombrie 1984, sănătatea comandantului, Vladimir Gotsiridze, s-a deteriorat brusc. A fost internat la Institutul de hematologie și de transfuzie a sângelui din Tbilisi, unde, la 18 noiembrie,

i s-a pus diagnosticul mielom* multiplu. A murit în noiembrie

* Boală malignă, care-și are originea în măduva osoasă. Se caracterizează prin apariția unor tumori pe oasele late.

Kabacinicov I.I., născut în 1938, efectua la 7 septembrie 1984 zborul nr. 7084 (Leningrad - Borisopol - Batumi - Tbilisi) în calitate de copilot. (...)

în zona aeriană Minsk, avionul a întâlnit un OBIECT ZBURĂTOR NEIDENTIFICAT (cu majuscule în textul original - I.H.). Avionul a fost supus unei iradierii, când se afla cam la 35 de kilometri de OZN. în urma acestei întâlniri, capul și regiunea inimii lui I. Kabacinicov au fost iradiate. (...)

(...)
Centrul principal de expertiză (al Ministerului Aviației Civile) a diagnosticat o micro-cardio-distrofie, declarându-l inapt pe pilotul Kabacinicov. în timpul spitalizării la Institutul de cercetări cardiologice, a fost diagnosticată, prin metode radiobiologice, biochimice, electrocardiografice și electroencefalografice, o ischemie a inimii.

Trebuie să atragem atenția asupra alternanței electrice a mușchiului inimii cu etiologie necunoscută, ca și asupra alternanței electrice a electroencefalogramei. De asemenea, se observă semne ale unor leziuni directe ale mușchiului inimii, sub forma unei insuficiențe coronare cronice și a unei iregularități a pulsului.

De unde se poate conchide că pilotul Kabacinicov I.I. a suferit o iradiere electromagnetică ale cărei caracteristici fizice sunt necunoscute. Potrivit datelor ECG și EEG, acțiunea razei s-a manifestat asupra unei zone relativ limitate, mergând de la lobii frontali până la inimă. Cu toate că a fost locală, această acțiune a provocat o leziune a țesutului cerebral și a mușchiului inimii. (...)

(...)

Astfel, Kabacinicov I.I. a suferit un traumatism sub forma leziunii unice a mușchiului inimii și a creierului, în timpul serviciului.

Abaterile constatate în starea mușchiului inimii și pe electroencefalogramă sunt fără precedent, nu se găsește nici o descriere a lor în literatura de specialitate, aceste traumatisme datorându-se unei situații neobișnuite. (8,

pp. 176-177)

Documentul este semnat de prof. dr. K.I. Țințadze, șeful departamentului de fiziopatologie al Institutului de cercetări în domeniul terapiei experimentale și clinice al Ministerului Sănătății din Georgia. Mai trebuie adăugat că o stewardesă, care se afla în cabina de pilotaj în momentul penetrației razei, a fost atinsă de o boală de piele provocată, potrivit opiniei specialiștilor, de o iradiere. Mai întâi s-a crezut că e vorba despre

1. Discuțiile din întreprinderi în jurul articolului „La 4.10 fix” au dus la o scădere a productivității cu 30%.
2. Majoritatea covârșitoare a populației credea cu tărie că era vorba despre trucuri americane și că trebuia să se tragă asupra lor, nu să i se împuie urechile.
3. S-au primit informații potrivit cărora articolul a dat naștere unei
interpretări religioase, în cinci regiuni ale țării. „Semn dumnezeiesc”, spuneau oamenii. (*Ibidem*, p. 183)

Reacția puterii a fost promptă. La 8 februarie 1985, secretariatul Consiliului Central al Sindicatelor a aprobat rezoluția *Despre articolul greșit „La 4.10 fa” din ziarul „Trud”*. Redactorul-șef și șeful secției științifice au fost concediați (*Ibidem*, p. 184).

Au existat nu mai puțin de patru tentative de a explica incidentul în termeni convenționali. În articolul „OZN-urile fără senzație”, apărut la 10 august 1988 în ziarul *Selskaia jizn (Viața satului)*,

I. Platov se arăta convins că echipajul din Tallin observase urma unei rachete lansate de pe cosmodromul din Plesetsk, bazându-se pe faptul că la 7 septembrie 1984 fusese lansat, într-adevăr, satelitul artificial „Cosmos-1596”. Numai că, într-un alt articol, datând din 7 septembrie

1993, colonelul S. Sergheev de la cosmodromul din Plesetsk a precizat că observația avusese loc cu 12-13 ore înaintea lansării unei rachete intercontinentale și cu 17-18 ore înaintea lansării rachetei purtătoare „Molnia” ! (*Ibidem*, p. 182) într-o conferință ținută la casa de cultură a uzinei „Vladimir Ilici” la 9 noiembrie 1988, V. Lehkovțev a susținut că

...fusese o experiență de sondare a atmosferei cu raze laser. Se trimite o rază laser de pe sol, ea atinge un nor și revine, aducându-ne informații despre distanță, densitatea picăturilor de apă și alte caracteristici ale norului. Când se schimbă orientarea razei, se observă nu doar nori luminoși, ci și raze care pot ajunge în ochiul unui om aflat în zonă.

(*Ibidem*, p. 181)

Ne amintim că razele observate de echipajele celor două avioane erau trimise nu *de pe* sol, ci *pe* sol, de OZN-ul aflat la o înălțime apreciabilă. Iar în Uniunea Sovietică, primele experiențe cu un dispozitiv de sondaj cu laser instalat la bordul unui avion

două aeronave. Deoarece experimentul a fost un eveniment rar, într-adevăr unic, nu a apărut nici o informație despre el în presă, iar observatorii i-au perceput efectele ca pe un fenomen excepțional. (109)

Se ignoră, probabil deliberat, urmărirea tandemului avion - OZN de către controlorii din Riga și din Vilnius, ca și prezența pe ecranul radarului de pe aeroportul din Tallin a celor două ținte neidentificate care însoțeau aeronava TU-134 A. În sfârșit, la 16 septembrie 1989, chiar în *Trud*, se putea citi cea mai rizibilă „explicație”, aparținând, culmea!, unei comisii de investigare a OZN-urilor:

Cercetările au arătat că acest fenomen a fost rezultatul unei experiențe științifice și tehnice destinate studiului atmosferei prin pulverizarea unor reactivi speciali. Evident, această experiență nu avea nici o legătură cu un OZN. (8, p. 183)

Fenomenul observat în dimineața de 7 septembrie 1984 de cele două echipaje, precum și de un mare număr de martori de pe sol, rămâne neidentificat. Stranietatea lui este amplificată de efectele constatate ulterior : dezagregarea primului avion, îmbolnăvirea gravă și moartea câtorva dintre cei aflați în cabina de pilotaj a celui de-al doilea. Să se fi datorat ele unei întâmplări funeste ? Unui experiment efectuat de o inteligență, naturală sau artificială, insensibilă la suferința umană? Unei agresiuni, de felul celor relatate de Jacques Vallee în *Confruntări* sau de Donald Keyhoe în *Străini veniți din spațiu* ?

Cei doi reputați ozenologi nu cunoșteau cazul prezentat mai jos, desprins și el din cartea lui Boris Șurinov. La 13 septembrie 1990, puțin după miezul nopții, o stație radar din regiunea militară Prjevalsk- -Uralsk a detectat un obiect zburător care se apropia de stație. Caracteristicile țintei păreau să indice un bombardier strategic. Șeful stației, maiorul A. Duplin, a ordonat bransarea sistemului automat de identificare, care a fost scos din uz imediat după primirea semnalului de răspuns. Apoi obiectul s-a desfăcut într-o mulțime de puncte, asemănătoare unui stol de păsări. La o distanță de 40 de kilometri, punctele s-au reunit, formând un triunghi scânteietor, aproape echilateral. Scânteierea corespundea ritmului de funcționare a radarului, iar raza reflectată părea mai slabă decât în momentul emisiei, ca și cum triunghiul ar fi absorbit o parte a luminii.

Ieșind din buncăr, militarii au asistat la un spectacol care nu

întotdeauna e lumină. Baza obiectului era netedă. Părea acoperită cu un strat gros de funingine. Nici găuri, nici dispozitive de aterizare, nici hublouri. Din partea superioară a obiectului porneau trei raze albastru- -deschis. (*Ibidem*, p. 241)

Cam în același moment, șeful gărzii, locotenentul-major B. Gorin, a constatat dispariția caporalului Arvidas Blagis, care ar fi trebuit să se afle la postul 4. Căutarea lui n-a dat nici un rezultat. După treizeci de minute, s-a comunicat absența unei alte santinele, A Varenîța.

Obiectul a aterizat nu departe de incinta stației, pe un teren transformat în grădină de zarzavaturi. S-a încercat contactul radar, numai că, imediat după branșare, imaginea a dispărut de pe ecran. S-a observat totuși că la vârfurile „triunghiului” se aflau surse puternice de emisie radio-electrică. Apoi... Să-l ascultăm, din nou, pe căpitanul Laseiko:

N-am văzut când a căzut antena numărul 12. Am remarcat o lumină puternică. Am alergat spre antenă: se răsturnase și ardea ca și cum ar fi fost de lemn, cu toate că e de oțel...

(*Ibidem*, p.

242)

Antena inferioară rămăsese pe loc, cea superioară se prăbușise la trei metri de resturile mecanismului de transmisie. Furgonul în care se aflau motoarele și reductorii se topise. Elementele din aluminiu se topiseră și ele, iar cele din oțel ardeau ca sub un jet de oxigen. „Triunghiul” se afla la 140 de metri de radarul distrus. Santinela din acea zonă, caporalul S. Dudnik, a estimat că fiecare latură avea 15 metri, iar înălțimea obiectului era de 3 metri. Raza care a incendiat antena ieșise din mijlocul laturii dinspre stație. O agresiune care nu poate fi considerată o măsură de represalii: asupra intrusului n-a fost tras nici un foc de armă. Dacă nu cumva tentativa de a stabili contactul radar n-a fost interpretată ca un act ostil.

După o oră și jumătate, când focul a fost stins, obiectul a decolat și s-a pierdut în noapte. Atunci și-au făcut apariția cele două santinele, care nu văzuseră nimic și erau convinse că nu-și părăsiseră posturile. Ceasul lui Blagis rămăsese în urmă cu o oră și cincizeci și șapte de minute, cel al lui Varenîța - cu o oră și patruzeci. Din păcate, nimeni nu s-a gândit să-i supună regresiei hipnotice, dacă nu atunci - vom vedea care a fost reacția

că în acel loc toată vegetația suferise efectul unei explozii volumice. Articolul lui, care istorisea cele întâmplate, a apărut la 16 septembrie

1990. Când ziaristul V. Lagovski de la *Rabotciaia Tribuna* a vrut să afle mai multe detalii, căpitanul, sever pedepsit pentru informațiile din articol, i-a transmis cele convenite, probabil, cu superiorii lui: antena arsese din pricina unui scurtcircuit, cele două santinele se rătăciseră în întuneric, obiectul era de fapt un nor, radarul suferise o defecțiune, roșiile fuseseră „stricate” de mistreți... Pentru a pune capăt discuției, generalul de armată I. Tretiak, pe atunci comandant-șef al Apărării Antiaeriene a Teritoriului, declara în *Literaturnaia Gazeta* din 7 noiembrie 1990 că nu primise nici un raport despre distrugerea unui radar în regiunea Kuibâșev ; opinia sa era că știrea fusese lansată de un ziarist dornic să atragă noi cititori. După cum se vede, glasnostul se oprea la porțile instituțiilor militare. Dar, scrie Șurinov,

...timpul trece repede. Acum, căpitanul, care a spus adio armatei și nu se mai teme de foștii săi superiori, insistă asupra veridicității a ceea ce a relatat cu câțiva ani în urmă.

(*Ibidem*, p.

245)

Incidentele și accidentele pe care vi le-am înfățișat confirmă, încă o dată, faptul că fenomenul OZN se manifestă, pretutindeni pe glob, în forme asemănătoare, uneori identice. Pe de altă parte, reacția *establishment-ului* este și ea, pretutindeni, aceeași. În a doua sa carte, J. Allen Hynek se referă la oamenii de știință care

...au subscris la filozofia lui „Nu poate fi, deci nu este”... (30, p.

- * După șase ani, autorul este invocat într-un articol din *Pravda*, care ar fi trebuit să pună capăt interesului pentru OZN-uri în Uniunea Sovietică: „Așa cum a arătat analiza exactă a acestor mărturii efectuată de celebrul astrofizician american Menzel, aproape 80% din rapoartele despre «farfuriile zburătoare» se referă la observații ale unor avioane, aerostate, zmee, bolizi strălucitori, raze ale unor proiectoare, sonde meteorologice și chiar planete strălucind puternic și Luna apărând printre nori. Celelalte observații se explică prin diverse fenomene de optică atmosferică - miraje, reflecția și refracția luminii de către cristale de gheață în atmosferă, aurore boreale” (108). Semnatarii articolului erau trei reprezentanți ai științei oficiale, printre care V. Lebkortov, cel cu calificativul „pă-

lansează în speculații despre o formă necunoscută de plasmă, care ar depăși performanțele fulgerului globular, iar imitatorii lor sovietici apelează la rachete, raze laser, nori artificiali și reactivi speciali.

Un rol nefast l-au jucat „Concluziile și recomandările” lui Edward U. Condon la *Studiul științific al obiectelor zburătoare neidentificate*, din care citez:

O cercetare atentă a dosarului aflat la dispoziția noastră ne determină să conchidem că un studiu ulterior extensiv al OZN-urilor nu poate fi, probabil, justificat de speranța că în felul acesta știința va progresa.

(63, p. 1)

Puțini dintre membrii comunității științifice și-au dat osteneala să treacă dincolo de această sentință, pentru a parcurge cele 964 de pagini ale *Studiului* și a constata că 30% dintre cazurile supuse analizei au rămas neexplicate - un procent de peste cinci ori mai mare decât cel recunoscut în raportul final al Proiectului Blue Book! Fie-mi îngăduit să evoc o experiență proprie, referitoare la acest aspect. La 28 noiembrie 1969, am participat la populara emisiune TV *Mai aveți o întrebare ?*, consacrată, în acea seară, temei „Există farfurii zburătoare ? Printre interlocutorii mei se aflau un cunoscut astronom și un profesor de la Facultatea de aeronave, al căror răspuns negativ la întrebarea enunțată se baza, în mare măsură, pe recurgerea la Raportul Condon, cum era și este numit *Studiul științific*... M-am interesat, politicos, dacă-l citiseră și m-am lămurit: convingerea lor se datora lecturii unor articole de ziar. Am scos atunci din servietă volumul în cauză, dăruit de NICAP (*National Investigations Committee on Aerial Phenomena*) drept mulțumire pentru cazurile românești pe care le prezentasem în buletinul asociației, *The UFO Investigator*. Am spicuit din concluziile la cazurile neexplicate și efectul a fost devastator pentru cei doi reprezentanți ai științei oficiale. În maldărul de scrisori trimise Televiziunii, telespectatorii au blamat obiceiul de a se emite judecăți în necunoștință de cauză.

Au trecut mai bine de trei decenii și atitudinea comunității științifice a rămas, în esență, aceeași, chiar dacă unii membri ai ei își manifestă interesul față de fenomenul OZN, îl cercetează și participă la reuniuni naționale și internaționale. O conduită nu lipsită de consecințe neplăcute. După apariția primei sale cărți

Reacția cercetătorilor și a publicului nu s-a lăsat așteptată. Comitetul și-a încheiat activitatea, președintele lui declarând că

Universitatea Harvard nu va acționa împotriva unei persoane cu vederi neortodoxe, cu care poate să nu fie de acord. John Mack poate să fie distins cu Premiul Nobel și să rămână în istorie ca un Galileo modern.

(38, p. 343)

La fel de absurdă ca sentința lui Edward U. Condon a fost declarația repetată la nesfârșit de Air Force că OZN-urile nu constituie o posibilă amenințare pentru Statele Unite. încă din 1968, J. Allen Hynek observa, într-o scrisoare trimisă la 7 octombrie colonelului Raymond

S. Sleeper:

Singurul temei logic în virtutea căruia se poate afirma că OZN-urile nu constituie o amenințare posibilă pentru Statele Unite este că, până acum, Statele Unite n-au avut nimic de suferit din această pricină.

(29, p. 284)

O afirmație discutabilă, de vreme ce, în aceeași scrisoare, Hynek recunoaște că există cazuri importante peste care a dat întâmplător, întrucât nu i se îngăduia să cerceteze dosarele decât dacă solicita un caz anume:

Dar cum să solicit un caz anume, cum să examinez posibilele lui implicații științifice, dacă nu știu că el există? (*Ibidem*, p. 287)

De altfel, dosarele cuprinzând observații de mare interes militar nici nu ajungeau la Proiectul Blue Book. într-un memorandum din 20 octombrie 1969, semnat de generalul Carroll H. Bolender, director adjunct al Departamentului Cercetare și Dezvoltare al Air Force, se precizează:

Rapoartele despre obiectele zburătoare neidentificate care ar putea afecta securitatea națională sunt întocmite conform directivei JANAP 146 și manualului Air Force 55-11 și nu fac parte din sistemul Blue Book.

(23, p. 165)

A declara că OZN-urile nu constituie o amenințare posibilă pentru Statele Unite și, în definitiv, pentru întregul Pământ este, oricum, un nonsens, atâta vreme cât

...există în spațiul nostru obiecte care scapă oricărui control al autorităților civile și militare și care utilizează tehnologii superioare tehnologiilor noastre.

(6, p. 95)

continuă, cu mijloace mult reduse, activitatea GEPAN (*Groupement d'étude des phenomenes aerospaciaux non identifiés*), amândouă aceste organisme aflându-se sub autoritatea CNES (*Centre național d'études spatiales*). Velasco subliniază că opinia exprimată îl angajează doar pe el, dar nu poate fi omis faptul că CNES l-a autorizat să participe la elaborarea lucrării din care am citat (*Ibidem*, p. 13). Nu încapе îndoială că și colonelul S. Poddubni a fost autorizat de superiorii săi să participe la emisiunea TV în cursul căreia a declarat:

Militarii studiază această problemă de mult timp. Evident, nu se vorbește despre aceasta în presă. Și nu e prevăzut să se vorbească. Dar militarii își continuă investigațiile. Foarte recent, militarii încercau să urmărească și să atace OZN-urile. Nu era vorba de a se obține dovezi fizice. Se nădăjduia obținerea unor informații despre construcția OZN-urilor, despre ceea ce conțineau și despre principiile deplasării lor. Se dorea, de asemenea, să se afle sursa lor de energie. Mai multe tentative de acest fel au rămas fără rezultat. Avioanele nu pot să le ajungă din urmă, rachetele nu pot să le atingă, armele convenționale sunt ineficace împotriva OZN-urilor. (8, p.221)

Să nu constituie o amenințare posibilă prezența în spațiul aerian al planetei (ar trebui să adăugăm: în oceane și în Cosmos) a unor obiecte care nu pot fi controlate și sunt invulnerabile la mijloacele noastre de apărare și de atac ?

În iunie 2000, participând la cel de-al optulea simpozion mondial consacrat obiectelor zburătoare neidentificate și fenomenelor conexe de la San Marino, l-am cunoscut pe Nick Pope, ofițer superior executiv în cadrul Ministerului Apărării din Marea Britanie. Între 1991 și 1994, el a condus Departamentul 2 A din Secretariatul Statului-Major al Aerului, având misiunea de a investiga și de a analiza rapoartele OZN, precum și de a evalua amenințarea pe care o prezintă pentru securitatea națională. La simpozion, Pope a exprimat un punct de vedere pe care l-am reîntâlnit în cartea sa *Ceruri deschise, minți încuiate*:

Ideea unei amenințări tehnologice de origine neumană poate să pară *science fiction*, dar nu este. Este un fapt științific. Există o amenințare, orice ar spune unii. (...) Tuturor ne place să credem că suntem stăpâni pe situație. Dar ce se întâmplă când nu suntem? Ce se întâmplă când refuzăm să acceptăm că

Nimic nu arată că Departamentul 2 A ar fi fost implicat în investigarea unor confruntări armată - OZN de o importanță deosebită”, scrie

Nicholas Redfern. (48, p. 207).

Ozenologul britanic a descoperit că rapoartele despre aceste con-

fruntări sunt destinate bazelor Royal Air Force de la Farnborough și

Rudloe Manor și Serviciului de Informații al Apărării. Pe undeva trebuie să existe și un echivalent al memorandumului semnat de generalul Bolender...

Distanțarea de politica americană de negare a amenințării

potențiale reprezentate de OZN-uri s-a manifestat și în Franța. Așa-zisul Raport COMETA (vezi capitolul „O observație excepțională”) a fost

elaborat de oameni care au sau

au avut responsabilități impor-

tante în domeniile apărării, industriei, învățământului, cer-

cetării și în diverse adminis-

.. ipoteza extraterestră este de departe cea mai bună ipoteză științifică; desigur, ea nu este dovedită în mod categoric, dar există importante prezumții în favoarea ei și, dacă este exactă, consecințele ei sunt foarte importante. (60, p. 71)

În ultima parte sunt examinate măsurile privind apărarea care ar trebui luate dacă ipoteza extraterestră ar fi confirmată. Merită să fie citate considerațiile referitoare la tema capitolului nostru:

în absența unei amenințări directe și chiar dacă în trecut n-a existat cu adevărat un atac, amenințarea potențială poate să pară copleșitoare în ochii autorităților (și mai ales ai militarilor).

„Ei” vin din stele, aparatele „lor” ne supraveghează și par să ne sfideze, „ei” sunt, poate, pe Pământ de milenii și nu cunoaștem intențiile „lor”. Știința și tehnologia „lor”, deci puterea «lor», sunt incomparabil superioare alor noastre. Fără a fi complet dezarmați și chiar ținând seama de resursele enorme de care dispunem pe pământ și de capacitatea noastră evidentă de a învăța rapid, nu putem să ne simțim decât neliniștiți de prezența „lor”.

(*Ibidem*, p. 84).

Înainte de apariție, Raportul COMETA a fost trimis președintelui Franței și primului-ministru. Reacția înalților demnitari - dacă a existat o reacție - nu a devenit publică. Alți lideri foarte importanți ai lumii contemporane și-au exprimat însă opinia, cu mai bine de un deceniu în urmă. Ronald Reagan a lansat Inițiativa de Apărare Strategică, mai cunoscută sub numele de Războiul Stelelor, în 1983. Prezentată ca un mijloc de apărare împotriva rachetelor intercontinentale sovietice, ea ar fi urmărit de fapt, susțin unii comentatori, descurajarea eventualelor atacuri extraterestre. Poate că nu întâmplător Reagan s-a referit de mai multe ori, în perioada celui de-al doilea mandat prezidențial, la o astfel de primejdie potențială. Iată ce spunea el în discursul rostit la 21 septembrie 1987, la cea de-a 42-a Sesiune a Adunării Generale a Națiunilor Unite:

În obsesia noastră legată de antagonismele momentului, uităm adesea cât de multe lucruri îi unesc pe toți membrii umanității. Poate că ar fi nevoie de o amenințare din afară, universală, pentru a ne face să recunoaștem această legătură. Mă gândesc uneori cât de repede ar dispărea diferențele dintre noi dacă am fi confrunțați cu o amenințare străină, din afara acestei lumi.'

Așa cum am mai scris, astfel de tirade puteau fi simple metafore, utilizate pentru a susține procesul de destindere Est - Vest. Sau o parte dintr-un plan de pregătire a opiniei publice pentru un posibil conflict.

N-aș vrea să se creadă că, renunțând la iluziile de început, am devenit partizanul unei viziuni sumbre privind relațiile noastre cu ipoteticii emisari cosmici. Poate că acțiunile lor, aparent sau cu adevărat ostile, urmăresc tocmai crearea acelei solidarități planetare invocate de Reagan, atât de necesară într-o lume sfâșiată de rivalități și contradicții. Poate că demonstrațiile lor de forță au împiedicat izbucnirea unei conflagrații care ar fi primădit în însăși continuarea vieții pe Pământ. Oricum, amenința

Metamorfoze geometrice în Munții Retezat

La 15 august 1991, ziarele, radioul și televiziunea relateau despre catastrofa aviatică petrecută în Munții Retezat în noaptea de 13 spre 14 a aceleiași luni. Un aparat 11-18, cu un echipaj de nouă oameni, s-a prăbușit în timpul unui zbor București - Timișoara. Nu au existat supraviețuitori.

Intr-o declarație dată Agenției Rompres, un membru al conducerii Ministerului Transporturilor a afirmat că tragicul accident s-ar fi datorat unei furtuni puternice. Specialiștii de la Institutul de Meteorologie și Hidrologie au infirmat această explicație. În noaptea respectivă, în zona Munților Retezat nu se înregistraseră fenomene atmosferice deosebite. După cum arătau hărțile sinoptice, întocmite pe baza informațiilor sosite din oră în oră, nu fuseseră ploi torențiale sau intensificări spectaculoase ale vântului. Nici ipoteza aprinderii unui motor, elaborată pornindu-se de la declarația unui martor ocular al prăbușirii, nu a rezistat confruntării cu cele constatate la locul dezastrului.

După aproape un an de cercetări și audieri, au fost date publicității rezultatele anchetei efectuate de Procuratura Județului Hunedoara și de Departamentul Aviației Civile. S-a ajuns la concluzia că de vină a fost nu o defecțiune tehnică, așa cum se crezuse la început, ci lipsa totală de orientare a echipajului, în urma calculului eronat al timpilor parțiali de parcurs pe tronsonul Otopeni - Deva. Eroarea a fost estimată la 10 minute, ceea ce corespunde unei abateri de 50-60 de kilometri de la ruta stabilită. Dorind să cunosc tot adevărul, am avut o lungă discuție cu câțiva membri ai comisiei de anchetă. Am aflat astfel că accidentul s-a datorat unui fatal concurs de împrejurări: un echipaj improvizat, alcătuit din oameni care nu mai zburaseră împreună, un radar care nu funcționa în momentele-cheie, o interpretare greșită a unei comunicări a turnului de control.

Printr-o stranie coincidență, în dimineața de după catastrofă, înaintea apariției vreunei știri despre cele întâmplate, ziarul *Zori noi* din Petrosani publica sub titlul "Fenomen misterios" un mic

4 august 1991, nu departe de locul prăbușirii (78). Ulterior, doamna Constanța Corpade, reporter al ziarului *Adevărul*, a realizat un interviu destul de amplu cu unul dintre principalii martori, salvamontistul Domokos Martin, care frecventa Masivul Retezat de treizeci de ani, atât pe vreme bună, cât și pe vreme rea (76). În sfârșit, în octombrie 1991, doamna Mihaela Muraru-Mândrea a făcut o excursie în zona observației și, la rugămintea mea, a înregistrat pe bandă audio o conversație cu domnul Domokos și cu colegul său, domnul George Resiga. Pornind de la aceste surse, am redactat textul de mai jos, convins fiind că avem de-a face cu unul dintre cele mai importante cazuri din istoria fenomenului OZN.

Așadar, la 4 august, ora 12, Domokos și Resiga, împreună cu cinci turiști, au plecat de la cabana Pietrele, de pe valea Stânișoarei, spre baza Salvamont de lângă lacul Bucura, ducând alimente necesare pentru câteva zile. Au mers foarte încet, din cauza unei fete care avea probleme la un picior. Pe la ora 19 au ajuns la refugiul Gențiana. După o pauză de circa 20 de minute, au început să urce spre Șeaua Bucurei.

Un grup de patru turiști o luase înainte. Cam la șase sute de metri de Gențiana, acești turiști au văzut o lumină, undeva în spate. S-au oprit, i-au așteptat pe cei rămași în urmă și i-au întrebat de ce au semnalizat atât de puternic. Ceilalți au răspuns că nu semnalizaseră. Și-au continuat drumul împreună și, mai aproape de Șeaua Bucurei, toți au văzut

o lumină care se deplasa destul de repede pe Șeaua Pietreșului.

pal. După câteva minute, au ajuns pe Șeaua Bucurei. De acolo se vedeau o multitudine de puncte luminoase verzi, albastre, turcoaz - aceasta era culoarea dominantă -, dar și galben-roșiatice și roz. Ele au luat mai întâi forma unui ovoid, situat în partea de sus dreapta a Văii, care s-a transformat într-un cilindru bine conturat; au urmat un paralelipiped cu toate laturile luminate, un triunghi și o... inimă uriașă. În ultimul stadiu al observației, cei șapte aveau impresia că se află într-un avion, zburând noaptea, la mică înălțime, deasupra unui oraș feeric luminat, cu bulevarde, străzi, intersecții...

Această viziune au avut-o și alți martori ai unor fenomene OZN. La 10 februarie 1951, ora 0.55, echipajul unui avion de transport C-54 care zbura de la Keflavik, Islanda, spre Stația Aeronavală Argentia, Newfoundland, a observat, de la altitudinea de 3.000 de metri, o licărire de lumină. Citez din raportul copilotului, locotenent Graham E. Bethune, raport pe care l-am citit în facsimil:

După ce am examinat obiectul 40-50 de secunde, i-am atras atenția locotenentului Kingdon, de pe fotoliul din dreapta. Era (obiectul) sub norii subțiri, la o distanță de aproximativ 30-40 de mile. L-am întrebat: „Ce este, o navă luminată sau un oraș? Știu că nu poate fi un oraș, pentru că ne aflăm la peste 250 de mile de țărm”.

Iluzia a fost și mai puternică într-un caz din 1958. Un alt avion de transport american, un Super-Constellation, zbura la o altitudine de

6.0 de metri deasupra Oceanului Atlantic, îndreptându-se către Gander, Newfoundland. (Din nou Newfoundland!) Comandantul aeronavei, George Benton, a văzut în față, la 25 de mile, o îngrămadire de pete luminoase, asemănătoare luminilor unei localități. Benton l-a întrebat pe copilot, locotenentul Peter Mooney:

- Ce spui de luminile astea ?
- Parcă ar fi un mic oraș.
- Așa am crezut și eu.

Comandantul s-a adresat navigatorului, locotenentul Alfred Erdmann:

- Probabil că am deviat de la ruta noastră: zburăm deasupra uscatului.
- Imposibil! a exclamat Erdmann. Ultima stea observată...

El s-a oprit, văzând luminile misterioase.

Figura 2 a văzut Benton

rucsacul în care erau alimente luate de la cabana Pietrele avea un binoclu puternic. L-a scos și au privit toți cu el, pe rând. Fiecare lumină avea forma unui disc, cu un hublou fosforescent. Câte lumini, atâtea hublouri.

Salvamontiștii aveau o stație de radio și au încercat să-i contacteze pe colegii lor de la baza de lângă lacul Bucura imediat după ce au observat lumina roșie. Din păcate, în acel moment în fața lor se afla Vârful Curmăturii și nu au putut stabili comunicarea. Ajunși în vârf, au semnalizat cu lanternele către cei de la bază și au strigat, cerându-le să pună în funcțiune propria lor stație. Dar când au reușit, în fine, să-i cheme, ca să vadă și ei minunea, puzderia de lumini și-a schimbat din nou configurația, transformându-se într-un fel de pistă de aterizare văzută dintr-o parte, apoi în ovoidul inițial care, intensificându-și brusc luminozitatea, a început să urce, dispărând în înălțimi. Și, imediat după aceea, zona de perfectă vizibilitate, care le îngăduise să observe fenomenul în condiții ideale, a fost învăluită într-o ceață deasă. Nu putea fi vorba despre o deplasare a negurilor din dreapta și din stânga Văii Rele, pentru că noaptea era de un calm desăvârșit, fără nici o adiere de vânt.

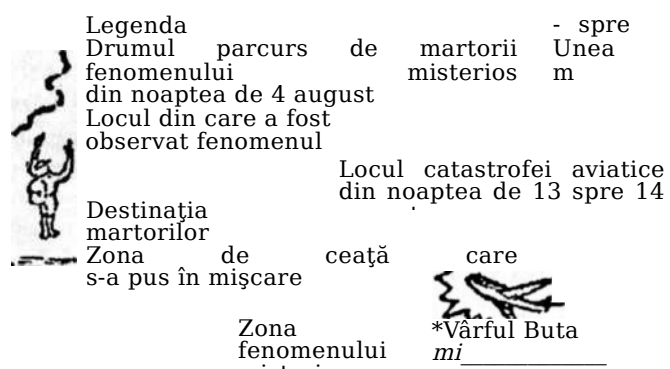
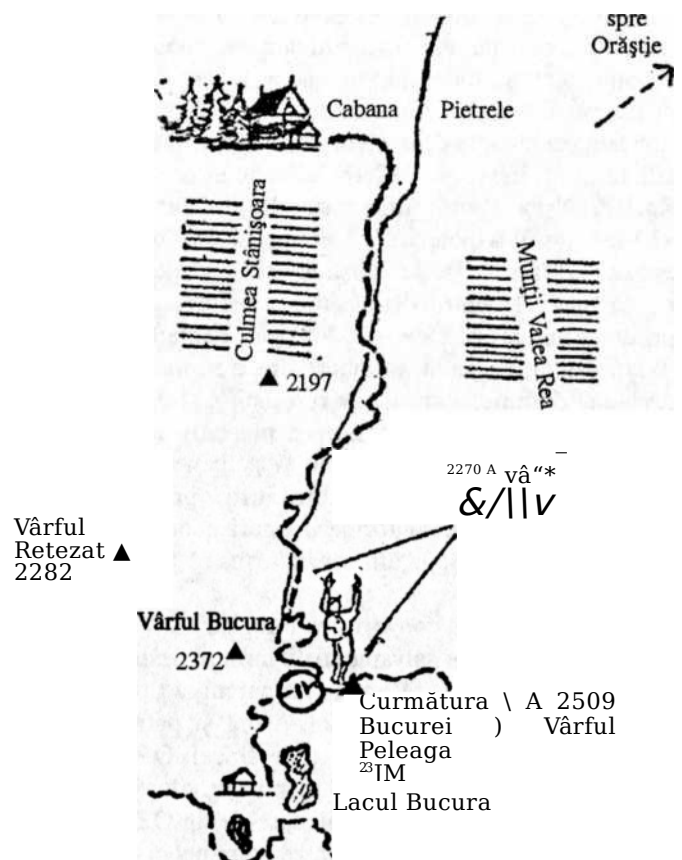
Schița de pe pagina alăturată încearcă să prezinte cadrul în care s-a desfășurat aventura din Munții Retezat.

Cei de la baza Salvamont au primit cu neîncredere istorisirile celor șapte martori, bănuind că la mijloc ar fi o farsă sau o halucinație. Dar emoția era reală și detaliile se îmbinau fără greș. Pe de altă parte, a doua zi dimineață postul de radio România a transmis știrea că un OZN a fost observat deasupra Dunării, la Porțile de Fier. De-abia atunci s-au hotărât să transmită o relatare succintă ziarului local.

Cele petrecute la 4 august 1991 nu constituie un fenomen singular pentru Masivul Retezat. Un prieten al domnului Domokos a văzut, la

o distanță de circa doi kilometri, în linie dreaptă, o lumină portocalie, care se deplasa pe creasta muntelui Stânișoara, dinspre cabana Pietrele către Șeaua Retezatului, iar domnul Resiga a stat de vorbă cu un bucureștean care, aflat pe platoul din fața cabanei Pietrele, a văzut o lumină foarte puternică deplasându-se în zigzag.

Capitolul „Lumini nocturne” al marelui dosar OZN conține multe cazuri deconcertante nu numai pentru martori, dar și

a culorilor e un loc comun al observațiilor OZN, dar întâmplările din acea noapte de vară nu au, după știința mea, un echivalent în istoria fenomenului. Suntem îndreptățiți să ne întrebăm dacă metamorfozele geometrice aveau o semnificație anume, dacă nu cumva constituiau un mesaj adresat celor șapte drumeți de către emisarii unei alte civilizații. Să ne amintim că, în secolul al XIX-lea, marele matematician și astronom Karl Friedrich Gauss, directorul Observatorului din Göttingen, sugera să se transmită ipoteticilor locuitori ai altor planete din sistemul nostru solar un semn că pe Pământ există ființe raționale: figura geometrică folosită pentru demonstrarea teoremei lui Pitagora - un triunghi dreptunghic, cu câte un pătrat pe fiecare latură. Figura ar fi putut fi construită, de pildă, în Siberia, pe o suprafață cu un diametru de câteva sute de mile. Laturile ar fi trebuit să fie marcate cu păduri de brazi, iar interioarele pătratelor cu plantații de grâu sau secară, care ar fi fost verzi într-un anotimp și galbene în cel următor. Iar astronomul vienez Joseph Johann von Littrow propunea ca în Sahara să fie săpate canale care să formeze figuri geometrice cu latura de 20 de mile. Noaptea, pe apa din canale urma să fie turnat petrol și să i se dea foc.

O ultimă supoziție. În convorbirea înregistrată de doamna Mihaela Muraru-Mândrea, cei doi salvamontiști vorbesc despre starea de euforie care a cuprins grupul, făcându-l să parcurgă drumul de la Șeua Bucurei până la baza Salvamont într-o oră și patruzeci și cinci de minute, un interval mult mai mare ca de obicei. O euforie provocată, poate, nu doar de șocul emoțional. Unii ozenologi susțin că potențialul energetic al fenomenelor luminoase de tip OZN produce efecte de ionizare organică, apte să genereze stări neobișnuite. În ceea ce privește tragedia aviatică din noaptea de 13 spre 14 august 1991, nu e lipsit de sens să punem pierderea totală a orientării echipajului, despre care vorbește raportul comisiei de anchetă, și pe seama unei astfel de stări. Crezând că se află aproape de Timisoara, că f

Bibliografie

1. Bem'tez, J.J., *Los visitantes*, Editorial Planeta, Barcelona, 1982.
2. Blum, Ralph; Judy Blum, *Beyond Earth : Man 's Contact with UFOs*, Bantam Books, New York, 1974.
3. Bougard, Michel, *Des soucoupes volantes aux OVNI*, SOBEPS, Bruxelles, 1976.
4. Bourdais, Gildas, *OVNIS. 50 ans de secret*, Presses du Châtelet, Paris, 1997.
5. Bourret, Jean-Claude, *La nouvelle vague des soucoupes volantes*, Editions France-Empire, Paris, 1974.
6. Bourret, Jean-Claude, Velasco, Jean-Jacques, *OVNIS, la science avance*, Robert Laffont, Paris, 1993.
7. Bourret, Jean-Claude, Velasco, Jean-Jacques, *OZN. Alarma roşie. Ultima sfidare*, ZZ, Bucureşti, 1995.
8. Chourinov, Boris, *OVNIS en Russie. Les deux faces de l'ufologie russe*, Guy Tredaniel Editeur, Paris, 1995.
9. Clark, Jerome, *The UFO Encyclopedia*, voi. 2: „The Emergence of a Phenomenon: UFOs from the Beginning through 1959”, Omnigraphics, Inc., Detroit, 1992.
10. Durrant, Henry, *Premieres enquetes sur les humanoïdes extra- terrestres*, Robert Laffont, Paris, 1977.
11. Edwards, Frank, *Flying Saucers - Serious Business*, Bantam Books, New York, 1966.
12. Edwards, Frank, *Farfuriile zburătoare - o chestiune serioasă*, Editura Ştiinţifică, Bucureşti, 1969.
13. Figuet, Michel, Ruchon, Jean-Louis, *OVNI: Le premier dossier complet des rencontres rapprochees en France*, Editions Alain Lefeuvre, Nice, 1979.
14. Fort, Charles, *The Books of Charles Fort*, Published for the Fortean Society by Henry Hoit & Company, New York, 1941.
15. Friedman, Stanton T., Berliner, Don, *Crash at Corona*, Paragon House, New York, 1992.

16. Gardes, Francois, *Chasseurs d'ovni*, Albin Michel, Paris, 1977.
17. Garreau, Charles, *Alerte dans le ciel. Documents officiels sur les objets volants non identifiés*, Editions du Grand Damier, Paris, 1956.
18. Garreau, Charles, *Soucoupes volantes. Vingt ans d'enquetes*, Maison Mame, Tours, 1971.
19. Gheorghită, Florin, *OZN. O problemă modernă*. Junimea, Iași, 1973.
20. Good, Timothy, *Raport OZN 1992*, Savas Press, București, 1993.
21. Guerin, Pierre, *OVNI. Les mecanismes d'une desinformation*, Albin Michel, Paris, 2000.
22. Haines, Richard F., *Melbourne Episode. Case Study of a Missing Pilot*, L.D.A. Press, Los Altos, California, 1989.
23. Hesemann, Michael, *Geheimsache UFO, Die wahre Geschichte der unbekannten Flugobjekte*, Verlag „Die Silberschnur“, Neuwied, 1994.
24. Hobana, Ion, *Enigme pe cerul istoriei*, Amacona, București, 1995.
24. Hobana, Ion, *Misterul Roswell după cincizeci de ani*, Agni, București, 1997.
26. Hobana, Ion, Weverbergh, Julien, *OZN, o sfidare pentru rațiunea umană*, Editura Enciclopedică Română, București, 1971.
27. Hopkins, Budd, *Missing Time. A Documented Study of UFO Abductions*, Richard Marek Publishers, New York, 1981.
28. Hough, Peter, Randles, Jenny, *The Complete Book of UFOs. An Investigation into Alien Contacts and Encounters*, Judy Piatkus (Publisher) Ltd., London, 1995.
29. Hynek, J. Allen, *Experiența OZN*, Dacia, Cluj-Napoca, 1978.
30. Hynek, J. Allen, *The Hynek UFO Report*, Bell Publishing Co., Inc., New York, 1977.
31. Hynek, J. Allen, Imbrogno, Philip J., Pratt, Bob, *Night Siege. The Hudson Valley UFO Sightings*, Ballantine Books, New York, 1991.
32. Jacobs, David Michael, *The UFO Controversy in America*, New American Library, New York, 1976.
33. Keyhoe, Donald E., *Les soucoupes volantes existent*, Editions Correa, Paris, 1951.
34. Keyhoe, Donald E., *Le dossier des soucoupes volantes*,

37. Mack, John E., *Abduction. Human Encounters with Aliens*, Ballantine Books, New York, 1995.
38. Marrs, Jim, *Alien Agenda*, Harper Paperbacks, New York, 1998.
39. McDonald, James E., *Objets volants non identifiés. Le plus grand problème scientifique de notre temps ?*, numéro spécial de la revue *Phénomènes Spatiaux*, G.E.P.A., 1969.
40. McDonald, James E., *Statement on Unidentified Flying Objects*, Submitted to the House Committee on Science and Astronautics, Symposium on Unidentified Flying Objects, July 29, 1968. Published by UFO Research Institute, Houlton, ME.
41. Menzel, Donald H., *Flying Saucers*, Harvard University Press, Cambridge, 1953.
42. Menzel, Donald H., Boyd, Lyle G., *The World of Flying Saucers*, Doubleday and Co., Garden City, New York, 1963.
43. Michel, Aime, *Lueurs sur les soucoupes volantes*, Maison Mame, Tours, 1954.
44. Michel, Aime, *Mystérieux objets célestes*, Editions Planete, Paris, 1967.
45. Pacaut, Rene, *Ils ont rencontré des extraterrestres*, Editions Alain Lefevre, Nice, 1978.
46. Pope, Nick, *Open Skies, Closed Minds*, Simon & Schuster, London, 1997.
47. Randle, Kevin D., *Project Moon Dust*, Avon Books, New York, 1999.
48. Redfern, Nicholas, *A Covert Agenda. The British Government's UFO Top Secrets Exposed*, Simon & Schuster, London, 1997.
49. Roussel, Robert, *OVNI. Les vérités cachées de l'enquête officielle*, Albin Michel, Paris, 1994.
50. Ruppelt, Edward J., *The Report on Unidentified Flying Objects*, Ace Books, New York, 1956.
51. Saunders, David, Harkins, R. Roger, *UFOs ? Yes!*, Signet Boogs, New York, 1968.
52. Story, Ronald D., *UFOs and the Limits of Science*, New English Library, London, 1981.
53. Vallee, Jacques, *Anatomy of a Phenomenon. Unidentified Objects in Space - A Scientific Appraisal*, Henry Regnery Company, Chicago, 1965.
54. Vallee, Jacques, Vallee, Janine, *Fenomenos insolitos del*

55. Vallee, Jacques, *Chroniques des apparitions extra-terrestres*, Editions E.P. Denoel, Paris, 1972.
56. Vallee, Jacques, *Le college invisible*, Albin Michel, Paris, 1975.
57. Vallee, Jacques, *Confruntări*, Valdo, București, 1994.
58. Walton, Travis, *The Walton Experience*, New York, Berkeley, 1978.
59. * * * *The Encyclopedia of UFOs*, Edited by Ronald D. Story, Doubleday, New York, 1980.
60. * * * *Les OVNI et la defense. A quoi doit-on se preparer ?*, COMETA, Hors serie VSD, 1999.
61. * * * *Physical Evidence Related to UFO Reports. The Proceedings of a Workshop Held at the Pocantico Conference Center*, Tarrytown, New York, September 29 - October 4, 1997.
62. * * * * *The Reference for Outstanding UFO Sighting Reports*, Edited by Thomas M. Olsen, M.S., Ufo Information Retrieval Center, Riderwood, Maryland, 1966.
63. * * * * *The UFO's Scientific Study*, Bantam Books, New York, 1969.
64. * * * * *The UFO Evidence*, Published by the National Investigations Committee on Aerial Phenomena (NICAP), Washington, D.C., 1964.

II. Capitole, articole, interviuri

65. Abrassart, Anne-Marie, Stercy, Alain, „Un avion rencontre des OVNI dans le ciel de Mexico”, in *inforespace*, 5, 30, noiembrie 1976.
66. Adell, A., „Observations au barrage de «Gabriel y Galán»”, in *Lumieres dans la Nuit*, 14, 112, 1971.
67. Ashton, Alice, „Le dossier photo d'*inforespace*, Province de Styrie, Autriche, 3 aout 1954”, in *inforespace*, nr. 20, aprilie 1975.
68. Baiata, Maurizio, „Impossibile dimenticare”, in *Dossier Alieni*, nr. 4, decembrie 1996 - ianuarie 1997.
69. Barbato, Cristoforo, „Le guerre stellari della NASA”, in *Notiziario UFO*, nr. 7, iulie-august 1996.
70. Berger, E., „1954-55. The Austrian Share”, in *UFO Phenomena*, UPIAR, voi. III, nr. 1, 1978-1979.
71. Bougard, Michel, „Le dossier photo d'*inforespace*, Barra de

74. Carrouges, Michel, „Les invariants de Quarouble”, in *inforespace*, nr. 50, martie 1980.
75. Caruso, Maurizio, Di Pasquale, Paolo, „Voleva atterrare”, in *Notiziario UFO*, nr. 21, octombrie 1998.
76. Corpade, Constanța, „Misterele nocturne care au precedat catastrofa din Munții Retezat”, in *Adevărul*, anul II, nr. 476, 30 august 1991.
77. Darrach, H.B., Jr., Ginna, Robert, „Have we Visitors from Space?”, in *Life*, 7 aprilie 1952.
78. Dubek, Ioan, „Fenomen misterios”, in *Zori noi*, nr. 433, 15 august 1991.
79. Ferryn, Patrick, „Le dossier photo d'inforespace”, in *inforespace*, 1, 4, 1972.
80. Fiquet, Michel, „Phenomene de lumiere nocturne â la Martinique le 20-09-65”, in *Lumieres dans la Nuit*, nr. 237-238, martie-aprilie 1984.
81. Fouere, Rene, „Une «lumiere» qui traverse les murs! ”, in *Phenomenes Spatiaux*, nr. 11, trimestrul I, martie 1967.
82. Fulton, Harold H., „The Ngatea Mystery Circle - 1”, in *Flying Saucer Review*, voi. 16, nr. 2, martie-aprilie 1970.
83. Galindez, Oscar A., „Trancas sept ans apres”, in *Phenomenes Spatiaux*, 33, trimestrul al III-lea, septembrie 1972.
84. Gordon, S., „1965 Pennsylvania sighting - possible physical evidence located”, in *Skylook*, 84, 1974.
85. Goupil, Jean, „L'hypothese du champ magnetique canalise. Tentative d'explication de quelques phenomenes etranges”, in *Phenomenes Spatiaux*, nr. 12, trimestrul al II-lea, iunie 1967.
86. Guerin, Pierre, „Les photos du Lac Chauvet”, in *Lumieres dans la Nuit*, 316.
87. Heering, Jan, „A comparative analysis of 62 «solid light» beam cases”, in *UFO Phenomena*, UPIAR, voi. II, nr. 1, 1977.
88. Heering, Jan, „Etude et recherche. Reponse de Jan Heering au Pr. Meessen”, in *inforespace*, 7, 42, noiembrie 1978.
89. Hesemann, Michael, „I caccia smaterializzati”, in *Notiziario UFO*, nr. 12, mai-iunie 1997.
90. Hobana, Ion, „Misteriosul accident aviatic din Retezat. După trei ani...”, in *Rufor*, anul I, nr. 11, 1994.
91. Hynek, J. Allen, „Perche occorre occuparsi degli UFO, Dalia conferenza stampa tenuta dall'Astrofisico e Ufologo Americano al Palazzo dei Congressi di Firenze il 20 Maggio

92. Hynek, J. Allen, „Special Report on Conferences with Astronomers on Unidentified Aerial Objects to Air Technical Intelligence Center, Wright-Patterson Air Force Base”, in *The Top Secret UFO Findings Revealed! Project Blue Book*, Edited by Brad Steiger, Ballantine Books, New York, 1976.
93. Jensen, Erling, „The Maarup case...”, in *SUFOI (Skandinavisk UFO Information) in Newsletter* - 70.
94. Lollino, Gianfranco, „E un oggetto non convenzionale”, in *Notiziario UFO*, nr. 21, octombrie 1998.
95. Mari, Franco, „La corona luminosa di Mirandola”, in *UFO Notiziario del Centro Ufologico Nazionale dai 1966*, nr. 15, sep- tembrie-octombrie 2000.
96. Mari, Franco, „Ritorno a Pademo del Grappa”, in *UFO Notiziario*, nr. 2, serie nouă, iunie 1999.
97. Martin, Jorge, „Abduction in volo”, in *Notiziario UFO*, nr. 19, iulie-august 1998.
98. Martin, Jorge, „Mayday, Mayday!”, in *Notiziario UFO*, nr. 22, noiembrie 1998.
99. McDonald, dr. James E., „A scientist's critique”, in *The UFO Investigator*, februarie-martie 1969.
100. McDonald, James E., „Les M.O.C. (mysterieux objets celestes - I.H.) : un probleme scientifique international”, in *Lumieres dans la Nuit*, nr. 100, iunie 1969.
101. McLaughlin, Robert B., „How Scientists Tracked a Flying Saucer”, in *True*, martie 1950.
102. Meessen, A., „Analyse approfondie des mysterieux enregistrements radar des F-16”, in *inforespace*, 27, 97, decembrie 1998.
103. Meessen, Auguste, „Question 1 : quels sont les moyens de propulsion des OVNI? Comment sont-ils capables de telles performances: virages à angles droits, accelerations brutales, deplacements silencieux, absence du «bang» supersonique, emission de faisceaux lumineux tronques, etc...”, in Michel Bougard, *Des soucoupes volantes aux OVNI*, SOBEPS, Bruxelles, 1976.
104. Mesnard, Joel, „L'affaire de Tananarive: la longue enquete”, in *Lumieres dans la Nuit*, 328, iulie-august 1994.
105. Mesnard, Joel, „Quatre enquetes. Soiree riche en emotions au Champ du Feu”, in *Phenomenes Spatiaux*, nr. 14, trimestrul al IV-lea, decembrie 1967.

106. Mesnard, Joel, Fouere, Rene, „Enquetes dans le Nivernais et le Morvan”, in *Phenomenes Spatiaux*, nr. 18, trimestrul al IV-lea, decembrie 1968.
107. Michel, Aime, „The Strânge Case of Dr «X»”, in *Flying Saucer Review*, UFO Percipients, număr special, nr. 3, septembrie 1969.
108. Mustel, S., Martînov, D., Lechkovţev, B., „Snova «letaiuşcie tarelki»?”, in *Pravda*, 29 februarie 1968.
109. Omelcenko, Svetlana, „UFOs: A contact of intelligences or an optical illusion ? The fate of the crewmembers who encountered the extraordinary during their flight”, in *Aura-Z Digest*, A free supplement to the quarterly illustrated journal *AURA Z* (Nos. 1-4, voi. I).
110. Pecker, Jean-Claude, „N-am văzut niciodată farfurii zburătoare! ”, răspuns la ancheta revistei *Viaţa studentască*, nr. 35, 16.X. 1968.
111. Pirola, Carlo, „Una visita imprevista. L'atterraggio di Trans-en-Provence rivisitato quasi vent'anni dopo. Nuovi particolari”, in *UFO Notiziario del Centro Ufologico Nazionale dai 1966*, nr. 17, serie nouă, decembrie 2000.
112. Russo, Edoardo, „Il caso Travis Walton”, in *Notiziario UFO*, 3, 4-5, aprilie-mai 1980.
113. Scornaux, Jacques, „Un helicoptere «aspire» par un OVNI”, in *inforespace*, 3, 17, 1974.
114. Stewart, G., „Star Wars over Australia ? ”, in *UFO Reporter*, voi. IV, nr. 3, septembrie 1995.
115. Vertongen, Jean-Luc, „Le dossier photo d'inforespace. Lac Chauvet, France, 18 juillet 1952”, in *inforespace*, 6, 32, martie 1977.
116. Vertongen, Jean-Luc, „Nos enquetes. Le 4 juillet 1972”, in *inforespace*, 1, 6, 1972.
117. Viatkin, Lev, „My encounter with a UFO”, in *Aura-Z*, nr. 1, martie 1993.
118. Vostruhin, V., „Rovno v 4.10”, in *Trud*, 30 ianuarie 1985.
119. Watson, Nigel, „Etranges aeronefs en 1913”, in *OVNI Presence*, 37-38, iulie-august 1987.
120. * * * „Atterissage d'un engin non identifie a Trans-en-Provence (Var)”, in *Lumi eres dans la Nuit*, nr. 207, august-septembrie 1981.
121. * * * „Faisceau lumineux tronque a Guarapari (Bresil)”, in *inforespace*, 5, 26, martie 1976.
122. * * * „Le film de Big Sur: une preuve formelle du secret

123. * * * „Policeman sees his second UFO”, in *SUFOI Newsletter* - 75.
124. * * * „Repandant une «lumiere courbe», une soucoupe volante est observee dans la region de Tocopilla, au Chili”, in *Phenomenes spatiaux*, nr. 30, trimestrul al IV-lea, decembrie 1971.
125. * * * „Un Ovni prend en chasse un helicoptere”, in *Phenomenes Spatiaux*, 40, 41, 42, trimestrele II, III, IV, iunie-septembrie- -decembrie 1974.
126. * * * „Une affaire remarquablement solide: Mansfield (Ohio), 18 octobre 1973”, in *Lumieres dans la Nuit*, 6, 321.

III. Varia

127. Chambe, Rene, *Histoire de l'aviation*, Flammarion, Paris, 1972.
128. Ley, Willy, *Observatorii cerului*, Editura Tineretului, București, 1968.
129. Prudhomme, Arnaud, „Lux fiat!... et l'avion eut la lumiere”, in *Le Fan de l'aviation*, nr. 374, ianuarie 2000.

Cuprins

<i>Mulțumiri</i>	5
<i>Cuvânt înainte</i>	7
Ianuarie 1913 - „Avioane-fantomă” în spațiul aerian românesc	9
în 1942, la Los Angeles.....	22
Autocritica unui savant onest.....	26
„Obiectul părea să cunoască tot timpul poziția.....avionului”	
30	
Cum au urmărit oamenii de știință o farfurie zburătoare.....	34
„N-am văzut niciodată un spectacol atât de straniu”	40
„Orice, dar nu «neidentificat»! ”	50
O imagine face cât o mie de cuvinte (1).....	54
O imagine face cât o mie de cuvinte (2).....	74
OZN-uri deasupra Casei Albe.....	89
Aeronave „aspirate”	
102	
„Cel mai bun raport din dosarele Air Force”	115
Zbor în formație deasupra muntelui Kaibling	118
„O observație excepțională”	
121	
Oțelarul și „scafandrii”	132
Miracolele luminii (1).....	140

Straniul balet al sferei luminoase	
160	
J. Allen Hynek față cu fenomenul „răpirilor”	
165	
Acei oameni minunați dispăruți cu mașinile lor zburătoare.....	
181	
Cazul care va schimba totul.....	
195	

Colecția HEXAGON

LA LIMITA CUNOAȘTERII

Florin Gheorghiță - *Lumi
invizibile* Florin Gheorghiță -
OZN eterice
Raymond Drake - *Astralii în Antichitate. Roma și Grecia*
Raymond Drake - *Astralii din Atlantida* Florin Iorga -
Cronica „Dosarelor X”
Florin Gheorghiță - *Fenomenul Valentina* Raymond
Drake - *Astralii din Orientul antic* Speranța Anton -
Incursiune în medicina naturistă.
în amintirea lui Valeriu Popa
S.N. Lazarev - *Karma pură*
Ion Chiruță, Vasile Postolică - *Incursiune în reflexoterapie.*
Sănătate prin masaje și remedii naturiste Florin
Gheorghiță - *Incursiuni în alte lumi* Emmanuel Ducot - *Incursiune
în homeopatie* Andre Moreau - *Incursiune în autoterapia asistată*
Elsye Birkinshaw - *Secretul tinereții. Un ghid pentru viață lungă*
Jean-Claude Basdekis - *Ghid de dietetică.*
A slăbi... o chestiune de echilibru Teodor Caba, Marius
Caba - *Incursiune în medicina tradițională chineză. Diagnosticul*
Noemi Bomher - *Uitata cheie a viselor* Viorel Olivian Pașcanu -
Medicină naturistă preventivă Rene Lacroix a l'Henri - *Manual de
radiestezie. Teorie și practică* Cornelia Guja (coord.) - *Aurele
corpului. Interfețe cu cosmosul* (voi. I) Cornelia Guja - *Aura
corpului uman. Introducere în antropologia individului* (voi. II)
Viorel Olivian Pașcanu - *Tratamente integrale prin medicina
naturistă* Noemi Bomher - *Scrisul și spiritul. Incursiune în
grafologie* Huguette Hirsig - *Previziuni pentru secolul XXI.*
Straniul început al mileniului trei Claire Savard - *Palma,
numerele și destinul.*
în căutarea partenerului
ideal Emilio Salgari - *Minunile*
anului 2000 Louis Faurobert -
Tânăra și frumoasă după 40 de ani!
Daniel Sevigny - *Tehnici de concentrare* Miyamoto Musashi -
Cartea celor cinci cercuri Guy Roulier - *Sănătatea la genul masculin*

Chariy Cungi - *Cum putem scăpa de stres* Daniel Menrath - *Dieta viejii* Christiane Fortier - *Incursiune în numerologie* Christophe de Jaeger - *Cum să rămânem tineri. Metode actuale de prevenire a îmbătrânirii* Robert Clarke - *Noile enigme ale universului* Pierre Lassalle - *Astrologia și relațiile interumane* Alain Brule - *Cum dialogăm și cum convingem* Brigitte Bouillercer, Françoise Rousseau - *Cum să ne motivăm* Leonard Oprea - *Cele nouă învățături ale lui Theophil Magus despre magia transilvană* Tamara - *Tarotul visurilor. Putere, faimă, bani și iubire* Guy Roulier - *Sănătatea la genul feminin* Jean-Felix Fiehl - *Cum să ne realizăm proiectele* Michel Angles, Siavoch Darakchan - *Remediile naturiste ale medicinei tradiționale chineze* Ding Huan Wu, Michel Angles, Siavoch Darakchan - *Tehnica masajului în Orient* Mian Sheng Zhu, Michel Angles, Siavoch Darakchan - *Suflul și energia* Viktor F. Vostokov - *Școala indo-tibetană a întineririi* Valerian A. Schipor - *Energie și sănătate prin vitamine, săruri minerale, enzime și antioxidanți* Patrick Traube - *Incursiune în psihoterapie. Cum să ne alegem psihoterapeutul* Valerian A. Schipor - *Plante medicinale la îndemâna tuturor* Ion Hobana - *OZN. Observatori credibili, relatări incredibile*

<http://www.polirom.ro>

Redactor: Emanuela Stoleriu Coperta; Manuela Oboroceanu Tehnoredactor: Constantin Mihăescu

Bun de tipar : iunie 2001. Apărut: 2001 Editura Polirom, B-dul Copou nr. 4 • P.O. Box 266 6600, Iași Tel. & Fax (032) 214100; (032) 214111; (032)217440 (difuzare); E-mail: office@polirom.ro București, B-dul I.C. Brătianu nr. 6, et. 7; Tel.: (01) 3138978; E-mail: polirom@dnt.ro

MULTIPRINT

Tipografia MULTIPRINT Iași
Calea Chișinăului 22, et. 6,
Iași 6600 tel. 032-211225,
236388 fax 032-211252

Documente Rapoarte Fotografii Investigații

„Avioane-fantomă” în spațiul aerian românesc
„N-am văzut niciodată un spectacol atât de
straniu”

O imagine face cât o mie de cuvinte OZN-uri
deasupra Casei Albe Miracolele luminii Fenomenul
„răpirilor”

Acei oameni minunați dispăruți cu mașinile lor
zburătoare Metamorfoze geometrice în Munții Retezat

Eminentul astronom dr. J. Allen Hynek, profesor la
Northwestern University, consultant științific, timp de două
decenii, al Proiectului Blue Book - Air Force, declara:

*Astăzi nu m-aș mai ocupa de OZN-uri dacă n-aș crede cu tărie
că fenomenul este real și că eforturile de a-l investiga și de a-l
înțelege, eventual de a-l rezolva, pot avea un efect profund,
devenind chiar*

*o trambulină către o revoluție în concepția omenirii despre
Univers.*

Nu pot decât să subscriu